

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

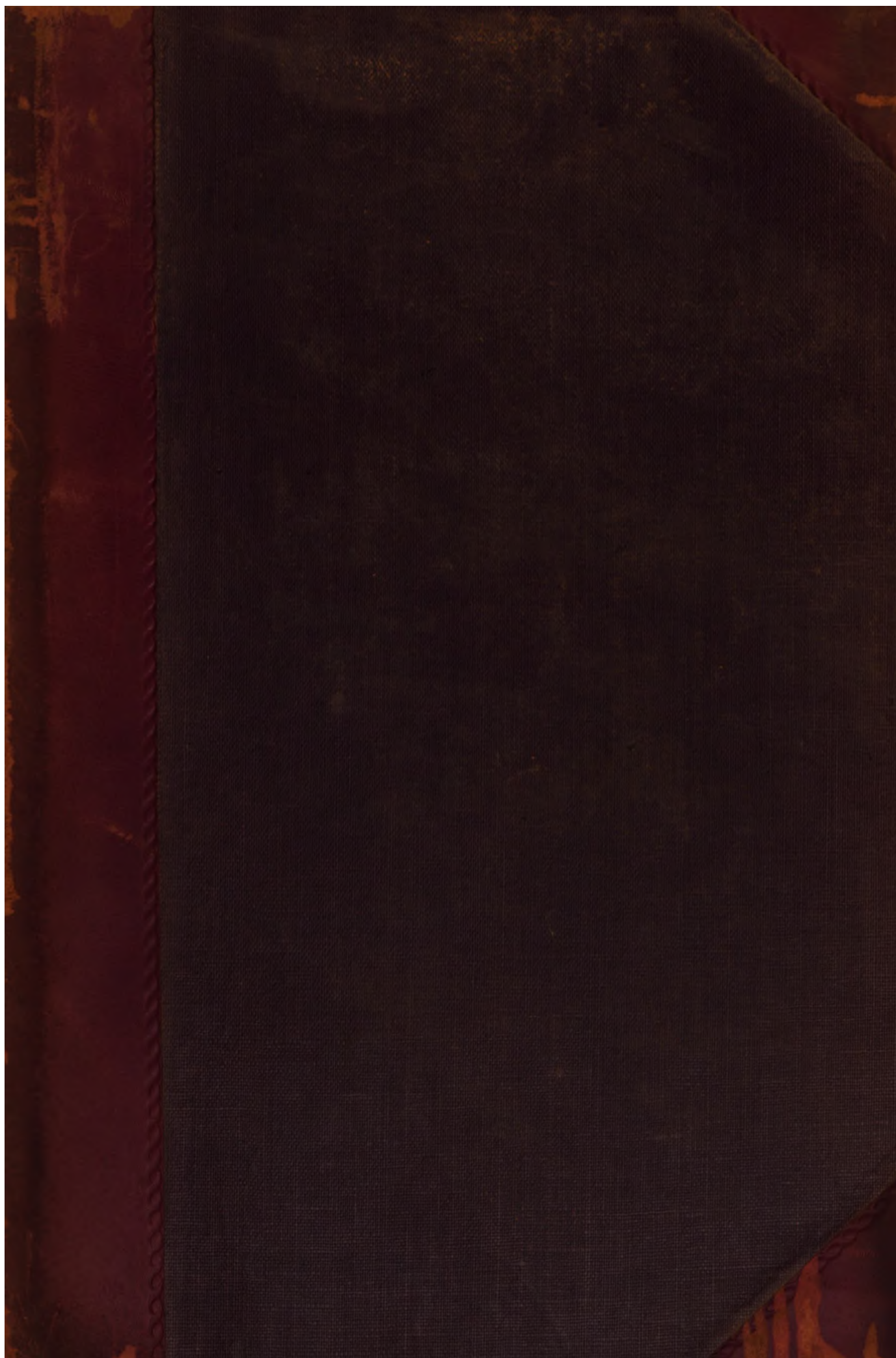
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

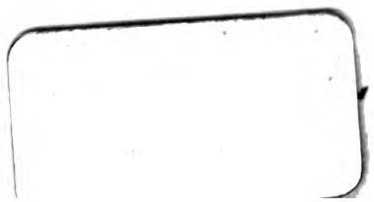

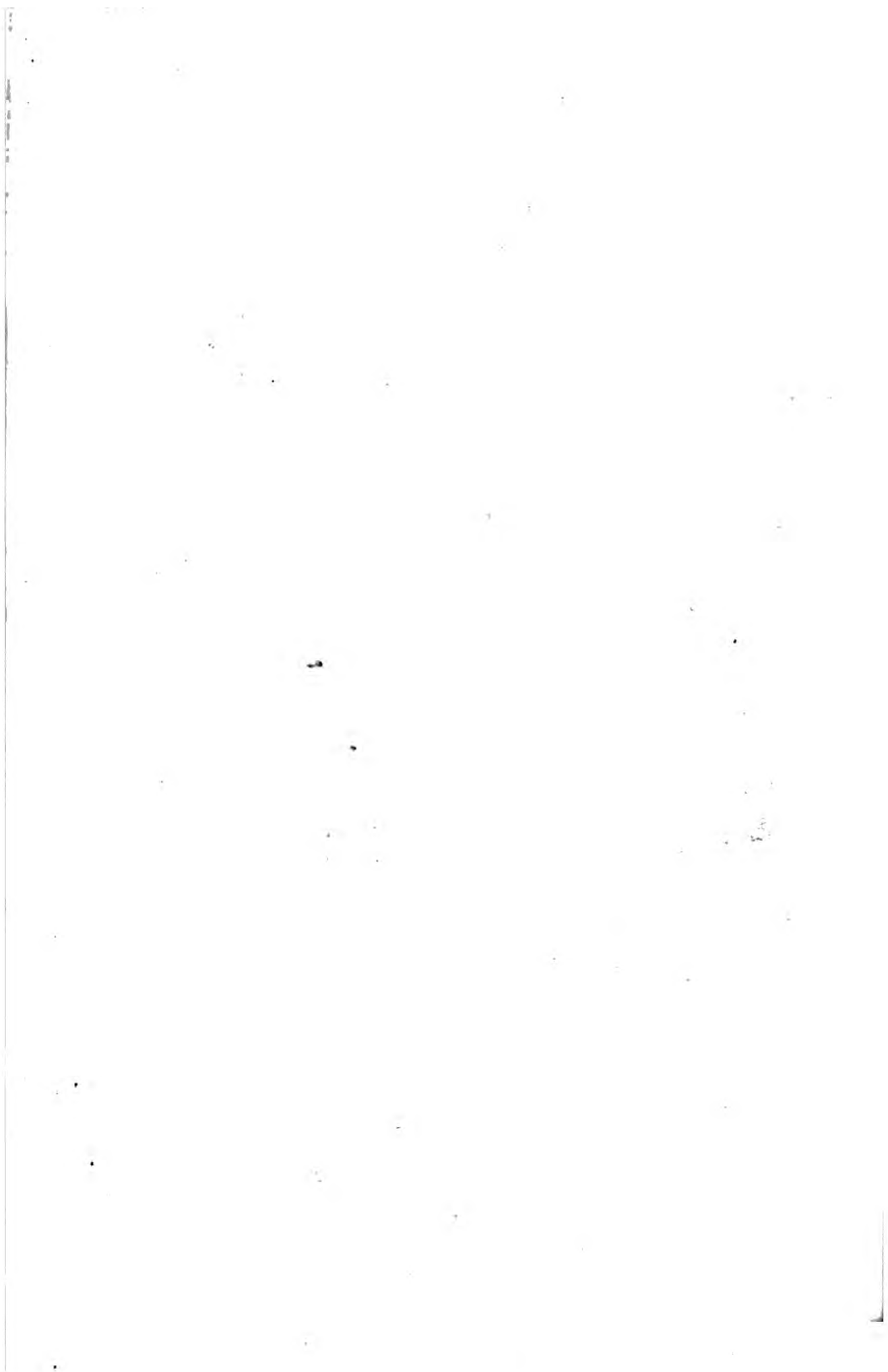
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

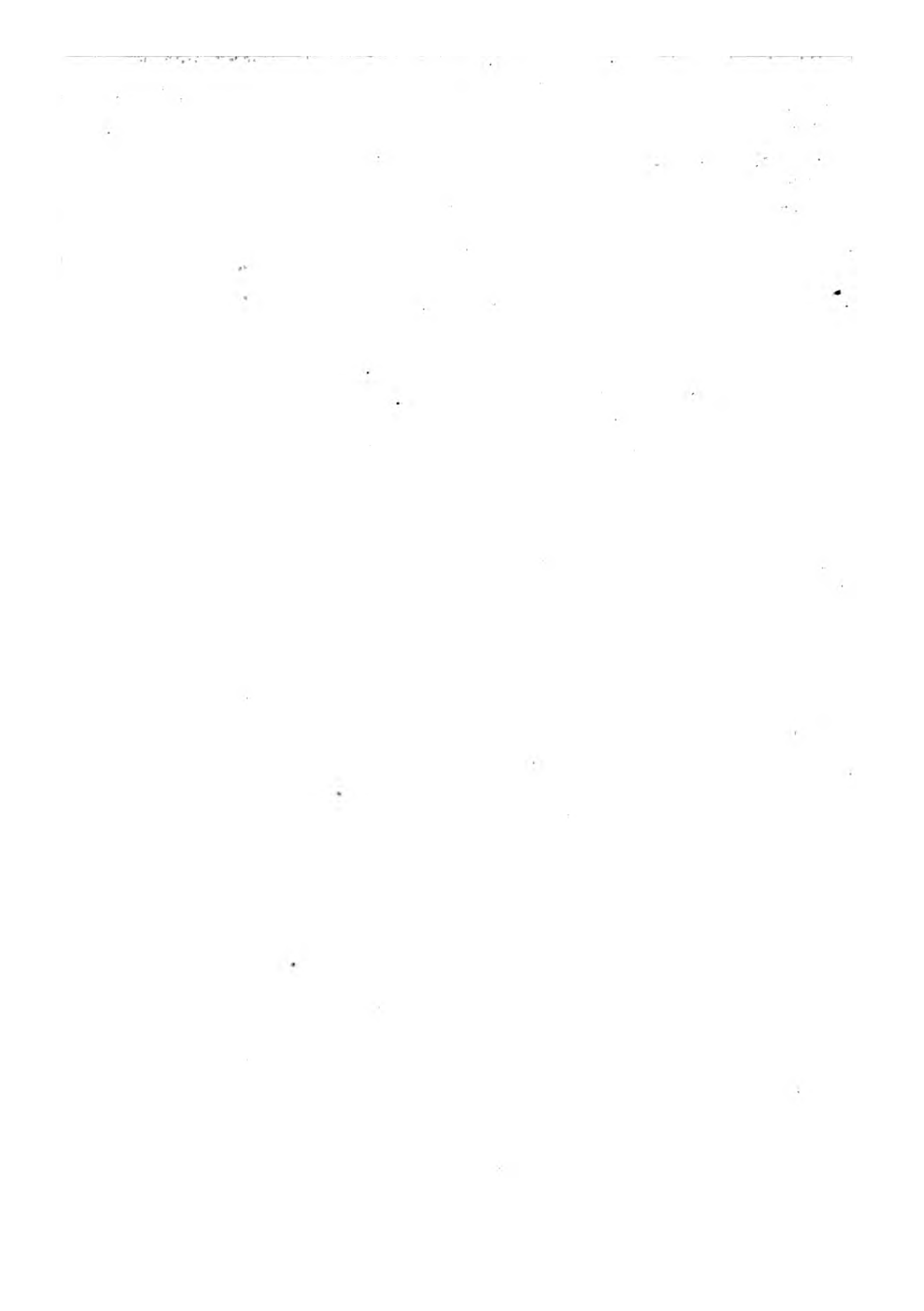

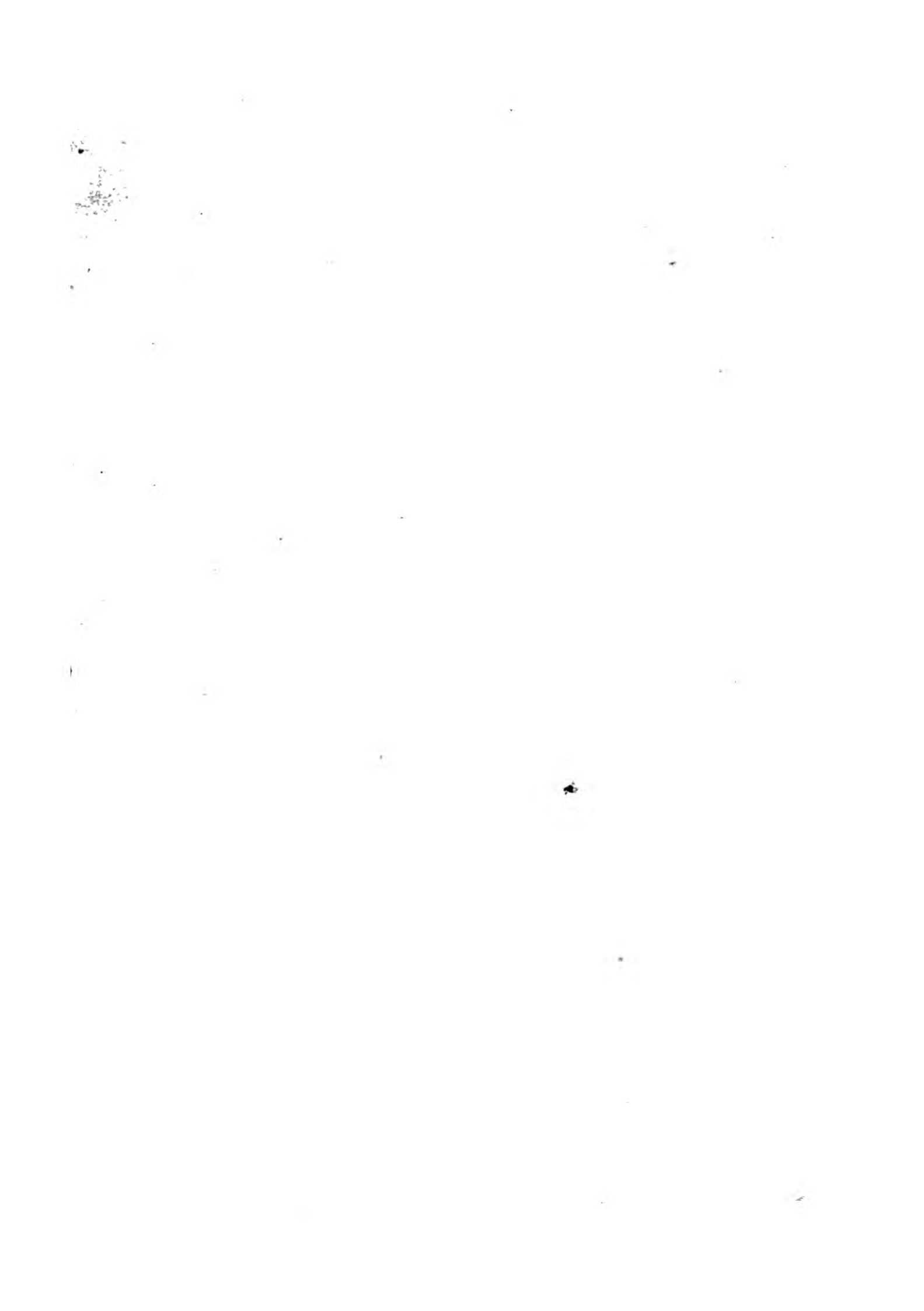

600081572T

TITVLI

STATVARIORVM SCVLPTORVMQVE

GRAECORVM CVM PROLEGOMENIS

EDIDIT

GVSTAVVS HIRSCHFELD

BEROLINI

APVD S. CALVARY EIVSQVE SOCIVM

A. MDCCCLXXI.

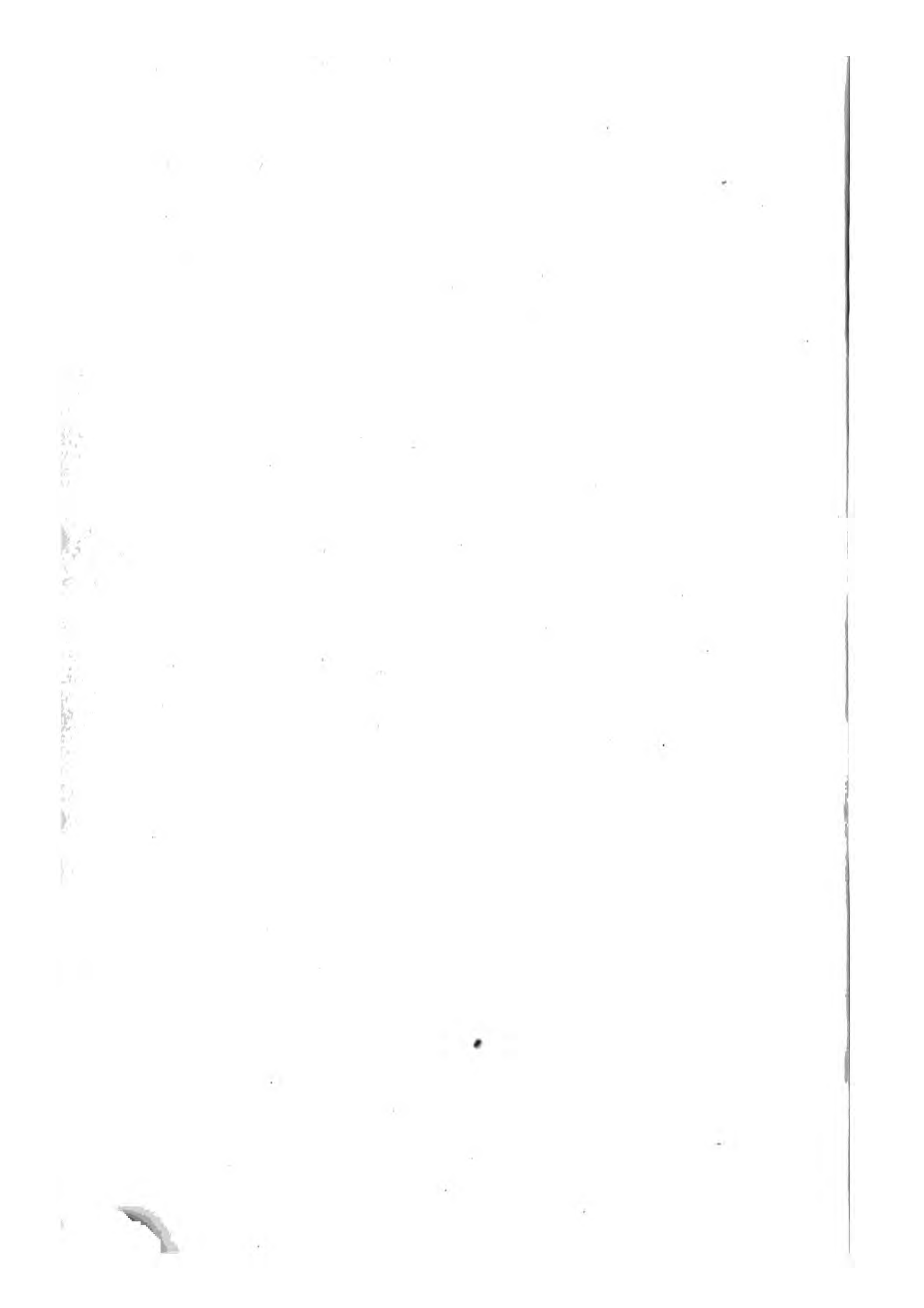
221. h. 53.

*Forsitan hæc aliquis — nam sunt quoque — parva vocabit,
sed quæ non prosunt singula, multa jubant.*

OVID. REM. AM.

ERNESTO CVRTIO

SACRVM

PRAEFATIO.

Ut quaestiones nimis difficiles et contortas aptissime arithmeti-
corum more eo dissolvimus, quod primum eas distribuimus in simplicissi-
mas partes, deinde aggredimur singulas, ita cum conditionem vete-
rum statuariorum et sculptorum explorandam mihi sumpsissem,
brevis post tempore intellexi, nihil me profecturum esse antea, quam
alias quasdam quaestiones, quae in illa continentur, quantum fieri
posset, disceptavissem. Nec jam liberum mihi quidem videbatur
eligendi arbitrium: per se enim patebat, multo simplicissima et ma-
nifestissima monumenta, quae omnium arctissime cum artificibus
cohaerent, esse artificum inscriptiones, quibus certiora documenta
excogitari non possunt, quoniam ab artificibus ipsis quasi testimo-
nia de se nec raro solae notae posterorum memoriae relicta sunt.
Itaque factum est, ut cum et titulos quam plurimos congerere stu-
derem et, quae in congestis animadverteram, litteris mandarem,
paullatim titulorum syllogæ et commentatio conficerentur eo potis-
simum consilio, ut me ipsum ad rem ab initio propositam magis
promptum efficerem. Iam cum quae conscripsi retractata publici
juris faciam spe motus ea fortasse et aliis esse profutura, opus
mihi videtur, ut qua mente titulos collegerim et scripserim, bre-
vibus exponam.

Ac primum cum syllogen plenam exhibere vellem, ne mutilos
quidem titulos impune a me negligi posse judicavi, praesertim cum
plures regiones, quas artis laude floruisse non traditum est, titu-
lorum tantum fragmentis insignes sint. Attamen licet *Brunnii*¹⁾
et *Overbeckii*²⁾ operibus, de quibus vide p. 2, summopere sim
adjutus, haud paucas me effugisse inscriptionum ita dispersarum ipse
libenter concedo, et iam nunc nonnullae addi potuerunt (p. 200 sq.)
ex libris, quos opusculo concinnato demum inspicere licuit. In

1) Geschichte der griech. Kuenstler von Dr. *H. Brunn*. I. Braunschweig 1853.

2) Die antiken Schriftquellen zur Geschichte der bildenden Kuenste bei den
Griechen. Gesammelt von *I. Overbeck*, qui in titulis scribendis minusculis usus
est; citatur plerumque litteris S Q.

laudandis vero auctoribus et interpretibus eam viam ingressus sum, ut et qui peculiariter de aliquo titulo disseruerant, citarem, et qui facile adeundi plures fontes indicarunt. Deinde cum adnotationes longiores fugerentur, — in diversissimas enim partes traxissent — omnis in digerendis titulis cura posita est; cujus ordinis causa cum aut in litterarum formis aut in rebus vel hominibus memoratis ver- setur, imprimis in Rhodiorum titulis (65—84) uberiore eget dispu- tatione, quam, si placet, alio quondam loco proponam. Sed ut facilius cognoscatur, quae prolegomenon partes in singulos titulos cadant, conspectus p. 194 sqq. adiectus est.

Denique etiam eas, quae opificum potius quam artificum¹⁾ videntur inscriptiones, addidi, quales sunt praeter lapidarios (p. 151 sqq.) hae:

tab. Ia. *Τῶν ἐργασιῶν ἔγγραφός με*, in Creta insula v. p. 194, 197.

b. *Πραξιλα [ἐ]μὴν Θάρμαχός ἐποίησεν*, Therae v. p. 194, 197.

cf. Boeckh. Abhdlgn. d. Berl. Akad. 1836 p. 69 sqq. 78 n. 4. 6.

VIc. *Παρμένων*, lapidarius, Thasi v. p. 194, 198.

quibus origo et historia inscriptionum bene illustrantur. Quod sub- sidium minime erat negligendum: quamquam enim ex tabula geo- graphica et conspectu (p. VII sq.) monstratur, titulis apte dispositis, quibus locis et temporibus ars statuaria et sculptura et initia ce- perint et creverint et lapsae sint, vel scriptoribus non adhibitis elucere, tamen pro copia, quam olim fuisse credendum est, tam paucae inscriptiones adhuc innotuerunt, ut nihil certi posset enu- cleari, nisi quam plurima et ex aliis titulis et ex scriptis veterum, quae ad artifices pertinent, auxilio vocarentur. Atque hoc erat pro- legomenon (vide p. 7), in quibus brevitati quidem de industria studui, neque quicquam volui afferre, quam quae manifesto ex titulis digestis et collatis consequi videbantur, ita ut legentium studia non tam praeclusa sint, quam potius flagitentur.

Scribebam Berolini d. XXIV m. Octobr. MDCCCLXX.

¹⁾ quamquam C. Fr. Hermann (Stud. d. gr. Kuenstler p. 46 not. 9) non concedendum est, *opifices* et *artifices* a Romanis eodem fere modo distinctos esse, atque a nobis *Handwerker* et *Kuenstler*, tamen ne oratio debito magis impedi- retur, illa verba saepius hac sententia usurpavi; plerumque autem *statuarios* et *sculptores* nominavi — nostrates dixerint *bildende Kuenstler* —: *statuarium* enim eum esse, qui statuas ex aere efficit, non est, quod testimoniis firmetur (vide, si tanti est, Quintil. II, 21, 10 cf. p. 175); *sculptorem* eundem ac nostrum *Marmorbildner* haud paucis probavit, ne remotiores citem, Forcellinius, quem vide s. v. cf. etiam I. Sillig. catal. artiff. praefat. p. VIII sq.

CONSPECTUS.

Prolegomena:	Pag.
caput I. § 1 de titulis quos nunc habemus agitur	1
§ 2 de varia titulorum, quibus opera ornata erant fortuna	8
„ II. § 1 de inscriptionibus universis agitur	13
§ 2 de inscriptionum oratione agitur: de versibus inscriptis	16
§ 3 de titulis qui soluta oratione compositi sunt agitur	19
„ III. § 1 de aoristi et imperfecti usu in artificum Graecorum in- scriptionibus	23
quaestionis de patribus et ethnicis inscriptis causa	28
§ 2 de patribus quorum Graeci artifices in titulis mentionem fecerunt	30
§ 3 de ethnicis inscriptis	42
excursus I. de artificibus qui eadem nomina habuerunt	45
„ II. de artificibus qui una opera fecerunt	47
„ IV. quo in usu statuarii sculptoresque inscriptiones habuerint	54
Sylloge epigrammatum statuariorum sculptorumque Grae- corum:	
A. tituli vetustissimi reperti in Asia et Aegei maris insulis n. 1—5	67
„ „ „ in Graecia (ante ol. 80) n. 6—14***	68
tituli in Graecia reperti qui inde ab ol. 80 usque ad ol. 100 exarati videntur n. 15—25	73
„ in Asia n. 26, 27	77
tituli reperti in Graecia artificum qui inde ab ol. 100 — ol. 130 vixe- runt n. 30—64a	78
„ „ in Aegei maris insulis (inde a IV a. Chr. sec.) n. 65—84	94
„ „ in Asia n. 85—93	106
tituli artificum in Graecia natorum 1) in Italia reperti (post ol. 158) n. 94—106	109
2) in Graecia reperti (ab ol. 150) n. 107—135	113

	Pag.
tituli artificum in insulis Aegei maris et Asia natorum	
1) in Italia reperti n. 136—149	125
2) in insulis et Asia reperti (Romanae dominationis aetate)	
n. 150—165	131
tituli artificum in Italia reperti, quorum patria	
1) Italia n. 166—168	135
2) incerta n. 169—174	136
inscriptiones non ab artificibus ipsis profectae n. 175—191	139
index nominum quae num artificum sint dubitari potest n. (192—204)	143
inscriptiones errore in artis antiquae historiam illatae n. [205—211]	146
tituli suspecti et falsi n. [212—220]	148
λατόπων tituli n. 1—8	151
B. Inscriptiones quibus artificum mentio fit:	
rationes relatae n. 1—4	155
index artificum Thebanorum n. 5	157
inscriptiones votivae n. 6—8	158
tituli sepulcrales n. 9—12	159
in herma n. 13	160
inscriptiones neque ad artificia neque ad artifices pertinentes, quibus	
artifices vel homines ex eorum gentibus exorti inesse videntur	
n. 14—18	160
Inscriptiones artificum, quas veteres scriptores tradiderunt	
n. 1—28	163
Appendix titulorum artificum Romanorum n. 1—13	171
De marmorariis, lapidariis, aerariis breviter exponitur	174
Metra basium	179
Index nominum artificum	186
Index ethnicorum artificum	192
Recensus locorum artificum inscriptionibus insignium	193
Conspectus titulorum, qui in prolegomenis allati sunt	194
Unde inscriptiones in tabulis adjunctis descriptae fluxerint	197
Addenda et corrigenda	199
Notas v. p. 186.	.

CAPUT I.

§ 1.

DE TITULIS, QUOS NUNC HABEMUS, AGITUR.

Si quis titulos veterum artificum tractare sibi proposuit, facere non potest, quin a Graecorum titulis disputandi initium capiat. Quamvis enim in Aegypto et Assyria, quas jam tot seculis ante Graeciam floruisse constat, templa, statuae, vasa, gemmae, monumenta cujusvis generis servata extent, eaque mirifica integritate, auctorem se ipsum nuncupasse in opere, quod perfecit, prorsus inauditum est. At Graeca artificia, quippe quae nec tam ingentia sint nec tam firma, quam Aegyptia et Assyria, cum misere mutilata aetatem tulerint, omnino diversos artificum animos, artis dignitatem diversam ipsae jam antiquissimae artificum inscriptiones etiam nostra aetate evincunt. Atque in his quanta regnat varietas! Primum enim artifices cujusque generis facillime discernuntur: alia se inscribendi ratio vascularii, alia sculptoris, alia denique statuarii sculptorisque¹, qua quidem re intercessisse quiddam inter artifices neque omnes omnium generum eadem vitae condicione usos esse, ut voluerunt quidam², luculenter effectum videtur.

¹ Liceat breviter adnotare, et vasorum fictilium confectores et scalptores saepissime sola nomina operibus inscripsisse cum verbo faciendi conjuncta; quodsi alia de se indicia fecerunt, eos statuarios sculptoresque, qui modo patrum nomina modo patrias addiderunt, imitatos esse postea videbimus.

² C. F. Hermann: Studien der griech. Künstler (Göttinger Studien 1847) p. 44 sqq. idem in Privat-Alterth. § 42, 13. — H. Frohberger: de opificum apud veteres Graecos condicione (Grimae MDCCCLXVI) p. 17 sq. qui omnes artifices apud veteres sordide vixisse voluerunt praecipue philosophorum sententias secuti; contra

At nobis agere in animo est de statuariorum sculptorumque titulis, de quibus universis rarissime adhuc disputatum est.

Ac primum quidem Carolus Datus¹ inscriptiones veterum artificum tractavit, qui scriptorum locis diligenter congestis pro copia, quae tunc extabat, titulorum bene et ingeniose disseruit. Nostris temporibus de re nobis proposita nemo fere egit uno Franzio excepto, qui in elem. epigr. p. 343 brevissime, ut illi loco convenit, pauca quaedam dixit. Siqui circa singula versati sunt, eos suis locis adhibebimus.

Mirari autem non possumus, perpaucos tantum viros d. de re nobis proposita quaesivisse; quod ut intelligamus, meminerimus, quot tituli etiam Lessingio, qui in Laocoontis § XXVII in iis versatus est, praesto fuerint; citavit enim et quos M. Gudius collegerat in commentario ad Phaedri libri V prologum facto et quos Gronovius in thesauri tomi IX praefatione Gudianis addiderat, qui omnes non plus quattuordecim vel quindecim sunt. Nostris autem diebus summo studio quae invida terra condita sunt monumenta antiqua eripiuntur, ita ut in dies fere etiam artificum nomina adhuc inaudita titulis repertis innotescant. Atque earum quidem artificum inscriptionum quas nunc habemus, Henricus Brunnus, qui ante hos XVIII annos priorem historiae artificum Graecorum tomum publici juris fecit, tertiam fere partem non jam cognitam habuit; deinde ne Overbeckius quidem, qui nuperrime in libro utilissimo scriptorum veterum dicta, quae ad artifices spectant, composuit, omnes inscriptiones, quae nunc extant, addidit aliis de industria omissis, quae ab illius re alienae viderentur, aliis, quae passim dispersae sunt, neglectis, aliis denique non jam cognitis, quae novissime in lucem prolatae sunt.

Sed jam audio monentem, me alteram tantum titulorum artificum classem respexisse, non solum enim inscriptiones, quae etiam-

disputaverunt Ad. Stahr. (Torso I p. 395—456) et H. Bazin (de la condition des artistes dans l'antiquité grecque. Nice 1866), qui quidem vel minus placent narrationibus potissimum addicti, quae passim de celeberrimis artificibus traditae sunt; ita ex aliis fontibus alia fluxerunt; ab his omnibus autem nec tempora nec loca satis distincta sunt.

¹ Vite de' pittori antichi (Napoli 1730) p. 104—114. — Chr. Dan. Beckius in comment. I de nominibus artificum aliisque in monumentis artis antiquae interpolatis (Lips 1832) rei propositae nullam fere lucem attulisse putandus est.

nunc in lapidibus leguntur, nobis consulendas esse, sed etiam si quas forte veteres scriptores nobis tradidissent. Atque ex his quidem praecipue in nostram rem cadunt Pausanias, Plinius, poetae, quorum epigrammata artificia celebrant, de quibus nunc exponemus.

Peropportune autem contingit, quod de anthologiae graecae epigrammatis O. Benndorfius accuratam quaestionem instituit¹, qui cum vetustiora epigrammata ad unum omnia veras inscriptiones fuisse constituisset, demonstrativa (ἐπιδεικτικά) illa epigrammata post Alexandri Magni aetatem factitata mere lusoria esse probavit. His igitur omissis, quae neque ab artificibus ipsis profecta neque eorum in usum composita sunt, pauca tantum in nostram collectionem recepimus (scr. 6, 13, 14, 25, 26.) omnino Benndorfii addicti sententiae, nisi quod de illorum demonstrativorum carminum usu pauca quaedam nos afferre posse credimus (p. 19).

Plinium vero in nat. hist. libris XXXIII—XXXVI, quatenus ad artificum historiam pertinent, non tam ex inscriptionibus (cf. scr. 27) quam ex libris de arte scriptis hausisse satis manifestum est²; quamquam veterum qui de arte scripserunt auctorum ratio accuratius investiganda adhuc desideratur.

Jam venimus ad Pausaniam periegetam, quem diserte artificum inscriptiones rarissime afferre in tanta artificum et artificiorum copia, cum ex collectione nostra primo obtutu clarum fiat (scr. 2, 3, 4, 5, 7, 7^a, 7^b, 7^c, 9, 10, 12, 16, 18, 19, 20), nunc quaerimus, num forte illum artificum inscriptionibus saepius usum esse certis indicibus probari possit. Huc accedit, quod omnes illi tituli, quos Pausanias tradidit paullo memorabiliores sunt, duodecim enim certe poetico sermone compositi sunt, quibus fortasse etiam 2 et 8 addi possunt, Praxitelis autem inscriptio (20) litteris antiquioribus insignis erat. Quae cum ita sint, veri haud absimile videtur, Pausaniam inscriptiones minus inusitatas de consulto non ad verbum attulisse; sed hanc rem longius repetere juvabit.

Praeter illas igitur inscriptiones alios operum auctores se fando

¹ de anthologiae Graecae epigrammatis, quae ad artes spectant, diss. inaug. Bonnae 1862.

² Ad. Brieger. de fontib. librr. XXXIII—XXXVI nat. hist. Pliniana, quatenus ad artem plasticam pertinent dissert. inaug. Gryphiae 1857. — H. Brunn. de auctorum indicibb. Plinianis (Bonn. 1856) p. 40 sqq.

accepisse periegeta indicavit (λέγουσι, μνημονεύουσι, φασί), alios aliquod artificium perfecisse simpliciter affirmavit (τέχνη, ἔργον, ἐποίησε, εἰργάσατο). Quodsi ita esset intelligendum, ut hos etiam operibus inscriptos fuisse nobis putandum esset, illos vero, quos fecisse ab aliis audivit (φασί etc.) non fuisse inscriptos, satis firmum inscriptionum indicium haberemus. Cui rei ne nimium credamus, eo movemur, quod haud raro alter afferendi artificis modus alteri prorsus respondet:

VI, 10, 9: *Λυκίνου δὲ ἐστὶν ἀνδριὰς Κλέωνος τέχνη, τὸν δὲ Τέλλωνα ὅστις εἰργάσατο οὐ μνημονεύουσι* V, 20, 2: *Κωλώτου δὲ ἐστὶν ἔργον, εἶναι δὲ φασὶν ἐξ Ἡρακλείας*. VI, 8, 1: *τοῦ μὲν τὸν ποιήσαντα οὐ λέγουσι, τὴν δὲ τοῦ Ἀμέρτου Φράδμων ἐποίησεν Ἀργεῖος* cf. VI, 3, 7: *Εὐπολέμου δὲ τὴν μὲν εἰκόνα Σικυώνιος εἰργασται Δαίδαλος, τὸ δ' ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ μνηύει κτέ.* et V, 25, 4: *τὸ μὲν δὴ ἐπίγραμμα ἐδήλου τὸ ἀρχαῖον ἀναθήματα εἶναι τῶν ἐν πορθμῷ Μεσσηνίων — ἔργα δὲ εἰσὶν Ἡλείου Κάλλωνος αἱ εἰκόνες.*

Deinde I, 33, 3 de Nemesis statua Rhamnunte posita Pausanias tradidit *τοῦτον Φειδίας τὸν λίθον εἰργάσατο*, quod etiamsi verum esse concedimus, tamen Phidiae nomen operi subscriptum non fuit, immo vero Agoracriti nomen statuae vel tabellae ex statua pendenti inscriptum fuisse memoriae traditum est¹, ita ut hoc potissimum opus Phidias »illius nomini donasse«² videatur. Similiter Matris Magnae statuem, quam Agoracrito Plinius tribuit³, Pausanias I, 3, 5 Phidiam fecisse affirmavit *Φειδίας εἰργάσατο*.

Quae cum ita sint, ex illis ἐποίησεν εἰργάσατο, τέχνη ἐστὶν colligere non possumus, artificum nomina etiam in operibus fuisse.

Jam propius ad nostram rem accedamus. Pausaniam omnes operum inscriptiones, quas vidit, attulisse cum per se minime probabile est, tum exemplis insuper explodi potest: I, 23, 8, *ἵππος δὲ ὁ καλούμενος δούριος ἀνάκειται χαλκοῦς*, quem equum deinde accuratius descripsit artifice non allato, quem Strongylionem fuisse inscriptione reperta (n. 17) scimus. I, 23, 4 *ἄγαλμα . . . Ἀθηνᾶς*

¹ Suid. et Phot. s. v. Ῥαμνουσία Νέμεσις. Zenob. V, 82.

² XXXVI, 17.

³ XXXVI, 17.

ἐπίκλησιν καὶ ταύτης Ὑγείας, quam et Plinius XXXIV, 80 et inscriptio n. 18 Pyrrhi Atheniensis opus fuisse nos edocuit. I, 24, 2 *κεῖται δὲ καὶ Φοῖξος . . . θύσας τὸν χριόν*, ad quam statuam et Plinius l. l. spectat his verbis: »Naucydes . . . immolante arietem censetur« et inscriptio n. 21¹. Menandri statuam, quae erat in Atheniensium theatro, Pausanias I, 21, 1 memoravit, quis fecerit, non tradidit, quamquam scriptum fuisse in basi *Κηφισόδοτος Τίμαρχος ἐπόησαν* ex n. 35 cognoscimus. Quibus adjicias, ut Cresilam omittamus², I, 23, 9 *Ἐπιχαρίνου τὴν εἰκόνα ἐποίησε Κριτίος* (*Κριτίας* mss.), sed Critius et Nesiotes fecerunt (n. 10). — Quodsi exempla ex primo tantum libro promere licuit, de Atheniensium artificibus et per alios scriptores et inscriptionibus repertis optime edocti sumus: ex perpauca illis artificibus (XII), qui simul in Pausania et in lapidibus leguntur, octo in titulis Athenis repertis apparent. Quamquam negare non possumus Pausaniam ineunte opere rerum copia perturbatum multa minus apte enarrasse et disposuisse quam in libris sequentibus³. Illa autem quae modo attulimus intelligi non possunt, nisi Pausaniam in artificibus eligendis et in operum auctoribus afferendis totum se dedisse⁴ iis putabimus, qui singula ei monstrabant, exegētis. Cujus rei testimonia etiam haec sunt: Praxitelis mentio cum libb. I, II, V, VI jam facta esset, demum VIII, 9, 1 ejus aetas ita refertur: *Πραξιτέλης δὲ τὰ ἀγάλματα εἰργάσατο τρίτη μετὰ Ἀλκαμένην ὕστερον γενεᾷ*, quod exegetae sane ideo enarrare solebant, quia eodem loco et Alcamenis Aesculapius dedicatus erat. Similiter judicium de Alcamenis arte, quem jam I, 1, 5. 8, 4. 19, 2. 20, 3. II, 30, 2 Pausanias memoraverat, demum V, 10, 1 latum est: *Ἀλκαμένους ἀνδρὸς ἡλικίαν τε κατὰ Φειδίαν καὶ δευτερεῖα ἐνεγκάμενου σοφίας εἰς ποίησιν ἀγαλμάτων*: nempe comparabant exegetae duorum illorum artificum tempora et virtutes, cum idem templum

¹ qua re Briegerus l. l. p. 56 Plinium illud ex catalogis Romanis hausisse immerito suspicatus est. Quod gravioris est momenti; non omnia enim artificia, quae „laudari“ vel „censeri“ Plinius tradit, ex catalogis, si quidem fuerunt, petita videntur.

² fortasse enim ejus inscriptio 16 non ad Diitrephis statuam (Pausan. I, 23, 3) pertinet.

³ E. Curtius: *Poloponnesus*. I p. 142 not. 10. — Chr. Schubart in *commentatione de Pausania*, quae Pausaniae in Germ. linguam translato adjuncta est, p. 9.

⁴ cf. E. Curtius: *VII Karten zur Topogr. v. Athen*. p. 48 sq. — C. Wachsmuth. *mus. rh.* 1869 XXIV p. 35.

ambo ornassent. Ita Lysippum quoque, quem periegeta jam I, 43, 6 nominaverat, Sicyonium fuisse enarravit II, 9, 8 ubi de illius Heracle aeneo agitur Sicyone posito, qua in urbe certe indigenae artificem illum celeberrimum suum civem esse superbia quadam affirmabant.

Sed non omnia, quae ad artifices pertinent, Pausanias ab exegētis accepit, bis enim ipse mentionem injecit scriptorum, qui de arte plastica agebant: V, 20, 2 *οἱ πολυπραγμονήσαντες σπουδῇ τὰ ἐς τοὺς πλάστας* et V, 23, 3 *οἱ συγγράψαντες τὰ ἐς πλάστας* (*Πλαταιάς* edd. codd.), quibus quidem non bis tantum Pausaniam usum esse per se patet, deinde tenendum est, illa *λέγουσι, μνημονεύουσι* non solum ab eo dicta esse in iis, quae fando accepit, sed etiam quae ex scriptis hausit, quod praecipue elucet, ubi duae controrsae sententiae referuntur:

II, 15, 1 *Σκύλλης καὶ Δίπποιος . . . μαθητὰς δὲ εἶναι Δαιδάλου σφῶς, οἱ δὲ καὶ γυναιῖκα ἐκ Γόρτυνος ἐθέλουσι λαβεῖν Δαίδαλον καὶ τὸν Δίπποιον καὶ Σκύλλιν ἐκ τῆς γυναικὸς οἱ ταύτης γενέσθαι* III, 17, 6 *Κλέαρχος . . . ὃν Διποίνου καὶ Σκύλλιδος οἱ δὲ αὐτοῦ Δαιδάλου φασὶν εἶναι μαθητῆν*. Ex his igitur de arte plastica scriptoribus, quorum libri fortasse litterarum ordine dispositi erant, tria illa sollemnia indicia, quae afferre tantum interfuit Pausaniae: *πατρὶς, ἡλικία, διδάσκαλος* cf. III, 18, 9. V, 22, 5. 23, 5. 25, 11. 26, 2. VIII, 53, 7. Ita periegeta, si cujus operis auctorem acceperat, libros illos evolvit, et quod repperit addidit: jam intelligimus, quid sibi velint V, 24, 1 *Μούσου ποίημα, ὅστις δὲ οὗτός ἐστιν ὁ Μοῦσος* et X, 18, 6 *Τισαγόρου τὸ ἔργον, ὅστις δὲ ὁ Τισαγόρας*, quibus compara haec, quae sunt in II, 7, 2 *Λύκου Μεσσηνίου μνημῆμά ἐστιν ὅστις δὲ οὗτος ὁ Λύκος· οὐ γὰρ τινα εὐρίσχω* (in Olympionicarum indicibus cf. III, 21, 1. VI, 13, 10.) *Μεσσηνίων ἀσκήσαντα πένταθλον οὐδὲ Ὀλυμπικὴν ἀνηρημένον νίκην*. Ita sane etiam de Muso et Tisagora scripta consuluerat. Quod vero Pausanias, quos libros saepius adhibuit, bis tantum discrete nominavit, non mirum in scriptore, qui, cum Herodoti simplicitatem summo studio affectaret¹, etiam id egit, ut quam plurima aut fando accepisse aut ipse conjecisse videretur. Quod ut in universas Pausaniae res valet, ita etiam in

¹ Praecipue consulendus O. Pfundtner. Pausanias periegeta imitator Herodoti. diss. inaug. Regiom. 1866. cf. eundem in Jahrb. f. Philol. u. Paedag. 1869 p. 443.

artificum nomina tradenda. Eum enim inscriptiones omnino neglexisse minime probabile est: inde igitur VI, 9, 1; 10, 9 *Πτόλιχος ἐποίησεν Αἰγυῶτης*, et VI, 9, 5; 9, 9; 10, 3; 11, 9 *Γλαυκίας* quater *Αἰγυῶτης* nominatur. Cf. etiam ad I, 28, 2 ubi currus aeneus in Atheniensium arce dedicatus affertur, epigramma apud Herodot. V, 77. ad III, 21, 1 Anthol. Gr. Pal. XIII, 14. ad VI, 15, 3—5 de Clitomacho Olympionica Anthol. Pal. IX, 588, quibus locis Pausanias nonnulla ex inscriptionibus hausisse videtur. Artificum autem titulos saepius ab eo ipso vel ab iis, quibus sua debuit, consultos esse, etiam clarius apparebit in ea parte, quae est de patribus artificum inscriptis, ubi concordiam inter inscriptiones et Pausaniam summam esse videbimus. Peculiares autem inscriptionum formas Pausanias rarissime retinuit, qui inscripta, ab exegetis accepta, ex libris sumpta de artificibus ipse arte conjunxit.

Haec autem dicta sunt de fontibus, unde, quae de artificibus tradidit, Pausanias hausit; de quibus accuratius disputandum erat, ut quam rationem inscriptionum artificum ille habuisset, cognosceremus.

Quibus expositis expediti aggrediamur ad inscriptiones, quae manserunt, et primum quidem orbem quasi, quo illae continentur describamus. Tituli autem, quos habemus, non consilio quodam electi, sed casu fortuito ex plurimis aliis, qui fortasse gravioris erant momenti soli aetatem tulerunt; qui quamquam inductionem minus permittere videntur, nisi cum scriptorum dictis collati et comparati tamen eam habent virtutem, quibus quam late veterum ars patuerit, multo magis vivida exprimatur imago. Ingens sane vastumque spatium¹, quod titulis statuariorum et sculptorum veterum occupatur, cujus extremae orae Aegyptus superior, Sidon Phoenices urbs, Vienna Galliae oppidum; sin vero tabulam accuratius inspexeris, multo plurimas inscriptiones arctiore orbe circumscribi videbis, qui Rhodo et Creta insulis, Asiae oris, Graecia ipsa, meridionali et media Italia definitur, atque praecipue Athenae (LXXX fere), Rhodus (XXV), Roma (XXXVI) titulos nobis prae-buerunt. Quae cum ita sint non plus ducentos quinquaginta lapides repertos esse artificum nominibus insignes jure maerendum

¹ V. tabulam geographicam titulorum collectioni adjunctam.

est; huc adde abundantiam illam artificiorum summo opere admirandam¹, quam apud Graecos fuisse et memoriae proditum est et ex reliquiis etiam nunc evidentissime elucet, ita ut facile nobis persuadeamus permultos artificum titulos interiisse; quare nunc, quam variam fortunam illi subierint, quaestio instituitur.

§ 2.

DE VARIA TITULORUM, QUIBUS OPERA ORNATA
ERANT FORTUNA.

Sunt fortasse, qui Graecos ipsos artificum titulos eo diminuisse putent, quod quae statuae priore aetate heroibus et viris de patria optime meritis dedicatae erant, eas Romanae dominationis tempore misera adulatione commoti in Romanorum quorundam honorem verterunt, quos ipsis utiles fore sperabant; atque in eas statuas, quas ipsi dicebant *μετεπιγεγραμμένους*², cadit illud *τὸ μὲν ἐπίγραμμα ῥωμαΐζει, ὁ δ' ἀνδριᾶς ἐλληνίζει*. Ut vero statuae, ita etiam epigrammata, quae priorem honorabant, manserunt, quod et Dionis Chrysostomi orat. XXXI § 150 (p. 410 Emper.) *μένει τὰ τῶν τιμηθέντων ὀνόματα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς οὐδεὶς ἂν ἀπαλείψειεν* et multa exempla probant³.

Immo statuis sublatis, cum in eadem basi aliae ponerentur, antiquiores inscriptiones non oblitteratae sunt (31^a 32. 119^a 120). Quod vero Graeci statuas dedicatas pro sacrosanctis habuerunt⁴, fortasse ad titulos quoque servandos redundavit.

¹ Fr. Jacobs. über den Reichthum der Griechen an plast. Kunstwerken. München 1810 (= Ges. Schr. III p. 417 sqq.)

² [Plut.] vit. X orr. Isocr. p. 839 D cf. Cic. ad Att. VI, 1, 26. Dio. Chrys. or. XXXI § 9 et § 34 (p. 364, 372 Emp.).

³ Cf. Pausan. I, 2, 4. syll. n. 10^b. 19*. 28, 31^a 32. 46. 47. 59*. 116. 119^a 120. Saepius majorum statuae hominibus eadem gente exortis dedicatae esse videntur: n. 31^a 32. cf. Pausan. VIII, 9, 9. v. L. Ross. arch. Aufss. I 170. C. Keil. Philol. tom. suppl. 1863 p. 563. Rangabeus antiq. graec. II 1100. Lebas. inscr. II p. 73 n. 339.

⁴ Jacobs. l. l. (v. p. 7 not. 2.) p. 62 not. 143. (= III p. 534) Vitruv. de archit. II 8 § 15 (p. 52 ed. Rose et Müller-Strüb.) de tropaeo ab Artemisia Rhodi posita.

Cum autem Graecia a Romanis victoribus plurimis et egregiis statuis spoliaretur¹, bases, cum marmore et Italia abundet, certe relictæ sunt. Huc quoque referri possunt Pausaniae dicta VIII, 30, 5: *πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Μητρὸς ἀνδριάς μὲν οὐδεὶς ἔστι, δῆλα δὲ ἦν τὰ βάρθρα ἐφ' ὧν ἀνδριάντες ποτὲ ἐστήκεσαν.* VIII, 38, 5: *ἔστι δὲ αὐτόθι (in Lycaeo monte) ἀνδριάντων βάρθρα οὐκ ἐπιόντων ἔτι ἀνδριάντων, ἐλεγείον δὲ ἐπὶ τῶν βάρθρων,* VIII, 49, 1: *οὐ πόρρω δὲ τῆς ἀγορᾶς (Tegeae) θέατρον τε ἔστι καὶ πρὸς αὐτῷ βάρθρα εἰκόνων χαλκῶν· αὐταὶ δὲ οὐκ εἰσιν ἔτι αἱ εἰκόνες ἐλεγείον δὲ ἐφ' ἐνὶ τῶν βάρθρων κτλ.* et illum usum communem fuisse Ciceronis quoque docent in Verr. act. II or. IV §§ 78, 97, 127². Evidentissime autem Romanos bases secum non portasse eo demonstratur, quod nulla artificis inscriptio tota Italia adhuc reperta extat, quae ante ol. 158 scripta videatur, quamquam vel antiquissimorum artificum opera Romae fuisse³ nemo est, quin ignoret; probatur insuper Bupalii, Democriti, Calamidis Callimachi aliorum titulis⁴, quos non ab artificibus ipsis profectos esse et scriptura et basium formae evincunt⁵.

In Graecia autem certe non omnes bases statuis ereptis intactae manserunt, et, ut hoc unum tantum moneam, quingentis illis statuis a Nerone Delphis sublatis bases inanes locis suis stetit nec Pausanias X, 7, 1 tradidit, nec verisimile est, qua re concedendum videtur, jam veteres ipsos saepius illos lapides quadratos, qui optime usui conveniunt, ad aedificia extruenda adhibuisse, quod posteriore tempore saepissime accidisse permultis lapidibus, quos in aedificiorum muris inclusos etiam nunc videre possumus (n. 8^a, 15, 17, 23*. 44*. 62*. 107*. 123. 160. 161) confirmatur, atque ita haud paucos artificum titulos interiisse facile credes. Quibus variis autem modis bases medio aevo et nostris quoque

¹ Otf. Mueller. Hdb. d. Arch. III ed. § 165 p. 174 sqq.

² cf. Winckelm. hist. art. IX, 3, 12 O. Jahn. Arch. Beitr. p. 19 not. 17 quamquam Leocharis inscriptionem, de qua illi disputant ll. ll., haud genuinam esse Brunnii docuit (hist. artiff. I addend.) De eadem re quae Bergkii disputavit (in lect. ind. Marb. 1846 sem. aest.) inspicere non licuit, sed v. L. Ross. arch. Aufss. II p. 293. sqq.

³ Augustum talia proprio quodam intelligendi ambitu (Quintil. XII, 10, 3) praetulisse constat: Paus. VIII, 46, 4. Plin. XXXVI, 13.

⁴ n. 175 sqq.

⁵ H. Brunn. mus. Rh. n. ser. VIII, p. 235 sq.

temporibus deletae sint, describi non potest: aliae certe fractae, aliae ad calcem coquendam consumptae sunt; quam multae denique etiamnunc sub terra jaceant sepultae!

At Romani nonne statuis in Italiam delatis auctorum nomina denuo subscripsere? sed memineris, plerumque bellis finitis statuas raptas esse »belli lege atque imperatio jure« (Cic. Verr. act. II or. I § 57)¹ a ducibus, quorum animi in id solum intendebant, ut et triumphos suos magnifice ornarent et reipublicae gloriam tot operibus captis auferrent, quod artificum nomina certe non adjuvissent, quippe quae omnes Romani ignorarent. Fortuna autem faultrice satis edocti sumus, qua ratione Romanorum duces in signis inscribendis usi sint. Cicero enim in Verr. act. II or. I. § 57 P. Servilium Vatiam Isauricum, quem circiter anno 74 a. Chr. (680 a. u.) de Isauris et Ciliciis piratis triumphasse constat, summis laudibus extulit, quia signa et ornamenta capta in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curasset. Deinde relatis rationibus P. Servilii haec dixit: »non solum numerum, sed etiam uniuscujusque magnitudinem, figuram, statum litteris definiri vides;« sane artificum nomina vir ille bonus nihil curaverat, qui quae statuis captis subscripsit ostenditur hoc titulo (C. I. lat. I p. 559 n. 1506):

P. Servilius C. f.
Isauricus
imperator cepit.

Atque idem fere inscripsisse statuis M. Marcellum Sicilia devicta docetur titulo 531 l. l. M. Fulvium Nobiliorem Aetolia domita titulo 534². Mummii tituli sunt 541—546 ac prope lapides, quibus incisi sunt duo tituli 543:

L. Mummius cos.
vico

duo signa humi jacentia »elaboratissimae industriae Graecorum« vi-

¹ Pausan. quoque VIII, 46, 4 ubi statuas a victoribus jam antiquissimis temporibus raptas esse dixit: βασιλεὺς μὲν δὴ Αὔγουστος καθεστηχότα ἐκ παλαιοῦ καὶ ὑπὸ τε Ἑλλήνων νομιζόμενα καὶ βαρβάρων εἰργάσατο.

² adde de Rossi bullet. del. inst. arch. 1869 p. 8 de basi M. Fulv. Nobilioris nuper reperta.

dit Mommsenus ipse (l. l.), sed de artificum nominibus nihil innotuit. Huc denique adde Plinii nat. hist. libri XXXVI § 27: »Romae quidem multitudo operum, etiam obliteratio ac magis officiorum negotiorumque acervi omnes a contemplatione tamen abducunt. . . . qua de causa ignoratur artifex« etc., ubi nota nihil dictum esse de inscriptionibus memoriam juvantibus: Romae igitur operibus publice positae auctorum nomina plerumque non subscripta esse videntur.

Sin vero Romani quando statuas auferendas artificum nominibus ornarunt, ita fecisse videntur, ut nomina in signa ipsa transcriberent, (scr. 12^b cf. 11), quod et eorum mori convenire postea videbimus.

Cum vero privati homines »circa statuas et imagines insanire carius inepti« inciperent, non ut Romanae reipublicae splendorem auferent, sed ut signa »in villarum exilia pellerent« (Plin. nat. hist. XXXV, 26)¹, quam rationem in operibus Graecis inscribendis eos secutos esse existimabimus? Atque primum quidem cum summum putaretur

artificum veteres agnoscere ductus

et non inscriptis auctorem reddere signis

(Stat. silv. IV, 6), facile credes, multa signa artificum nominibus non fuisse ornata. Huc accedit, quod tabulas fuisse constat, quibus operum possessor et quanti emisset et quis fecisset, modo ipse sciret, inscribendum curavit (Cic. in Verr. act. II or. IV §§ 36, 42).

Verumtamen et inscriptionibus (n. 175 sqq.) et veterum scriptorum dictis probatur, praecipue celeberrimorum artificum Graecorum nomina operibus subjecta esse, cujus rei testis Martialis IX, 44 (ed. Schneidew. — scr. 23):

inscripta est basis indicatque nomen

Λυσίππου lego, Phidiae putavi.

Neque omnes, ut Plinius Caecilius secundus², cum aliquam statuam dedicarent, auctoris nomen neglexerunt, immo saepius certe tam

¹ De Romanorum operum collectionibus Böttiger. ges. Schr. p. 8. Ludw. Friedlaender. Kunstsinne der Römer p. 33 sqq. cf. C. F. Hermann. Ueber den Kunstsinne der Römer p. 60 sqq. inde ille Eutyche »officinatore a státuis« et Agrypnus »a státuis« Böttig. l. l. R. Rochett. lettre. p. 185 n. 7 et not. 5 cf. Juvenalis sat. XIV v. 305.

² Epist. III, 6.

eleganter addiderunt, quam Cicero descripsit (in Verr. act. II or. IV § 93. scr. n. 11): »Apollinis signum cujus in femore litteris minutis argenteis nomen Myronis erat inscriptum« quod a statuaria ipso factum esse veri dissimillimum.

Sin vero meminerimus Romanos poetas sexcenties fere summorum artificum operum mentionem fecisse, quae homines privati possiderent, non mirabimur permulta artificia a callidis Graeculis illorum nominibus immerito esse ornata: itaque Phaedrus prolog. libr. V v. 4—7 haec dixit:

ut quidam artifices nostro faciunt seculo
qui pretium operibus majus inveniunt, novo
si marmori adscripserunt Praxitelem suo,
detrito Myronem argento.

huc Zenobius quoque spectat V, 82 καὶ ἄλλοι γὰρ πολλοὶ ἐπὶ τῶν οἰκείων ἔργων ἕτερον ἐπιγεγράφασιν ὄνομα; cujus rei exempla fortasse haberi possint »opus Phidiae« et »opus Praxitelis« (188. 189.)

Sed haec hactenus, nunc in titulorum usum et rationem inquiramus.

CAPUT II.

§ 1.

DE INSCRIPTIONIBUS UNIVERSIS AGITUR.

Inscriptionum artificum causa ea fuit, ut diserte, quis fecisset opus, indiceretur. In iis autem, quanta regnet varietas et ipsi diximus (p. 1) et ex collectis titulis cognosci potest; verumtamen quamquam aliorum artificum aliae fuerunt inscriptionum formae, id tamen tenendum videtur, eundem artificem eadem inscriptione uti esse solitum. Qui usus, quam late patuerit, ut accuratius intelligas, aspice hunc, quem praebemus, titulorum artificum indicem, quorum plus unus fato favente aetatem tulit:

1. (8) ἔργον Ἀριστοκλέους (8^a) Ἀριστοκλῆς ἐποίησεν.
2. (16) Κρησίλας ἐποίησεν (16^a). Κρησίλας ἐποίησεν Κυδωνιάτας. (scr. 14) Κυδωνιάτας Κρησίλας εἰργάξατο, sed hic versus est.
3. (31, a, b.) Λεωχάρης ἐποίησεν.
4. (32) Σθέννης ἐποίησεν — Σθέννης ἐποίησεν, quod non ab artifice ipso inscriptum esse Brunn. recte monuit mus. Rh. n. ser. t. VIII p. 235.
5. (35, 35 b.) Κηφισόδοτος Τίμαρχος ἐποίησαν 35 c. Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἀθηναῖοι ἐποίησαν 35 a. Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἐρεσίδαι sed haec est dedicantium potius quam artificum inscriptio.
6. (44, 44 a) Νικόμαχος ἐποίησεν.
7. (47, a) Μικίων Πυθογένους ἐποίησεν.
8. (53, a, b.) Καικοσθέννης ἐποίησεν.
9. (64) Μαγάτας πόησε (64 a) Μαγάτας ἐποίησε.
10. (65, a) Μνασίτιμος Τελέσωνος Ῥόδιος ἐποίησε.
11. (66, a) Θέων Ἀντιοχέως ᾧ ἅ ἐπιδαμία δέδοται, ἐποίησε.

12. (70 a, b, c.) Φύλης Ἀλικαρνασσεύς ἐποίησε; titulus n. 70 nimis est mutilatus.
13. (67, a) Σῆμος θεμιστοκράτης Σαλαμίνιος ἐποίησε.
14. (71, a) Ἐπίχαρμος Σολεὺς ᾧ ἅ ἐπιδαμία δέδοται καὶ Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος ἐποίησαν.
15. (72, a, b, c, d.) Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος ἐποίησε.
16. (73) Πυθόκριτος Τιμοχάριος Ῥόδιος ἐποίησε.
(73 a) Πυθόκριτος Τιμ
17. (90, a) Ζηνόδοτος Μενίππου Κνίδιος ἐποίησε.
(18? Ἀπολλώνιος Νέστορος Ἀθηναῖος ἐποίει 99, a, b.)
(19? Γλύκων Ἀθηναῖος ἐποίει 102, a, b.)
(20? Σαλπίων Ἀθηναῖος ἐποίησε (105) — Σαλπίων ἐποίησε 105 a.)
21. (107, a, b, c.) Εὐχειρ καὶ Εὐβουλίδης Κρωπίδαι ἐποίησαν.
107 d. Εὐχειρ καὶ Εὐβουλίδης ἐποίησ[αν].
22. (114, a, b.) Λεωχάρης ἐποίησεν.
23. (116 = 116 a? Πραξιτέλης ἐποίησεν — Πραξιτέλης ἐποίει.)
24. (119, a) Ἀντίγνωτος ἐποίησε.
25. (129, a) Ἡραιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος ἐποίει.
26. (130, a) Ξενοφίλος καὶ Στράτων Ἀργεῖοι ἐποίησαν.
27. (131) Δημητρίου τοῦ Δημητρίου γλυφῆ.
(131 a) Δημήτριος Δημητρίου ἐποίει, sed hic titulus ad statuam pertinet, ille (131) ad anaglyphum.
28. (136, a) Ἀθανάδωρος Ἀγησάνδρου Ῥόδιος ἐποίησε.
29. (147) Ζήνων Ἀττινᾶ Ἀρροδεισιεύς ἐποίει.
(147 a) Ζήνων Ἀρροδεισιεύς ἐποίει; num tituli eundem artificem significant, dubitari potest; quodsi aliter iudicas, tituli, qui II p. Chr. n. seculo scripti sunt, non tanti sunt momenti.
30. (168, 1): Μάαρχος Κοσσούτιος Μαάρχου ἀπιλεύθερος Κέρδων ἐποίει.
(168, 2) Μάαρχος Κοσσούτιος Κέρδων ἐποίει sed hi tituli duabus figuris subscripti sunt, quarum altera ab altera se jungi non debet.
31. (173, a) Ζήνων Ἀλεξάνδρου ἐποίει — Ζήνων β ἐποίει sed in hunc idem cadit, quod in 30.
- De industria omisimus inscriptiones nimis mutilatas 33, 33 a Εξήχεστος, 52, 52 a Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδου Φλυάσιοι; deinde incerta est conjectura, quam ad titulum n. 76 proposuimus; neque

eas inscriptiones addere volumus, quae non ab artificibus ipsis profectae sunt n. 175 sqq.

Videmus igitur primum, qui patris nomine semel usus est, eum illo semper uti, et qui ethnicum vel demoticum semel nomini suo apposuit, eum illud semper fere apponere; quamquam patriae mentio paullo minus firma fuisse videtur, quam patris: Cresilas quidem se Cydoniatam esse, quod Athenis (n. 17), ubi certe omnibus satis notus erat, non addidisse videtur, Hermionae professus est;¹ deinde ille etiam antiquiore aetate vixit, quam qua inscriptiones firmas factas esse credimus, quod tum demum evenire potuit, cum ars a summis artificibus aucta et evecta a multis hominibus iisque mediocris ingenii quasi negotium exercebatur; tum autem tales firmi tituli non in certis quibusdam regionibus frequentati sunt, sed in communem omnium usum recepti, quod ex propositis exemplis elucet. Stabilitatem autem inscriptionis ejusdem artificis bene ex his titulis cognoscere possumus: n. 144: *Ἡρακλείδης Ἀγαύου Ἐφέσιος καὶ Ἀρμάτιος ἐποίουν.* et n. 152:

Θέων Ἀντιοχεὺς καὶ Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος ἐποίουν, ubi artifices officinis conjunctis iisdem quibus ante inscriptionibus usi sunt. Ac sane artificum ipsorum interesse debuit, quae semel inscripserant operibus ab ipsis perfectis, ea semper inscribere: nam *Μικίων Πυθογένους, Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος, Πυθόκριτος Τιμοχάριος, Φύλης Ἀλικαρνασσεύς* gloriam sibi paraverant, non simpliciter *Μικίων, Τιμόχαρις, Πυθόκριτος, Φύλης*; ita etiam Onatas bis idem epigramma operibus subjecit (scr. 7, a). Quamquam non desunt mutatae inscriptionis exempla: Caecosthenes (53, a, b.) quidem et Dies (54), cum collaborarent, se Apollonidae filios Phlyasios esse professi sunt (52, a), officina communi vero sublata patris et demi mentionem omiserunt; deinde cum filius a patre in societatem reciperetur, eadem inscriptio manere non potuit. Et fortasse tituli aliquando reperientur, quibus eundem artificem eadem in urbe variis inscriptionibus usum esse probabitur, qui parvis ab exordiis profectus majorem gloriam cum nactus esset omnia praeter nomen

¹ Titulo n. 35c, quem sero Benndorfius benigne mecum communicavit, probari videtur, saepius artifices cum alienis civibus opera perficerent, ethnicis apposis se accuratius significasse ita, ut et domesticam et externam inscriptionis formam in usu haberent.

solum indicia sprevit. Sed in universum certe affirmari potest, inscriptiones tantum pari modo compositas, dum litterarum formae permittant, unie idemque artifici a nobis esse tribuendas (cf. p. 15 not.)¹. Idem autem cadere videtur in vasorum fictilium confectores, ex quibus, ut eos, qui solis nominibus usi sunt, omittamus, Eucherus se Ergotimi filium esse ter professus est, Tleson se Nearchi filium esse tricies fere.

Atque haec quidem de universis inscriptionibus.

DE INSCRIPTIONUM ORATIONE AGITUR.

§ 2.

Inscriptionum aliae versibus aliae soluta oratione expressae sunt, atque primum quidem

de versibus inscriptis dicamus;

sunt vero hi:

1. <i>παῖ Διὸς κτλ.</i> (1)	c. Ol. 50	} ante ol. 80.
2. Bupalus et Athenis (scr. 1)	Ol. 60.	
3. <i>τοῦ Παρίου κτλ.</i> (5)		
4. <i>ἔργον Ἀριστοκλέους</i> (8)		
5. <i>Ἀλξήγνωρ</i> (12)		
6. <i>Ἰπόστρατος?</i> (13)		
7. <i>Ἐνδοιος</i> (scr. 4)		
8. <i>Ἐδτελίδας καὶ Χρυσόθεμις</i> (scr. 3)		
9. <i>Ἐνάτας</i> (scr. 7 sqq.)		
10. <i>Κάλλων</i> (scr. 5)		
11. <i>Κλεοίτας</i> (scr. 10)		
12. <i>Ἀρχεσίλας</i> (scr. 8)		
13. <i>Ἀναξαγόρας</i> (scr. 6)		

¹ Habebant igitur Graeci artifices communi in usu, quod nos dicimus: „eine Firma.“ Jam vides, cur tantum nostra interfuerit, probare (p. 7), Pausaniam peculiare inscriptionum formas non retinuisse, quodsi fecisset, contra sententiam modo a nobis propositam quam vehementissime pugnaret (cf. p. 21 not.)

14. <i>Μακεδών</i> (26)	}	ante ol. 90.	
15. <i>Θύνητης?</i> (26*)			
16. <i>Τελεσαρχίδης</i> (scr. 17)			
17. <i>Φειδίας</i> (scr. 12)			
18. <i>Ἀρίστων ἡδὲ Τελέστας</i> (scr. 9)	}	ante ol. 90.	
19. <i>Θρασυμήδης</i> (scr. 16)			
20. <i>Δαμοφῶν</i> (scr. 19)			circiter ol. 102.
21. <i>Φυρόμαχος</i> (scr. 25)			ol. 135.
22. <i>Ἡετίων</i> (scr. 26)		inter ol. 130—140.	

Ac primum quidem multo plurimi artificum, quos attulimus ante ol. 90 floruerunt; hic autem moneamus, quod Boeckhius dixit in C. I. tom. I introd. p. XXIX, antiquiore aetate soluta oratione non usos Graecos esse in re sollemni ulla. Deinde in duas partes illae inscriptiones abeunt: aliae enim eaeque antiquiores nihil aliud continent, quam quod ad artifices pertinet, aliae, eaeque posteriores, ut Phymachi et Eetionis, artificum mentionem dedicantis epigrammati addunt ita, ut totum epigramma dedicantis sit, qui et artificis laudem in suam vertit; illae autem priores inscriptiones totae sunt artificum ita, ut hae solae vere dicantur artificum inscriptiones, quas metricas seriore aetate usurpatas esse omnino negandum videtur. Dignitatem enim artificis indicant satis sibi conscii, se inusitatum opus perfecisse, qua re etiam sollemni utitur oratione; quod antiquissimo quidem tempore in ea quoque artificia valuit, quae nobis minus videntur admiranda, ea autem qua efficta sunt aetate nova et magnifica jure ducebantur: itaque auctorum nomina vel in anaglyphis sepulcralibus, quae nominibus suis ornare artifices postea non dignati sunt; et Parmenon quidam etiam lapidibus bene politis se fecisse inscripsit¹. Deinde in iis tantum operibus illud sollemne orationis genus usurpatum est, quae solitis multo erant majora: ita Phidias hexametrum posuit sub Jovis Olympii statua, Damophon Messenius deorum simulacris optime expressis *λαμβεῖον* subjecit, Thrasymedes Arignoti Parius Aesculapii ex ebore et auro facti, quod signum Athenagoras leg. p. Chr. 14 p. 61 (Dechair.) Phidiae ipsi tribuit, se auctorem esse epigrammate docuit.

¹ A. Conze Reise auf den Inseln des thrak. Meeres, Thasos p. 12. tab. IV, 14, 15. v. nostr. tab. VI, c.

est; huc adde abundantiam illam artificiorum summo opere admirandam¹, quam apud Graecos fuisse et memoriae proditum est et ex reliquiis etiamnunc evidentissime elucet, ita ut facile nobis persuadeamus permultos artificum titulos interiisse; quare nunc, quam variam fortunam illi subierint, quaestio instituat.

§ 2.

DE VARIA TITULORUM, QUIBUS OPERA ORNATA
ERANT FORTUNA.

Sunt fortasse, qui Graecos ipsos artificum titulos eo diminuisse putent, quod quae statuae priore aetate heroibus et viris de patria optime meritis dedicatae erant, eas Romanae dominationis tempore misera adulatione commoti in Romanorum quorundam honorem verterunt, quos ipsis utiles fore sperabant; atque in eas statuas, quas ipsi dicebant *μετεπιγεγραμμένας*², cadit illud *τὸ μὲν ἐπίγραμμα ῥωμαΐζει, ὁ δ' ἀνδριάς ἐλληνίζει*. Ut vero statuae, ita etiam epigrammata, quae priorem honorabant, manserunt, quod et Dionis Chrysostomi orat. XXXI § 150 (p. 410 Emper.) *μένει τὰ τῶν τιμηθέντων ὀνόματα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς οὐδεὶς ἂν ἀπαλείψειεν* et multa exempla probant³.

Immo statuis sublatis, cum in eadem basi aliae ponerentur, antiquiores inscriptiones non obliteratae sunt (31^a 32. 119^a 120). Quod vero Graeci statuas dedicatas pro sacrosanctis habuerunt⁴, fortasse ad titulos quoque servandos redundavit.

¹ Fr. Jacobs. über den Reichthum der Griechen an plast. Kunstwerken. München 1810 (= Ges. Schr. III p. 417 sqq.)

² [Plut.] vit. X orr. Isocr. p. 839 D cf. Cic. ad Att. VI, 1, 26. Dio. Chrys. or. XXXI § 9 et § 34 (p. 364, 372 Emp.).

³ Cf. Pausan. I, 2, 4. syll. n. 10^b. 19*. 28, 31^a 32. 46. 47. 59*. 116. 119^a 120. Saepius majorum statuae hominibus eadem gente exortis dedicatae esse videntur: n. 31^a 32. cf. Pausan. VIII, 9, 9. v. L. Ross. arch. Aufss. I 170. C. Keil. Philol. tom. suppl. 1863 p. 563. Rangabeus antiq. graec. II 1100. Lebas. inscr. II p. 73 n. 339.

⁴ Jacobs. l. l. (v. p. 7 not. 2.) p. 62 not. 143. (= III p. 534) Vitruv. de archit. II 8 § 15 (p. 52 ed. Rose et Müller-Strüb.) de tropaeo ab Artemisia Rhodi posita.

Cum autem Graecia a Romanis victoribus plurimis et egregiis statuis spoliaretur¹, bases, cum marmore et Italia abundet, certe relictæ sunt. Huc quoque referri possunt Pausaniae dicta VIII, 30, 5: *πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Μητρὸς ἀνδριάς μὲν οὐδεὶς ἔστι, δῆλα δὲ ἦν τὰ βάρθρα ἐφ' ὧν ἀνδριάντες ποτὲ ἐστήκεσαν.* VIII, 38, 5: *ἔστι δὲ αὐτόθι (in Lycaeo monte) ἀνδριάντων βάρθρα οὐκ ἐπιόντων ἔτι ἀνδριάντων, ἐλεγείον δὲ ἐπὶ τῶν βάρθρων,* VIII, 49, 1: *οὐ πόρρω δὲ τῆς ἀγορᾶς (Tegeae) θέατρόν τε ἔστι καὶ πρὸς αὐτῷ βάρθρα εἰκόνων χαλκῶν· αὐταὶ δὲ οὐκ εἰσιν ἔτι αἱ εἰκόνες ἐλεγείον δὲ ἐφ' ἐνὶ τῶν βάρθρων κτλ.* et illum usum communem fuisse Ciceronis quoque docent in Verr. act. II or. IV §§ 78, 97, 127². Evidentiſſime autem Romanos bases secum non portasse eo demonstratur, quod nulla artificis inscriptio tota Italia adhuc reperta extat, quae ante ol. 158 scripta videatur, quamquam vel antiquissimorum artificum opera Romae fuisse³ nemo est, quin ignoret; probatur insuper Bupalii, Democriti, Calamidis Callimachi aliorum titulis⁴, quos non ab artificibus ipsis profectos esse et scriptura et basium formae evincunt⁵.

In Graecia autem certe non omnes bases statuis ereptis intactae manserunt, et, ut hoc unum tantum moneam, quingentis illis statuis a Nerone Delphis sublatis bases inanes locis suis stetit nec Pausanias X, 7, 1 tradidit, nec verisimile est, qua re concedendum videtur, jam veteres ipsos saepius illos lapides quadratos, qui optime usui conveniunt, ad aedificia extruenda adhibuisse, quod posteriore tempore saepissime accidisse permultis lapidibus, quos in aedificiorum muris inclusos etiam nunc videre possumus (n. 8^a, 15, 17, 23*. 44^a. 62*. 107^a. 123. 160. 161) confirmatur, atque ita haud paucos artificum titulos interiisse facile credes. Quibus variis autem modis bases medio aevo et nostris quoque

¹ Otrfr. Mueller. Hdb. d. Arch. III ed. § 165 p. 174 sqq.

² cf. Winckelm. hist. art. IX, 3, 12 O. Jahn. Arch. Beitr. p. 19 not. 17 quamquam Leocharis inscriptionem, de qua illi disputant ll. ll., haud genuinam esse Brunnius docuit (hist. artiff. I addend.) De eadem re quae Bergkii disputavit (in lect. ind. Marb. 1846 sem. aest.) inspicere non licuit, sed v. L. Ross. arch. Aufss. II p. 293. sqq.

³ Augustum talia proprio quodam intelligendi ambitu (Quintil. XII, 10, 3) praetulisse constat: Paus. VIII, 46, 4. Plin. XXXVI, 13.

⁴ n. 175 sqq.

⁵ H. Brunn. mus. Rh. n. ser. VIII, p. 235 sq.

temporibus deletae sint, describi non potest: aliae certe fractae, aliae ad calcem coquendam consumptae sunt; quam multae denique etiamnunc sub terra jaceant sepultae!

At Romani nonne statuis in Italiam delatis auctorum nomina denuo subscripsere? sed memineris, plerumque bellis finitis statuas raptas esse »belli lege atque imperatio jure« (Cic. Verr. act. II or. I § 57)¹ a ducibus, quorum animi in id solum intendebant, ut et triumphos suos magnifice ornarent et reipublicae gloriam tot operibus captis augerent, quod artificum nomina certe non adjuvissent, quippe quae omnes Romani ignorarent. Fortuna autem faurice satis edocti sumus, qua ratione Romanorum duces in signis inscribendis usi sint. Cicero enim in Verr. act. II or. I. § 57 P. Servilium Vatiam Isauricum, quem circiter anno 74 a. Chr. (680 a. u.) de Isauris et Ciliciis piratis triumphasse constat, summis laudibus extulit, quia signa et ornamenta capta in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curasset. Deinde relatis rationibus P. Servilii haec dixit: »non solum numerum, sed etiam uniuscujusque magnitudinem, figuram, statum litteris definiri vides;« sane artificum nomina vir ille bonus nihil curaverat, qui quae statuis captis subscripsit ostenditur hoc titulo (C. I. lat. I p. 559 n. 1506):

P. Servilius C. f.
Isauricus
imperator cepit.

Atque idem fere inscripsisse statuis M. Marcellum Sicilia devicta docetur titulo 531 l. l. M. Fulvium Nobiliorem Aetolia domita titulo 534². Mummii tituli sunt 541—546 ac prope lapides, quibus incisi sunt duo tituli 543:

L. Mummius cos.
vico

duo signa humi jacentia »elaboratissimae industriae Graecorum« vi-

¹ Pausan. quoque VIII, 46, 4 ubi statuas a victoribus jam antiquissimis temporibus raptas esse dixit: βασιλεὺς μὲν δὴ Ἀγροῦστος καθεστηκότα ἐκ παλαιοῦ καὶ ὑπὸ τε Ἑλλήνων νομιζόμενα καὶ βαρβάρων εἰργάσατο.

² adde de Rossi bullet. del. inst. arch. 1869 p. 8 de basi M. Fulv. Nobilioris nuper reperta.

dit Mommsenus ipse (l. l.), sed de artificum nominibus nihil innotuit. Huc denique adde Plinii nat. hist. libri XXXVI § 27: »Romae quidem multitudo operum, etiam obliteratio ac magis officiorum negotiorumque acervi omnes a contemplatione tamen abducunt qua de causa ignoratur artifex« etc., ubi nota nihil dictum esse de inscriptionibus memoriam juvantibus: Romae igitur operibus publice positis auctorum nomina plerumque non subscripta esse videntur.

Sin vero Romani quando statuas auferendas artificum nominibus ornarunt, ita fecisse videntur, ut nomina in signa ipsa transcriberent, (scr. 12^b cf. 11), quod et eorum mori convenire postea videbimus.

Cum vero privati homines »circa statuas et imagines insanire carius inepti« inciperent, non ut Romanae reipublicae splendorem augerent, sed ut signa »in villarum exilia pellerent« (Plin. nat. hist. XXXV, 26)¹, quam rationem in operibus Graecis inscribendis eos secutos esse existimabimus? Atque primum quidem cum summum putaretur

artificum veteres agnoscere ductus

et non inscriptis auctorem reddere signis

(Stat. silv. IV, 6), facile credes, multa signa artificum nominibus non fuisse ornata. Huc accedit, quod tabulas fuisse constat, quibus operum possessor et quanti emisset et quis fecisset, modo ipse sciret, inscribendum curavit (Cic. in Verr. act. II or. IV §§ 36, 42).

Verumtamen et inscriptionibus (n. 175 sqq.) et veterum scriptorum dictis probatur, praecipue celeberrimorum artificum Graecorum nomina operibus subjecta esse, cujus rei testis Martialis IX, 44 (ed. Schneidew. — scr. 23):

inscripta est basis indicatque nomen

Αυσίππου lego, Phidiae putavi.

Neque omnes, ut Plinius Caecilius secundus², cum aliquam statuam dedicarent, auctoris nomen neglexerunt, immo saepius certe tam

¹ De Romanorum operum collectionibus Böttiger. ges. Schr. p. 8. Ludw. Friedlaender. Kunstsinne der Römer p. 33 sqq. cf. C. F. Hermann. Ueber den Kunstsinne der Römer p. 60 sqq. inde ille Eutyches »offinator a stätuis« et Agrypnus »a stätuis« Böttig. l. l. R. Rochett. lettre. p. 185 n. 7 et not. 5 cf. Juvenalis sat. XIV v. 305.

² Epist. III, 6.

eleganter addiderunt, quam Cicero descripsit (in Verr. act. II or. IV § 93. scr. n. 11): »Apollinis signum cujus in femore litteris minutis argenteis nomen Myronis erat inscriptum« quod a statuario ipso factum esse veri dissimillimum.

Sin vero meminerimus Romanos poetas sexcenties fere summorum artificum operum mentionem fecisse, quae homines privati possiderent, non mirabimur permulta artificia a callidis Graeculis illorum nominibus immerito esse ornata: itaque Phaedrus prolog. libr. V v. 4—7 haec dixit:

ut quidam artifices nostro faciunt seculo
qui pretium operibus majus inveniunt, novo
si marmori adscripserunt Praxitelem suo,
detrito Myronem argento.

huc Zenobius quoque spectat V, 82 καὶ ἄλλοι γὰρ πολλοὶ ἐπὶ τῶν οἰκείων ἔργων ἕτερον ἐπιγεγράφασιν ὄνομα; cujus rei exempla fortasse haberi possint »opus Phidiae« et »opus Praxitelis« (188. 189.)

Sed haec hactenus, nunc in titulorum usum et rationem inquiramus.

CAPUT II.

§ 1.

DE INSCRIPTIONIBUS UNIVERSIS AGITUR.

Inscriptionum artificum causa ea fuit, ut diserte, quis fecisset opus, indiceretur. In iis autem, quanta regnet varietas et ipsi diximus (p. 1) et ex collectis titulis cognosci potest; verumtamen quamquam aliorum artificum aliae fuerunt inscriptionum formae, id tamen tenendum videtur, eundem artificem eadem inscriptione uti esse solitum. Qui usus, quam late patuerit, ut accuratius intelligas, aspice hunc, quem praebemus, titulorum artificum indicem, quorum plus unus fato favente aetatem tulit:

1. (8) ἔργον Ἀριστοκλέους (8^a) Ἀριστοκλῆς ἐποίησεν.
2. (16) Κρησίλας ἐποίησεν (16^a). Κρησίλας ἐποίησεν Κυθωνιάτας. (scr. 14) Κυθωνιάτας Κρησίλας εἰργάξατο, sed hic versus est.
3. (31, a, b.) Λεωχάρης ἐποίησεν.
4. (32) Σθέννης ἐποίησεν — Σθέννης ἐποίει, quod non ab artifice ipso inscriptum esse Brunn. recte monuit mus. Rh. n. ser. t. VIII p. 235.
5. (35, 35 b.) Κηφισόδοτος Τίμαρχος ἐποίησαν 35 c. Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἀθηναῖοι ἐποίησαν 35 a. Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἐρεσίδαι sed haec est dedicantium potius quam artificum inscriptio.
6. (44, 44 a) Νικόμαχος ἐποίησεν.
7. (47, a) Μικίων Πυθογένους ἐποίησεν.
8. (53, a, b.) Καικοσθένης ἐποίησεν.
9. (64) Μαγάτας πόησε (64 a) Μαγάτας ἐποίησε.
10. (65, a) Μνασίτιμος Τελέωνος Ῥόδιος ἐποίησε.
11. (66, a) Θέων Ἀντιοχέος ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται, ἐποίησε.

12. (70 a, b, c.) Φύλης Ἀλικαρνασσεύς ἐποίησε; titulus n. 70 nimis est mutilatus.

13. (67, a) Σῆμος θεμιστοκράτεως Σαλαμίνιος ἐποίησε.

14. (71, a) Ἐπίχαρμος Σολεὺς ᾧ ἅ ἐπιδαμία δέδεται καὶ Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος ἐποίησαν.

15. (72, a, b, c, d.) Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος ἐποίησε.

16. (73) Πυθόκριτος Τιμοχάριος Ῥόδιος ἐποίησε.

(73 a) Πυθόκριτος Τιμ

17. (90, a) Ζηνόδοτος Μενίππου Κνίδιος ἐποίησε.

(18? Ἀπολλώνιος Νέστορος Ἀθηναῖος ἐποίει 99, a, b.)

(19? Γλόκων Ἀθηναῖος ἐποίει 102, a, b.)

(20? Σαλπίων Ἀθηναῖος ἐποίησε (105) — Σαλπίων ἐποίησε 105 a.)

21. (107, a, b, c.) Εὐχειρ καὶ Εὐβουλίδης Κρωπίδαι ἐποίησαν.

107 d. Εὐχειρ καὶ Εὐβουλίδης ἐποίησ[αν].

22. (114, a, b.) Λεωχάρης ἐποίησεν.

23. (116 = 116 a? Πραξιτέλης ἐποίησεν — Πραξιτέλης ἐποίει.)

24. (119, a) Ἀντίγνωτος ἐποίησε.

25. (129, a) Ἡραιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος ἐποίει.

26. (130, a) Ξενοφίλος καὶ Στράτων Ἀργεῖοι ἐποίησαν.

27. (131) Δημητρίου τοῦ Δημητρίου γλυφῆ.

(131 a) Δημήτριος Δημητρίου ἐποίει, sed hic titulus ad statuam pertinet, ille (131) ad anaglyphum.

28. (136, a) Ἀθανάδωρος Ἀγησάνδρου Ῥόδιος ἐποίησε.

29. (147) Ζήνων Ἀττινᾶ Ἀρροδειςειεύς ἐποίει.

(147 a) Ζήνων Ἀρροδειςειεύς ἐποίει; num tituli eundem artificem significant, dubitari potest; quodsi aliter judicas, tituli, qui II p. Chr. n. seculo scripti sunt, non tanti sunt momenti.

30. (168, 1): Μάαρχος Κοσσούτιος Μαάρχου ἀπιλεύθερος Κέρδων ἐποίει.

(168, 2) Μάαρχος Κοσσούτιος Κέρδων ἐποίει sed hi tituli duabus figuris subscripti sunt, quarum altera ab altera se jungi non debet.

31. (173, a) Ζήνων Ἀλεξάνδρου ἐποίει — Ζήνων β ἐποίει sed in hunc idem cadit, quod in 30.

De industria omisimus inscriptiones nimis mutilatas 33, 33 a Εξήχεστος, 52, 52 a Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδου Φλυάσιοι; deinde incerta est conjectura, quam ad titulum n. 76 proposuimus; neque

eas inscriptiones addere volumus, quae non ab artificibus ipsis profectae sunt n. 175 sqq.

Videmus igitur primum, qui patris nomine semel usus est, eum illo semper uti, et qui ethnicum vel demoticum semel nomini suo apposuit, eum illud semper fere apponere; quamquam patriae mentio paullo minus firma fuisse videtur, quam patris: Cresilas quidem se Cydoniatam esse, quod Athenis (n. 17), ubi certe omnibus satis notus erat, non addidisse videtur, Hermionae professus est;¹ deinde ille etiam antiquiore aetate vixit, quam qua inscriptiones firmas factas esse credimus, quod tum demum evenire potuit, cum ars a summis artificibus aucta et evecta a multis hominibus iisque mediocris ingenii quasi negotium exercebatur; tum autem tales firmi tituli non in certis quibusdam regionibus frequentati sunt, sed in communem omnium usum recepti, quod ex propositis exemplis elucet. Stabilitatem autem inscriptionis ejusdem artificis bene ex his titulis cognoscere possumus: n. 144: *Ἡρακλείδης Ἀγαίου Ἐφέσιος καὶ Ἀρμάτιος ἐποίουν*. et n. 152:

Θέων Ἀντιοχεύς καὶ Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος ἐποίουν, ubi artifices officinis conjunctis iisdem quibus ante inscriptionibus usi sunt. Ac sane artificum ipsorum interesse debuit, quae semel inscripserant operibus ab ipsis perfectis, ea semper inscribere: nam *Μικίων Πυθογένους, Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος, Πυθόκριτος Τιμοχάριος, Φύλης Ἀλικαρνασσεύς* gloriam sibi paraverant, non simpliciter *Μικίων, Τιμόχαρις, Πυθόκριτος, Φύλης*; ita etiam Onatas bis idem epigramma operibus subjecit (scr. 7, a). Quamquam non desunt mutatae inscriptionis exempla: Caecosthenes (53, a, b.) quidem et Dies (54), cum collaborarent, se Apollonidae filios Phlyasios esse professi sunt (52, a), officina communi vero sublata patris et demi mentionem omiserunt; deinde cum filius a patre in societatem reciperetur, eadem inscriptio manere non potuit. Et fortasse tituli aliquando reperientur, quibus eundem artificem eadem in urbe variis inscriptionibus usum esse probabitur, qui parvis ab exordiis profectus majorem gloriam cum nactus esset omnia praeter nomen

¹ Titulo n. 35 c, quem sero Benndorfius benigne mecum communicavit, probari videtur, saepius artifices cum alienis civibus opera perficerent, ethnicis appositis se accuratius significasse ita, ut et domesticam et externam inscriptionis formam in usu haberent.

solum indicia sprevit. Sed in universum certe affirmari potest, inscriptiones tantum pari modo compositas, dum litterarum formae permittant, unie idemque artifici a nobis esse tribuendas (cf. p. 15 not.)¹. Idem autem cadere videtur in vasorum fictilium confectores, ex quibus, ut eos, qui solis nominibus usi sunt, omittamus, Eucherus se Ergotimi filium esse ter professus est, Tleson se Nearchi filium esse tricies fere.

Atque haec quidem de universis inscriptionibus.

DE INSCRIPTIONUM ORATIONE AGITUR.

§ 2.

Inscriptionum aliae versibus aliae soluta oratione expressae sunt, atque primum quidem

de versibus inscriptis dicamus;

sunt vero hi:

1. <i>παῖ Διὸς κτλ.</i> (1)	c. Ol. 50	} ante ol. 80.
2. Bupalus et Athenis (scr. 1)	Ol. 60.	
3. <i>τοῦ Παρίου κτλ.</i> (5)		
4. <i>ἔργον Ἀριστοκλέους</i> (8)		
5. <i>Ἀλξήνωρ</i> (12)		
6. <i>Ἰπόστρατος?</i> (13)		
7. <i>Ἐνδοιος</i> (scr. 4)		
8. <i>Εὐτελίδας καὶ Χρυσόθεμις</i> (scr. 3)		
9. <i>Ἄνάτας</i> (scr. 7 sqq.)		
10. <i>Κάλλων</i> (scr. 5)		
11. <i>Κλεοίτας</i> (scr. 10)		
12. <i>Ἀρχεσίλας</i> (scr. 8)		
13. <i>Ἀναξαγόρας</i> (scr. 6)		

¹ Habebant igitur Graeci artifices communi in usu, quod nos dicimus: „eine Firma.“ Jam vides, cur tantum nostra interfuerit, probare (p. 7), Pausaniam peculiare inscriptionum formas non retinuisse, quodsi fecisset, contra sententiam modo a nobis propositam quam vehementissime pugnaret (cf. p. 21 not.)

14. <i>Μακεδών</i> (26)	}	ante ol. 90.	
15. <i>Θόνγητης?</i> (26*)			
16. <i>Τελεσαρχίδης</i> (scr. 17)			
17. <i>Φειδίας</i> (scr. 12)			
18. <i>Ἀρίστων ἡδὲ Τελέστας</i> (scr. 9)	}	ante ol. 90.	
19. <i>Θρασυμήδης</i> (scr. 16)			
20. <i>Δαμοφῶν</i> (scr. 19)			circiter ol. 102.
21. <i>Φυρόμαχος</i> (scr. 25)			ol. 135.
22. <i>Ἡετίων</i> (scr. 26)		inter ol. 130—140.	

Ac primum quidem multo plurimi artificum, quos attulimus ante ol. 90 floruerunt; hic autem moneamus, quod Boeckhius dixit in C. I. tom. I introd. p. XXIX, antiquiore aetate soluta oratione non usos Graecos esse in re sollemni ulla. Deinde in duas partes illae inscriptiones abeunt: aliae enim eaeque antiquiores nihil aliud continent, quam quod ad artifices pertinet, aliae, eaeque posteriores, ut Phylomachi et Eetionis, artificum mentionem dedicantis epigrammati addunt ita, ut totum epigramma dedicantis sit, qui et artificis laudem in suam vertit; illae autem priores inscriptiones totae sunt artificum ita, ut hae solae vere dicantur artificum inscriptiones, quas metricas seriore aetate usurpatas esse omnino negandum videtur. Dignitatem enim artificis indicant satis sibi conscii, se inusitatum opus perfecisse, qua re etiam sollemni utitur oratione; quod antiquissimo quidem tempore in ea quoque artificia valuit, quae nobis minus videntur admiranda, ea autem qua efficta sunt aetate nova et magnifica jure ducebantur: itaque auctorum nomina vel in anaglyphis sepulcralibus, quae nominibus suis ornare artifices postea non dignati sunt; et Parmenon quidam etiam lapidibus bene politis se fecisse inscripsit¹. Deinde in iis tantum operibus illud sollemne orationis genus usurpatum est, quae solitis multo erant majora: ita Phidias hexametrum posuit sub Jovis Olympii statua, Damophon Messenius deorum simulacris optime expressis *λαμβεῖον* subjecit, Thrasymedes Arignoti Parius Aesculapii ex ebore et auro facti, quod signum Athenagoras leg. p. Chr. 14 p. 61 (Dechair.) Phidiae ipsi tribuit, se auctorem esse epigrammate docuit.

¹ A. Conze Reise auf den Inseln des thrak. Meeres, Thasos p. 12. tab. IV, 14, 15. v. nostr. tab. VI, c.

Quae cum ita sint, jam facilius intelligimus, quod p. 15 monuimus, antiquiore aetate firmis inscriptionibus artifices usos non esse.

Quod vero diximus, versibus expressos esse titulos fere antiquissimos, epigrammatis pictorum¹ aliorumque artificum, quae etiam nunc habemus bene confirmatur.

Polygnoti enim celeberrimae picturae Delphis subscripti erant Simonidis versus:

*γράφε Πολύγνωτος, θάσιος γένος, Ἀγλαοφῶντος
υἱὸς περθομένην Ἰλίου ἀκρόπολιν.*

Pausan. X, 27, 4. Et Plinius XXXV, 154 haec tradidit: »plastae »laudatissimi fuere Damophilus et Gorgasus, iidem pictores, qui »Cereris aedem Romae ad circum maximum (dedicatum a. u. 261 »= ol. 71, 4) utroque genere artis suae excoluerant, versibus »inscriptis Graece, quibus significarent ab dextra opera Damophili »esse, ab laeva Gorgasi.« Et versus etiam in vasis fictilibus esse, sive antiquissima sunt², sive remotae antiquitatis speciem affectant, satis constat. At tu fortasse dubites, num illi versus ab artificibus ipsis sint compositi, Polygnoti memor, cui Simonides epigramma fecit. Ac primum meminerimus, Gitiadam Lacedaemonium illum statuarium hymnos cecinisse, quod testatur Pausanias III, 17, 2. Ita certe alii quoque benigna vena praediti ipsi versus, quibus statuas inscripserunt, composuerunt, alii epigrammata a poetis acceperunt non ut Polygnoti certo operi aptum, sed ea forma, ut semper possent usurpare, qualia sunt Onatae (scr. 7, a); et Bupalum fratremque idem carmen pluribus statuis subjecisse memoriae proditum est a Plinio XXXVI, 12 (scr. 1).

Restat, ut quod de anthologiae Graecae epigrammatis promi-

¹ Epigramma quidem, quod est in Anthol. Pal. IX, 758

*Σιμωνίδου
Κίμων ἔγραψε τὴν θύραν τὴν δεξίαν,
τὴν δ' ἐξιώντων δεξίαν Διονύσιος*

Benndorf. de anthol. Gr. ep. p. 11 veram inscriptionem putavit: immerito ut videtur; primum enim haud concinnum est, deinde vide modo ludum in verbis sequentibus

*τὴν δεξίαν
τὴν δ' ἐξιών
των δεξίαν.*

² Athenis in fragmento antiquissimi vasis

ἄνδρες ἐποίησαν σοφίαισιν καλὸν ἄγαλμα

Arch. Ztg. XXII (1864) p. 253*.

simus, persolvere studeamus; demonstrativa enim epigrammata num mere lusoria nullum usum praebuerint jure quaeri possit. Ac primum quidem summorum artificum opera, cum seriore tempore dedicarentur, epigrammatis ornata esse titulis, qui sunt n. 178 et n. 187, ostenditur. Deinde in mentem venit Cicronis in Verr. act. II or. IV § 127, ubi dicta sunt haec: »atque haec Sappho (Sylanionis opus) sublata (de prytaenio Syracusanorum) quantum desiderium sui reliquerit dici vix potest. Nam quum ipsa fuit egregie facta tum epigramma Graecum pernobile¹ incisum est in basi« etc. Seriore igitur aetate moris esse videtur, ut statuis versus subscriberentur, quibus delectarentur homines eruditi.

Et hunc usum fuisse multorum epigrammatum demonstrativorum conjicio, quorum sales saepissime delectavisse non possunt, nisi erant sub operibus celebratis, sive archetypha ipsa erant sive exemplaria. (cf. anthol. Plan. IV, 54, 60, 112, 257).

Denique ne quid omittamus, ut multi mores antiquissimi infimis temporibus recurrerunt, ita opera vel minime laudanda ab artificibus ipsis versibus ornata sunt (n. 134).

§ 3.

DE TITULIS QUI SOLUTA ORATIONE COMPOSITI SUNT AGITUR.

Horum titulorum tria sunt genera:

1. Tituli, in quibus artifices se fecisse verbo *ποιεῖν* expresserunt.
2. in quibus verbis *ἔργον*, *τέχνη* significaverunt.
3. in quibus solis nominibus usi sunt.

1.

In prima titulorum classe summa est varietas: atque primum artifices nominibus suis verbum faciendi tantum addiderunt, *ὁ δεῖνα*

¹ C. I. 3555 Pergami: *Ὄνομά μεν Σαφῶ· τόσσον δ' ὑπερέσχον ἀοιδῶν
θηλειῶν, ἀνδρῶν ὕσσον ὁ Μαιονίδης*

idem anthol. VII, 15 cf. Benndorf. l. l. p. 49 et not. 1.

*ἐποίησεν*¹, deinde patris nomen aut patriae aut haec duo adjecerunt, tum aoristo usi sunt aut imperfecto verbi *ποιεῖν*, denique verborum ordine differunt. Quamquam enim plerumque ordo hic est, ut primum locum teneat artificis nomen, alterum patris, tertium patriae, ultimum verbum, sunt tamen inscriptiones, in quibus ethnicum ultimum occupat locum. Verissime autem jam Boeckhius ad C. I. I n. 25 (syll. n. 24) monuit, antiquissimum esse morem ut verbum *ἐποίησε* excipiat ethnico, quod Lud. Stephanus (Compte-rendu 1861 p. 148 sq.) novis exemplis auxit et illustravit, qui vir doctissimus modum migravisse videtur, cum usque ad an. 350 a. Chr. n. illum usum obtinuisse censeret. Accipe hic quae artificum tituli praebent exempla:

Κρησίλας 16a

Πύρρος 18

Δωρόθεος 20.

Ἰπατόδωρος Ἀριστογίτων 24.

seriore autem tempore ille usus revixit n. 145 *Ἀρχέλαος Ἀπολλωνίου ἐποίησε Πριηνεύς*; quae remotioris antiquitatis captatio quam late patuerit, hac inscriptione, quae est in vasis vitrei ansa in museo Berolinensi, docetur

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
ΕΠΟΙΗΣΕΝ
ΣΙΔΩΝΙΟΣ;

quod eam ob causam memoravimus, quia etiam alium usum posteriore aetate frequentissimum factum esse videbimus; atque hoc quidem satis memorabile in talibus archaismis, ut ita dicam, qui alias quidem satis rari usurpantur, non vero quasi communes usus fiunt. — Alia autem exempla vide apud Stephanium l. l., qui Boeckhium secutus recte fortasse censuit, quod Pausanias dixit VI, 9, 1: *Πτόλιχος ἐποίησεν Αἰγινήτης* ex inscriptione fluxisse, quam VI, 10, 9 *Πτόλιχος Αἰγινήτης ἐποίησεν*. Sed quod Stephanus illam dicendi rationem a Pausaniae sermone abhorreere voluit tantum abest ut verum sit, ut contrarium possit probari (II, 3, 5. 9, 8.

¹ Artifices cum opera ab ipsis perfecta diis dedicarent, solo verbo dedicandi usi esse videntur (n. 35a cf. B. 6); qua re Pausaniam I, 24, 3: *Πρόκνην δὲ τὰ ἐς τὸν παῖδα βεβουλευμένην αὐτήν τε καὶ τὸν Ἴτυν ἀνέθηκεν Ἀλαμμένης* artificem Alcamenem significasse credam.

11, 2. 19, 3. III, 14, 6. IV, 5, 10. 6, 1. V, 17, 4. 24, 1. 26, 2. cf. 3, 7. VI, 3, 5. 4, 4. 8, 6. 17, 5. VII, 24, 4. VIII, 30, 6. IX, 34, 3. X, 9, 3. 8. 10, 6. 16, 1).

Nunc transeamus ad duas alias classes, quarum tituli patris et patriae nomina item continent; nos autem de iis dicamus, quae illis sunt peculiaris.

2.

In altera classe quattuor tantum Graecorum artificum tituli continentur:

1. (8.) *ἔργον Ἀριστοκλέους*, est hexametri initium (cf. C. I. I introd. p. XXIX)
2. *Λυσίππου ἔργον*, quem titulum non a Lysippo ipso profectum esse videbimus (n. 185 a)
3. (131) *Δημητρίου τοῦ Δημητρίου γλυφῆ*
4. (165) *Πρώτουτος τέχνη ἐργαστηριαρχοῦ*

(de [Plut.] vitae X or. Isocr. cap. 27 *Λεωγάρους ἔργον* cf. scr. 21)¹. Illae autem inscriptiones ex Romanorum usu potius quam ex Graecorum conformatae sunt cf. opus Phidiae, opus Praxitelis (n. 188, 189) C. Pomponi Quirina opus, opus Atticianis Afrodisiensis (append. tit. artiff. Rom. 2, 5 a).

3.

Neque aliter res se habet in iis tertiae classis inscriptionibus, quibus solus genetivus nominis inest:

Μύρωνος (177 a)

Λυσίππου (scr. 23)

Σωστράτου (174)

Fuerunt quidem, qui genetivo artificem unquam significatum esse negarent, attamen quod Martialis dixit (IX, 44)

Λυσίππου lego, Phidiae putavi

Romanorum quidem illum usum fuisse probat; quare moveor, ut et Diadumeni et Ingenui inscriptiones (append. tit. artiff. Rom. 6, 7) ad artifices pertinere credam; illam autem dicendi rationem a Graecorum usu abhorrere etiam O. Jahnius censuit (Arch. Ztg. VIII, p. 208).

¹ quod Pausanias saepissime *τέχνη* usus est, illius rationi scribendi non artificibus tribuendum.

Difficiles sunt tractatu tertiae classis eae inscriptiones, quae nominativum solum continent, cum causa, cur nominativo artifex significatus sit, rarissime possit probari: nam ut *Ταλέστης Ἀρτεμιδώρου* (87), *Ὠφελίων (Ἀ)ριστωνίδα* (139), *Ἀριστέας καὶ Παπίας Ἀφροδεισεῖς* (146) jure artifices habeantur, *Ἀναξιμένης Εὐρύστράτου Μιλήσιος* (161), *Δημόδωρος Μελιτεύς*, (43), *Θράσων Πελληνεύς* (133) num verbo *ἐποίησεν* excepti fuerint, et ob apographa negligenter facta (161), et ob lapidum fracturas (43; similiter 133) non jam enucleari potest. Sed *Ἀρτεμᾶς Δημητρίου Μιλήσιος* (193) *Ἄτταλος Ἀνδραγάθου* (206) *Πόρρων Ἐκατοκλέους* (200) *Σωσικλῆς* (201) *Φαίδιμος* (202), *Φρόνος* (203) non est, cur artifices existimentur; (de Eubuleo Praxitelis v. 218). *Γλύκων Ἀθηναῖος* (102b) num genuinus sit, dubitari potest, nomen enim ejus cujus Herculem celeberrimum etiamnunc habemus, facillime Herculi simili, ut est, nostris temporibus insculptum esse potest; attamen Gerhardius, qui vidit, inscriptionem genuinam esse putavit (Neap. Ant. Bildw. p. 31). Quae cum ita sint, hae artificum inscriptiones, nisi nullo modo neque ad imaginem ipsam pertinere neque magistratum aliquem neque fortasse possessorem significare possunt, non admittendae videntur. Welckero igitur non assentimur, qui in mus. rh. n. s. VI p. 402 miratus est, quod artifices tam raro sola nomina inscripsissent; quodsi fecerunt, gloriae suae ipsi obstiterunt, quis enim intellexit artificem?

Ne quid omittere videamur, raro et infima solum aetate talia indicia adduntur, qualia sunt *γλυφῆ* (131), *τεχνείτης* (149), *ἔργαστηριαρχός* (165).

Nunc in singulas inscriptionis partes inquiremus.

CAPUT III.

§ 1.

DE AORISTI ET IMPERFECTI USU IN ARTIFICUM GRAECORUM INSCRIPTIONIBUS.

Nulla rei nobis propositae pars tanto studio tractata et castigata est, quanto de aoristi et imperfecti usu quaestio, quae, si vis jam a Plinio instituta nostris potissimum temporibus iterum atque iterum discussa est, ubi primum nonnullae artificum inscriptiones extiterunt.

Jam ne aequo longiores fiamus in virorum dd. sententiis exponendis alii¹ quidem censuerunt illum usum haud ita esse pre-mendum, ex quo aliquid ad artificum tempora distinguenda redundaret, quippe qui omnibus aetatibus ἐποίησεν et ἐποίηει inscripsissent operibus.

Contra alii² illum usum certis temporibus definiri cum sibi persuasissent imperfectum demum post Alexandri M. mortem^{a)} vel post ol. 150—160^{b)} usurpatum esse et ex Plinio et ex titulis re-pertis affirmaverunt.

¹ Visconti. Mus. PCl. II p. 84 (ed. Mediol.) R. Rochette. questions de l'histoire de l'art (Paris. 1846) p. 63—167. Walz. Philolog. 1846 p. 749 sq. cf. Winckelm. hist. art. X cap I § 11 et E. Curtius, C. I. IV n. 6854 b. p. 14 sq.

² Lessing. Laocoon. § 27. cujus non meminerat ^{a)} Letronne. mém. de l'acad. des inscr. et d. belles l. XV, 2. p. 147 sqq. ^{b)} H. Brunn. mus. rh. n. ser. tom. VIII (1853) p. 234—251, qui de locorum quoque discrimine cum monuisset (p. 238) aoristum quidem semper usurpatum esse voluit; atque hujus sententiae multi vv. dd. nunc addicti videntur cf. O. Jahn. Arch. Ztg. 1863 p. 65. Ad. Michaelis. annali d. inst. 1864 (XXXVI) p. 261.

Ac nos exemplis propositis et digestis, quae sentimus exponemus:

TITULI VETUSTISSIMI

- c. ol. 60. in Asia: (2) *Εὔδημος μ' ἐποίειν*
in insulis:
c. ol. 40. Therae, *Θαρύμαχος ἐποίει* tab. I b.
Ἐπάγατος ἐποίει Franz. elem. n. 6.
c. ol. 50. in Creta, *Τί?]μων ἔργαφέ με* tab. I, a.
in Graecia:
c. ol. 60. Athenis, (13) *Ἰπόστρατος ἐποίει*
quibus adde *Τιμωνίδας μ' ἔγραφε* in vase antiquissimi generis
Cleonis reperto¹.

TITULI ARTIFICUM INDE AB OL. 70—158.

TITULI ARTIFICUM INDE AB OL. 158.

IN ITALIA.

94. *Πολυκλῆς*
95. *Ἀντίοχος Ἀθηναῖος*
99. *Ἀπολλώνιος Νέστορος Ἀθηναῖος*
100. *Ἀπολλώνιος*
102. *Γλόκων Ἀθηναῖος*
103. *Κρίτων καὶ Νικόλαος Ἀθηναῖοι*
104. . . . *γένης καὶ Ἀλεξ*

IN GRAECIA.

111. *Μάαρχος Πειραιεὺς*
116a. *Πραξιτέλης*
124. *Ἰάσων Ἀθηναῖος*
125. *Καλλισθένης Καλλισθένους Σφήττιος*
126. . . . *ς Διογνήτου Ἀχαρνεὺς*
128. *Διονυσόδωρος καὶ Μοσσχίων καὶ Ἀδάμας οἱ Ἀδάμαντος*
Ἀθηναῖοι
129, a. *Ἐφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος*
131a. *Δημήτριος Δημητρίου*
132. *Ἀδρ. Νεικηφόρος Νεικηφόρου*
135. *σιμάχου*

¹ Arch. Ztg. 1863 (XXI) tab. CLXXV.

ARTIFICES IN ASIA ET AEGEI MARIS INSULIS NATI, QUORUM
TITULI IN ITALIA REPERTI SUNT.

140. Ἰσίδωρος Νουμηνίου Πάριος
141. Ξένων Ξένωνος καὶ Σωγένης Σωκράτου Πάριοι
142. Μηνόδοτος καὶ Διόδοτος οἱ Βοηθοῦ Νικομηδεῖς
143. Ἀγασίας Δωσιθέου Ἐφέσιος
144. Ἡρακλείδης Ἀγαίου Ἐφέσιος καὶ Ἀρμάτιος
- 147, a. Ζήνων Ἀφροδισιεύς
148. Μενεσθένης Μενεσθέως Ἀφροδισιεύς
149. Εὐτύχης Βειθυνὸς τεχνίτης

IN INSULIS ET ASIA.

151. Ἀνδραγόρας Ἀριστεΐδα Ῥόδιος
152. Θέων Ἀντιοχὸς καὶ Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος
154. Ἀντιφάνης Θρασωνίδου Πάριος
157. Ἡράκλειος
158. Ἀγασίας Μηνοφίλου Ἐφέσιος
159. Ἀῖλος Παντουλήϊος

TITULI IN ITALIA REPERTI.

166. Στέφανος Πασιτέλους μαθητῆς
167. Μενέλαος Στεφάνου μαθητῆς
168. Μάαρκος Κοσσοῦτιος Κέρδων
169. Ἐράτων
170. Μηνόφαντος
171. Φιλουμενός
172. Φιδίας καὶ Ἀμμώνιος ἀμφότεροι Φιδίου
173. Ζηνᾶς Ἀλεξάνδρου.

quibus adde Bupalii, Calamidis, Myronis, Callimachi, Democriti, Praxitelis, Zeuxiadis, Polycratis, Sthennidis, Lysippi, Tisicratis titulos (syll. 175 sqq.), quos in Italia scriptos esse scimus.

In Asia igitur, in insulis, in Graecia ipsa et antiquissimae inscriptiones repertae sunt imperfectis insignes et recentissimae, quas omnes vel multo post ol. 158 fortasse inde a I p. Chr. seculo (de Maarci titulo 111 v. syll. ad 111) scriptas esse verisimillimum est,

quare titulos 151 et 157, quamquam certo temporis indicio carent, nostro jure ad recentiore aetate revocasse nobis videmur.

Multo saepius imperfectis usi sunt artifices, quorum tituli in Italia reperti extant, quod quo pertineat ut clarius fiat aspice has artificum inscriptiones aoristis insignes, quae Italiae debentur:

- 96. *Κλεομένης Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος*
- 97. *Κλεομένης Κλεομένου Ἀθηναῖος*
- 98. *Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Ἀθηναῖος*
- 105, a. *Σαλπίων Ἀθηναῖος*
- 136, a. *Ἀθανόδωρος Ἀγησάνδρου Ρόδιος*
- 137. *ος Ἀγησάνδρου*
- 145. *Ἀρχέλαος Ἀπολλωνίου ἐποίησε Πριηνεύς.*

Magis autem usitata in Italia imperfecta fuisse, ex eo quoque conjici potest, quod quorum artificum opera ibi nominibus ornaverunt, imperfectis inscripserunt (syll. n. 175 sqq.).

Sed hic usus, quid sibi velit quaerimus; veniunt sane in mentem haud paucae conjecturae, quae ad discrimen pertinent, quod est inter exemplaria et archetypha, inter opera marmorea et aenea; attamen idoneis causis carent. Meminerimus autem, scalptores et gemmarum et nummorum semper usos esse imperfectis, haud raro etiam vasorum fictilium pictores et confectores, eosque, qui aut remotae antiquitatis speciem affectaverunt aut inferioris aetatis artem aperte secuti sunt¹. Quae cum ita sint fortasse non displicebit, quod suspicamur etiam in statuariorum sculptorumque titulis imperfecti usum esse archaismum, ut hoc verbo utar; qui quam late patuerit ne mireris, monere liceat, quae de ethnici loco adnotavimus p. 20.

Nunc autem juvabit Plinii nat. hist. praefationis § 26 afferre, a qua alii totius disputationis petierunt exordium; ubi ille reprehensa Graecorum in libris inscribendis immodestia haec dixit:

»et ne in totum videar Graecos insectari ex illis nos velim intelligi pingendi fingendique conditoribus, quos in libellis his invenies absoluta opera et illa quoque quae mirando non satiamur pendenti titulo inscripsisse: ut Apelles faciebat aut Polycletus, tamquam inchoata semper arte et imperfecta, ut contra judiciorum

¹ H. Brunn. mus. rh. n. s. tom. VIII p. 247 sqq.

varietates superesset artifici regressus ad veniam velut emendaturo quidquid desideraretur si non esset interceptus. Quare plenum verecundiae illud est, quod omnia opera tamquam novissima inscribere et tamquam singulis fato adempti. Tria non amplius ut opinor absolute traduntur inscripta ille fecit, quae suis locis reddam: quo apparuit, summam artis securitatem auctori placuisse et ob id in magna invidia fuere omnia ea. Sed illae tres inscriptiones redditae non sunt¹. Ac primum quidem cum Winckelmann. Lessing. Letronn. (l. l. p. 151 sqq.) R. Rochettus (l. l. p. 163) Plinii dicta ad aoristi (absolute inscripti) et imperfecti (pendentis) discrimen spectare putassent, O. Jahn.² Plinium de perfecto et imperfecto egisse censuit, quem Brunnus (l. l. p. 234) secutus est. Quod fortasse recte monitum esse non negamus, sed ne ita quidem Plinius gravi erroris crimine, quod ei inussit R. Rochettus l. l., liberari potest, si nostris credimus inscriptionibus, quae illos fingendi conditores aoristo potius usos esse docere videntur. Quae cum ita sint Urlichs in chrestomath. Pliniana praefat. p. XIV not. scriptorem errore paullo post intellecto eas tres inscriptiones, quas promisit, afferre non potuisse. Sed ut erraverit Plinius, ut intellexerit errorem, nostrum est erroris mirifici fontem investigare. Plinium enim temere locutum esse in praefatione sollemni imperatori mittenda credi non potest, ubi verba »ut opinor« quibus fortasse illum excusare velis, eam habent vim ac si auctor dixisset, se tria tantum exempla nosse. Plinius igitur pro certo habuit rarum aoristi usum, frequentem imperfecti. Quae vero addidit de aoristi et imperfecti discrimine, si vis facete dicta sunt, sed artificum summorum animis minus apta videntur. Inter omnes autem constat Plinium artis Graecae satis ignarum artificii vel falsa nomina indidisse³, qua in re Romanorum juvenum otiosorum fabellas secutus videtur; atque his sales conveniunt epigrammatici, ut ita dicam, a quibus ne illa quidem abhorrent, quae de aoristi et imperfecti significatione Plinius tradidit. Intelleximus autem (p. 9.) nec bases ex Graecia a Romanis apportatas esse in Italiam et in titulorum artificum exemplaribus ex more posteriorum

¹ Lessing. Laocoon. p. 200 sq. not.

² sächs. Ber. 1850. cl. hist.-phil. p. 141 sq. not. 78.

³ Lud. Stephani. Compte-rendu. 1862 p. 97—100. cf. 1867 p. 10.

statuاريorum sculptorumque qui in Italia degebant, imperfecta esse inscripta (p. 26); deinde si Jahnum non secuti Plinium de aoristi et imperfecti discrimine egisse credimus¹, casu fortuito perpaucae summorum artificum inscriptiones ex Graecia Romam delatae esse vel archetyporum accurata apographa fuisse videntur. Plinius igitur vel ii, quos secutus est, sententiam ex inscriptionibus hauserunt prorsus diversis a nostris, quae non solum in Italia, sed etiam in Graecia, Asia, insulis repertae sunt. Ex illis titulis Plinii perversa de aoristo et imperfecto proposita opinio fluxit; huc accedit, quod p. 11 sq. diximus, Romae artifices in statuis publice positae haud saepe inscriptos fuisse. Haec autem quae de Plinio exposui eo paullulum firmata videntur, quod Lessingius quoque, cui solum inscriptiones in Italia repertae praesto erant in similem incidit errorem. (Laocoon. § 27. VI p. 202 ed. min.)

Jam venimus ad quaestiones de patribus et de ethnicis vel demoticis inscriptis instituendas, ad quas ipsas antequam aggredimur, qua causa ducti in illas accuratius inquisiverimus, videtur praemittendum.

Omnes enim, qui suis nominibus praenomina, cognomina, patrum nomina addunt, eo consilio faciunt, ut quam accuratissime ab aliis, qui eadem nomina ferunt, sejungantur. Graeci autem, quippe quibus gentilia nomina deessent, patris et patriae mentionem negligere non potuerunt, nisi alio quodam indicio nomini adjecto non erat, quod vererentur, ne cum aliis confunderentur. Quod in artifices cadere nemo est, quin protinus intelligat: non enim si inscriptiones legimus has:

Δημήτριος ἐποίησε, Θεόδωρος ἐποίησε

de quolibet cogitamus Demetrio vel Theodoro, sed de artificibus.

¹ sin aliter judicas, Plinius aoristum prorsus neglexit, quippe qui semper esset in usu.

Quod tantum abest, ut ignoraverint vel neglexerint Graecorum statuarii sculptoresque, ut in titulis non ad opera ab ipsis perfecta pertinentibus accuratius de se loqui non praetermiserint. Cephisodotus quidem et Timarchus tum solum se Eresidas esse professi sunt, cum Theoxeniden avunculum dedicaverunt (syll. 35a). Deinde Thebani artifices Aristogiton, Hypatodorus, Caphisias, (24, 25) qui in titulis adhuc extantibus patrum mentionem non fecerunt, in catalogo illo nescio qua de causa scripto patrum nomina indicaverunt (syll. B. 5.) cf. Maarci titulum (111) et quae ad syll. n. 111 diximus.

Plerumque autem posterioribus tantum verendum esse potuit, ne cum aliis artificibus, quibus eadem nomina erant, confunderentur; eos vero de consulto eadem inscriptione ac celebriores priorum aetatum artifices usos esse exponemus in excursu I, qui est de celeberrimis nominibus artificum sequiore aetate frequentatis.

Deinde ejusdem artificis inscriptionem summa stabilitate fuisse probavimus (p. 13 sqq.), a qua nihil alienius, quam nomina nullo consilio congesta. Atque iterum liceat citare:

n. 144 *Ἡρακλείδης Ἀγαύου Ἐφέσιος καὶ Ἀρμάτιος ἐποίουν*
et n. 152 *Θέων Ἀντιοχεύς καὶ Δημήτριος Δημητρίου*
Ῥόδιος ἐποίουν.

ex quibus certam causam fuisse colligimus, cur alii artifices aliis modis se fecisse professi sint.

Cum igitur artifices satis distincte quidem verbo faciendi significati ita, ut non esset, cur accuratius de se loquerentur, saepius tamen patrum nomina (ethnici enim eam vim esse et vidimus p. 15 not. 1 et videbimus, quo artifices prorsus alio sensu ac ceteros usos esse credi non possit —) adjecerint, non leve videbitur, quod conjicimus, illis subtiliora quaedam contineri.

Sed bene scimus, tali quaestione, qualem nunc proposuimus, id tantum agi, ut ex repertis titulis verisimillimum enucleetur; quod ut exsequamur, totam artificum historiam nobis consulendam esse putavimus; quod ideo quoque fecimus, quia artificum inscriptiones quae extant, fortuito debentur casui (cf. p. 7). Non vero legem possumus investigare, cui omnes artificum inscriptiones, quae post nos reperientur, subactae sint.

§ 2.

DE PATRIBUS, QUORUM GRAECI ARTIFICES IN TITULIS
MENTIONEM FECERUNT¹.

Atque primum quidem exempla inde ab antiquissimis temporibus repetentes proponamus:

1. (16) *Μίχων Φανομάχου*
schol. Aristoph. Lysistr. 679. *Μίχων . . . ἦν δὲ Φανόχου*
(*Φανομάχου* recte R. Roch. lettre p. 162) *υἱός, Ἀθηναῖος.*
2. (22) *υἱός Πατροκλέους Δαίδαλος εἰργάσατο*
Pausan. IV, 3, 4 . . . *τέχνη Δαιδάλου τοῦ Σικυωνίου μαθητοῦ*
καὶ πατρὸς Πατροκλέους.
3. (23) *Θεόδωρος Πόρου Ἀργεῖος*
4. (26) *ποίησεν Μακεδῶν Διονυσίου Ἡρακλεώτης*
5. (38) *Ἀριστοπέι[θης Κλεω]νύμου Φυλάσιος*
6. (39) *Σώστρατος Εὐφράνορος*
7. (45) *Λυσίας Λυσιμάχου Ἀγκυλῆθεν*
8. (47, a) *Μικίων Πυθογένους*
9. (51) *Ἀντίοχος Δημητρίου Ἀντιοχεύς*
10. (52, a) *Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδου Φυλάσιος*
(56 . . . *έους Θορίκιος* 59 . . . *νος Παίσωνος*, hoc nomen
habent Pausaniae edd. antiqq. X, 9, 8)
11. (60) *Φιλέας καὶ Ζεύξιππος Φιλέα*
(63 *ου Ἀθηναῖος*)
12. (65, a) *Μνασίτιμος Τελέσωνος Ῥόδιος*
Mnasitimus ex artificum gente ortus videtur cf. 69 *Μνασί-*
τιμος καὶ Τελέσων.
13. (67, a) *Σῆμος Θεμιστοκράτους Σαλαμίνιος*
14. (68) *Ἵονασιφῶν Κλειωναίου Σαλαμίνιος*
15. (71, a) *Ἐπίχαρμος Σολεὺς ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται καὶ*
Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος
16. (73, a) *Πυθόκριτος Τιμοχάριος Ῥόδιος*
Timocharis statuarius 72, a, b, c, d.

¹ Qui unus hunc morem respexit Letronne. mém. de l'acad. des inscr. et bell. l. XV, 2 p. 144. patrum nomina a statuariis et sculptoribus raro nec nisi ob angustum spatium ommissa esse affirmavit, quod falsum.

17. (75, 76?) *Πλούταρχος Ἡλιοδώρου Ῥόδιος*
 Heliodorum quendam sculptorem et statuarium memoravit
 Plinius XXXIV, 91 (ubi et Pythocritus Rhodius, quod
 effugisse Brunnium (I, 527) videtur) et XXXVI, 35, ubi
 Urlichsius (chrestom. p. 386) recte monuit pleraque opera
 ex Asia vel Rhodo Romam esse apportata; at Heliodori
 nomen satis frequens est.
18. (78) *Μνασίτιμος Ἀριστωνίδα*
 Plinius XXXV, 146: Mnasitimus Aristonidae filius et di-
 scipulus.
19. (82) *Δαμοκράτης Ἀριστομήδους*
20. (83) *Θεόμνηστος Θεοτίμου καὶ Διονύσιος Ἀστίου*
 num ad hunc spectant Pausaniae VI, 15, 2 *Θεόμνηστος*
Σαρδιανός et Plinii XXXIV, 91?
21. (84) *Φυλῆς Πολυγνώτου Ἀλικαρνασσεύς*
 Ph. videtur ex eadem familia esse ac 70, a, b, c.
22. (85) *Ἀπολλόδωρος Ζήνωνος Φωκαιεύς*
23. (87) *Ταλέστης Ἀρτεμιδώρου*
24. (86) *Ἀρτεμίδωρος Μηνοδότου Τύριος*
25. (88) *... χαρμήδου (?) καὶ Μηνοδότου Ἀρτεμιδώρου*
Τύριοι
26. (90, a) *Ζηνόδοτος Μενίππου Κνίδιος*
 Menippus artifex in titulo 89. (idem qui est in Diog. Laërt.
 VI, 101 *Μένιππος ἀνδριαντοποιός?*)
27. (91) *Ἐπικράτης Ἀπολλων(ί)ου*
28. (92) *... τιος Ἀπολλωνίου*
29. (96) *Κλεομένης Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος*
30. (97) *Κλεομένης Κλεομένου Ἀθηναῖος*
 certe Cleomenis sculptoris (96) filius.
31. (98) *Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Ἀθηναῖος*
 ex artificum gente ortus cf. 35 (109)
32. (99, a, b?) *Ἀπολλώνιος Νέστορος Ἀθηναῖος*
33. (108) *Εὐβουλίδης Εὐ]χειρος Κρωπίδης*
 Euchir statuarius in titt. 107, a. b. c. d et Pausaniae VIII,
 14, 10: *Εὐχειρ Εὐβουλίδου*
34. (109) *Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Μαραθώνιος* } ex artificum gente diu
35. (110) *Ἀρχίας Ἀπολλωνίου Μαραθώνιος* } florente cf. 31 (98).

36. (117) Δημήτριος Φίλωνος Πτελεάσιος
Demetrius Pteleasius in tit. 40; ambo fortasse ex eadem gente.
37. (120) Εὔμνηστος Σωσικρατίδου Παιανιεύς
38. (122) Ἐρμιππος Διομένου Σουνιεύς
39. (125) Καλλισθένης Καλλισθένους Σφήττιος
40. (126)ς Διογνήτου Ἀχαρνεύς
Diognetus pictor M. Aureli Antonini magister (Jul. Capitolin. M. Ant. Philos. IV, 9.)
41. (128) Διονυσόδωρος καὶ Μουσχίων καὶ Ἀδάμας οἱ Ἀδάμαντος Ἀθηναῖοι; conjici potest, tres filios Adamantis, nisi pater ipse fuit artifex, artem non fuisse exercituros.
42. (129, a) Ἥφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος
Boeckh. C. I. II n. 2284: »H. fuit . . . haud dubie ex posteris celebris Myronis« cf. etiam excursum I.
43. (131, a) Δημήτριος Δημητρίου
44. (132) Ἀῤρ. Νεικηφόρος Νεικηφόρου
(135 Ἀυ)σιμάχου)
45. (136, a) Ἀθανόδωρος Ἀγησάνδρου Ῥόδιος }
46. (137)ος Ἀγησάνδρου } sculptor: Plin. XXXVI, 37.
47. (139) Ὠφελίων Ἀριστωνίδα
de Aristonida vide ad n. 18 (78)
48. (140) Ἰσίδωρος Νουμηγίου Πάριος
49. (141) Ξένων Ξένωνος καὶ Σωγένης Σωκράτου Πάριος
50. (142) Μηρόδοτος καὶ Διώδοτος οἱ Βοηθοῦ Νικομηδεῖς
Boethus Calchedonius, caelator et statuarius: Pausan. V, 17, 4. Plin. XXXIV, 84.
51. (143) Ἀγασίας Δωσιθέου Ἐφέσιος
ex artificum gente ortus? cf. 61 (158)
52. (144) Ἡρακλείδης Ἀγαίου Ἐφέσιος
53. (145) Ἀρχέλαος Ἀπολλωνίου ἐποίησε Πριτηνεύς.
54. (147) Ζήνων Ἀττινᾶ Ἀφροδισιεύς.
55. (148) Μενεσθεὺς Μενεσθέως Ἀφροδισιεύς.
56. (151) Ἀνδραγόρας Ἀριστείδα Ῥόδιος
57. (152) (Θέων Ἀντιοχεὺς καὶ) Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος
58. (153)ανδρος Μηρίδου Ἀντιοχεὺς ἀπὸ Μαϊάνδρου
59. (154) Ἀντιφάνης Θρασωνίδου Πάριος

60. (155) Πολυάνθης Σωκράτους
 61. (158) Ἀγασίας Μηνοφίλου Ἐφέσιος
 ex artificum gente ortus? cf. 51 (143).
 (160). Ξενοφαντος Χάρητος Θάσιος, qui quidem et legatus
 Thasiarum fuit;—sed cf. p. 46.)
 62. (161) Ἀναξιμένης Εὐρουστράτου Μιλήσιος
 63. (163) Ἀρχίδαμος Νικομάχου
 64. (164) Σωσιγένης Εὐκράτους
 65. (171) Φιδίας καὶ Ἀμμώνιος ἀμφοτέρω Φιδίου
 [Phidiae nomen quo postea abierit, cognosci potest ex He-
 sychio Φιδίαι· λιθοξόοι] Phidias pater ex nomine merito
 artifex potest haberi v. p. 46.
 66. (173, a) Ζηγᾶς Ἀλεξάνδρου
 His adjiciamus artifices, quos operibus inscriptos fuisse
 veteres scriptores nobis tradiderunt:
 67. (scr. 1) Bupalus et Athenis Archermi sculptoris filii.
 [68. (scr. 2) Θεοκλῆς Ἡγύλου; Hegylum artificem fuisse colligi
 potest ex Pausan. V, 17, 2 Θεοκλῆς πατὴρ Ἡγύλου, φοιτῆ-
 σαι δὲ καὶ αὐτὸς παρὰ Σκύλλιν καὶ Δίποινον λέγεται; immo
 patrem quoque habuit praeceptorem; itaque VI, 19, 8 Pau-
 sanias fortasse scripsit Θεοκλέους δὲ ἔργα καὶ Ἡγύλου (mss.
 τοῦ) quod etiam iis quae sequuntur aptius videtur: ποιῆσαι
 δὲ αὐτὸν (sc. Ἡγύλου) ὁμοῦ τῷ παιδί (Θεοκλεῖ) quem illius
 filium esse jam V, 17, 2 dixerat.]
 69. (scr. 7, a, b) Ὀνάτας Μίλωνος
 70. (scr. 8) Ἀρχεσίλας υἱὸς Ἀριστοδίκου
 71. (scr. 10) Κλειώτας υἱὸς Ἀριστοκλέους
 Aristocles quidem discipulus et filius Cleetae Paus. V, 24, 5.
 72. (scr. 12) Φειδίας Χαρμίδου υἱὸς Ἀθηναῖος
 73. (scr. 16) Θρασυμήδης Ἀριγνώτου Πάριος
 74. (scr. 18) Ἀστερίων Δισχύλου

Ex his igitur artificibus XX [2, 11, 15, 16, (17) 18, 23, 24,
 25, 26, 30, 33, (41, 42) 45, 46, 47, 50 (65) 67 — quos conjectura
 assecuti sumus, uncis inclusimus; in 11 et 15 filii apparent cum
 patribus collaborantes] patres habuerunt, quos artifices fuisse mani-
 festum est; X ex artificum gentibus exorti videntur [(6) 12. 21.
 31. 34. 35. (36. 40) 51. 61]; de reliquis nihil constat, nisi quod Phi-

diam Ageladae discipulum fuisse accepimus: schol. Aristoph. ran. 505. Suid. v. *Γελάδας*. Tzetz. Chil. VIII, 325; sed in talibus sollemnibus inscriptionibus accurate et patrem et patriam indicata esse, nihil est quod miremur.

At remotrioribus quidem aetatibus cum ubique tum in Graecia artes certis quibusdam gentibus quasi adhaesisse ita, ut a patribus filiis deinceps traderentur, non ex titulis tantum elucet, sed etiam a scriptoribus satis diserte traditum est. Huc referas antiquissimas illas artificum gentes Cyclopes, Dactylos, Telchinas¹, quos fama celebravit artium inventores et propagatores, huc Heliadas² et Daedalidas³; atque hac superbia elatus vel Helicon textor Acesae filius ac discipulus operi cuidam inscripsit

τεῦξ' Ἐλικῶν Ἀκεσᾶ Σαλαμίνιος κτλ. Athen. II p. 48 B.

Ita fit, ut Dipoenus et Scyllis utrum Daedali filii essent an discipuli dubitaretur (Ps. II, 15, 1) cf. V, 17, 8 de Callitele.

Sed exemplis⁴ non adeo eget res etiam Graeci sermonis usu quam maxime confirmata: hinc enim illi *πλαστῶν καὶ ζωγράφων παῖδες*⁵, qui quo abierint elucet ex Dion. Hal. de admir. vi in Demosth. 50: *πλάσται καὶ ζωγράφων παῖδες* ita, ut C. F. Hermann⁶ assentiendum videatur, »eam expressionem apud priores auctores cum modo ad gentes pertineret citeriori aevo ad artium quoque et disciplinarum professiones transferri.« Atque ut ad artificum titulos revertar, priore aetate patrem indicatum simul praeceptorem indicasse rei natura ferebat; quae cum ita sint, certe mirandum, Aristonem et Telestam, Telesarchidem, Anaxagoram, Callonem, Endoeum, quem a Daedalo institutum esse Pausanias (I, 26, 4) enarravit, patrum mentionem in titulis non fecisse. An patris nominis additi ea erat vis, ut certi tantum artifices eo uterentur? jam videamus, num scriptores quoque in tradendis artificum patribus certam rationem secutos esse possit probari⁷.

¹ Overb. Quellen 1—55.

² Pindar. Ol. VII, 93 sqq.

³ Plato. Eutyphr. p. 11 C. Alcib. p. 121 A. (C. F. Hermann. Staatsaltrth. § 5, 16.)

⁴ Plurima collegit C. F. Hermann. Stud. d. griech. Künstl. p. 7 sq. p. 46 sq.

⁵ Plato. legg. VI, 769 A. Dion. Hal. compos. voc. p. 209. Lucian. Zeuxis 5. imagg. 9. Herm. l. l. p. 46 not. 10.

⁶ C. F. Hermann ad Luciani scr. quomodo sit hist. conscr. p. 52.

⁷ Pictores adjicere nolui, quia inscriptionibus comparandis carent.

1. Artifices quos filios ac discipulos (Plin.) υἱοὺς καὶ μαθητὰς (Paus.) fuisse diserte affirmatur :

Daïppus, Boëdas, Euthyrates Lysippi. Pl. XXXIV, 66.
Δαΐδαλος Σικυώνιος Πατροκλέους Paus. VI, 3, 4.

v. titulum 22.

Αριστοκλῆς Κλεοίτα Paus. V, 24, 5.
Παντίας Χῖος παρὰ τῷ πατρὶ Σωστράτῳ δεδιδασκόμενος Paus.
VI, 9, 3.

Πτόλχος Αἰγινήης διδάσκαλος Συνοῶν ὁ πατήρ
Paus. VI, 9, 1.

2. Artifices, quorum magistros patres fuisse, quamquam diserte non affirmatur, ob magnam eorum artis gloriam credendum est :

Θεόδωρος τοῦ Τηλεκλέους Σαμίου Herod. III, 41.

Ροῖκος Φιλαίου, Θεόδωρος Τηλεκλέους Paus. VIII, 14, 8; X, 38, 6.

Ροῖκος Φίλεω Herod. III, 60.

Θεόδωρος Σάμιος υἱὸς Ροίκου Laërt. Diog. II, 103.

Λύκιος ὁ Μύρωνος Pausan. I, 23, 7. Polemo in Athen. XI, 486 D.

Καλλικλῆς Θεοκόσμου τοῦ ποιήσαντος

τὸ ἄγαλμα ἐν Μεγάροις τοῦ Διὸς Pausan. VI, 7, 2.

Τίμαρχος καὶ Κηφισόδοτος οἱ Πρα-

ξιτέλους υἱεῖς [Plut.] vit. X orr. Lycurg. 38.

Τιμοκλῆς καὶ Τιμαρχίδης οἱ

Πολυκλέους υἱεῖς Paus. X, 34, 6, 8.

Dionysius Timarchidis filius Plin. XXXVI, 35

Timarchides sculptor ibid.

3. Artifices, quorum patres artifices fuisse casu fortuito quodam memoriae proditum est (atque hi nobis gravissimi sunt momenti):

Ἀμφίων Ἀκέστορος Κνώσσιος Paus. X, 15, 6.

Ἀκέστωρ Pausan. VI, 17, 4.

Εὐχειρ Εὐβουλίδου Pausan. VIII, 14, 10.

Eubulidem artificem fuisse et Pausaniae I, 2, 5 et titt.

(107, a, b, c, d cf. 108) docetur.

Σικυώνιος Κάνθαρος Ἀλέξιδος μὲν πατρὸς

διδασκάλου δὲ ὧν Εὐτυχίδου Paus. VI, 3, 6; eundem certe

Alexim inter Polycleti discipulos rettulit Plinius XXXIV, 50.

Nihil denique constat de

Patrocle Catilli Crotoniata (Paus. VI, 9, 6)

Smilide Euclidis (Pausan. VII, 4, 4; Clem. Alex. protr. IV p. 41 (ed. Pott.))

Nicerato Euctemonis Atheniense (Tatian. adv. Gr. 53)

Μικόνε Νικεράτι Συρακούσανο (Tatian. l. l. 54)

[Μίκων Νικηράτου Συρακόσιος dicitur a Paus. VI, 12, 4; idem fortasse Niceratus Pl. 34, 80. cf. Tat. c. Gr. 52]

Naucyde Mothonis (Pausan. II, 22, 7)¹

sed his omnibus artificibus praeceptores quidem alii additi non sunt.

Verumtamen antequam quae ex propositis exemplis consequuntur uno verbo monemus, ut magis expediti progrediamur, indicem eorum artificum nunc praebemus, quorum magistri patres non fuerunt (memineris autem Plinium artificum patres afferre non solere).

	magistri:	patres:	
1. Δόντας Λακ.	Δίποινος καὶ Σκύλλης	non constat	Ps. VI, 19, 14.
2. Δορυκλείδας Λακ.	Διπ. καὶ Σκύλ.	—	Paus. V, 17, 1.
3. Κλέαρχος Ῥηγῆνος	Εὔχειρος	—	Paus. VI, 4, 4.
4. Εὔχειρος Κορίνθιος	Ευάδρας κ. Χάρτας	—	Paus. VI, 4, 4.
5. Ἀγγελίων κ. Τεκταῖος	Δίποινος κ. Σκύλλης	—	Paus. II, 32, 5.
* 6. Ἐνδοῖος	Δαίδαλος	—	Paus. I, 26, 4. Athenag. leg. p. Chr. 14.
7. Συννοῶν Αἰγιν.	Ἀριστοκλῆς	—	Paus. VI, 9, 1.
8. Κάλλων Αἰγιν.	Τεκταῖος κ. Ἀγγελίων	—	Paus. II, 32, 5.
(*) 9. Δαμόκριτος Σικ.	Πίσων ἐκ Καλαυρείας	—	Paus. VI, 3, 5.
10. Πτόλιχος Κορκυραῖος	Κριτίος Ἀττικός	—	Paus. VI, 3, 5.
11. Ἀμφίων	Πτόλιχος Κορκυραῖος	—	Paus. VI, 3, 5.
12. Πίσων ἐκ Καλαυρείας	Ἀμφίων	—	Paus. VI, 3, 5.
13. Ἀσκαρος Θηβαῖος	διδασκῆς παρὰ τῷ Σικωνίῳ***	—	Paus. V, 24, 1.

* Ἐκάτης χαλκᾶ ἀγάλματα, τὸ μὲν Πολύκλειτος ἐποίησε, τὸ δὲ ἀδελφὸς Πολύκλειτου Ναυκύδης Μόθωνος, ita omnes fere codd. quod satis ineptum: Mothon sane utriusque filii pater est; unus cod. Περικλείτου, edd. antiq. Περικλύτου; legi potest τὸ μὲν Πολύκλειτος ἐποίησε, τὸ δὲ ἀδελφὸς Πολύκλειτου Περικλύτος (v. Paus. V, 17, 4) τὸ δὲ Ναυκύδης Μόθωνος; tria sunt Hecates simulacra cf. Brunn. I p. 282.

* asterisco notavi quorum inscriptiones habemus.

(*) ast. incluso quorum inscriptionum exemplaria extant.

* 6. Ἐνδοῖος ἐποίησεν. n. 9.

(*) 9. Δαμόκριτος ἐποίησεν n. 180.

	magistri:	patres:
(*) 14. Myron Eleutheris natus	Ageladas	non constat Plin. XXXIV, 57. Dion. Chrys. 55, 1 (p. 641) Emper. schol. Arist. ran. 504. Suid. v. Γε- λάδας. Ttztetz. Chil. VIII, 325.
15. Φειδίας	Ἀγελάδας Ἡγίας	Χαρ- μίδης sed v. p. 34.
16. Alcamenes niens.	Athe- Phidias	non constat Plin. XXXVI, 16.
* 17. Ἀγοράκριτος Πά- ριος	Φειδίας	— Plin. XXXVI, 17.
18. Colotes }	Phidias Pasiteles	— Plin. XXXV, 34. Paus. V, 20, 2.
19. Θεόκοσμος Μεγαρ.	Φειδίας	— cf. Ps. I, 40, 4.
20. Πραξίας Ἀθηναῖος	Κάλαμυς	— Paus. X, 19, 4.
21. Ἀνδροσθένης Ἀθη- ναῖος	Εὔκαδμος	— Paus. X, 19, 4.
22. Polyclitus Sicyon.	Ageladas	— Plin. XXXIV, 55. { cf. Paus. X, 9, 8. et Plin. XXXIV, 86? — Plin. XXXIV, 60.
23. Athenodorus	Polyclitus	—
24. Argius Asopodorus		
25. Alexis		
26. Aristides		
27. Phryno		
28. Demeas Clitorius		
29. Ἄλυπος Σικυώνιος	Ναυκύδης Ἀργεῖος	— Paus. VI, 1, 3.
30. Κλέων Σικυώνιος	Ἀντιφάνης	— Paus. V, 17, 4.
31. Ἀντιφάνης	Περίκλυτος	— Paus. V, 17, 4.

(*) 14. Μύρων ἐποίει n. 177.

* 17. Ἀγοράκριτος Πάριος ἐποίησε scr. 15.

	magistri:	patres:	
32. Περίκλυτος	Πολύκλειτος Ἀργεῖος	non constat	Paus. V, 17, 4.
(*) 33. Zeuxiades	Silanion	—	Plin. XXXIV, 51.
34. Phanis	Lysippus	—	Plin. XXXIV, 66.
(*) 35. Tisicrates	Euthycrates (Lysippus)	—	Plin. XXXIV, 67.
36. Xenocrates	Tisicrates vel Euthy- crat.	—	Plin. XXXIV, 83.
* 37. Εὐτυχίδης Σικυώ- νιος	Λύσιππος	—	Paus. VI, 2, 7.
*? 38. Chares	Lysippus	—	Plin. XXXIV, 41.
39. Κάνθαρος Σικυώνιος	Εὐτυχίδου ὄν διδά- σκαλου	πατὴρ Ἀλέξιδος	Paus. VI, 3, 6. v. p. 35.
40. Πολυκλῆς	Σταδιεύς Ἀθηναῖος	non constat	Paus. VI, 4, 5.

Atque qui primo obtutu ab omnibus reliquis diversissimus videtur Cantharus (39); omnium tamen optime rem nostram adjuvat: est enim statuarius Alexis (p. 35 Plin. XXXIV, 50), et nescio quo casu Cantharus non patris sed Eutyichidis discipulus factus est.

Veteres igitur eos tantum artificum patres respexerunt, quos ipsos filiis artes tradidisse constabat; quod paullatim eo venit, ut eorum praecipue patrum mentio injiceretur, qui artifices fuerant. Et hic iterum (p. 6) monere liceat, in tribus illis indiciis, quae Pausanias artificibus adjicere solet, non patres esse sed praeceptores (*πατρίς, ἡλικία, διδάσκαλος*: non enim artificis vitam sed artem cognoscere veterum merito intererat¹: jam intelligimus, quod alias satis mirificum videbatur, quomodo factum sit, ut vel summorum artificum

(*) 33. Ζευξιάδης ἐποίει n. 183.

(*) 35. Τεισικράτης ἐποίει n. 186.

* 37. Εὐτυχίδης ἐποίησεν 61.

*? 38. Χάρης scr. 24 ubi patris certe mentio non fit.

* 40. Πολυκλῆς ἐποίει 94.

¹ Ita Plinius (XXXIV 50 et 79) Lycium, quem Myronis discipulum ac filium fuisse scimus, illius discipulum fuisse enarravit.

Myronis, Polycleti, Alcamenis, Agoracriti patres oblivione obruti sint; non enim a patribus erant instituti. Eos autem artifices, quorum magistri patres non fuerunt, hos in titulis omisisse ex propositis exemplis (p. 36, 37 not.) effici videtur¹. Sed nunc aliorum generum artificum titulos inspiciamus:

Atque ex scalptoribus c. XX, quos genuinos putant omnes, unus tantum patris mentionem fecit:

Εὐτόχης Διοσκουρίδου Αἰγέαιος ἐπ(οίει)²

jam cui ignotus omnium celeberrimus scalptor Dioscurides?³

Ex vasorum fictilium pictoribus et confectoribus, quorum plus septuaginta nomina aetatem tulerunt, hi quattuor tantum patres inscripserunt:

1. *ἔγραψεν Εὐθυμίδης ὁ Πολίου, ὡς οὐδέποτε Εὐφρόνιος* (Brunn. hist. artiff. II 686 sq.)

2. *Εὐχερος ὁ Ἐργοτίμου υἱός*, cujus tres inscriptiones extant (Brunn. l. l. p. 681)

3. *Ἐργοτέλης ἐποίησεν ὁ Νεάρχου* in uno vase (Brunn. l. l. p. 675 sq.)

4. *Τλήσων ὁ Νεάρχου ἐποίησεν* in triginta fere vasis (Brunn. II p. 738 sq.)

1. de Polio Euthymidis patre nihil constat.

2. Ergotimus vasorum pictor satis notus; v. Brunn. II p. 680 sq.

3. 4. Nearchum quoque artificem fuisse cum ipse conjecissem, venit in manus novissimi Benndorfii operis, quod inscriptum est »Sicilische und Athenische Vasenbilder,« pars I, cujus in tabula XIII in fragmento vasis eximie picti:

Νεάρχος μ' ἐποίησεν καὶ [ἔγραψεν]⁴.

¹ Inscriptiones scriptoribus bene concinere etiam elucet ex his: (cf. p. 7)

10. *Κριτίος καὶ Νησιώτης* cf. Paus. I, 23, 9. Lucian. Philops. 18.

17. *Κρησίλας Κυδωνιάτας* — Cresilas Cydon Plin. XXXIV, 53.

18. *Στρογγυλίων* — cf. Pausan. IX, 30, 1.

31. *Λεωχάρης* cf. Ps. V, 20, 9.

32. *Σθέννης* Ps. VI, 16, 9 (Olympiae): *Σθέννης Ὀλύμπιος* v. p. 15 not. 1 et p. 43.

130. *Ξερόφιλος καὶ Στράτων Ἀργεῖοι* cf. Paus. II 23, 4 (Argi.)

patrum nominibus et in titulis et in scriptoribus iidem carent; (Naucydes quidem Mothonis filius dicitur in Paus. II, 22, § 7, quae adhuc laborat (cf. p. 36 not. 1), *Ναυκύδης Ἀργεῖος* in tit. 21; sed v. p. 15 not. 1 et p. 40.)

² Brunn. hist. artiff. II p. 500. Stephani. Comptes-rendu. 1861. p. 157 sqq.

³ Brunn. l. l. p. 479 sqq.

⁴ Nearchum a Tlesone ejusque fratre longo temporis intervallo distare ex arte

Jam ut ad statuariorum sculptorumque titulos revertamur, quae constituta videntur breviter repetamus:

1. In multis artificum titulis patres inscripti haud dubie artifices sunt, quod saepissime solum ex aliis inscriptionibus, quae casu fortuito repertae sunt, manifestum est; itaque quod permultos patres inscriptos artifices fuisse nunc quidem probari non potest, minoris est momenti; praesertim cum haud paucae ex illis inscriptionibus inferiore aetate scriptae sint, quam cujus artifices veteres scriptores memoraverunt.

2. Scriptores veteres eos tantum artificum patres memoriae prodidisse videntur, qui artifices et ipsi fuerant; qua in ratione omnino inscriptionibus, quatenus cognoscere licet, concinunt (cf. p. 30 sq. 1. 2. 18. p. 36 sqq. nott.)

3. Eadem vi est patris nomen inscriptum in titulis artificum, qui gemmas scalpserunt et vasa fictilia confecerunt.

Quae cum ita sint, nimis audax fortasse non videbitur, quod conjicimus, praecipue eos statuarios sculptoresque nomina patrum operibus inscripsisse, qui artem acceperant a genitoribus.

At Praxitelem Cephisodoti Atheniensis filium fuisse nonne recte quidam voluerunt? sed patrem non inscripsit; (30) ne Cephisodotus quidem et Timarchus (35) in titulis patris Praxitelis mentionem fecerunt. Recte mones: et jam elucet cum non omnes artifices, quibus patres artem tradiderant, eorum nomina operibus inscripsisse, tum praecipue summos artifices iis non esse usos; immo vero hi patrum mentionem vel fugere videntur, cum Cephisodotus et Timarchus ne in dedicati quidem operis inscriptione se Praxitelis filios esse professi sint. Ita quod primo obtutu ad artificum gentem indicandam pertinere videtur, pertinet ad artem, quam patres, qui spectati artifices fuerant, vel morte abrepti quasi commendarunt¹, imprimis igitur mediocres artifices patrum nomina suis addidisse videntur; quam ob rem inferiore aetate patrum nomina

vasorum Nearchi et Tlesonis merito moneri potest; attamen exempli vis eadem manet: nam vide quae Brunnus (II p. 653, 681) de vasorum inscriptionibus posteriore tempore repetitis adnotavit; litteris autem iisdem usi sunt Nearchus et Tleson fraterque, quod nobis hic satis est.

¹ Cf. quod nos dicimus „eine Firma.“

a filiis saepissime usurpata sunt, quod quidem titulis artificum comparandis firmare non jam possumus, quia nescimus, quot ex illis, qui patres non inscripserunt, ab artificibus originem duxerint. Quod vero alii fortasse conjiciant, patrum nomina inferiore aetate solum ea de causa frequentata esse, quia artifices loquaciores fuissent, etiam infimis temporibus tituli scripti sunt patrum nominibus carentes (95, 101, 102, 105, 106, 118, 119, 121, 123, 124, 127, 146, 149, 152, 156, 157, 165, 169, 170, 172, 174.)

Sero tandem artifices eo praeceptorum pietatis processerunt, ut horum in titulis mentionem facerent:

Στέφανος Πασιτέλους μαθητής 166

Μενέλαος Στεφάνου μαθητής 167

quod, quamquam hi duo tantum, quorum alter ab altero institutus est, relictis sunt, complures fecisse negare non possumus. Quam arcte autem praeceptores cum discipulis cohaerere veteres existimarint, Pausanias VI, 3, 6: *Σικυώνιος Κάνθαρος, Ἀλέξιδος μὲν πατρός, Εὐτυχίδου δὲ ὄν διδασχάλου.* Apollonius autem et Tauriscus »parentum certamen de se fecere Menecratem videri professi sed esse naturalem Artemidorum« (Plin. XXXVI, 34.), et Menecratem praeceptorem fuisse de illis fratribus optime meritum recte Lessingius conjecit¹. Memineris etiam Hippocratis juris jurandi, ubi haec: *ἡγήσασθαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην ἴσα γενέτησιν ἐμοῖσιν*².

Quae cum ita sint, forsitan mireris, cur non illi, quorum magistri non patres fuerant, magistris inscriptis se commendarint, praesertim cum hos cognoscere veterum qui de arte scripserunt, tantum interesset. Sed ars a patribus accepta summi aestimata est, itaque

Εὐτελίδας καὶ Χρυσόθεμις τάδε ἔργα τέλεσσαν

Ἀργεῖοι, τέχνην εἰδότες ἐκ πατέρων.

(*προτέρων* mss. vide syll. scr. 3.) Sed quid exempla? diserte enim Vitruvius (praef. IV p. 63 ed. Rose et Müller-Strüb.): »ipsique artifices . . . si non pecunia sint copiosi seu vetustate officinarum habuerint notitiam . . . pro industria studiorum auctoritates non possunt habere.«

¹ Lessing. Laocoon. § XXVII p. 197 (ed. min.) Brunn. I p. 471.

² Hippocratis opera ed. Kühn I p. 1.

Restat ut pauca de usus quem descripsimus fonte addamus. Atque antiquissima quidem aetate ut patres inscripti etiam magistri essent, artis conditio ferebat (v. p. 34).

Praecipue autem illum usum ex patribus et filiis collaborantibus originem duxisse conjiciam. In rationibus enim, quae ad Erechtheum pertinent¹ (syll. B. n. 1 sq.), artifices, qui non jam ipsi officinis praefuerunt, patrum nominibus additis significati videntur²; similiter Epicharmus et Zeuxippus (71, a et 60) in operum fingendorum societatem a patribus recepti patrum nominibus additis se illorum filios esse professi sunt; patribus deinde mortuis cum artifices id agerent, ut iisdem inscriptionibus uterentur, nihil erat, quod, quos Epicharmum Epicharmi, Zeuxippum Phileae omnes noverant, ii inscriptiones mutarent.

Haec fere habui, quae de patrum nominibus inscriptis dicerem, quibus artem usque ad infima tempora filiis a patribus hereditate quasi patrimonium relictam esse elucet; quae si probaveris, omnes patres et in titulis et in scriptis³ memoratos artifices fuisse recte forsitan colligas. Sed auctus artificum numerus, quamquam nobis haud ita spernendus est, non tanti est momenti: equidem summo-pere gaudebo, si me pro mea parte illustravisse censebis, quomodo factum sit, ut Graecorum ars tamdiu ab ingenua virtute et indole non degeneraret.

§ 2.

DE ETHNICIS INSCRIPTIS.

De ethnicis pauca tantum dici possunt (v. p. 29) quorum ea est vis ut cives indicent⁴.

Et Athenis ne illos quidem artifices cives non fuisse probari

¹ Rangab. I p. 45 sqq. n. 56 sqq. L. Stephani. Annali del inst. XV (1843) p. 286 sqq.

² Büchschütz. (Jahrb. f. Phil. u. Paed. 1867, I p. 17 sq.) illos servos fuisse voluit, sed his nomina adscripta non sunt cf. Rang. I n. 56 a 34, 41 *συνεργός*, qui haud dubie servus erat; deinde ex iis, qui columnas striaverunt, qui primi referuntur, reliquis praefuisse videntur; et in illis etiam *Ἰνῆσιμος Νικοστράτου* Rang. I p. 57 A. 48, 85.

³ sunt vero praeter illos, quos artifices fuisse aliunde constat, 50 fere, quos in indice titularum syllogae adjuncto invenies.

⁴ nam etsi patriae artificum, quas novimus, expectato videntur pauciores (60 fere), cum ducentorum fere artificum patriae nobis etiamnunc notae sint, quod

potest, qui ethnica non inscripserunt: immo vero Cephisodotus et Timarchus (35) Eresidae (35 a) fuerunt, Caecosthenes (53, a, b) et Dies (54) Phlyasii (52, a); quare movemur, ut omnes Athenienses artifices inscripti, qui aetatem tulerunt, cives fuisse credamus; quodsi ita non fuisset, ii qui civitatem habebant, in titulis memorare non praetermisissent¹. Antiquiores artifices Athenis ethnica omiserunt (n. 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 17, 19.), quod etiam peregrini imitati sunt: Cresilas (16 cf. 16a), Sthennis (32, Olynthius Paus. VI, 16, 8; 17, 5), Eutychedes (61, Sicyonius Paus. VI, 2, 7); ex posterioribus alii omiserunt, alii demoticis usi sunt; perpauca vero dicerte se Athenienses (*Ἀθηναίους*) esse Athenis professi sunt (Pyrrhus 18, Sositheus 41, Timocrates 121). Artifices vero cum civibus externis opera crearent, non demotica sed ethnica inscripsisse et per se patet et exemplis potest probari (35 et 35 c; cf. 109 et 98); sed ii quoque, qui Athenis — nam de Atheniensium tantum artificum usu, quem hac in re habebant, titulis repertis edocti sumus — patrias non addiderunt, in aliis regionibus se Athenienses esse addiderunt: ita Praxiteles, quem Athenis nomine solo usum esse ex n. 116 colligi potest (cf. excursus I), in titulo prope Thespias reperto patriam non omisit; et Cephisodotus ejusque frater cum operibus Athenis positis (35, b) ethnica non subjecerint, se Athenienses esse in lapide Megarae extante (35 c) diserte indicaverunt; de Cresila v. p. 15². Ita cum patrum nominibus artifices non eo tantum consilio usi sint, ut accuratius se significarent, ethnica quidem eam ipsam ob causam saepius addidisse videntur.

Cum vero Graeci cives libentissime ab artificibus, qui eadem

Toelkenius in *Amaltheae* t. III p. 122 sq. suspicatus est, ethnica pictoribus quidem a Graecis ita esse tributa, ut nos diceremus: „ein Venetianer“ etc. neque in statuariis sculptoribusque neque in pictoribus satis probari potest. Quamquam vestigia non desunt, quibus monstratur, a veterum usu illum morem non omnino abhorruisse: Pausan. VI, 3, 5 *Δαμόκριτος Σικυώνιος, ὃς ἐς πέμπτον διδάσκαλον ἀνήκει τὸν Ἀττικὸν Κριτίαν*; VI, 4, 5 *πλάστης δὲ ἄλλος τῶν Ἀττικῶν Πολυκλῆς*; satis notum est, Pausaniam saepius locutum esse de arte Aeginetica et Attica V, 25, 13 v. Overbeck. *SQ.* ad n. 428.

¹ inquilinos non demoticis sed verbis *οἰκῶν ἐν* . . . usos esse satis constat v. Boeckh. *att. Seurkunden* p. 439 *Staatshsh.* II p. 261.

² similiter Pausanias Critium statuarium illum, quem jam in libr. I, 3, 5; 23, 9, quo libro agitur de rebus Atticis, nominaverat, VI, 3, 5 demum Atticum esse enarravit.

atque ipsi urbe exorti erant, opera quibus urbem ornarent, fingi vellent¹, certe tum demum peregrinos advocarunt, cum aut ipsi artificibus omnino carerent aut opera perficienda summis tantum artificibus possent mandari. Quam ob rem primum quidem dubitari non potest, quin plurimi artifices, quorum titulis ethnica desunt, in iis urbibus nati sint, ubi eorum tituli sunt reperti. Itaque veteres qui de arte egerunt scriptores, quorum tantopere interfuit, artificum patrias cognoscere, haud saepe in dubio esse potuerunt; et Pausanias quidem, quem ex illis hausisse constat (v. p. 6), ex CLXIX statuariis sculptoribusque, quos memoravit, XLIII tantum artificum patrias non indicavit; sed ex his sex ignobiles fuisse ipse periegeta enarravit (sunt vero Musus V, 24, 1; Phylacus et Onaethus V, 23, 5; Somis et Stomius VI, 14, 13; Tisagoras X, 18, 6); deinde duo eam ob causam memorati sunt, quod docuerunt artem alios quosdam, quorum opera laudata sunt (Eucadmus X, 19, 4; Pasiteles V, 20, 2); duodeviginti denique celeberrimi erant, quorum patrias nemo ignoravit (Agoracritus, Alcámenes, Angelion et Tectaeus, Antenor, Bryaxis, Bupalus, Calamis, Callimachus, Dipoenus et Scyllis, Euphranor, Leochares, Praxiteles, Strongylion, Timotheus, Lycius Myronis filius, Hypatodorus).

Quodsi vero diximus praecipue ad opera solitis majora perficienda summos artifices aliunde esse accersitos, ethnicis illis statuis subscriptis operum gloria et honos certe et ad urbes redundavit, quibus artifices orti erant: ita jam Bupalus et Athenis patriae in inscriptione fecerunt mentionem (Plin. XXXVI, 12); neque Onatas, Eutelidas et Chrysothemis, Phidias, Ariston et Telestas in versibus, quibus opera ab ipsis perfecta superbia quadam ornarunt, (v. p. 17) patrias indicare praetermiserunt. Huc accedit, quod certae quaedam urbes quasi artium sedes factae sunt, quarum artifices cum prae aliis certe in peregrinis regionibus opera crearent, haud

¹ Plin. XXXVI, 17: „certavere autem inter se ambo discipuli (Agoracritus et Alcámenes) Venere facienda, vicitque Alcámenes non opere sed civitatis saffragiis contra peregrinum suo faventis.“ cf. Pausan. X, 9, 8: τὸν Ἐρμῶνα Θεόκοσμος ποιήσειν ἐμελλεν ὁ Μεγαρέυς ἄτε ὑπὸ τῶν Μεγαρέων ἐγγραφέντα ἐς τὴν πολιτείαν. Itaque mirationem non movet, quod Praxitelem Cnidi natum esse Cedrenus (Ann. p. 322) tradidit, et Apelles Cous appellatus est et ab Ovidio (ex ponto IV, 1, 29; ars am. III, 401) et a Plinio (XXXV, 79), cum his locis pulcherrima illorum artificum opera posita essent.

dubie saepe emptorum rogatu ethnica addiderunt. Quae cum ita sint, ethnica inscripta paullatim in artificum laudem abierunt, neque ullus artifex Athenis natus, cum artes Romam migrassent, unde originem duxerit, omisisse videtur (n. 95—103); qua re quin officinas suas magnopere commendaverint, dubitari non potest. Similiter unus qui ex vasorum fictilium confectoribus ethnico usus est, Xenophantus vasi Panticapaei reperto inscripsit *Ξενοφαντος ἐποίησεν Ἀθην*¹. Ita etiam quinque Parii artifices Thrasymedes (scr. 16), Agoracritus (scr. 15), Antiphanes (154), Aristander (158), Isidorus (144), cum Parus insula artis laude floreret², patriam in titulis adhuc extantibus memoraverunt.

Artifices, qui Rhodi degebant, omnes indicaverunt patrias, quod eos superbia quadam fecisse ex eo colligi potest, quod et civitates donatas addiderunt (66, 71, 74).

In universum denique titulis firmatur, quod Plinius dixit XXXV, 77: »neque in hac (pictura) neque in toreutice³ ullius qui servierit opera celebrantur,« quod certe ex Graecorum scriptis haustum est.

Saepius inveniuntur in statuariorum sculptorumque titulis artifices, et qui eadem nomina habuerunt et qui una opera fecerunt, de quibus nunc disputabimus.

EXCURSUS I.

DE ARTIFICIBUS AGITUR QUI EADEM NOMINA HABUERUNT.

Quaestionem nunc propositam hic instituimus, quod et nostram rem juvat et imprimis inscriptionibus duos artifices ejusdem nominis non eosdem fuisse cognosci potest.

In Graecorum familiis eadem nomina hereditate propagata esse ita, ut saepissime nepos avi nomen ferret, inter omnes constat;

¹ Brunn. hist. artiff. II p. 742. L. Stephani. compte-rendu 1866 tab. IV cf. Wieseler. Gött. gel. Anz. 1869 p. 2121 sq.

² syll. 5 scr. 8 Ἀρίστανδρος Πάριος Pausan. III, 18, 8; Λόκρος Πάριος Paus. I, 8, 4; Ξενοφῶν . . . Πάριος ἀγαλματοποιός L. Diog. II, 59; Σκόπας Πάριος Paus. VIII, 45, 5; 47, 1.

³ de toreutices apud Plinium notione v. Brieger. in dissert. I. (p. 3 not. 2) p. 11.

haud raro autem factum est, ut complures artifices propinquitatis vinculo non conjuncti eadem nomina haberent; inde sex Dionysii, septem Theodori, quattuor Sostrati. Verumtamen res non universa casui tribuenda, quod ut probemus nonnulla exempla liceat afferre:

Daedali nomen habuerunt:

Daedalus Sicyonius (22)

Daedalus Bithynius, Eustath. ad Dionys. perieg. 793.

Endoei veteris sculptoris nomen fuit marmorario, qui est in rationibus ad Erechtheum pertinentibus *Ἐνδοῖος (Γλαύ)κου* Rangab. I n. 57 A. v. 52.

Eucheir et vetustissimus ille fitor et statuarius, qui Romanae dominationis aetate Athenis vixit (syll. 107 a, b, c, d cf. 108).

Polygnoti nomen etiam vasorum fictilium pictori fuit (Brunn. hist. art. II p. 729 sq.)

Myronis nomen pater quidem Hephaestionis tulit (syll. 129, a)

Xenophanti patri Charetis nomen fuit (syll. 160)

Phidiae nomen frequentatum esse et Hesychii dictis (cf. p. 33) et titulo 171 docetur, ubi Phidias et Ammonius sculptores Phidiae filii. Sed ne plura, ut artificis titulus ad artem commendandam compositus videtur, sic celeberrimorum artificum nomina inferiore aetate minoribus artificibus de consulto indita ornatui fuerunt¹; nec mirum, cum sciamus liberis a patribus nomina futurae vitae conditioni apta saepissime data esse²; inde igitur ille Strabax (113), Leochares (114), Deinomenes (115), Praxiteles (116), quibus haec nomina non casu quodam fuisse ex eo elucet, quod etiam tituli eorum priores imitati sunt (113:34. 114:31). Et saepius certe artifices, qui eadem atque clarissimi artifices nomina habuerunt, ex eadem gente exorti erant. Simplicior sane erat officinae vetustatis indicandae ratio quam patrum inscriptio. Itaque fortasse nonnulli tituli, quos ad eosdem artifices pertinere nos credimus, ad plures ejusdem gentis pertinent. Nec desunt filii, quibus eadem ac patribus nomina fuisse etiam nunc manifestum est:

¹ L. Friedlaenderi diss. de nominibus clarorum virorum frequentatis inspicere non licuit (Regiom. 1859) cf. ejusdem Sittengesch. d. Römer II p. 387 sqq.

² C. F. Hermann. Privatalterth. § 32, 20; imprimis, quem ille laudavit, T. Mommsen. Zeitschr. f. Altrthw. 1846 p. 113—119. — Nunc quoque conferri possunt, quae E. Curtius scripsit Monatsber. d. Berl. Akad. 1870 p. 159 sqq.

- 71, a. Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος
 125. Καλλισθένης Καλλισθένου Σφήττιος
 131, a. Δημήτριος Δημητρίου
 132. Ἀῶρ. Νεικηφόρος Νεικηφόρου
 141. Ξένων Ξένωνος
 148. Μενεσθεὺς Μενεσθέως Ἀφροδισιεύς
 152. Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος

Epicharmum quidem patrem artificem fuisse iisdem titulis ostenditur.

Itaque nominibus certis electis patres sive ipsi artifices erant, sive ex artificum gente exorti, sive denique liberi tantum ut artem exercerent, voluerunt, iis consuluisse probabile videtur.

Viri dd. autem modum migrasse videntur, qui artifices ejusdem nominis saepissime in unum contraxerint: quis duos Agasias Ephesios ferret tempore fere aequales, nisi inscriptionibus (143, 158) diverso modo significati essent? Cui duo Athenienses Leochares placerent, nisi titulis (31, 114) sejungerentur? Et Praxitelem quidem minorem, quem scholiastes tradidit ad Theocriti id. V, 105 ejecit Brunnius (II. p. 410), attamen Praxitelem quendam posteriore aetate vixisse titulo 116 monstratur.

EXCURSUS II.

DE ARTIFICIBUS QUI UNA OPERA FECERUNT.

Ac primum juvare videtur exempla et ex scriptis veterum et ex inscriptionibus petita afferre:

	quo vinculo fuerint conjuncti:	quid fecerint:	qua materia usi sint:	
1. Telecles et Theodorus	fratres	Apollo Pythius	ξύανον	Diod. Sic. I, 98.
2. Bupalus et Athenis	fratres	simulacra	marm.	Plin. 36, 12.
3. Dipoenus et Scyllis	non constat	Minerva Castor et Pol- lux eorumque filii et uxores	ebeno et ebore	Ps. II, 15, 1. Paus. II, 22, 5.

4. Hegylus et Theocles	pater et filius	Atlas et***	cedro	Paus.VI, 19, 8.
* 5. Dorycleidas } Dontas }	fratres	{ Themis Minerva	auro et ebore	Paus.V, 17, 12.
6. Tectaeus et Angelion	non constat	Apollo Delius		Paus. II, 32, 5.
7. Eutelidas et Chrysothemis	fratres?	duo Olympionicae	aere	Paus.VI, 10, 4.
* 8. Glaucus Argivi Dionysius	non constat	deorum simulacra		Paus. V, 26, 2 sq.
* 9. Dionysius Argivus Simon Aeginet.	—	equus et agaso equus et agaso	(aere)	Paus. V, 27, 2.
10. Onatas et Calynthus?	—	pedes et equites	(aere)	Paus. X, 13, 10.
11. Onatas et Calliteles	O. pater aut praeceptor	Mercurius arietem ferens	(aere)	Paus. V, 27, 8.
12. Critius et Nesiotes	non constat	Epicharinus; tyrannicidae	(aere)	Paus. I, 8, 5.
13. Aristomedes Thebanus Socrates	—	mater Dindymene		Paus. IX, 25, 3.
14. Menaichmus Naupactii Soïdas	—	Diana	auro et ebore	Paus. VII, 18, 10.
15 a. Diyllus et Amyclaeus Corinthii	—	{ Heracles Apollo Leto		Paus. X, 13, 7.
* b. Chionis	—	{ Minerva Diana		
* 16. Onatas Calamis	—	{ currus equi et pueri	(aere)	Paus. VI, 12, 1.
* 17. Polycletus Argivi Naucydes	—	{ Juno Hebe	auro et ebore	Paus. II, 17, 4.5.
* 18. Cephisodotus Atheniens. Strongylion Athen. Olympiosthenes	—	singuli ternas Musas fecerunt.		Paus. IX, 30, 1.

* asterisco notavi quibus singulis singula artificia tribuuntur; opera non omnia citavi, sed elegi id agens, ut duo artifices utrum in unum artificium an in plura operam communem impendissent, cognosceretur.

19. Cephisodotus Xenophon Athen.	non constat	{ Zeus, Megalo- polis, Artemis Soteira	marm.	Paus. VIII, 30, 10.
[Xenophon Atheniensis Callistonicus Thebanus * quattuor sculptores, qui »Mausoleum caela- vere« Plin. XXXVI, 30 sq. Vitruv. praef. VII, 13 (p. 159 Rose.)		Fortuna Plutum ferens		Paus. IX, 16, 2.
20. Cephisodotus Timar- chus	fratres	{ Menandrus Lycurgus et filii	aere ligno	Paus. I, 21, 1. syll. 35. [Plut.] vit. X or. Lycurg. 38. Plut. Alex. 40 cf. Plin. XXXIV, 64.
* 21. Lysippus Leochares	—	Alexandri venatio	aere	
22. Hypatodo- rus Thebani Aristogiton	—	septem duces Thebas aggressi (Epigoni)	aere	Paus. X, 10, 4.
? 23. Hypato- dorus Thebani Sostratus (v. syll. B n. 4)	—	Minerva	aere	Polyb. IV, 78.
24. Xenophilus Straton Argivi	—	Aesculap. et Hygiea; artificum signa	marm.	Paus. II, 23, 4.
25. Xenocritus et Eubius Thebani	—	Hercules	marm.	Paus. IX, 11, 4.
26. Ariston et Telestas Lacedae- monii	fratres	Juppiter	aere	Paus. V, 23, 7.
27. Agesander Polydorus Rhodii Athenodorus	pater et filii (syll. 136)	Laocoon	marm.	Plin. XXXVI, 37.
28. Apollonius et Tauriscus	fratres	{ Zethus, Amphi- on, Dirce, taurus	marm.	Plin. XXXVI, 33.
29. Phylacus, Onaethus eorumque filii		Juppiter		Paus. V, 23, 5.

30. Dionysius et Polycles	fratres, ut videtur	Juno	marm.	Plin. XXXVI, 34.
31. Polycles et Dionysius Timarchidis filius	avus et nepos	Juppiter	marm.	Plin. XXXVI, 34.
32. Timocles et Timarchides Attici	fratres	{ Olympionicae; Aesculapius; Minerva;		Paus. VI, 12, 9. { Paus. X, 36, 4.
33. Craterus cum Pythodoro	non constat	{	probatissima signa	marm. Plin. XXXVI, 38.
34. Polydeuces cum Hermolao	—			
35. Pythodorus alius cum Artemone	—			

2.

Ex inscriptionibus:

1. (4) Ἀσωπος καὶ ἀδελφοὶ
2. (10, a, b) Κριτίος καὶ Νησιώτης v. 1: 12.
3. (24) Ὑπατόδωρος Ἀριστογείτων ἐποιησάταν Θηβαίω
- *4. (31a, 32) Λεωχάρης — Σθένεις
5. (35, a, b) Κηφισόδοτος Τίμαρχος, fratres v. 1: 20.
6. (36) Κένχραμος Πολύμνηστος (pater cum filio?)
7. (37) Πολύμνηστος Κένχραμος (pater cum filio)
8. (52, a) Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδου Φυλάσιοι; fratres.
9. (60) Φιλέας καὶ Ζεύξιππος Φιλέα, pater cum filio.
10. (62) Λέων Μέλας
- *11. (65 a, 66) Θέων Ἀντιοχεύς κτλ.
Μνασίτιμος Τελέσωνος Ῥόδιος
- 12 a. (69) { Μνασίτιμος καὶ Τελέσων Ῥόδιοι, pater cum filio.
- * b { Φυλῆς Ἀλικαρνασσεύς
13. (71, a) Ἐπίχαρμος Σολεύς κτλ. pater cum filio.
Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος
14. (81) Σωσίπατρος καὶ Ζήνων Σολεῖς
15. (83) Θεόμνηστος Θεοτίμου καὶ Διονύσιος Ἀστίου

16. (88) . . . Χαρμήδου (?) καὶ Μηνόδοτος Ἀρτεμιδώρου Τύριοι
 17. (89) Ζηνόδοτος καὶ Μένιππος Χῖοι, pater cum filio cf. syll. 90, a
 *18. (93) Ο . . . ρος Ἐλευθερναῖος
 θεόδωρος Π . . .
 19. (103) Κρίτων καὶ Νικόλαος Ἀθηναῖοι
 20. (104) Διογένης καὶ Αλεξί? οι
 21. (107, a, b, c, d) Εὔχειρ καὶ Εὐβουλίδης Κρωπίδαι pater
 cum filio
 22. (128) Διονυσόδωρος καὶ Μοσσχίων καὶ Ἀδάμας fratres
 οἱ Ἀδάμαντος Ἀθηναῖοι
 23. (130, a) Ξενόφιλος καὶ Στράτων Ἀργεῖοι v. 1: 24.
 24. (141) Ξένων Ξένωνος καὶ Σωγένης Σωκράτου Πάριοι
 25. (142) Μηνόδοτος καὶ Διόδοτος οἱ Βοηθοῦ Νικομηδεῖς, fratres.
 26. (144) Ἡρακλείδης Ἀγαύου Ἐφέσιος καὶ Ἀρμάτιος
 27. (146) Ἀριστέας καὶ Παπίας Ἀφροδισεῖς
 28. (152) Θεών Ἀντιοχεύς καὶ Δημήτριος Δημητρίου Ῥόδιος
 29. (171) Φιδίας καὶ Ἀμμώνιος ἀμφότεροι fratres
 Φιδίου

Ita ex CCCCL fere statuariis sculptoribusque, quorum nomina aetatem tulerunt, CXXV fere artifices una opera finxisse scimus. Omnes autem abeunt in partes duas; alios enim aliquod opus una creasse verbi faciendi plurali ἐποίησαν vel duali ἐποίησάτην significatur; aliis singulis singula artificia ad unum opus pertinentia diserte tribuuntur, qui neque de toto opere aequae erant meriti neque una artificia conficere solebant¹ 1: 5, 8, 9, 15 b, 16, 17, 18, 21; 2: 4, 11, 12 b, 18², quod vel clarius fit, ubi duo artifices semper conjuncti cum alio collaborarunt 2: 12; 1: 15 Paus. X, 13, 7, qui scriptor sollemne illius arctioris societatis vocabulum tradidisse videtur: τὰ μὲν δὴ ἄλλα ἀγάλματα Δίλλος τε ἐν κοινῷ καὶ Ἀμυκλαῖος, τὴν δὲ Ἀθηναῖν καὶ Ἀρτεμιν Χιονίς ἐστὶν ἐργασμένος.

Jam quae singuli artifices ad unum opus perficiendum contulerint, quaeritur. Fuerunt quidem, qui duorum illorum artificum alterum statuum ex argilla finxisse alterum ex aere fudisse vellent

¹ quare dubito, num Brunn. (I p. 387, 391) ex titulo 31a, 32 recte conjecerit, Sthennidem et Leocharem saepius una opera fecisse.

² hic solus mos vasorum fictilium fictorum et pictorum cf. Brunn. II p. 648.

ita, ut alter sine altero esse non posset¹, quos impugnavit R. Rochettus², qui Nesioten quidem solum opera fecisse ex Plinii XXXIV § 49 collegit: »floruit (Phidiae) ol. LXXXIII quo eodem tempore aemuli ejus fuere Alcamenès, Critius, Nesiotès,« sed hic quoque Nesiotès una cum Critio allatus est³. Deinde R. Rochettus, cum duos artifices in operibus creandis non aere solum, sed etiam marmore, ebene, ligno, ebore auroque usos esse animadvertisset, alterum magistrum ab altero adjutum esse censuit. Atque hoc quidem ut libentissime concedamus ita se habere, cum pater filium in societatem reciperet (v. p. 42), saepius quoque, cum frater major natu cum minore conjunctus artificia perficeret, Bupalus tamen et Athenis Archermi filii haud dubie aequales fuerunt; quid, quod Hegylus (Paus. V, 17, 2), Dorycleidas (Paus. V, 17, 1), Dontas (Paus. VI, 19, 14), Clearchus (Paus. III, 17, 6) discipuli dicti sunt Dipoeni et Scyllidis, Eucheirus Corinthius (VI, 6, 14) Sydrae et Chartae, Callon (II, 32, 5) Tectaei et Angelionis. Neque Teleclem et Theodorum fratres obliterari convenit, quorum utrumque dimidiam Apollinis statuae partem fecisse Diodorus (I, 98) enarravit. Et illos artifices tales fuisse credemus, ut alter sine altero opera vel tam laudanda opera fingere non posset. Qua quidem re uterque excelluerit, dijudicari non jam potest: alter fortasse membris fingendis melior alter corpori ipsi; alter melius ex argilla finxit in perficiendo opere altero minor; et artifices ipsi, cum plures statuas una creassent, non singulis singula nomina inscripserunt, sed ut *Ἀριστέας καὶ Παπίας* (146), *Κρίτων καὶ Νικόλαος* (103) utrumque de omnibus aequae meritum esse manifesto monstrarunt⁴. Ita etiam quod Plinius tradidit (XXXVI, 37), quorundam claritati obstare numerum artificum, cum nec unus occuparet gloriam nec omnes pariter nuncupari possent⁵, dici non potuit, nisi veteres omnibus

¹ Letronne. mém. de l'acad. des inscr. et b. l. (1845) XV, 2 p. 141. Ross. arch. Aufss. I p. 166 sed cf. not. 12.

² questions de l'histoire de l'art. p. 53 sqq. — cf. Stephani. bullet. de l'acad. St. Pétersb. VI, (1848) p. 12. — Th. Bergk. Zeitschr. f. Altrthw. 1845 p. 974 sq

³ cf. Plin. XXXIV, 51. CXXI (olympiade florere) Cephisodotus, Timarchus cf. syll. 35.

⁴ posteriore tempore duorum artificum inscriptione fortasse nihil aliud saepius significatum est, quam officina communis (cf. quod nos dicimus „Firma“).

⁵ cujus rei exemplum Nesiotès (cf. Pausan. I, 8, 5 — Lucian. philops. 18.

artificibus, qui una opera perfecissent, parem deberi gratiam sibi persuaserant.

Quod vero tot Graeci artifices una opera fecerunt, nostrorum temporum memor forsitan mireris; sed Pausaniae meminerimus V, 27 § 8: ὁ Ερμῆς ὁ τὸν χρῖον φέρων Ὀνάταν δὲ τὸν Αἰγινήτην σὺν δὲ αὐτῷ Καλλιτέλῃν ἐργάσασθαι λέγει τὸ ἐπίγραμμα· δοκεῖν δέ μοι τοῦ Ὀνάτα μαθητῆς ἢ παῖς ὁ Καλλιτέλης ἦν, quod illum ideo addidisse puto, quod plerumque, qui una opera fecerunt, arctissimo familiae aut disciplinae (v. p. 41) vinculo erant conjuncti. Hoc autem exemplis, quae proposuimus, bene firmatur: undecim patres cum filiis inveniuntur (1: 4. 27. 29. 31; 2: 6. 7. 9. 12. 13. 17. 21.), — quod cum patres inscriptos inde originem duxisse viderimus (p. 42), multo saepius evenisse consentaneum est; — quindecim fratrum paria sunt (1: 1. 2. 5. 7. 20. 26. 28. 30. 32. 2: 1. 5. 8. 22. 25. 29) — et de fratribus Pausanias l. l. ex certis quibusdam causis non cogitasse videtur; — bis duodeviginti artifices, quorum de propinquitate nihil constat, certe ex eadem urbe exorti sunt (1: 3. 12. 14. 15. 19. 22. 23. 24. 25. 2, 2. 14. 16. 19. 20. 23. 24. 27.); bis quinque tantum, qui haud dubie inferiore aetate fuerunt, diversis patribus natos esse titulis docetur, (2: 15. 16. 24. 26. 28) ex quibus bis duo tantum (26. 28) diversas patrias habuisse videntur.

Haud saepe autem plus duo conjuncti inveniuntur (1: 27. 29. 2: 22).

Denique καὶ omissum (2: 3. 5. 6. 7. 8. 10.) et verbi faciendi dualis ἐποιήσάτην (2: 2. 3.) antiquioris aetatis esse videntur.

Pausan. I, 23, 9 — syll. 10), fortasse etiam Timarchus Cephisodoti frater cf. Plin. XXXVI, 24.

CAPUT IV.

QUO IN USU STATUARIII SCULPTORESQUE
INSCRIPTIONES HABUERINT.

Ac primum quidem non cuivis operi auctoris nomen subscriptum esse per se patet; attamen inscriptiones praecipue ex florentissimo artis aevo perpaucae sunt. Ex CCCCL autem statuariis sculptoribusque, quorum nomina aetatem tulerunt, CXXVIII solum ex inscriptionibus fluxerunt, XXVIII tantum et in scriptoribus et in titulis inveniuntur, quod vel majoris momenti videtur cogitantibus nobis, Plinium quasi selectionem quandam bonorum artificum memoriae prodidisse, quorum quidem XVIII tantum inscriptiones habemus. Huc autem accedit, quod scriptores veteres inscriptiones, quas rarissimas easque a summis artificibus profectas attulerunt, inusitatas vel supervacaneas esse indicare videntur: Pausanias enim V, 10, 2 *Φειδίαν δὲ τὸν ἐργασάμενον τὸ ἄγαλμα (Jovis Olympii) εἶναι καὶ ἐπίγραμμα ἔστιν ἐς μαρτυρίαν*¹. Quaecum ita sint, qua ratione artificum memoria a veteribus servata sit investigemus, quodsi exploraverimus et inscriptionum artificum usum melius cognoscemus.

Si quis igitur unde Graecorum artificum notitiam veteres hauserint, quaesiverit, et inscriptionibus, de quibus v. p. 36 nott., et memoriae plurimum tribuet eam ob causam, quod apud aequales vel summorum artificum nulla fere mentio invenitur. Quod enim Plutarchus (Periclis vitae cap. XIII) de operibus dixit, quibus Pericles potissimum urbem ornavit *κάλλει μὲν γὰρ ἕκαστον εὐθὺς ἦν*

¹ Cf. Plin. XXXV, 28.

τότε ἀρχαῖον ita, ut solum fere antiqua monumenta pulchra habita esse videantur, in omnem Graecorum artificum mentionem cadit. Itaque veterum artis historia sero tandem exstitit¹; et ut Duridem hominem nimis credulum omittamus², primus Xenocrates³ accuratius in artificum historiam inquisivisse videtur; sed ne hunc quidem res usque ad sua tempora deduxisse eo efficitur, quod, si Plinio credimus (XXXIV, 83), utrum Tisicratis discipulus an Euthycratis fuisset, dubium erat: hic autem Lysippi filius erat, ille (Tisicrates) hujus filii discipulus; ita si Xenocrates aequalem artem illustrasset, utrum magistrum habuisset, incertum esse non potuit. Illi igitur qui de artificibus scripserunt, unde sumserunt sua?

Monumentorum publicorum quidem auctores in columnis, quas sumptibus factis inscriptas et publice positas esse constat, legentur, cujus rei egregia testimonia rationes illae relatae (syll. B n. 1 sq.), quibus, qui Erechtheum extruxerunt et ornaverunt, aeternae memoriae proditi sunt; huc quoque fortasse referri potest, quod Dion Chrysostomus dixit (or. XXXI p. 377 Emper.) δημοσίᾳ τοὺς ἀνδριάντας ἀπεγράψασθε ὑμεῖς; et ex illis rationibus artificum nomina posteriore tempore hausta esse Plutarchi Periclis. vit. cap. XIII ostenditur Φειδίας εἰργάζετο μὲν τῆς θεοῦ τὸ χρυσοῦν ἔδος καὶ τούτου δημιουργὸς ἐν τῇ στήλῃ εἶναι γέγραπται⁴; sed hoc

¹ Egger. rev. arch. tom. III (1846) p. 447 in commentatione quae est de Polemone periegeta.

² Brieger. de fontibb. nat. hist. Plin. libbr. XXXIII—XXXVI p. 30, 61; illum Duridem Samium esse, quod negavit Vossius (p. 194 ed. Westerm.), omnes viri dd. nunc consentire videntur: Brieger. l. l. C. Müller. frgmm. hist. gr. II p. 466 sqq. Knight Watson. de veterib. scriptoribus qui de arte et artificibus scripserunt, Journal of classical and sacred philology, Cambridge 1854. I p. 364. qui Briegerum effugit.

³ Brieger. l. l. p. 17.

⁴ quod de rationibus curatorum operum dictum esse Odofr. Müller. credidit (de Phidiae vita et operibus p. 29 not. a), quem impugnavit R. Rochettus (questions de l'hist. de l'art p. 28 not. 3.) qui si Plutarchus illud voluisset, ei scribendum fuisse ἐς στήλην vel ἐν στήλῃ ex decretorum usu censuit; quod satis absurdum: nam articulus, quo bene usus est Plutarchus agens de certa columna jamdiu perfecta, in decretis recte omittitur, columnae enim non jam sunt. Deinde quod Rochettus (l. l.) στήλην hic accepit pro βάθρῳ, probari non potest: στήλην quidem dici de basi, in qua opus aliquod ponitur, et Pausaniae I, 16 paragrapho 6, quam R. laudavit, et III, 18, 7 (ἀνὴρ πένταθλός ἐστιν ἐπὶ στήλης) et X, 24, 2 (θεάσαιο ἂν καὶ εἰκόνα Ὀμήρου χαλκῆν ἐπὶ στήλῃ) satis firmatur; sed promiscue

in publica valet monumenta¹. Et quamquam privati quoque homines si quod opus perficiendum locaverunt, pactiones fecerunt², hae certe non diu servatae sunt; quodsi essent, nemo hominum, ut alicujus operis auctorem cognosceret, inspexisset. At jure dicat quispiam, ne eos quidem artifices, qui in publicis rationibus perscripti erant, satis gloriae suae providisse, raro enim illas esse perlectas et majorem memoriae spem illos habituros fuisse inscriptis nominibus in ipsius operis basi, in qua dedicantes quidem iterum insculpti sunt. Quodsi fecissent artifices, profecto non tam multi oblivione obruti fuissent, quod Pausanias saepissime dictis οὐκ ἴσμεν, οὐ μνημονεύουσιν indicavit. Qua re jam movemur, ut quantum memoria ad artificum nomina servanda valuerit, quaeramus.

Ac primum meminerimus civitates ipsas et magnos artifices et eximia opera sibi summo honori duxisse³; itaque Pausanias (V, 23, 7) Aristonem et Telestam statuarios non per totam Graeciam celebratos esse ex hoc collegit: εἶχον γὰρ ἄν τι καὶ Ἡλεῖοι περὶ αὐτῶν λέγειν καὶ πλείονα ἔτι Λακεδαιμόνιοι πολιτῶν γε ὄντων; et singulari quodam gaudio videntur praeclari artifices a civibus suis dicti esse ἐπιχώριοι: Gitiadas (Paus. III, 17, 2), Theocosmus (I, 40, 4) Callistonicus Thebanus (IX, 16, 1) Libon

στήλην et βάθρον usurpata esse nego, immo formis diversa fuisse videntur; itaque cum Pausanias I, 24, 7 Minervae Virginis basim βάθρον diserte dixerit, Plutarchus haud dubie columnam rationibus inscriptam intellexit.

¹ horum in auctoribus cognoscendis scriptores certe per eos adjuti sunt, qui inscriptionum colligendarum negotium sibi sumserant v. Boeckh. C. I. tom. I introd. p. VIII.

² C. F. Hermann. Privatalterth. § 68, 13.

³ imprimis consulendus H. Frohberger. de opificum apud veteres Graecos conditione diss. I (Grimae 1866) p. 5 not. 5 sqq. Cicero. in Verr. act. II or. IV § 134. 135.

Neque geographi quibus artificibus urbes nobilitatae erant omiserunt: Strabo. XIV p. 642 Ephesus . . . ἄνδρες δὲ ἀξιόλογοι γεγόνασιν ἐν αὐτῇ . . . καὶ Παρράσιος ὁ ζωγράφος καὶ Απελλῆς. cf. Steph. Byz. s. vv. Ἀνθηδών. Ἀλεξάνδρεια, Κύθνος, Ἡλεκτρίδες νῆσοι.

Plut. glor. Athen. II πολλῶν μὲν δὴ καὶ ἄλλων ἢ πόλις ἦδε μήτηρ καὶ τροφὸς εὐμενῆς τεχνῶν γέγονε τὰς μὲν εὐραμένη καὶ ἀναφήνασα πρώτη, ταῖς δὲ δύναμιν προσθεῖσα καὶ τιμὴν καὶ αὐξήσιν· οὐχ ἥμισυ δὲ ὑπ' αὐτῆς ζωγραφία προσῆται καὶ κειόσμηται, deinde Apollodori, Euphranoris, Niciae, Plistaeleti (immo Panaeni) Phidiae fratris mentio fit.

architectus, qui Jovis Olympii templum extruxerat (V, 10, 3). Atque hoc memoriae propagandae genus cum ex patriae amore profectum esset, mox certe ii extiterunt, qui id negotium sibi sumserunt, exegetae¹, qui »hospites ad ea, quae visenda sunt ducere solent et unumquidque ostendere« (Cic. in Verr. act. II or. IV § 132), quos praecipue in praeclaris urbibus et templis familiae vinculis connexos fuisse² consentaneum est ita, ut a patre filio quae memoria digna erant, proderentur. Et illi artificum memoriam servarunt; non vero cujusvis operis auctorem posteris tradiderunt: ita jam Herodotus cum I, 51 enarraverit a Croeso duos crateras, argenteum et aureum Delphos missos esse, aureus a quo perfectus esset, quamquam haud dubie pretiosior fuit, non rettulit, cum argenteum Theodori Samii opus esse tradiderit *οὐ γὰρ τὸ συντυχὸν φαίνεται μοι ἔργον εἶναι*; itaque quod arte effectum est, etiam artificem nobilitavit, quod eo venit, ut, etiamsi eorum, qui opera dedicaverant, nomina oblitterata erant, auctores non essent oblivione obruti; quod Pausaniae I, 2, 3 confirmatur: *ἔστι δὲ τάφος οὐ πόρρω τῶν πυλῶν ἐπίδημα ἔχων στρατιώτην ἵππῳ παρεστηκότα· ὄντινα μὲν οὐκ οἶδα, Πραξιτέλης δὲ τὸν ἵππον καὶ τὸν στρατιώτην ἐποίησεν*.

Quae cum ita sint, summis artificibus cordi esset non fuit necesse, ut inscriberent nomina in operum basibus, praesertim cum artificia publice dedicata perfecissent³. Nam paullo aliter res se habebat in privatorum monumentis, quos artificum laudem in suam vertisse in epigrammatis intelleximus p. 17; et horum sane plurimum intererat, ut, cum opera a summis artificibus perfecta dedicarent, eorum nomina basibus inscriberentur; inde Cresilae titulus 16, Praxitelis 30, Leocharis et Sthennidis 31, 32.

¹ de his disputavit L. Prellerus in libro quo, Polemonis periegetae fragmenta continentur (p. 161 sqq.) cf. Lobeck Aglaopham. p. 29—31. Quod conjici potuit, exegetas ut in fabulis enarrandis et fingendis ingenia sua nimis curiosa exercuissent, ita opera summorum artificum nominibus immerito saepius ornasse, rarius fuisse videtur. Pausanias enim haud paucos artifices attulit, quos valde ignobiles fuisse probabile est (cf. V, 23, 5, VI, 14, 3 v. p. 44).

² exegetarum familiae fuerunt, qui jus sacrum interpretabantur C. F. Hermann. Gottesdienstl. Alterthüm. § 1, 12. Phidiae gens Phaedyntae Paus. V, 14, 5.

³ ita Romani, etiamsi voluissent (v. p. 10 sq.), stautis raptis saepissime auctorum nomina subscribere non potuissent.

Fuerunt quidem¹, qui quod monumenta publice dedicata haud saepe artificum nominibus inscripta esse titulis, qui tunc reperti erant, probari videbatur, legi cuidam tribuerent, qua sacris simulacris vel omnibus operibus publice dedicandis nomina adscribere auctores vetiti essent, quam legem fuisse cur negemus, et ex iis, quae modo disputata sunt et quae nunc exponentur, cognosci potest.

Incipiamus a Ciceronis Tusculann. dispu. I. I § 33, ubi scriptor, cum et principes et poetas immortalitatis cupidos esse affirmaverit, haec addidit: »sed quid poetas? opifices post mortem nobilitari volunt: quid enim Phidias sui similem speciem inscluit in clipeo Minervae, cum inscribere non liceret?« pro non legendum esse nōn i. e. nomen post alios, quos Odofr. Müller. improbavit (de Phidiae vita et operibus p. 29 not. a) R. Rochettus censuit (l. l. p. 21 sq.): minus apte, ut opinor. Non enim qua arte quis gloriam et immortalitatem captet, hic refert, sed omnes captare; si scriptum esset nomen, intelligeremus Phidiam id potissimum egisse, ut sui ipsius speciem posteris traderet, sed id omnimodo egit, ut post mortem nobilitaretur, itaque cum inscribere non liceret, alia usus est ratione. Sed Phidiae inscribere non licuisse Rochettus (l. l. p. 24 sqq.) negavit, quod Plutarchus (Pericl. v. 13) tradidisset *ὁ δὲ Φειδίας εἰργάζετο μὲν τῆς θεοῦ τὸ χρυσοῦν ἔδος καὶ δημιουργὸς ἐν τῇ στήλῃ εἶναι γέγραπται*, ubi nos quidam columnam, in quam rationes perscriptae erant, significatam esse coniecimus (p. 55 not. 4). Verumtamen nobis quoque, ut Datio (vite de' pittori antichi p. 106) et Rochetto, Cicero in errorem incidisse videtur. Quid quod Phidias Periclem quoque pugnantem in clipeo expressit? quod certe

¹ H. K. E. Köhler. Ehre d. Bildsäule bei den Griechen (Schriften d. Münchener Academie 1816-17 VI = ges. Schriften herausg. v. Stephani VI p. 245 sqq.) p. 331. F. G. Welcker. syll. n. 120 p. 168 „ne in statuarum quidem publice decretarum titulis artificis nomen exprimi solebat.“ Quatremère de Quincy: Jupiter Ol. p. 241 artificibus inscribere non licuisse voluit. Paullo aliter Letronn. (mém. de l'acad. des inscr. XV, 2 p. 167-8) iudicavit, qui ita disputavit: ex inscriptionibus, quae aetatem tulerunt, dubitari non potest, quin artificibus fuerit permillum nomina monumentis privatis vel in templis dedicandis inscribere; quod quidem facere ab emptoribus vetari potuerunt et saepius certe vetiti sunt, cum deorum simulacra fecissent in templis publice dedicanda; cuius rei exemplum Phidiae attulit. Letronnium R. Rochettus in libro, qui inscriptus est questions de l'histoire de l'art, (p. 4—42) refellere studuit.

eandem ob causam fecit ac sui ipsius speciem ibi inclusit, non quo inscriptio esset negata, sed quod et amici et ipsius memoria diutius esset mansura, et species expressa in clipeo inscriptione vel honorificentior esset. Quod aliter se habuisse ne quis Plutarchum testem citet (Pericl. c. 13): *ἡ δὲ δόξα τῶν ἔργων ἐπέζε φθόνῳ τὸν Φειδίαν*, quasi optime Ciceronis dictis concineret, nam vide modo, quae sequuntur: *καὶ μάλισθ' ὅτι τὴν πρὸς Ἀμαζόνας μάχην ἐν τῇ ἀσπίδι ποιῶν αὐτοῦ τινα μορφὴν ἐνετύπωσε . . . καὶ τοῦ Περικλέους εἰκόνα παγκάλην ἐνέθηκε*; invidia igitur, qua fortasse artificii inscriptionem negatam esse dicant, ex imaginibus illis potissimum exorta est.

Ac nos quidem, nisi forte Cicero ipse ut Phidiae rationem insolitam explicaret, inscribere ei non licuisse suspicatus est, ex imaginibus in Minervae clipeo expressis illam fabellam fictam esse arbitramur. Quod a veterum more non abhorruisse luculenter iis efficitur, quae de Saura et Batracho ferebantur: Plinius enim (XXXVI, 42) tradidit haec:

»Nec Sauram atque Batrachum oblitterari convenit, qui fecere
»templa Octaviae porticibus inclusa natione ipsi Lacones. Qui-
»dam et opibus eos praepotentes fuisse putant ac sua impensa
»construxisse inscriptionem sperantes, qua negata¹ hoc tamen alio
»modo usurpasse: sunt certe etiamnum in columnarum spiris in-
»sculpta nominum eorum argumento lacerta atque rana.«

Capitulum sane extat his animalibus ornatum (Winckelm. mon. ined. 206), sed fictam fabellam ex animalibus expressis esse et Plinius satis dilucide indicavit (quidam putant — sed id solum certum est illa animalia esse insculpta) et R. Rochettus (l. l. p. 11 sqq.) probavit. Nuperrime autem Stephanius recte monuit (Compte-rendu 1865 p. 198) lacertas et ranas columnis haud dubie saepius insculptas esse, quod mala prohibere credebantur. Veteres autem et Graeci et Romani ad talia fingenda eo proniores fuisse mihi videntur, quoniam haud raro animalibus nomina expresserunt.²

¹ inscriptio votiva intelligitur; artificibus nomina inscribere operibus Romae licuisse Plinii XXXV, § 154 confirmatur.

² Winckelmann. Versuch einer Allegorie cap. V. — Michaelis. Arch. Ztg. 1859 p. 24. Conze. Arch. Anz. 1864 p. 217*. — Friederichs, Baust. n. 377 p. 207 cf. Plutarch. Cic. cap. I. (IV p. 238 Sinten.)

Verumtamen sive quod Cicero narravit, verum existimas sive ex imaginibus fictum, inscriptiones penes artifices fuisse ex eo manifestum est: dicit enim insolita ratione Phidiam usum esse contra insolitam legem. Quid quod Lucianus (imagg. 4) Phidiam nomen Lemniae inscribere dignatum esse (*ἡξίωσεν*) tradidit? adeo inscriptio ex artificis arbitrio pendebat; non vero dubitari potest, quin illa statua a Lemniis publice dedicata sit (Paus. I, 28, 2). Sed ne multa, accipe hunc titulorum indicem, qui ad publica monumenta pertinent artificum nominibus ornati:

18. 23. 34. 35. 40. 54. 70b, c. 71. 72d. 76. 84. 85. 116, a.
118. 119, a. 151. 152. 158.

Uno verbo attingam, quod Letronnius (l. l. p. 169) conjecit, haud paucas artificum inscriptiones posteriore tempore operibus adjectas esse, quippe quae summis laudibus artifices efferrent, ut Onatae (Paus. V, 25, 10):

*πολλὰ μὲν ἄλλα σοφοῦ ποιήματα καὶ τόδ' Ὀνάτα
ἔργον, ὃν Αἰγίνη γείνατο παῖδα Μίκων.*

Ac primum quidem solum poeticae inscriptiones disertiores sunt, de quibus v. p. 16 sqq., deinde artificum laudem et emtoribus operum summo honori fuisse per se patet (v. p. 57 et 17 sq.): horum igitur intererat, ut artifices quoque celebrarentur; quae cum ita sint, cur posterit talia epigrammata operibus subscripserint, non video; quamquam aliter res se habebat, cum seriore tempore summorum artificum opera denuo dedicarentur v. p. 19 et scr. 22.

Attamen perpaucae tantum statuae ex tot milibus, quae manserunt, auctorum nominibus insignes sunt, quamquam multo plurimae posteriore tempore factae sunt, quo mos fuit, ut artifices in plinthis vel in statu is ipsis inscriberentur (v. p. 62). Sed neque Graecos neque Romanos ea delectabant in artificibus, quae nos summo opere commovent, nova et non jam ab aliis tentata: hinc illa similium statuarum copia, quarum auctores semper se nuncupasse vel in basibus nunc perditis veri dissimillimum est. Si quis quando optime alicujus dei aut herois figuram expresserat ita, ut hominum cogitationem aequaret (vel etiam superaret, quod de Phidiae Jove dictum est Dion. Chrys. XII p. 241 Emper. Quintil. XII, 10, 9), non erat, cur posteriores artifices in eodem numine fingendo alia sectarentur, et ne sunt quidem sectati. Auctorum autem formarum

(»Typen«)¹ nomina denuo cuique pari vel simili statuae subscribi opus non fuit, cum apud veteres historiae artis quandam scientiam paullo eruditioris hominis fuisse ex scriptoribus vel infimae aetatis manifestum sit.

Quae cum constituerimus, expediti aggrediamur ad inscriptionum historiam breviter enarrandam.

Atque antiquissimi quidem artifices nomina omnibus fere operibus subscripsisse videntur ita, ut illa aetate nullum artificium auctoris nomine non ornatum fuisse conjici possit; immo artificum tituli cum votivis tam arcte conjuncti sunt, ut nullum spatium intercederet (3, 4, 8a, 9, 10, a, b, c, 13, 14* cf. tab. I, b). Neque solum in statu is auctorum nomina inveniuntur (2, 3, 10, a, b etc.), sed etiam in anaglyphis (6, 7, 8, 12, 13) et protomis (4); et Parmenon eo processit, ut lapidibus quoque bene politis nomen insculperet *Παρμένων μ' ἐποίησεν*²; clarius artificum antiquissimorum animos indicant haec: *ποίημα Κλειπίδεο (?) εὐχομαι εἶναι* (5) et *Ἀλξήνωρ ἐποίησεν ὁ Νάξιος ἀλλ' ἐσιδεδεσθε*; et artificia quasi viva essent de se loquuntur *μ' ἐπόησεν* (2, 4, 5, 6): a superbia igitur, qua antiquissimi artifices operibus perfectis elati sunt, inscriptio originem duxit.

Deinde cum ars summum in fastigium evecta esset, cur inscriptiones rariores factae sint, jam intelleximus (p. 56 sq.); et ne optimi quidem artifices omnibus operibus nomina subjecerunt, sed iis tantum, quibus inscriptis se ipsos honorabant; ita Phidias Jovi Olympio versum adscripsit; ejusque de Lemnia iterum laudare liceat Luciani imaginum caput IV:

Λυκῖνος· — τῶν δὲ Φειδίου ἔργων τί μάλιστα ἐπήνεσας; Πολύστρατος· τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Ἀημνίαν, ἣ καὶ ἐπιγράψαι τοῦνομα Φειδίας ἠξίωσε; similiter Pyrrhus (syll. 18) Minervae Hygieae, quam Athenienses dedicaverunt publice, subscripsit *Πύρρος ἐποίησεν Ἀθηναῖος*; sane honori erat artificii inscriptio, supra quam *Ἀθηναῖοι τῇ Ἀθη-*

¹ his de formis adhuc unus Heynius disputavit in commentatione de auctori-
bus formarum, quibus dii in priscae artis operibus efficti Comment. Gotting. VIII,
p. XVI sqq.

² Conze Reise auf den Inseln des tbrak. Meeres; Thasos p. 12. nostr. tab. VI, c.
cf. v. p. 18 not. 2. et C. I. G. I n. 31 p. 48 et p. 886: in vasculo aeneo Olympiae
reperio *Κοῖος μαπόσεε*.

ναίq, ubi etiam nota artificem se non ex demo denominasse, quod usitatius (p. 43). Etiam versus illo tempore in usu mansisse vidimus p. 17, sed hi quoque summis tantum operibus inscripti sunt. Neque omnia omnium generum artificia auctorum nominibus ornata sunt, sed statuæ solum, quarum in basibus minoribus litteris, ut decet, scripti et satis magno intervallo a votivis titulis distantes, artificum tituli inveniuntur, qui usus et posteriore tempore et omnibus in regionibus obtinuit ita, ut ex eo artificem inscriptum possis cognoscere. Athenis autem cum summi artifices fuissent, increbuerunt et inscriptiones et patres inscripti et demotici; et mediocres artifices nominibus inscriptis sane multo majorem memoriae spem habuerunt, eorumque inscriptiones a scriptoribus qui de arte agebant non esse neglectas intelleximus (p. 36 sqq. nott.)

Rhodiorum autem artificum satis multi patres, omnes patrias operibus inscripsere; quibus ex inscriptionibus et artem a gentibus haud raro propagatam et a republica honoratam esse (66, 71, 74) elucet. Inscriptiones omnes fere eadem forma sunt ita, ut aspicienti moveatur suspicio, ibi artem quasi negotium a multis mediocribus artificibus esse exercitam; quorum revera perpauci tantum a scriptoribus inter artifices insigniores relati videntur [Chares, Pythocritus (Plin. XXXIV, 91) Aristonidas (XXXIV, 140) tres Laocoontis auctores (XXXVI, 37)].

Deinde cum artes Romam migravissent, omnes fere artificum inscriptiones disertissime compositae sunt (quamquam cf. p. 41), quod artificum animos satis vanos indicat¹; mutatus est et locus inscriptionis: antiquissimus enim mos (syll. n. 2) recurrit, ita ut in plinthis et statuis ipsis auctorum nomina inscriberentur. Quod ne aequo nimis artificum superbiae et arrogantiae crimini vertas, artis conditio erat mutata: nam artificia, cum in Graecia urbes ornarent semper mansura in iisdem basibus, a Romanis in villarum exilia pulsa saepius certe locis mota sunt; artificum autem inter-

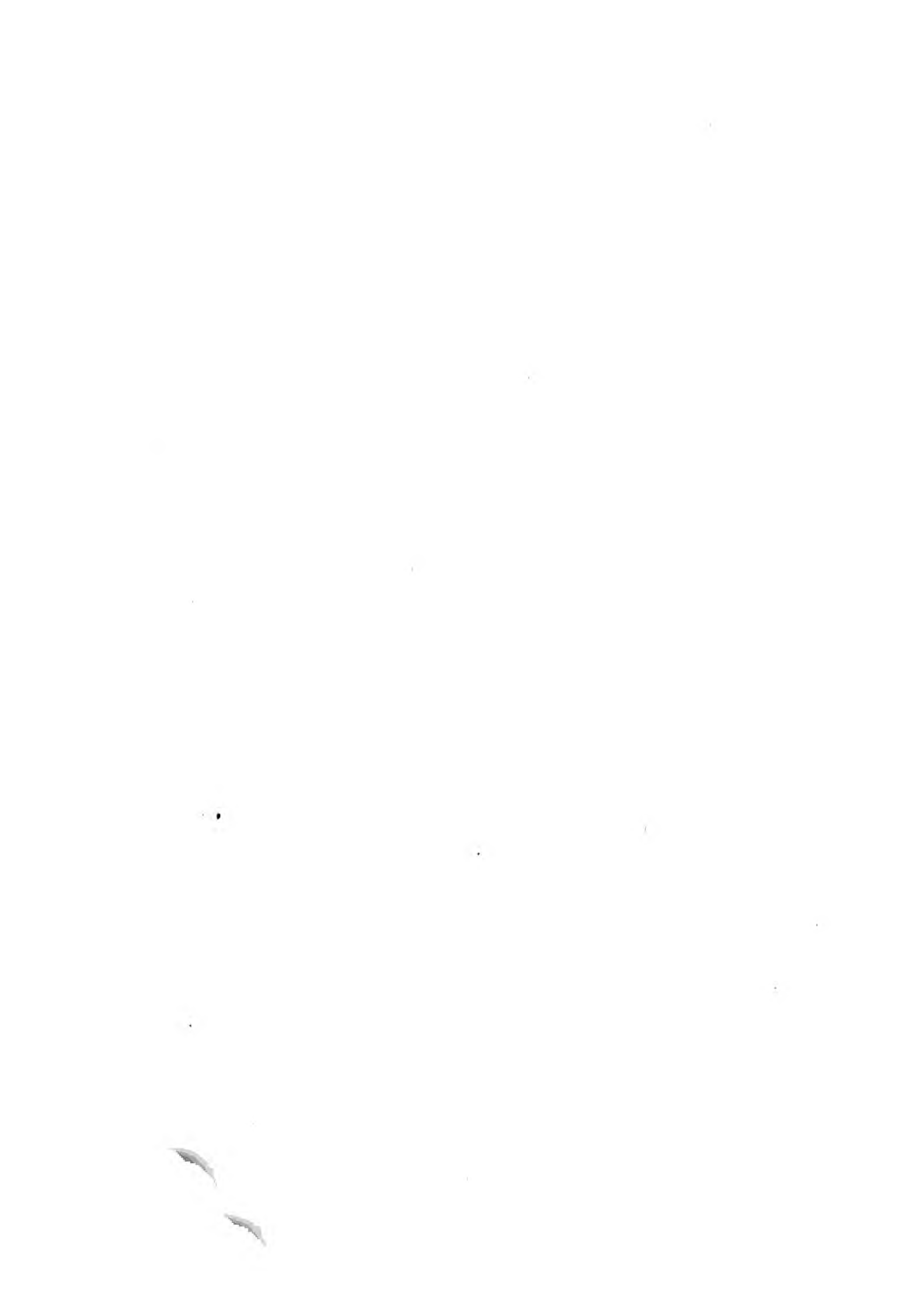
¹ v. p. 45, ubi adnotavimus, ethnicis Graecos artifices Romae artis commendandae causa usos esse; adde quod Romani artifices cum rarissime tum statuis honorariis nunquam nomina inscripserunt; egregium sane testimonium et illas statuas quasi merces emtas et venditas esse et domesticam artem apud Romanos humilem fuisse, peregrinam unice esse aestimatam.

erat, ut et ipsorum nomina statuis peregrinantibus inhaerent¹. Cum autem omnes artifices, quos statuis ipsis inscriptos repperimus, ut antiquissimos mittamus, Romanae dominationis aetate vixisse videantur, recte forsitan illum morem illius aetatis fuisse judicemus². Sed etiam alii mores antiquissimi inferiore aetate recurrerunt: anaglypha (105, a (?) 106, 131, 145, 149, 161) et protomae (110) auctorum nominibus ornata sunt; versibus et inferiore aetate artifices usi sunt (134), ethnica posuerunt post verbum faciendi (145 cf. p. 20), denique, quod conjectura assecuti sumus (p. 26) imperfecta antiquissimos secuti usurpaverunt. Artifices autem non veriti sunt exemplaria quoque suis nominibus ornare (cf. imprimis 170) et, ne quid labente aevo omitteretur, se artifices esse diserte addiderunt misera vanitate commoti (149 cf. 165)³. Ita inscriptio semper quidem superbiam operis perfecti indicavit, sed mutata sunt artificum ingenia et quae ipsi de se et operum dignitate existimarunt.

¹ huc accedit, quod et Romanorum et Tuscorum jam antiquitus fuisse videtur operibus ipsis nomina inscribere v. append. tit. artiff. Roman. 1. 2. 3. Müller-Wieseler. D. a. K. I n. 287. 290—292. Micali monum. per servire alla storia d. nat. pop. ital. tab. XXXVIII, XLII, 4. XLIV. Mus. Gregorian. I tab. XLIII. XLIV.

² jam vide, quid censeas de inscriptione, quam ad Venerem, quae in Melo insula reperta est, pertinere voluerunt; syll. n. 153.

³ posteriore tempore inscriptiones frequentatas esse etiam ex Zenobio cognosci potest, qui, quod Plinius haud dubie Graecos scriptores secutus dixit (XXXVI, 17) Phidiam e suis operibus pleraque nomini Agoracriti donasse, lib. V, 82 ita tradidit ut Phidias illi inscriptionem sui nominis permisisse videatur, sane quia posterioribus inscriptio erat quam maxime usitata. cf. S. Basil. de utilitate e libbr. gentill. cap. § 51.

SYLLOGE EPIGRAMMATUM
STATUARIORUM SCULPTORUMQUE GRAECORUM.

ARTIFICUM TITULI VETUSTISSIMI IN ASIA ET AEGEI
MARIS INSULIS REPERTI.

1. vid. tab. I, 1.

c. Ol. 50.

Melo in insula:

Παῖ Διὸς Ἐκφαντοῖ δέξαι τόδ' ἀμενφές ἄγαλμα
σοὶ γὰρ ἐπευχόμενος τοῦτ' ἐτέλεσσε γρόφων.

2. vid. tab. I, 2.

c. Ol. 60.

Mileti in sacra Branchidarum via in sella figurae sedentis:

E[ῶδ]ημος με ἐποίηεν

E[χέδ]μος Meinek. *E[χέδ]ημος* Kirchhoff.

ἐποίηει Meinek. ἔποιεν Newton.

3. vid. tab. I, 3.

c. Ol. 60.

Mileti in sacra Branchidarum via (βουστροφηδόν):

Οἱ Ἀναξιμάνδρου παῖδες τοῦ Μανδρομάχου (εἰκόνα vel simile
ἀνέθεσαν· ἐποίησε δὲ Τερψικλῆς.

4.

ante Ol. 70.

Sigei repertus titulus (βουστροφηδόν):

Φανοδίκου εἰμὶ τοῦ
Ἐρμοκράτους τοῦ Προκο-
νησίου· κάγὼ κρητῆρα
κάπίστατον καὶ ἡθμ-
ὸν ἐς πρυτανεῖον ἔ-
δωκα μνημα Σιγεί-

1. Boeckh. C. I. I n. 3. Welcker. sylloge epigrammatum n. 119. Franz. elem. epigr. p. 57 n. 21. C. Keil. in Philologi tom. suppl. II (1863) p. 564 sqq. cf. A. Kirchhoff. Stud. p. 161 sq.
2. A. Meineke: Monatsber. d. Berl. Acad. 1859 p. 660. O. T. Newton: a history of discoveries at Halicarnassus, Cnidus and Branchidae II, 2 p. 783. tab. XCVII n. 71. A. Kirchhoff. Stud. p. 140.
3. A. Meineke l. l. p. 661. Newton. l. l. p. 781 tab. XCVII, 67, 68. A. Kirchhoff. l. l. p. 140.
4. Boeckh. C. I. I n. 8. Franz. elem. epigr. p. 77. n. 32. imprimis consulendus Kirchhoff. (Stud. p. 133 sqq.)

εὔσι. ἐὰν δέ τι πάσχ-
ω μελεδαίνειν με, ὦ
Σιγριῆς. καὶ μ' ἐπό-
εισεν Αἴσωπος καὶ
ἀδελφοί.

c. Ol. 70.

5. tab. II, 5.

Ex *Paro* insula, ut videtur:

Ἄρτεμι σοὶ τόδε ἄγαλμα [α sequitur dedicantis nomen et ἀνέθηκε.
Ἄσφαλιῶν μητέρα θε[ρ]σά[π]που[θυ]γ[ά]τηρ.

Τοῦ Παρίου [π]οίημα Κ . . . ο . δεο εὐ[χομαι εἶναι.

Varias Boeckhii, Franzii, Keilii lectiones afferre non attinet,
cum Kirchhoffius meliore apographo usus sit.

ARTIFICUM TITULI VETUSTISSIMI IN GRAECIA REPERTI.

c Ol. 65.

6. v. tab. II, 6.

Athenis in Phorbanteo, quod dicit Pittakis:

Ἀντιλόχου ποτὶ σῆμ' ἀγαθοῦ
καὶ σώφρονος ἀνδρὸς

. ; in aversa lapidis parte:

Ἀριστίων
μ' ἐ[π]όησεν

7. v. tab. II, 7.

Athenis eodem loco:

Ἀγηρόχου ο
εὐ]ξάμενος δεκάτην

Γοργίας ἐποίησε

Ol. 70—80.

8. vide tab. II, 8.

Athenis servatur columna sepulcralis ad *Velanidezam* Atticae vi-

5. Boeckh. C. I. I n. 24. Franz. elem. p. 124 n. 51. C. Keil. in Philologi tom. suppl. II (1863) p. 567 sq. A. Kirchhoff. Stud. p. 173 sq. p. 250 sq.
6. Ἐφημερίς ἀρχαιολογική 1858 n. 3293, 3294; Brunnii in „bulletino del instuto di corrispondenza archeol.“ 1859 p. 195. Overbeckius SQ. n. 355.
7. Ἐφημ. 1858 n. 3343; Brunnii l. c. p. 196. Overbeck. SQ. p. 467 n. 356 a.
8. Figura delineata est in Rangabei antiquitt. gr. I n. 21; Stephani comm. in musei rhenani nov. ser. tom. IV. tab. 1; Labordii „de Parthenone I

cum (*Φηγεύς*? Steph. s. v. *Ἀλαὶ Ἀραφηνίδες* cf. L. Ross. commentatt. archaeoll. I p. 227) reperta, in qua effictus est vir armatus stans cum hasta, cujus sub imagine:

Ἔργον Ἀριστοκλέους

Ἀριστίωνος

8a. tab. II, 8a.

OI. 70—80.

Hieracae, in vico inter Hymettum et Pentelicum sito, in ecclesiae muro inclusa basis:

.
ἀνέθηκεν
Ἀριστοκλῆς ἐπό-
ησεν

9. tab. II, 9.

c. OI. 70.

Athenis repertus titulus in ecclesia ejus partis, quam nunc Palaeochori vocant:

ἐνθά]δε θ κατέθη-
κε θανοῦσαν: Α[αμπιτ]ῶ αἰδοίην γῆς ἀπ-
ὸ πατροίης: Ἐνδοιος ἐποίησεν
κατέθηκε Kekulé; omnes alii: ἀνέθηκε

10. tab. III, 10.

Inter OI.
75—80.

Athenis in arce inter propylaea et Parthenonem:

Ἐπι[χ]αρῖνο[ς ἀνέ]θ[ηκ]εν ὁ
Κρίτιος καὶ Νησιώτης ἐπο[ιησ]άτην.
ὁ[πλιτ]ο[δρό]μ[ος] Ross. et omnes alii, sed cf. Michaelis.

tab. 7; Falkeneri museo antiquit. class. I p. 252. Overbeckii histor. art. I (2. ed.) p. 140 n. 21; titulum praeter eos ediderunt Brunn. histor. artiff. I p. 107 (cf. bulletin. 1859 p. 195) Overbeck. SQ. 356; Kekulé in indice signorum, quae Athenis servantur in Theseo p. 151 n. 362.

8a. C. I. gr. I n. 23. Rangabeus in antiquitt. gr. I n. 26. Lebas. inscr. tab. V, 1. Brunn. in histor. artiff. I p. 106. Overbeck. SQ. n. 355 cf. a Stephanio de scriptura monita in mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 3.

9. L. Ross. commentatt. archaeoll. I p. 91. Stephanus l. c. p. 2 tab. II, 1. Rangabeus l. c. I n. 22. Lebas. tab. IV, 2. Brunn. in historia artiff. I, 99. Kekulé l. c. (ad num. 8) p. 142 n. 346. Overbeck. SQ. n. 352.

10. L. Ross. l. l. p. 164. Stephani l. c. p. 6 tab. II n. 3; Rangabeus l. c. I n. 25. Lebasius inscr. p. 6 n. 39 tab. VII, 10. R. Rochettus in litter. ad Schorn. p. 265 Brunn. l. l. I, 103. Overbeck. SQ. 460.

Inter Ol.
75—80.

10a. tab. III, 10a.

Athenis in propylaeis:

... ας καὶ [Ἵ]ω[ς ἀ]εθέτην
τῆς Ἀθ[η]ναίης ἀπαρχῆς Ἰουθεν.
Κρίτιος καὶ Νησιώτης ἐποιήσατην.

v. 1. Καλλι[ά]ας Ross, alii. v. 3 Κριτίος Göttling, Dindorf, C. Keil.
l. l. p. 561.

10b. tab. III, 10b.

Athenis in arce a Parthenone occidentem versus (στοιχηθόν):

Παρ]θένω Ἐμφάντου με πατήρ ἀνέθηκε καὶ υἱός
Ἐνθάδ' Ἀθηναίη μνηματόνων Ἄρεος
Ἡγέλογος· μεγάλ[η]ς τε φιλοξενίης ἀρετῆς τε
Πάσης μοῖραν ἔχων τήνδε πόλιν νέμεται

5. Κρίτιος καὶ Νησιώτης ἐποιήσατην

sub titulo posteriore tempore scriptum est:

ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος
Δεύκιον Κάσιον
ἀρετῆς ἔνεκεν

v. 1. Ἐμφαντώ Pittakis., Bergk. Ἐμφαντο[ς] Jahn, Michaelis.

v. 4. δωρεὰν σχὼν Pittakis., Bergk.

10c.

Inter Ol.
75—80.

Athenis in arce a Parthenone septentrionem versus:

... κλεε ...
Κρίτιος καὶ Νησιώτης ἐποιήσατην?

11. v. tab. III, 11.

Inter. Ol.
70—80.

Aeginae in tribus basis lateribus:

- 10a. Ross. l. l. I p. 101. 163. Stephani l. c. p. 6 tab. II n. 4. Rangabeus I n. 24. R. Rochettus l. c. p. 265. Lebasius inscr. I p. 2 n. 7 tab. VII, 10. Brunn. histor. artiff. I, p. 103. O. Jahnius in Pausaniae descriptione arcis Athenarum p. 44 n. 17. Overbeck. SQ. 462.
- 10b. Ἐφημ. 1858 n. 3291 (Pittakis). Brunn. bullet. 1859 p. 198. Th Bergk in Fleckeisenii annalium tom. 79 p. 190. O. Jahn. l. l. p. 45 n. 18. Ad. Michaelis in appendice Jahni operis p. 19. C. Keilius in Philol. tom. supplem. II (1863) p. 551 sqq.
- 10c. Ἐφημ. n. 3436. Brunnus bullet. 1859 p. 50 sq. C. Keil. l. l. p. 569.
11. Boeckh. C. I. II n. 2138. Rangabeus I n. 33 (cf. I p. 381). Lebasius inscr. II p. 380 n. 1675 tab. VI, 5. Brunn. I, 95. Overbeck. SQ. 438.

Κολιάδαις
Ἀβραίων ἐποίησε
Δοριζῶν

θεὰ]ν Κολιάδα ἐς Ἀβραῖον ἐποίησεν Ἀλτιμος Boeckh. sed cf. L. Ahrens. de diall. gr. II p. 151, qui Ἀβραῖον dorice dici pro Ἡβραῖον negavit.

12. v. tab. III, 12.

Rhomaïici in vico prope *Orchomenum* sito est columna sepul- Ante Ol. 75.
cralis reperta, in qua expressam vides viri figuram toto fere corpore
amicti, qui laeva manu baculum, quo nititur, tenens dextera cani
salienti locustam praebet, cui imagini subscriptus est hic titulus:

Ἀ]λξήνωρ ἐποίησεν ὁ Νάξιος ἀλλ' ἐσίδεσθε

Ἀγξήνωρ ἐποίησεν ὁ Νάξιος Ἀγγεσίδης Conze et Michaelis.

θε]λξήνωρ Kirchhoffius; Friederichs. Bu[rsian.]

Ἀλξήνωρ κτέ. ἀλλ' ἐσίδεσθε nuperrime Conze et Michaelis.

Huic adjicere liceat, C. Bötticherum (in »Catalog der Gyps-
abgüsse, Nachtrag p. 4) Neapoli quoque in columna sepul-
crali, in qua Ulixem cum cane effictum esse quidam puta-
verunt, litterarum graecarum vestigiaprehendisse, quibus
operis auctor fortasse significatus erat. —

FRAGMENTA TITULORUM ARTIFICUM, QUI USQUE AD
OL. C. 80 SCRIPTI VIDENTUR.

13. v. tab. IV, 13.

In portu S. Nicolae prope *Sunium* promontorium:

γ]ὰρ ἀπάσης

νοῦν τε καὶ ἀν[δροεῖα]ν ἔξοχος ἡλικίας

artificis nomen?. ἐπ]ιστήμων τόδ' ἐποίησε Ἴποσ[τρά]τον σῆμα

12. Imaginem delineatam habent Conze. et Michaelis in *annalibb. institut. archaeol.* 1861 tab. E, 3. A. Conze. „Beiträge zur Geschichte der griech. Plastik“ tab. XI, 1. Overbeckius *histor. art. gr.* I (2. ed.) p. 144; — titulum A. Kirchhoffius *Stud.* p. 177 sqq.; cf. praeter eos Ad. Michaelis. in *diar. arch. (Archaeol. Zeitg.)* 1865 p. 118 sqq., 1867 p. 110. Friederichs. in „Bausteine“ p. 29. n. 22. Bu[rsian]. in Zarneckii „literar. Centralbl.“ 1869 p. 592.

13. Rangabeus *antiquitt. gr.* II p. 1041 n. 2489. O. Benndorf. in *Philologi tom.* 28 p. 175 sq.

Rangabei lecturam afferri non opus est, quippe qui ex malo apographo sua sumserit.

v. 3. fortasse Ἴππομέδον||τος σῆμα cf. C. I. I n. 1177 p. 590.

Inter Ol.
70-80.

14. v. tab. IV, 14.

Aeginae:

Ἦος τόδ' ἄγαλμ' ἀνέθηκε|| Φιλόστρατος ἔστ' ὄνυμ' αὐτῶ||
πατρὶ δὲ τοι τήνου Δαμο||φόων ὄνυμα||
..... ἐποίησε

αὐτοῦ Rangabeus. ἐποίησε unus Boeckhius dedit ex Prokeschii litteris, quibus quidem Rangab. quoque se usum esse notavit.

14*.

Merandae, in vico inter Marathonem sito et Sunium promontorium basis in ecclesiae muro inclusa, cujus in anteriori parte leguntur (στοιγηδόν):

Σῆμα Φρασικλείας·
κούρη κεκλή[σο]μαι
α[ἰ]εὶ ἀντι[γ]άμ[ου]
παρὰ θεῶν τοῦτο
λαχ[οῦσ]' ὄνομα in sinistra lapidis parte:

... στήθη· Ἄρι..... σε

Rangabe: ἐ]στήθη· Ἄρι[στοκλῆς ἐποίη]σε (cf. 8, 8 a) nimis audacter, ut videtur.

Boeckhius malo Fourmonti apographo usus est.

Leb.: v. 2 κόρη; v. 3 ΑΙΕΙΑΜΤΙΛΑΜ//\ v. 5 ΙΑΧΕΖΟΝΥΜΑ

14**.

Athenis extat fragmentum repertum a Parthenone orientem versus:

KATEM
ESE

δε]κάτην στήσε Rang. ἐποίη]σε Lebas.

14. Boeckh. C. I. gr. 2138 d (II p. 1011); Lebasius inscr. II p. 380 n. 1676 tab. VI, 6. Rangab. I p. 29 n. 34 I p. 381. cf. A. Kirchhoff. Stud. p. 199.
14*. Boeckh. C. I. I n. 28. Rangab. I p. 380 sq. n. 28. Lebas. inscr. I tab. III, 5.
14**. Rangabe. II p. 956 n. 2262. Lebas. inscr. I n. 39 d (in comment. p. 24.)

14***.

Athenis ibidem:

ΑΙΘΕΟΔΟΤΟ
ΟΙΑΓΑΡ+ΕΝ

ΣΕΝ

v. 2 τῆ δε|φ̄ v. 3 στῆ]σεν Rangab. v. 3 ἐποίη]σεν recte Lebas.

ARTIFICUM TITULI QUI INDE AB OL. 80 USQUE
AD OL. 100 EXARATI VIDENTUR.

15. v. tab. V, 15.

Athenis in arce basis in Parthenonis muro inclusa: (στοιχηδόν) c. Ol. 80.

ἀ]νέθηκεν

αιος

ηναιος

μεγάλος

5. Μί]χων
Φανομάχου
ἐποίησε

Brunn. v. 5 non α sed ν scriptum putavit, sed cf. Michaelis.

16. v. tab. V, 16 (cf. scr. 14.)

c. Ol. 90.

Athenis in muro inclusa basis inter propylaea et Parthenonem:

Ἑρμόλυκος

Διειτρεφοῦς

ἀπαρχήν

litteris minoribus: Κρησίλας
ἐπόησεν

14***. *Ἐφημ.* n. 1121. Rangab. l. c. n. 2263. Lebas. l. c. n. 39c.

15. R. Rochett. „lettre“ etc. p. 162; idem in quaestt. de artis vett. historia p. 115. Brunn. histor. artiff. I, 274. Lebasius inscr. I p. 21 n. 150. cf. Michaelis in appendice ad O. Jahnii editionem Pausaniae descriptionis arcis Athenarum p. 23.

16. *Ἐφημ.* 1838 n. 81. Ross. arch. Aufss. I 168 sqq. cf. p. 193. R. Rochett. lettre. p. 260. Stephani. mus. rhenan. nov. ser. tom. IV p. 16 tab. II, 6. Rangabeus I p. 34 n. 42. Brunn. I p. 260. Lebas. I n. 40. Overbeck. SQ. n. 871.

16 a.

c. ol. 90.

Hermionae:

Ἀλεξίας Λύωνος ἀνέθει
τῆ Δάματρι τῆ χθονία
Ἑρμιονεύς.
Κρησίλας ἐποίησεν Κυδωνιά[τας

17. v. tab. V, 17.

Athenis in arce inter Parthenonem et propylaea in duobus lapidibus:

Χαιρέδημος Εὐαγγέλλου | ἐκ Κοίλης ἀνέθηκεν
| Στρογγυλίων ἐποίησεν

18. v. tab. V, 18.

Athenis in arce; basis extremae interioris propylaeorum porticus columnae adaptata est:

Ἀθηναῖοι τῆ Ἀθηναία τῆ Ὑγεία
Πύρρος ἐποίησεν Ἀθηναῖος

19. v. tab. IV, 19.

Athenis in arce haud procul a propylaeis:

. ἀρετῆς ἀ[νέθηκε?
. οἷδε ἀντόχθωνα
εδεσϋ πλοῦτον σωζ
Δημήτ[ριος
ἐπόησ[εν

hunc titulum a Pittakis. fictum esse vv. dd. crediderunt, sed Kirchhoffius mecum communicavit, se apographum accuratum ab ipso

- 16 a. Boeckh. C. I. I n. 1195. Brunn. I p. 260. cf. R. Rochett. lettre p. 261. cf. A. Kirchhoff. Stud. p. 214. Overbeck. SQ. 875.
17. L. Ross. arch. Aufss. I p. 194. Stephani l. c. p. 17 tab. II, 7. Rangab. I p. 32 n. 41. R. Rochett. l. c. p. 410. Brunn. I, 267. Overbeck. SQ. 887. Lebas. I n. 46.
18. L. Ross. arch. Aufss. I p. 189. Th. Bergk.: Zeitschr. für die Alterthw. 1845 p. 968 (cf. Ross. l. c. II p. 311 sqq.). Rangab. I p. 36 n. 43. Lebas. inscr. I p. 8, 4 tab. VIII, 4--5. Stephani. in mus. rhen. n. s. tom. IV p. 17 tab. II. 8. R. Rochettus: lettre p. 396, questions etc. p. 120. Brunn. hist. artiff. I p. 261. Overbeck. SQ. 906.
19. Ἐφημ. 1839. n. 171. — Stephani. mus. rhen. n. ser. IV p. 24. Brunn. I p. 258.

lapide desumptum vidisse cf. n. [210, 212, 218, 219]; etiam titulum Miconis (n. 15) Rangabeus unquam repertum esse negavit (rev. arch. II, 1845 p. 423), Pittakis. autem quamquam vir fuit aequo minus diligens nunquam fere titulos composuisse videtur.

19*.

Athenis in arce:

ante ol. 94, 2.

post exaratum: A) πολλόδωρος [ἐποίησεν deinde IV fere seculis
ἡ βουλή
Λέπεδον Αἰμ[ίλιον

Quod L. Rossius hunc Apollodorum statuarium fuisse (cf. Plin. N. H. XXXIV, § 81) contendit, in dubium vocaverunt Stephanus, Brunnus, Rochettus; sed cum litteris nuper Athenis missis confirmatum sit, esse satis magnum intervallum inter versum, qui nunc primus est, et vestigia versuum praecedentium, quin artifex Apollodorus intelligendus sit, dubitari nequit.

ARTIFICES ARGIVI.

20.

c. ol. 90.

Hermionae:

Ἀριστομένης ἀ[ν]έθ[ηκ]ε Ἀλεξία
τῇ Δάματρι τῇ χθονία
Ἑρμιονεύς.
Δ]ωρόθεος εἰργάσατο Ἀργεῖος

21.

Athenis in arce:

usq. ad ol. 95.

Ν]αυκύδης Ἀργεῖος ἐπόησε

19*. Ross. Kunstbl. 1840 n. 12 (= Arch. Aufss. I p. 170). Stephani mus. rhen. n. ser. tom. IV p. 18 tab. II, 9. Rangab. I p. 40 n. 49. R. Rochette questions p. 110 not. 1. Lebas. I p. 21 n. 148. Brunn. I p. 398. Beulé acrop. I, 336.

20. Boeckh. C. I. I 1194. Brunn. I 286. Overbeck. SQ. 1019 cf. Kirchhoff. Stud. p. 214.

21. Ἐφημ. 1859 n. 3389. Brunn.: bullet. 1860 p. 51. O. Jahn.: arch. Ztg. 1862 (XX) p. 307. Overb. SQ. 998.

22.

inde ab.
ol. 95.

Ephesi in basi [mutilata?]:

Ἐῶθηνος Ἐῶπειθέου
υἱὸς Πατροκλέου Δαίδαλος εἰργάσατο

23.

Inter ol.
90—100, ut
videtur.

Hermionae:

Ἄ πόλις ἅ τῶν Ἑρμιονέ-
ων Νίκην Ἀνδρωνίδα Δάμα-
τρι, Κλυμένῳ, Κόρα.
Θεόδωρος Πόρου Ἀργεῖος ἐποίησε

23*.

c. ol. 90. »*Mithrae*« (prope *Spartam*) in muro Moscheae Turcicae frag-
mentum tabulae marmoreae litteris pergrandibus:

ΕΠΟΙΕΘΕ, ἐποίησέ i. e. ἐποίησε

quod ad aliquod artificium pertinere verisimillimum.

ARTIFICES THEBANI.

24.

Certe ante
ol. 103, 1.

Delphis:

. . . . αλος ὁ Πολ[. . . . ἀνέθηκε]
Βοιώτιος ἐξ Ἑρχομ[ενοῦ]
Ἐπατόδωρος Ἀριστο[γείτων]
ἐποιήσατον Θηβαίῳ

v. 1. . . . ἰθάλας ὁ Παλα . . . Boeckh. Franz.

22. C. I. II, 2984. R. Rochett. lettre p. 270. Brunn. hist. artiff. I p. 287.
Overb. SQ. 988.

23. C. I. I n. 1197. R. Roch. lettre p. 415 sq. Brunn. I, 419. Overb. SQ. 1584.
23*. L. Ross. inscr. ined. fascic. I n. 33. Lebas. inscr. I p. 37 n. 201. tab. VI, 16.
cf. Kirchhoff Stud. p. 207.

24. C. I. I n. 25. Franz. elem. p. 75 n. 30. Brunn. I, 293. Overb. SQ. 1569.
cf. A. Kirchhoff. Stud. p. 201.

25.

Eodem fere
tempore ac
n. 24.

Tanagrae:

Εἰκόνα τήνδε ἀνέθηκε Φορύστας || παῖς ὁ Τρίαχος
κῆρυξ νικήσας καλὸν || ἀγῶνα Διὸς·
ἄλλους τε ἀθλοφόρους || πτανοῖς ποσὶν εἶλον ἀγῶνας ||
εὐόλβου δὲ πάτρας ἄστῳ καλὸν στεφάν[φ] ||
Καφισίας ἐπόεισε.

v. 1. fortasse *Κορύστας* Keil; — *Ἵτρίαχος* Welcker.

TITULI IN ASIA REPERTI.

26.

Eidem aetati tribuendus videtur titulus in magna basi reperta prope *Halicarnassum*, cujus in superiori parte:

..... ε]ὺς Ἀ[θ]ηναίη δεκάτην.
— — — α . . ου Μαλιεὺς Ἀ[θ]ηναίη δεκάτην
— — — εας . . . αυγ δευς Ἀθηναίη
τὸ ἤμ[ε]σ[υ] τοῦ ἀνα[θ]ήματος.

in inferiori parte:

5. ποίησεν Μακεδῶν Διονυσίου Ἡρακλεώτης

v. 5. ε]ποίησεν Boeckhius, sed est hexametrus versus.

26*. v. tab. V.

Erythris magna basis, quam epistylum putavit, qui repperit Hamiltonius:

ΑΙ . . θέρσης ἀνέθηκεν Ἀθηναίη πολιοῦχ[φ]
πα . ζωιλουνήτης δ' ε[ρ]γο]ν ἔτευξε τόδε.

v. 1. Κλευ]θέρσης Ross. Παν]θέρσης Lebas.

v. 2. πα(ῖς) Ζωίλου· ἰνήτης = Ζωίλου Οὐνήτης (?) Ross.

πα[στ]ῶ δ' Οὐνήτης δε[λ]τ[ί]ον [ε]τευξε τόδε pessime Lebas.

de monumento sepulchrali cogitaverunt Hamilton. et Lebas.; quod si acceperis, quid illa Minerva urbis servatrix? ad artificum aliquod titulum pertinere vidit etiam Ross.

25. C. I. 1582. Welcker. sylloge n. 158. C. Keil. syll. inscr. Boeott. p. 56 sq.

R. Rochettus lettre p. 242 sq. Brunn. I, 296. Overb. SQ. 1575.

26. C. I. II n. 2660. Brunn. I, 503. Overb. SQ. 2049.

26*. Hamilton. Asia minor. inscr. n. 231. diar. II, 9. Lebas. inscr. III p. 6
n. 38 in comment. p. 20 sqq. L. Ross. Arch. Aufs. II p. 677 sqq.

FRAGMENTA TITULORUM ARTIFICUM ATTICORUM, QUI
INDE AB OL. 80 USQ. AD OL. 100 SCRIPTI VIDENTUR.

27.

Ante ol. 94, 2. *Athenis* in arce, basis continuata ei, quam s. no. 18 dedimus:
ἐποίησεν

28.

Brevi post
ol. 94, 2. *Athenis* in propylaeorum introitu:
Φιλόμεηλος Φιλιππίδου.
Φιλόμεηλος Φιλιππίδου Παιανιεύς ἀνέθηκε deinde litteris recentioribus:
ὁ δῆμος Ἀλέξανδρον
Ἀθηνοδώρου
ἀρετῆς ἕνεκα

ς ἐποίησε (litteris antiquioribus)

29.

Geracae in *Attico* vico inter Hymettum et Pentelicum sito:
— — — ου ἐποίησεν
Δειραδ]ιώτης

Rang. ΕΛΙΩΤΗΣ: Σικ]ελιώτης

TITULI ARTIFICUM, QUI VIXERUNT INDE AB OL. 100
USQ. AD OL. C. 130.

30.

Prope *Thespias*: (στοιχηδόν)
Ἀρχίας Θρασυμάχο[υ
Θρασύμαχον Χαρμίδαο τοῖς [θεοῖς
Πραξιτέλης Ἀθηναῖος [ἐποίησεν

27. L. Ross. arch. Aufss. I, 192. Rangab. I p. 37 n. 44. Lebas. I n. 149.

28. Stephani. mus. rhen. nov. ser. IV p. 37 tab. II, 25. Brunn. I, 402. Rangab. II p. 750 n. 1100. Lebas. I p. 10 n. 57 (ultimum versum omisit) Beuleus l'acropole d'Athènes I p. 336.

29. Rangab. II p. 756 n. 1113.

30. C. I. I 1604. Leake. travels in north. Greece II p. 481 sqq. pl. XVII, n. 77. Lebas. II p. 84 n. 460. Brunn. I, 336. Stephani. mus. rhen. n. s. tom. IV p. 18. Overb. SQ. 1190.

- v. 1. Ἀρχία. Θρασυμάχιος Lebas., Leakius, qui vidit lapidem.
v. 2. Θρασύμαχος Lebas., Leakius.

31.

Athenis a septentrionali prytanei parte:

- Ἀρχένεως Ἀρχεμάχου [Ἀνα]γυρά[σιος
Μισγόλας Ναυκράτου[ς Κο]λλυτε[ύς
Καλλικρατίδης Καλλικράτο[υ]ς Στειρι[εύς
Νικησίων Σωσιστράτου [Σο]υνιεύς
5. Λυσανίας Λυσιστράτο[υ Θο]ρίκιος
Μνησιστρατος Μνησιμά[χ]ου Ἀχαρ[νεύς
Εὐθύδομος Δημητρίου Μελιτεύς
Ἐξήκεστος Ἐξηκίου Ἀναχαιεύς
Βούθηρος Διονυσίου Μαραθώνιος
10. Εὐθιππος Εὐθίου Παλληγυεύς
Χαιρέστρατος Φανοστράτου γραμμα[τεύς
Ἰοφῶν Σοφοκλέους ἐκ Κολωνοῦ ὑπογραμμα[τεύς
Λεωγάρης ἐπόησε

31. Ἐφημ. 1860. n. 4111. Φιλίστωρ I p. 189. Pervanoglu. bullet. 1861 p. 138.
Overb. SQ. 1315.

31 a. 32. forma basis tab. VI.

Athenis in arce; in scalis inter propylaea et Parthenonem sitis:

a	b	c	d	e
Δο[σί]πτη Ἀλιβιάδου Χο[λλ]ειίδου θυγάτηρ Πανδαίτου γυνή Πανδαίτης Σθέν]νις ἐπόρσεν	Μύρων Πασκίλεύος Ποτάμιος Πασκίλεύος Ποτάμιος Πασκίλ[η]ς Σθέννις ἐπόρσεν Λεωχάρης ἐπόρσεν	Μύρων ος Προσπαλτίου θυγά[τηρ] Πασκίλεύος γυ[νῆ] Μύρωνος Ποτ[άμι]ος Λεωχάρης ἐπόρσεν	Ἀριστομάχη Πασκίλέ[ους] Ποταμίου θυγά[τηρ] Ἐγκελέους γυ[νῆ] ἀνέθ[η]χ[αν]	
α ₁ Ἀποχράτορα Καίσαρα Νερούαν Τραϊανὸν Σε- βαστὸν Γερμανικὸν Δα- κικὸν θεὸν θεοῦ υἱὸν ἀνεύκτητον ἢ ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλή καὶ ἡ βου- λὴ τῶν ἐξακοσίων καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων τὸν ἴδιον εὐεργέτην καὶ σωτήρα τῆς οἰκουμένης	β ₁ ὁ δῆμος Γερμανικὸν Καί- σαρα.	α tergo: (litteris c ₁ ὁ δῆμος Σεβαστὸν Καίσαρα	δ ₁ ὁ δῆμος Τιβέριον Καίσαρα	ε ₁ ὁ δῆμος Δροῦσ[ον]

31 a. 32. a b c e Rossius arch. Aufss. I 18C sqq. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 21 sq. tab. II n. 11. Brunn. I 389. Rangab. II p. 752 n. 1102. Lebas. inser. tab. VIII, 1.

a₁ b₁ c₁ e₁ Rossius, Stephanus, Lebasius ll. cc. Jahn. Pausan. descr. arc. Ath. p. 46. 47.

d Beuleus acrop. I 318. Bursianus mus. Rhen. nov. ser. X p. 519.

a b c d e O. Jahnus I. c. Overb. SQ. 1314. Ἐφημ. 1855 n. 2698.

d₁ Ad. Michaelis in appendice Jahni operis modo laudati p. 18. —

Jam Augusti tempore alicui ex tribus mulieribus dedicatis subscripta erant

ἐπὶ ἱερείας Ἀλεξάνδρας

τῆς Λέοντος ἐκ Χολκιδῶν

Ross. arch. Aufss. I p. 184. Rangabeus II p. 753 n. 1105.

31 b.

Athenis in arce inter propylaea et Parthenonem:

Λεωχάρης ἐ[πόησεν

31 c.

Athenis in arce a propylaeis meridiem versus:

εξο

(litteris minoribus): Λεωχάρ[ης ἐπόησεν.

32 vide 31 a.

33.

Athenis in arce a septentrionali Parthenonis parte:

... χων Ἀπολ[λοδ]ώρου Φρεάρριος

Ἀθηνῶ Πολιάδι ἀνέδηκεν

(litteris minoribus): Ἐξήκε[στ]ος ἐπόησεν.

v. 1. Ἄδων (pro Ἄδωνις) Ross. Φ]ίλων Lebas. v. 3. Εξήκε[στίδ]ης
R. Rochett. Schöll.

33 a.

Athenis a Parthenone septentrionem versus:

Ἐξήκ[ε]στος ἐπόησεν?

34.

Athenis in arce ab occidentali Parthenonis parte; in basi anteriori:

Ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου

Πάγου Σάμππον Μο-

λόσσου Ἡλεῖον

in sinistra superficiei ora

Στράβαξ ἐπόησε

31 b. Ἐφημ. 1839 n. 224. Stephanius mus. rhen. n. s. tom. IV p. 24 tab. II, 13. Lebas. I n. 154. Brunn. I, p. 390. Rangabeus II, p. 756 n. 1115. Beuleus acrop. I, p. 333. Jahn. l. c. p. 45 n. 20.

31 c. Stephani. l. l. p. 24 tab. II, 14. Ἐφημ. 1842 n. 921. Brunn. I, 390. Rangab. II p. 756 n. 1116. Beuleus acrop. I p. 333.

33. Rossius arch. Aufss. I p. 170. Schoell. Mittheill. p. 128. Stephani. l. c. p. 25 tab. II, 19. R. Rochettus questions etc. p. 116. Brunn. I, p. 400. Rangab. II, p. 725 n. 1010. Jahn. l. l. p. 43 n. 8. Overb. SQ. 1383.

33 a. Ἐφημ. 1858 n. 3437. Brunn. bulletin. 1860 p. 51.

34. L. Ross. Arch. Ztg. 1844. p. 243. R. Rochett. lettre p. 408. Brunn. I, 400. Rangab. II, p. 770, n. 1178. Beuleus acrop. I, 323 (cf. C. Bursian. mus. rhen. nov. ser. tom. X p. 519). O. Jahn. Pausaniae descr. arcis p. 46 n. 26. Overb. SQ. 1384.

35.

Athenis in teatro:

*Μένανδρος, deinde satis magno spatio
interposito litteris minoribus*

*Κηφισόδοτος Τίμαρχος ἐποίησαν
in verbo ἐποίησαν incidendo erraverat lapidarius.*

35 a.

Athenis a Parthenone orientem versus:

*Κηφισόδοτος Τίμαρχος
Ἐρεσίδαι τὸν θεῖον
θεοξενίδην ἀνέθηκαν*

35 b.

Athenis in arce prope Erechtheum:

*αδο[ς] ιε
σιστρατ Βατῆθεν
... ος Πολυεύχτου Ἐρ[χι]ε[ύς]
ἀ]νέθηκεν*

Κηφισόδοτ]ος Τίμα[ρχ]ος ἐποίησαν

v. 1. τοῦ θεῖνος Βουτ]άδο[υ] ιε[ρέως Ποσειδῶνος Ross.

Παλλ]άδος ιε[ρεὺς Stephani.

Ἄθηνᾶς Πολιά]δος ιέ[ρειαν Bergk.

Παλλ]άδος ιέ[ρειαν Rangab.

v. 2. Λυ]σίστρατ[ος Ross. Stephani. Λυ]σιστράτ[ην Bergk. Rangab.

v. 3. Λυσίστρατ]ος Bergk.

Megarae:

35 c.

*Δί]ων Ἀριστογείτου [Ἀριστ]όκλεια Ἀριστογείτου
Ἀριστόγειτος Δίωνος ἀνέθηκε*

Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἀθηναῖοι ἐποίησαν

35. Ἐφημ. 1862 p. 158 n. 183; p. 178. Pervanoglu. bullet. 1862 p. 163.
Overb. SQ. 1337.

35 a. Ἐφημ. 1840 n. 384 ubi quidem litterarum formae serioris aetatis videntur.
Ross. arch. Aufss. I, p. 173 not. 33. Brunn. I, 392. Rangab. II, p. 537
n. 1103. Overb. SQ. 1334.

35 b. L. Ross. Arch. Aufss. I, 172. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV,
p. 19 tab. II, 10. Th. Bergk. Arch. Ztg. 1850 p. 175. Brunn. I, 393.
Rangab. II, p. 753 n. 1104. Overb. SQ. ad. n. 1333.

35 c. Foucart: bullet. de l'école française d'Athènes n. 1. juillet 1868 p. 3.

36.

Athenis in arce a Parthenone septentrionem versus:

ε]ικόνα τῆ Ἀθηνᾶ

litteris minoribus: Κένχραμος Πολύμνηστος ἐποίησαν

37.

Athenis in arce:

Π]ολύμνηστος Κέν[χραμος

ἐποίησαν

38.

Eleusine reperta tria fragmenta marmoris:

1.

2.

Δήμητρι [καὶ] Κόρη

Ξενοκλῆς Ξει[νι]δος Σφήττιος

ἀνέθηκεν ἐπι μελητῆς

μυστηρί[ω]ν γενόμενος. litteris minoribus:

5. Ἀριστοπείδ[θης Κλεω]νύμου Φυλάσιος ἐπόησεν

3.

Δήμητρι

Ξενοκλῆς Ξει

ἀνέθηκεν

μ]υστηρίω[ν

Ἀριστοπείδη

v. 5. Ἱερο]νύμου Pittakis.

39.

Athenis in theatro:

Σώστρατος Εὐφράνορος ἐποίησεν

36. Ἐφημ. ἀρχ. 3366. Brunn. bullet. 1859 p. 199. O. Jahn. Pausan. descr. arcis Athen. p. 44, 13. Overb. SQ. 1374.

37. L. Ross. Arch. Aufss. I, p. 200. Stephani l. c. (ad n. 35 b) p. 24 tab. II, 16. R. Rochett. lettre. 390. Lebas. I n. 152. Brunn. I, 400. Rangab. II, p. 756 n. 1117. Jahn. l. l. p. 44, 14. Overb. SQ. 1375.

38. Ἐφημ. 1860. n. 3799—3801. Conze et Michaelis bullet. 1860 p. 180. Lenormant: recherches archéol. à Eleusis, inscr. n. 1 et 2 (quem librum inspicere non licuit). Overb. SQ. 1386 cf. Bursian. Jahrb. f. Phil. u. Paed. tom. 87 p. 86.

39. Pervanoglu. bullet. 1862 p. 166. Overbeck. SQ. 1390 cf. Bursian. l. l. p. 89.

40. cf. 117.

Athenis in theatro:
Διομήδης deinde satis magno spatio
interposito litteris minoribus:
Δημήτριος Πτελεάσιος
ἐποίησεν.

41.

Eleusine repertus titulus:

Ἀθηναίων οἱ τεταγμένοι ὑπὸ τοῦ δήμου
ἐν Ἐλευσίῃ καὶ Πανάκτῳ καὶ ἐπὶ Φουλῆ τὸν
στρατηγὸν Δημήτριον Φανοστράτου Φαληρέα
στεφανώσαντες Δήμητρι καὶ Κόρη ἀνέδθησαν.

deinde octo coronis laureis inclusa:

Ἀθηναίων	Ἀθηναίων	Ἀθηναίων	ἡ βουλ[ῆ]
οἱ τεταγμέ-	οἱ τεταγμέ-	οἱ τεταγμέ-	ὁ δῆμος
νοι Ἐλευσίῃ	νοι ἐν Πα-	νοι ἐπὶ Φυ-	ἱππαρχή-
	νάκτῳ	[λῆ]	σαντα.
ἡ βουλῆ	ἡ βουλῆ	ἡ βουλῆ	οἱ ἱππεῖς
ὁ δῆμος	ὁ δῆμος	ὁ δῆμος	ἱππαρχ-
στρατηγῆ-	στρατη-	στρατη-	ήσαντα
σαντα	γήσαντα	γήσαντα	
	Σωσίθεος	Ἀθηναῖος	ἐποίησεν

binae inscriptiones coronis inclusae in singulis lateribus:

Παναθήναια τὰ μεγάλα ἄρματι| Ἐλευσί[ια]| Δήλια ἄρματι|
Ἐρμαῖα ἄρματι.

42.

Athenis prope stoa poicilen, quam vocant:

Εὐθύφ[ρω]ν Θεοπόμπου Τειθράσιος
Τίμων ἐπόησεν

40. *Εφημ.* 1862 p. 158 et p. 224. Pervanogl. l. c. p. 166. Overb. SQ. 1388. cf. Bursian. Jahrb. f. Phil. u. Paed. tom. 87 p. 88.

41. Lenormant. recherches archéol. à Eleusis inscr. n. 3. (quem librum inspicere non licuit) W. Vischer: epigr. u. archaeol. Beiträge aus Griechenland. p. 59 sqq. Overb. SQ. 1387. cf. Bursian. l. l. p. 86 sq.

42. *Εφημ.* 3761. Pervanoglu. bullet. 1860 p. 211. Overb. SQ 2071.

43.

Athenis in inferiore columnae mutilatae parte:

Δ]ημόδωρος Μελιτε[ὺς ἐποίησεν.

44.

Athenis in arce prope Parthenonem:

. ο

η σ

ν ο σ

ρω

σαφῆς δηλοῖ

τ]όδε καὶ νοῦς

. . εἰ παρὰ πᾶσι σαφῆς

σε]μνή δέ με μοῖρα

ἤγα]γεν εἰς ναὸν περικαλλέ[α

καὶ] πόνον οὐκ ἀκλεᾷ τόδε

ἐλάτρευσα θεᾷ

Νικόμαχος ἐποίησεν.

44 a.

Athenis in pariete ecclesiae Metropolitanæ (de qua vide Lud. Stephanium: *Reise durch einige Gegenden des nördl. Griechenlands* p. 83 sqq.):

Ἐρεχθίδι ἀνδρῶν ἐνίκα

Μ]ενετέλης Μένητος Ἀναγυράσιος ἐχορήγει

Ἄρατος Ἀργ[ε]ῖος [η]ῦλλ[ει

litteris minoribus:

Νικόμαχος ἐποίησεν

v. 3. C. I.: Ἄρατο[ς] ἡῦλλ[ει. Rangab. Ἄρατος Ἀ[ν]τιο[χ]εὺς [η]ῦλλ[ει?

v. 4. Νικόμαχος C. I. — Rangab.

43. *Εφημ.* 1840 n. 376. *Stephanus mus. rh. n. ser. tom. IV p. 25 tab. II, 18.* Brunn I, 401. Overb. SQ. 1392.

44. *Ross. arch. Aufs. I p. 174.* *Stephani. l. l. p. 25 tab. II, 17.* Brunn. I, 401. *Lebas. inscr. I n. 31.* Rangab. II p. 724 n. 1009. *Beuleus II p. 205.* O. Jahn. *Pausaniae arcis Athenarum descriptio p. 45 n. 23.* Overb. SQ. 1385.

44 a. C. I I n. 217. *Leake. travels in northern Greece II tab. X n. 45,* qui effugit Rangabeum II p. 701 n. 974.

Nos Leakeum secuti sumus, qui quidem ante versum primum edidit haec:

.....
ἀνέδηκε Κ[λ]εῖδημος Μείδωνος Πλωθεύς

sed cum Plotheia Aegēidis demus fuerit (Ross. Demen p. 132), quid Clidemus Plotheus ad victoriam ab Erechtheide reportatam? certe duos lapides arctissime nunc fortasse cohaerentes in unum contraxit Leakeus.

45.

Athenis prope buleuterium quod vocant:

*Αἰ]ροθέντε[ς κατὰ]φυλά[ς ἐπὶ τῷ
 ἄγ]αλμα ποιήσασθαι τῇ Ἀφ[ροδίτῃ στ-
 εφ]ανωθέντες ὑπὸ τῶν δημοτῶν
 ἀνέ]θεσαν τῇ Ἀφρο[δίτῃ.*

5.	<i>Ἀσ]τύφιλος Φιλάγρου Ἀλ]χόμεν[ο]ς Ἰέρωνος Εὐ]δήμων Εὐπόλιδος Χα]ιρέας Χαιρίου Ἀρ]γεῖος Δημοχάρου</i>	<i>Ἀλ]χομέν[η]ς Rangab. Εὐ]γενοσ Rang.</i>
10.	<i>Ἀρ]ιστόμαχος Ἀστοάνα[χτος Φιλ]οθείδης Σωκράτου Ἀσ]τυδάμας Ἀστυάνα[χτος Ἀν]ίκητος Ἀγνοθέου Αρ]χίας Φιληρίφου</i>	<i>.. οθειδης Meier, Rang. Εὐ]φίλητος Rang. Αἰσ]χίας Rang. Διο]κλέης Rang. Ἰσ]ίδωρος Rang. Δά]ἴππος Rang.</i>
15.	<i>Εὐ]κλέης Εὐκλείδου Εὐ]δωρος Ἀγνοθέου Ἀρχ]ιππος Ἀ[ρ]χίνου Εὐ]πολις Εὐ[δ]ήμονος Εὐ]κτῆμων [Ε]ὐδήμων[ος</i>	<i>Εὐδ]υ[δ]ήμο[υ Meier. Φίλ]ιππος Rang. Ἀ[ριστ]ίππου (?) ... ἴων Rang. [Meier. .. λοττος Rang. .. αγρος Meier.</i>
20.	<i>Ἀρχ]ιππος Ἀ[ρ]χίππου Ἀρ]ίων Ναύτου Φά]νυλλος Ἀστυφίλου Θεό]δοτος Θεαιτήτου Εὐ]αγρος (?) Ἀγνοθέ]ου</i>	<i>Δέ]φιλος Meier.</i>
25.	<i>Εὐ]φιλο[ς (?) Εὐ]δήμονος</i>	

45. M. H. E. Meier.: commentationes epigr. p. 47 n. 59. Rangab. II, p. 738 n. 1068 cf. C. Keil. mus. rhen. tom. XIV p. 516.

Εὐ]ανδρ[ος] Ἡγησίου
Εὐ]βουλο[ς] Θεοδότου
Σωκ]ράτης [Φιλ]οθείδου

Λυσίας Λυσιμάχου Ἀρχυ[λε

30. ὅς ἐ]ποίησ[ε]ν.

v. 28. *Εὐκ]ράτης [Θε]ο[φ]ει[δ]ου Meier*

Εὐκ]ράτης . . . οθείλου Rangab. sed vid. v. 11.

spatium apud Rangab., ut vides, interpositum inter lin. 28 et 29, apud Meierum inter lin. 27 et 28 ita, ut C. Keilius conjiceret:

Σωκ]ράτης [Φιλ]οθει[δ]ου
Λυσ]ίας Λυσιμάχου Ἀρχυ[λῆ]θεν
ἐ]ποίησ[α]ν.

46.

Athenis a Parthenone septentrionem versus:

.
.

Ξενοκλέης ἐπόησεν deinde posteriore scriptura:
ἡ βουλή ὁ δῆμος
Γάϊον Ἀμβίβιον Βάσ[σον]

47.

Athenis in arce:

ὁ δῆμος
Λεύκιον Δομέτιον Ἀηνόβαρβον
ἀρετῆς ἕνεκα deinde litteris multo
Μικίων Πυθογένους ἐποίησεν

antiquioribus

47 a.

Athenis, ut videtur

Μικίων Πυθογένους ἐποίησεν; nam ita certe titulus compositus est.

46. *Ἐφημ.* 3422. Brunn. bullet. 1859 p. 200. C. Keil. in *Philologi* tom. supplem. II (1863) p. 563. Overb. *SQ.* 2254.

47. L. Ross. *arch. Ztg.* 1844 p. 244. R. Rochette *lettre* p. 355 questions p. 138. Brunn. I 273. Beuleus *l'acrop.* I, 322 (qui quidem et in ultima linea litteris admodum recentibus usus est). O. Jahn. *Pausan. arcis Ath. descr.* p. 45, 21.

47 a. *Ἐξαγγελισμός* (diar. gr.) 1865 n. 719 cf. *Arch. Zeitg.* 1866 p. 202*.

48.

Athenis, ut videtur

Σπίοδροσ (?) ἐποίησεν?, quem

titulum hic adjecimus, quod una cum 47a repertus videtur; inanis sane causa, sed illud diarium graecum, quo et 47a et 48 tituli editi sunt, inspicere non licuit.

49.

Athenis in prytanei introitu (quod credunt prytaneum):

Τιμόστρατος Φλυεὺς ἐποίησε

50.

Athenis eodem loco:

Βάτων Ἡρακλειώτης ἐποίησε

51.

Eleusine repertus titulus ante Cereris aedem:

Ἀντίοχος Δημητρίου Ἀντιοχεὺς ἐποίησεν.

52.

Athenis in arce:

Ἄγα]θῆ [τύχη

Ἄπο]λλών[ιος

Ἄ]φιδναῖο[ς τὴν

θυ]γατέρα Ἀνθεμία[ν

καὶ] ὁ θεῖος Οὐλ[ιάδης

καὶ] ἡ μήτηρ Διφιλω . .

ἐρρ]ηφορήσασα[ν

ἀνέ]θησαν

ἐπ]ὶ ἱερείας Πεντετηρίδος

Ἰε]ροκλέους Φλυέως

Και]χοσθένης

[Δίης Ἀπολλωνίδου Φυλάσιοι] ἐποίησαν.

48. l. c. ad num. 47 a.

49. Ἐφημ. 4099. Pervanogl. bullet. 1861 p. 139. Overb. SQ. 1391. Φιλιστ. tom. I p. 196. Arch. Anz. 1861 p. 171*.

50. Ἐφημ. 4102. Pervanoglu. bullet. 1861 p. 139. Overb. SQ. 1593. Φιλίστωρ tom. I p. 196. Arch. Anz. 1861 p. 171*.

51. Ἐφημ. 1855 n. 2568. Bursian. Arch. Zeitg. 1856 p. 223. Lenormant: rech. archéol. à Eleusis (quem librum inspicere non licuit) inscr. n. 15. Overb. SQ. 1592. cf. Bursian. Jahrb. f. Phil. u. Paed. t. 87 p. 87.

52. Wordsworth. Athens and Attica p. 121 [p. 144 II ed.] Overb. SQ. 1377. cf. Bursian. l. l. p. 88 sq. O. Jahn. Paus. descr. arc. p. 46, 28.

Wordsworthius titulum quasi Romanorum imperii temporibus scriptus esset, supplevit.

52 a. forma basis tab. VI.

Athenis ex Dionysi theatro:

Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδο[υ Φυλ]άσιοι ἐποίησαν.

53.

Athenis sub arce:

Καικοσθένης ἐποίησεν.

53 a.

Athenis prope prytaneum, quod credunt:

Καικοσθένης ἐποίησε . . .

53 b.

Athenis a propylaeis septentrionem versus:

*Ἄθηνᾶ καὶ Π[α]νδρόσῳ
.....ος Διονυσικλέους Τρινεμεῦς
τῆ]ν θυγατέρα φίλαν ἀνέδηκεν
ἐρρηφορήσασαν
ἐπὶ ἱερείας Θεοδότης Πολυεύχτου
Ἀμφιτροπῆθεν
Καικοσθένης ἐποίησεν.*

54.

Athenis sub arce:

*ὁ δῆμος Ἀιον
στρατιώτην . . .
Ἐπιφάνην Ἐπιγένους
Ἐδωνομέα
Δίης ἐποίησεν.*

52 a. *Ἐφημ.* 1862 p. 179. n. 184. Pervanoglu. bullet. 1862 p. 165. Overb. SQ. 1376.

53. Wordsworth. I. c. ad num. 52. p. 122 [p. 144. II ed.] Overb. SQ. 1378. O. Jahn. Pausan. descr. arcis p. 44, 12.

53 a. *Ἐφημ.* 4100. Pervanoglu. bull. 1861 p. 139; Arch. Anz. 1861 p. 171*. *Φιλίστωρ* tom. I p. 196. Overb. SQ. 1379.

53 b. U. Köhler. bullet. 1865 p. 138.

54. C. I. I n. 412. R. Rochette. lettre p. 283 questions. p. 137 sq. Brunn. I, 557. C. Keil, Philol. tom. suppl II (1863) p. 582. Overb. SQ. 1382.

FRAGMENTA TITULORUM ARTIFICUM ATHENIENSIIUM.

55.

Athenis:

.
. δραχο ην σμεν
. : : ξεπερ . . εν ετη
. ντα ετη και τεσσαρ . Ἀθάνα
. τεσσαρ επειδε τεκτων
. ς Φλυέως μήτηρ
ὁ δεῖνα ἐποί]ησεν

Rangabeus restituere non studebat, nisi quod versui 4. *Σαρέπει* δὲ τέκνων inesse opinatus est, quod jure notavit Lebasius, qui quidem ipse minus feliciter in versibus restituendis versatus est.

56.

Athenis in arce a propylaeis septentrionem versus:

. . θ . . ἀν[έδηκεν?
. έους θορίκιος ἐποίησεν.

57.

Athenis sub arce:

Κράτων . . .
σοτρυν . . .

litteris minoribus Φ]αίδριπ[πος? ἐποίησεν.

58.

Athenis in arce a propylaeis septentrionem versus:

οι
ροθ
νεδηχ

litteris minoribus ομάδης [ἐποίησεν.

55. Rangabeus II p. 749, 1094. Lebasius inscr. I p. 2 n. 9.

56. Έφημ. 3501. Brunn. bulletin. 1860 p. 51.

57. Έφημ. 3676. Pervanoglu. bulletin. 1860 p. 212.

58. Έφημ. 3730. Pervanoglu. bulletin. 1860 p. 212.

59.

Athenis in arce a Parthenone occidentem versus:

. . . . λύτων Ἐπιχ[άρμου
ἀνέθηκεν τῇ Ἀθη[ναῖ
. . . . νος Παίσω[νος ἐποίησεν.

59*.

Athenis in arce: Χρωνίδης Κηφι[σιεὺς

ἀνέ[θηκεν

posteriore scriptura:

ὁ δῆμος

Ἰούλιον

ἀρετῆς [ἔνεκα.

litteris antiquioribus /.. / \ O Δ (.. Διοδώρου ἐποίησεν?

59**.

Athenis in arce inter propylaea et Erechtheum fragmentum:

ἐποίησε

TITULI RELIQUORUM GRAECIAE ARTIFICUM.

60.

Hermionae:

Φιλέας καὶ Ζεύξιππος

Φιλέ[α] ἐποίησαν.

61.

Athenis in arce:

Εὐτυχίδης ἐποίησεν

Ex Lebasii autem scriptura vix ad celeberrimum illum Lysippi discipulum (Plin. XXXIV, 51; Pausan. VI, 2, 7) titulus referendus videtur.

59. Ἐφημ. 3546. Brunn. bulletin. 1860 p. 52.

59*. Ἐφημ. 3378.

59**. Ἐφημ. 3824.

60. C. I. I n. 1229. R. Rochett. lettre p. 380. Brunn. histor. artiff. I p. 419. Overb. SQ. 1585.

61. Ἐφημ. 2236. Lebas. inscr. I p. 21 n. 153. O. Jahn. Arch. Ztg. XIV (1856) p. 222 et in Pausan. descr. arc. Athen. p. 43, 9. Overb. 1534.

62.

Thebis extat fragmentum:

... Λ Ω	in	ΤΟΛΑΔΟΥ ΡΟΝ
.. ΛΟΑ	corona laurea:	ΤΟΝΟΥΙΟΝ
	ΒΑΣΙΛΕΙΑ	ΔΩΡΙΟΝ
... N	ΛΕΩΝ ΜΕΛΑΣ	ΕΡΘΗΣΑΝ

P. Decharme, recueil d'inscriptions inédites de Béotie (archives des missions scientifiques et littéraires 2. sér. tom. IV, Par. 1867) p. 503 n. 9:

... λω	τὸν Ἀδό[νι]χον
... λοα Βασίλεια	τὸν οὐίόν
	Δωρίων
	Λέων Μέλας
	ἐπόησαν

62*.

Thespiis (Erimocastro) in domus pariete:

τὸν δεῖνα Ἀρισ]τομένεος
 ὁ δεῖνα κ]ῆ Ἀριστομένεις
 τὸ]ν πατέρα
 τ]ῦς θεῦς

litteris minoribus:

ἐποίησεν

63.

Cyretis in Tessaliae urbe:

Ἀσκληπι]όδωρος Ἀπολλοδώρου
 Ἀπολλόδ]ωρον Ἀσκληπιαδώρου τὸν ἑαυτοῦ [πατέρα
 Ἀσκλη]πιῶ καὶ Ἰγεία ἀνέθ]ηκεν
 ... ου Ἀθηναῖος ἐποίησ[εν].

62. Conze. bulletin. 1858 p. 110. P. Decharme l. l.

62*. C. Keil.: zur syll. inscr. Boeot. in IV tom. suppl. annal. philoll. et paedagg. (1864) p 531 n. XXV.

63. Lebas. inscr. II p. 308 n. 1302. Leake. travels in north. Greece. IV tab. XXXVIII, n. 180.

64.

Vonitzae in Acarnaniae oppido:

Μαχάτας πόησε

*Τὸν Διὸς Ἀλκμήνης τε γόνον τιμαῖσιν ἀέξων
υἱὸς Λασθέneos στήσεν ἄγαλμα τόδε,
μνήμην ἀθάνατον σώζων πατρός τε καὶ αὐτοῦ
Λαφάνεος κλεινῷ Λοξίου ἐν τεμένει*

64 a.

Ibidem:

*Λάφάνης Λασθέneos Ἀσκληπιῷ
ἀνέθηκε. Μαχάτας ἐπόησε.*

64. 64 a. C. I. gr. II p. 1794 a, b. Jacobs. Anthol. Palat. II p. 363. Overb. SQ. 2063, 2064. cf. R. Rochette. lettre. p. 346. questions p. 177 sqq. Brunn. hist. artiff. I p. 503.

TITULI ARTIFICUM IN AEGAEI MARIS INSULIS
ET IN ASIA REPERTI.

I.

TITULI ARTIFICUM, QUI IN RHODO INSULA
VIXERUNT.

65.

Lindi in castello in magna basi quadrata marmoris caerulei:

Ὄνομαστος Πολυαράτου

ἱερατεύσας

Ἀθαναΐας Λινδίας

καὶ Διὸς Πολιέως

deinde litteris

minoribus:

Μνασίτιμος Τελέσωνος Ῥόδιος ἐποίησε

65 a. 66.

Rhodi:

Κόμων Ἀκέστορος
νικάσας Πύθια καὶ
Ἀλίεια παῖδας πάλαν

Ἀριστόλας Εὐ[. . .

νικά[σας

Ἀλίε[ια

Ἰσθμ[ια

Νέμε[α

Λευκοφρόνει[α

ἄνδρας πέν[ταθλον

θέων Ἀντιοχέως, ᾧ ἅ ἐπιδαμία δέδοται, ἐποίησε Μνασίτιμος Τε[λέσωνος
Ῥόδιος ἐποίησε

65. L. Ross. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 171. n. 5 (= Arch. Aufss. II, p. 594). Brunn. I p. 463. Overb. SQ. 2029.

65 a. 66. Ex Newtonii schedis in Arch. Anz. 1853 p. 387; ineditum putavit titulum qui nuperrime edidit Foucart. Rev. archéol. XIII, 164.

66 v. 65 a.
66 a. cf. 152.

Rhodi:

- Τιμοκρά[της]ίου
Σωσίπατ[ρος]
Πολυκλῆς
Εὐφρανίσκος
5. Πυθοκλῆς Δαμοσθένης
καθ' ὑθεσίαν δὲ Πυθοκλέους
Ἀλεξίδαμος Ἀλεξιδάμου
Τιμαχίδας Φιλίππου
Καλλικράτης Καλλικράτους
10. καθ' ὑθεσίαν δὲ Ἐχεδώρου
Φιλοστέφανος Ἀριστοναύτα
Νικαγόρας Ἀριστομάχου
Σιμίων Ἀγησινίκου
Βουλαγόρας Ἀρχοκράτους
15. Δαμοφῶν Δαμονίκου
Στασαγόρας Στασιφῶντος
Κλεισίτιμος Ἀρχεστράτου
Τιμοκράτει οἱ συνάρξαντες στραταγοὶ
καὶ ταμίαι, γραμματεῖς
20. Ξερόνβροτος Μειδία
θεοῖς
θέων Ἀντιοχὸς ᾧ ἅ ἐπιδαμία δέδοται ἐπό[ησε].

67.

»*Rhodi* in suburbio ad viam, quae Rhodinen vel Symbolen (Sümbüllli) ducit, in magna basi rotunda marmoris caerulei« (Ross.):

- Ἰππόμαχον Στρατίππου
ἀγωνοθετήσαντα
καὶ χοραγήσαντα
Σμίκυθος Ἀθηναῖος
5. Σῆμος Θεμιστοκράτους Σαλαμῆνιος
ἐποίησε.

66 a. Foucartius: Rev. arch. XI p. 294 n. 1.

67. L. Ross. inscr. ined. III p. 32 n. 279. Brunn. I p. 468. Overb. SQ. 2020.
R. Roch. lettr. p. 403.

67a.

Therae »in tabula vel potius basi marmoris versicoloris«:

Κρατίνικος

Ἄνθη ς Ἄνθη Fröhner.

Θεάνορος

τὸν ἀνδριάντα

Διονύσῳ

Σίμος Θεμιστοκράτους

Σαλαμίνιος ἐποίησε

Rhodi:

68.

Ἄντισθένης Ἀρχιτίμου ἱερατεύσας Ἀλίῳ

Ἄντισθένης Ἀρχιτίμου ἱερατεύσας Ἀλίῳ

Ἄνασιφῶν Κλειωναίου

Σαλαμίνιος ἐποίησεν.

69. 70.

Lindi in basi quadrata marmoris caerulei:

Καλλικράτης Εὐφραντίδα

Εὐφρ[αντίδας?

ἱερατεύσας Ἀθαναίας Λινδίας

καθ' ὕθεσ[ίαν δὲ

καὶ Διὸς Πολιέως

ἱερατεύσας Ἀθαναίας Λινδίας

καὶ Ἀρτάμιτος Κεκοίας

καὶ Δεῖδος Πολιέως

litteris minoribus:

Μνασίτιμος καὶ Τελέσων [Ῥ]ό[διο]ι ἐποίησαν

Φύλῃς Ἀλικαρνασσεὺς
ἐποίησε.

70 a. cf. 84.

Lindi ad Minervae templum in magna basi rotunda:

Τείσων Καλλικλεῦς

ἱερατεύσας Ἀθανᾶ

Λινδίᾳ, Διὶ Πολιεῖ,

Ἀπόλλωνι Πυθίῳ,

5. Διονύσῳ, Ποσειδᾶνι Ἰππίῳ

litteris minoribus: Φύλῃς Ἀλικαρνασσεὺς ἐποίησε.

v. 6. Φυλῆς Keil. ap. Rossium.

67 a. C. I. 2465. Brunn. I 467. Overb. SQ. 2019. Guil. Fröhner *inscr. Mus. Parisin.* (Louvre), Paris. 1865 p. 28 n. 14.

68. Ex Newtonii *litteris* in Arch. Anz. 1853 p. 386. ineditum putavit, qui nuperime edidit, Foucart. *rev. arch.* XIII, p. 351. *Philolog.* tom. XXV, p. 365.

69. 70. L. Ross. *mus. rhen. nov. ser. tom. IV*, p. 172 n. 6 (= Arch. Aufs. II, p. 595). Brunn I, p. 463. Overb. SQ. 2030.

70 a. L. Ross. *mus. rhen. n. ser. tom. IV* p. 173 n. 7 (= Arch. Aufs. II p. 596.) Brunn. I p. 462. Overb. SQ. 2012.

70b.

Deli in insula in cylindro columnae:

Τὸ κοιν[ὸ]ν τῶν
νησιωτῶν

Ἀγαθόστρατον

Πολυαράτου

5. Ῥόδιον

θε]ο[ῖ]ς [π]ᾶσι

Φύλης Ἀλικαρνασσεὺς

ἐπό[η]σε.

v. 8. ΕΓΘΕ, unde ἐποίει[ι] omnes; sed apographum minus debito accuratum est.

70c.

Rhodi in urbe:

..... ς
ἐπαίνῳ, χρυσέῳ στεφάνῳ, εἰκόνι
χαλκέῳ, σιτήσει ἐν πρυτανείῳ, προεδρία
ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀρετᾶς ἕνεκα
καὶ εὐνοίας] τᾶς ἐς τὸ πλῆθος τὸ Ῥοδίων
Φύλης Ἀλικαρνασσεὺς ἐποίησε

71.

Lindi in castelli introitu in magna basi rotunda marmoris albi:

Λίνδιοι ἐτίμασαν

Μοιραγέν[η] Ἀρχοκράτε[υ]ς

καθ' ὑοθεσίαν δὲ Λυσιστράτο[υ]

ἐπαίνῳ, χρυσέῳ στεφάνῳ,

5. εἰκόνι χαλκέῳ, προεδρία

ἐν τοῖς ἀγῶσι, σιτήσει

ἐν ἱεροθυτείῳ

ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας

70 b. C. I. gr. II add. n. 2283 c. Lebas. II p. 442 n. 1913. Brunn. I p. 462.

Rangab. antiquitt. II p. 773 n. 1190. Overb. SQ. 2013.

70 c. Foucart. rev. arch. XI, p. 298. Philolog. tom. XXIII (1866) p. 688.

71. L. Ross. mus. rhen. n. ser. tom. IV p. 166 n. 1 (= Arch. Aufss. II, 589).

Brunn. I, 462. Overb. SQ. 2018.

- καὶ φιλοδοξίας [ἄ]ν ἔχων διατελεῖ
10. εἰς τὸ πλῆθος τὸ Λινθίων. litteris minoribus:
Ἐπίχαρμος Σολεὺς, ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται καὶ
Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος ἐποίησαν.

71 a.

Rhodi in urbe in columna quadrata, quae extat in rudibus
ecclesiae St. Johannis (nomen ejus cui statua dedicata erat, certe
in plintho ipso inscriptum evanuit):

- Στρατευσάμενον κατὰ πόλ[ε]ρον
ἐν τε ταῖς καταφράχοις ναυσὶ
καὶ ἐν τριημιολίαις, καὶ τιμαθέντα
ὑπὸ ἀλικιωτῶν τοῦ κοινοῦ θαλλοῦ
5. στεφάνῳ καὶ χρυσέῳ ἀρετᾶς
ἕνεκα καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς αὐτοὺς
καὶ στρατευσάμενον ὑπὸ ἄρχοντα
Αντίοχον καὶ τιμαθέντα ὑπὸ
Σαμοθρακιστῶν Μεσονέων τοῦ
10. κοινοῦ χρυσέῳ στεφάνῳ ἀρετᾶς
ἕνεκα καὶ εὐνοίας καὶ φιλοδοξίας
ἃν ἔχων διατελεῖ εἰς τὸ Σαμοθρακι-
αστῶν Μεσονέων κοινόν, καὶ
τοῖ συστρατευσάμενοι ἐτίμασαν,
15. Σαμοθρακιστῶν καὶ Αἰγυπτιαστῶν
τὸ κοινόν ἐπαίνῳ, χρυσέῳ στεφάνῳ
ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας καὶ φιλοδοξίας
ἃν ἔχων διατελεῖ εἰς τὸ Σαμοθρακιστῶν
καὶ Αἰγυπτιαστῶν τῶν συστρατευσαμένων
20. κοινόν καὶ προωρατεύσαντα τριηρέων
καὶ ἄρξαντα ἀφράκτων
καὶ ἐπιστάταν γενόμενον τῶν παίδων
καὶ ἱεροθυτήσαντα
καὶ πρυτανεύσαντα θεοῖς
25. Ἐπίχαρμος Σολεὺς, ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται
καὶ Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ῥόδιος ἐποίησαν.

72.

Lindi prope Minervae templum in magna basi rotunda:

Νικασίδαμος

ἱερατεύσας Ἀθαναίας

Λινδίας, Διὸς Πολιέως litteris minoribus:

Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος

5. ἐποίησε.

v. primum quasi integrum edidit Guérin.

72 a.

Astypalaeae »in ara antiqua«:

Ἀρχεμηνίδας

Ἀριθμίου

Ἀσκλαπιῶ

Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος

ἐποίησε

72 b.

Rhodi:

ὁ δεῖνα Ξενοφάν]του

καθ' ὁδοεσίαν δ]ὲ Ἀπήμονο[ς

καὶ τὸ Ἐρατ]ιδείων κοινὸν

Ξε]νόφαντον Ἀγ[ε]στράτου

5. θεοῖς

Ἐσθ]λοῖς οὐ κενεὰ μόχθων [χ]άρις· ἔρ[γ]α δὲ χειρῶν
καὶ ῥ]ώμας [μ]ύθων πολλὸν ἀφανρότερα.

Τοῖος] Ἀγεστράτου υἱὸς ἐν ἀστοῖσι[ν] Ξενοφάντος

Καὶ] ξεινοῖς ἀρετᾶς ἄξια πολλ' ἔχαμε.

10. Φ]άντι καὶ οἱ ταύταν νόστου χάριω εἰκόνα θέντες

τ]αῦτα καὶ εὐκλει[α]ν γράμματα Περιίδων.

Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος ἐποίησε.

72. L. Ross. mus. rhen. n. ser. tom. IV p. 169 n. 3 (= Arch. Aufss. II, 592)
Brunn. I, 460. V. Guérin, étude sur l'île de Rhodes (Par. 1856) p. 203.
Overb. SQ. 2006.

72 a. C. I. gr. II p. 1098 n. 2491 b. Brunn. I, 461. Overb. SQ. 2008.

72 b. L. Ross. Hellenica p. 108 n. 37. God. Hermannus: dissert. de loco
Callim. hymni et quibusdam epigrammatis, Lips. 1846 p. 11. A. Nauck. in
mus. rhen. n. ser. tom. VI p. 443. C. Keil. Allgem. Literatur-Ztg. (Halle)
1849 n. 224 p. 637 sqq. cf. Brunn. I p. 460 sq. Overb. SQ. 2007.

- v. 2. Ἀγήμονος Keil.
v. 6. πολλοῖς οὐκ ἐνεὰ Ross. ἐσθ]λοῖς οὐκ. Hermann. Keil.
v. 7. τᾶς γνώμας ἀνθῶν Ross. γνώμας καὶ μύθων Hermann.
ἢ γνώμας μύθων Nauck.
v. 8. οὗτος Ross. αὐτὰρ aut ἀλλ' ὃδ' Nauck. τοῖος Herm. Keil.
v. 9. κἂν ξ. Ross.
v. 10. ἀντίπαλ' οἶ Hermann.
v. 11. ταῦτ' ἄπεδον κλεινῶν Herm. εὐκλειᾶ Ross. εὐκλειαν Keil.

72 c.

Lindi:
ὕπερ τοῦ] πατρὸς ἱερατε[ύσαντος
Ἄθαναίαις Λινδίας καὶ Διὸς Πολιέως
Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος ἐποίησε.

72 d.

Sidone (Saida) in horto in basi lapidis caerulei:

a.

Σιδωνίων ἡ πόλις
Διότιμον Διονυσίου δικαστήν
νικήσαντα Νέμεα ἄρματ(ι)

Τιμόχα[ρι]ς Ἐλευθερναῖος ἐποίησε

b.

- Ἀργολικοῖς ὄκα πάντες. ἐ[ν] ἄγχεσιν ὠκέας ἵππους
ἤλασαν ἐκ δίφρων εἰς ἔριν ἀν[τίπαλοι,
σοὶ καλὸν, ὦ Διότιμε Φορωνίδος [ᾧ]πασε λαὸς
κῦδος, ἀειμνάσ[τ]ους δ' ἠ[λθ]ες ὑπὸ [στεφάνους
5. ἀστῶ[ν] γ[ὰρ] [π]ρά[τ]ιστος ἀφ' Ἐ[λ]λάδος ἵππικ[ὸ]ν εὐχος
ἄγαγες εἰς ἀγαθῶν οἶκον Ἀγηγοριδᾶν.
αὐχεῖ κα[ὶ] Θήβης Καδμηίδος ἱερ[ὸ]ν ἄστν
δερχόμενον νίκαις εὐκλέα ματρό[πο]λιν.

72 c. Foucart. rev. arch. XVI, p. 21.

72 d. Kirchhoff. Monatsber. der Berl. Acad. 1862 p. 183 sq.

πατρί τε σῶν τελέ[θ]ει Διονυσ[ί]ω ἄφθιτον εὖχος,
Ἑλλάς ἐπεὶ τρανῆ τόνδ' ἐβόασε [θρόον.
Οὐ μόνον ἐν ναυσὶν μεγαλύ[νεαι] ἕξοχα Σιδῶν,
ἄλλ' ἔτι καὶ ζευκτοῖς ἀ[θ]λο[φόροις] ἐν ὄχοις.

c. multo recentiore scriptura:

τὸν διασημότατον
οἱ υἱοὶ Διοδώρου
τὸν πάτρωνα διὰ
πάντα.

73.

Lindī in magna basi quadrata:

Ἀριστόλοχος Ἀριστοδώρου
καθ' ὑοθεσίαν δὲ Φιλτία
ἱερατεύσας Ἀθαναίας Λινδίας
καὶ Διὸς Πολιέως
καὶ Ἀρτάμιτος τᾶς ἐν Κεκοῖα

θεοῖς

litteris minoribus:

Πυθόκριτος Τιμοχάριος Ῥόδιος ἐποίησε.

73a.

Rhodi in insula:

. . . κα

. . . εἰσ

Πυθόκριτος Τιμ[οχάριος] Ῥόδιος ἐποίησε

74.

Rhodi prope stadium:

Ἰσί]α[ν? Μ]η[ν]ο[δ]ώρου
νικάσαντα Ἀλίεια ἄρματι τελείω
Ἀκέστορις Ἀντιλόγου τὸν υἱὸν καὶ
Δωρόθεος Μηνοδώρου καθ' ὑοθεσίαν δὲ
Ἀντιλόγου τὸν ἀδελφὸν καὶ

5.

73. L. Ross. *mus. rhen. n. ser. tom. IV*, p. 170 n. 4. (= *Arch. Aufss. II* p. 593).

Brunn. I p. 461. *Overb. SQ. 2009*.

73a. L. Ross. *Hellenica* p. 109. *Brunn. I* 461. *Overbeck. SQ. 2010*.

74. Foucart: *rev. arch. XIII*, p. 158. *Philolog. XXIV*, p. 384.

Ἄντιλογος καὶ Δωρόθεος Ἄντιλόγου
τὸν τᾶς ἀδελφᾶς υἱὸν καὶ
Ἰσίας Δωροθέου τὸν τᾶς θυγατρὸς
υἱὸν

10. εὐνοίας ἕνεκα καὶ φιλοστοργίας
εἰς αὐτοὺς
θεοῖς

Χαρῖνος Λαοδικεὺς, ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται, ἐποίησε.

75.

Rhodi:

Φι]λ[ω]τέρα[ν] Ἀριστάνακτος
Ἠλίας Καλλικλεῦς
τὴν θυγατέρα

5. Ἀριστάνασσα Ἀριστάνακτος
τὴν ἀδελφὴν
Καλλικλῆς Φανίδα καὶ
Φιλωτέρα Καλλικράτους
τὴν τᾶς θυγατέρος θυγατέρα

10. Ἀριστεὺς Καλλικλεῦς
τὴν τᾶς ἀδελφᾶς θυγατέρα
Διοκλῆς Ἰσοκράτους
τὴν τᾶς γυναικὸς θυγατέρα
θεοῖς

Πλούταρχος Ἠλιοδώρου Ῥόδιος ἐποίησε.

76. (75 a.?)

Lindi in magna basi rotunda marmoris caerulei:

-]ν Ἀλεξιμβροτίδα τὸν πατέρα
 ἱεροθύται Ἀγήσαρχος Εὔακ
 Πολύρατος καὶ τοῦ Ἐράτωνος
 Ἀθηνόδαμος Ἀλεξιμβροτίδα Ἀγαθόδαμος Τιμοκλείδ[α
 5.]ς Ἀστυμήδης Δωροθέου Φιλιστίδας Πολυαράτου
 Τεισαγόρας Τιμοκράτους θεύφαντος Ἀγλανώμου (? Ross.)
 Ἀγησίας Ξενοφῶντος Σωσίπατρος Σωσιπάτρου
]ωνος Μοιραγένης Ἀρχοκράτους ἐπιστάται τοὶ πεμφθέντες
 Τιμοκράτης Ἀμύντα ὑπὸ τοῦ δάμου
 10.]θέου Μενεκλῆς Ῥοδίππου Εὐκράτης Καπυστράτου
 Ἀθαναγόρας Εὐφράνορος Τήλιος
 Τιμόνδας Στράτωνος Ζήνων Πράξωνος
 Χαλκήτας

- ἀρετ]ᾶς ἔνεκα καὶ τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺς
 15. εὐσεβεί]ας καὶ εὐνοίας καὶ φιλοδοξίας
 τᾶς εἰς αὐτοὺς
 θεοῖς

Πλούταρχος?] Ἡλιοδώρου Ῥόδιος ἐποίησε

v. 12. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Keil. v. 10. ΚΛΕΥΣΤΡΑΤΟΥ Keil.

v. 18. ΝΑΙΟΔΩΡΟΥ: Ἀθαναιοδώρου Ross. sed cf. v. 4.

ΝΔΙΟΔΩΡΟΥ = Δίω]ν Διοδώρου Keil; sed erat fortasse

ΙΙΛΙΟΔΩΡΟΥ; lacunae quoque decem fere litterae con-
 venire videntur, non tres.

RHODIORUM ARTIFICUM TITULI LITTERARUM ORDINE
 DISPOSITI:

Lindi: 77.
 Ἄρισ
 η ισ
 ὑπὲρ τ]οῦ πατρὸς
 ἱερατ[εύσαν]τος Ἀθανᾶς; in alia lapidis

76. Ross. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 176 n. 9 (= Arch. Aufss. II p. 598
 ubi vide Keilium) cf. Brunn. I, 470 et Gerlach. in mus. rhen. n. ser.
 tom. XVII p. 451, quem ne sequaris, non vereor.

77. Foucart. rev. arch. XVI p. 22.

parte longa nominum propriorum series, quae nunc oblitterata sunt,
qua finita

Ἀρχίδαμος Μιλήσιος ἐποίησε.

78. cf. 139.

Lindi:

. . . . κρατίδας Νικ

 Πολυκλῆς
 Μ]νασίτιμος Ἀριστω[νίδα Ῥόδιος(?) ἐποίησε

79.

Lindi in magna basi quadrata:

. α Μυτίωνος
 καθ' ὕοθεσίαν δὲ Τιμοθέου
 Γορ]γὼ καὶ Εὐμαχία καὶ Ἀλεξιάς
 τὸν πατέρα

5. Ἀ]λεξιάς Τιμακράτευσ κα[τὰ] θυγατροποίηαν δὲ
 Αἰν]ήτυρος(?) τὸν ἄνδρα
 ἱερατεύσαντα Ἀθανᾶς Λινδίας καὶ Διὸς Π[ολιέως
 καὶ Ἀρτέμιτος τᾶς ἐν Κε[κ]οία
 θεοῖς

10. Πρῶτος [Κ]ύδων ἐποίησε

v. 5. ΚΑΙΟΥΓΑΤΡΟΣ Ross. κατὰ θυγατροποίηαν δὲ Keil.

80.

Lindi in basi quadrata mutilata:

Πολυά]ρατος(?) Κλευσθένευσ Ἀγλουχ[άρης καὶ τοῖ
 καὶ τοῖ παῖ]δες Ἀθαναία Λινδία Ἀγησικράτ[ευσ παῖδες? ὑπὲρ τοῦ
 δεκάταν πατρὸς ἱερ[ατεύσαντος
 Ἀθαναία Λ[ινδία . . .

litteris minoribus: Πείθανδρος [. ἐποίησε

78. L. Ross. mus. rhen. n. ser. tom. IV p. 180 n. 11 (= Arch. Aufss. II p. 602).
 Brunn. hist. artiff. I p. 464. Overb. SQ. 2026.

79. L. Ross. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 174 n. 8 (= Arch. Aufss. II
 p. 597 sq. ubi vide Keil.) Brunn. I p. 460. Overbeck. SQ. 2016.

80. L. Ross. l. l. p. 179 n. 10 (= Arch. Aufss. II p. 601). Brunn. I p. 466.
 Overb. SQ. 2023.

81.

Lindi in castello in longa marmoris basi, cui aliam quondam majorem impositam fuisse verisimile est:

Σωσίπατρος καὶ Ζήνων Σολεῖς ἐποίησαν.

82.

Hierapytnae in Cretae urbe:

Δαμοκράτης Ἀριστομ[ή]δ[εο]ς
Ἰτάνιος ἔποικος ἐποίησε.

v. 1. Ἀρισ male bis scriptum in apographo, similiter fortasse v. 2 in ἔποικος jam verbum inest ἐποίησε et ε sequens falso additum.

83.

Ex *Chio* insula:

Θεόμνηστος Θεοτίμου καὶ Διονύσιος Ἀστίου
ἐποίησαν.

84. (cf. 70.)

Astypalaeae:

ὁ δᾶμος
ὁ Ἀστυπαλαίων ἐτίμασε
Πολύευκτον Μελησίπ[π]ο[υ] ἐπαίνω,
χρυσέω στεφάνω, προεδρ[ι]α ἐν
τοῖς ἀγῶσιν, εἰκόνι χαλκέα ἀρετᾶς ἔ-
νεκα καὶ εὐνοίας, ἃν ἔχων διατελε[ῖ]
εἰς τὸ π[λ]ῆθος τὸ Ἀστυπαλαίων
Φύλης Πολυγνώτου Ἀλικαρ-
νασσεὺς ἐπόησε.

81. L. Ross. I. I. p. 168 n. 2 (= Arch. Aufss. II p. 592). Brunn. I p. 461 sq. Overb. SQ. 2017.

82. C. I. II n. 2602. Brunn. I p. 503. Overb. SQ. 2057.

83. C. I. II n. 2241. Brunn. I p. 522. Overb. SQ. 2048.

84. C. I. II p. 1098 n. 2488 c. Brunn. I p. 463. Overb. SQ. 2014.

ARTIFICUM TITULI IN ASIA REPERTI.

85.

ante Alex.
M. aetatem.

Erythris in ruderibus prope portum:

Θεόδωρον Ἀρτέμωνος

ὁ δῆμος

Ἀπολλόδωρος Ζήνωνος Φωκαιεὺς ἐποίησεν.

86.

Halicarnassi:

Σαρα[π]ιάς Ἀπολλωνίου [κα]τ[ὰ θ]υγατ[ρ]ο-

ποίαν δὲ Μενάνδρου τοῦ Διονυσοδώρου

καθ' ὑδοεσίαν δὲ Δράκοντος

καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς Μένανδρος καὶ Μηνόδω[ρος

5. Μηνοδ[ώ]ρου τοῦ Ἀντιπάτρου

Μόσχου Μόσχου τοῦ Μοσχίωνος ἀρετῆς

ἔνεκεν καὶ εὐνοίας καὶ εὐεργεσίας

τῆς εἰς αὐτούς.

Ἀρτεμίδωρος Μηνοδότου Τύριος

ἐποίησε.

v. 1. Ἰάτα θυγατῆρ κατὰ παιδοποίησιν μὲν κτλ. quod nos dedimus
Henzen. apud Brunn. et C. Keil.

87.

Ibidem haud procul a Maussoleo:

. σαντες

. ἐ]π' Ἱερέως

. ἐ]τίμησαν

. μον Ἀνέου

. γ]ραμματέα

. Σωφρ]όνιχ[ον?

εὐνοίας ἔνεκα] τῆς εἰς αὐτούς

Ἀνέας Λασθένο[υς

καὶ Τιμόκιον Παμφίλο[υ

τὸν υἱὸν Λασθένην

θεοῖς.

Ταλέστης Ἀ[ρ]τεμ[ι]δώρου

85. Tertium versum ex Lebasii schedis dedit R. Rochettus lettre p. 433. Brunn I, 503. Overb. SQ. 2050. Totum titulum habet Lebas. inscr. III p. 8 n. 47 (cf. in comment. p. 24).

86. R. Rochett. lettre p. 230 questions. p. 133. Brunn, I, 472. C. Keil. in Philolog. tom. IX p. 452.

87. Ch. Newton a history of discoveries etc. II, 2 p. 699 tab. LXXXVIII, 9. Overb. SQ. 2056.

88.

Athenis quamquam repertus est titulus propter Menodoti et Artemidori mentionem hic adjicere liceat:

. *Χαρμήδου (?) καὶ Μηγόδοτος Ἀρτεμιδώρου Τύριοι ἐποίησαν.*

89.

Cnidi in theatro inferiore:

Σωσίβιον Διοσχορίδου

Ἀλεξανδρέα

Ἀγαθόβουλος Νέωνος

Ἀλεξανδρεὺς

θεοῖς

deinde spatio interposito

litteris minoribus:

Ζηγόδοτος καὶ Μένιππος Χῖοι ἐποίησαν.

90.

Cnidi in gymnasio, quod credunt:

Δαματρία Εἰρηναίου

τὸν τὰς θυγατρὸς υἱὸν

Δίωνα Ξενοφῶνος

Ἀρτάμιτι Ἰακυνθοτρόφῳ

Ἐπιφανεῖ

deinde satis magno

spatio interposito

Ζηγόδοτος Μενίππου

Κνίδιος ἐποίησε.

90 a.

Ibidem prope forum in litore ad minorem portum:

Ἀγίας Ἐστιεί[ο]

γραμματεῶν

βουλᾶ

Ἀθανᾶ Νικαφόρῳ

καὶ Ἐστία Βουλαία

Ζ]ηγόδοτο[ς] Μενίππου

Κνίδιος ἐποίησε

88. Pittacis descr. Athen. p. 67. R. Rochette lettre p. 352. Brunn. I, 472. Lebas. inscr. I p. 175 n. 598. C. Keil. Hall. Literat. Zeitg. 1849. I n. 94 p. 747.

89. Newton l. c. ad n. 87. II, 2. p. 770 tab. XCV n. 57. Overb. SQ. 2058.

90. Newton l. l. II, 2 p. 745 tab. XC n. 28. Overb. SQ. 2059.

90 a. Newton l. l. II, p. 771. Overb. SQ. 2060.

91.

Cnidi prope Musarum templum:

Γλύκινναν ὁ πατήρ Ἰππόκριτος
Πολυστράτου καὶ ἡ μήτηρ Φιλίτιον
Βουλακράτους καὶ τοὶ ἀδελφοὶ
Βουλακράτης καὶ Πολύστρατος
Μούσαις

Ἐπικράτης Ἀπολλώνου (sic!) ἐποίησε.

92.

Ibidem in theatro inferiore:

ἦβας δὴ κεινᾶς
μνᾶμα πατρὸς
τοῖος Καλλικρατε
θῦνες ἀνὰ σιε[ροὺς Περσεφόνης θαλάμους

deinde magno spatio interposito litteris minoribus:

5. τιος Ἀπολλωνίου ἐποίησε

v. 5. Newton in comment. υἱός, sed in tabula, quod nos dedimus;
nec Newtoni lectura verisimilis, quamvis in tabula erratum
esse ille affirmet.

93.

Ibidem prope theatrum inferius:

	Στρά[των	θε[ύδωρος?
	Ἐρμο[φάν]του	Ἐρμο[φάν]του
θεύδ]ωρος Ἐρμοφάντου τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς θεοῖς		
0 ρος Ἐλευθερναῖος ἐποίησεν		θεύδωρος Π . .
v. 4 θεύδω]ρος?		

91. Newton l. l. II, 2. p. 757. tab. XCII n. 43. Overbeck. SQ. 2061.
92. Newton l. l. II, 2. p. 770 tab. XCVII n. 58.
93. Newton l. l. II, 2. p. 752 tab. XCI.

ARTIFICUM IN GRAECIA NATORUM TITULI POST
OLYMPIADEM 158 (= 608 a. u. = 146 a. Chr.) SCRIPTI, QUI
IN ITALIA REPERTI SUNT.

94.

c. OI. 156.

Romae quondam in basi reperta prope theatrum Argentinum,
quod nunc est (cf. Canina: architett. Roman. III p. 310):

Ποῖνος (?) Μακεδών. Πολυκλῆς ἐποιεῖ

95.

Romae in villa Ludovisia in veste Minervae:

Αν]τίοχος

Αθη]ναῖος

ἐ]ποιεῖ

Αἰγίναιος Letronneus.

96.

Romae reperta in Octaviae porticu Venus, quae nunc Florentiae
est Medicaea dicta, cujus in plintho:

Κλεομένης Ἀπολλοδώρου

Ἀθηναῖος ἐπόησεν »alii ἐπόησεν (sic!)

at Friederichsius plinthus haud intactum esse tradidit.

97.

Augusti fere
aetate.

Romae quondam in hortis Sixti V statua fuit viri nudi »con-
cionantis elata manu,« quem Germanicum immerito quidam putabant,
nunc est Lutetiae in museo; titulus in testudine scriptus, quae juxta
sinistrum viri pedem:

94. Brunn. hist. artiff. I p. 541.

95. C. I. III 6135. R. Rochette. lettre p. 207 sq. Welckerus: Alte Denkm. I,
p. 433. Brunn. I p. 550. Overb. SQ. 2221.

96. C. I. III 6157. R. Rochette. lettre p. 450 questions. p. 78 sqq. Brunn. I
p. 544. Overb. SQ. 2223. cf. Friederichs. Bausteine. p. 339. aeri incis. ap.
O. Müller. monn. vet. artis tab. L n. 224.

97. C. I. III 6158. Brunn. I p. 544. Overb. SQ. 2224. cf. Friederichs. Bau-
steine. p. 414 n. 693, ubi plura. Fröhner. mus. du Louvre I p. 214. inscr.
p. 228 n. 126. aeri incis. ap. O. Müller monn. vet. art. tab. L n. 225.

ΚΛΕΜΕΝΤ
ΚΛΕΜΕΝΤΙΟ
Ἰσχυαῖος ἑ
ἑταιροῦ

de Cleomenis nomine arae Florentinae uscripta et quae infra dicemus.

Augusti aere
aetate.

98. cf. 198.

Sub portana aenea aedificatae *Heroum* reperta, quae capiti ejus persimilis est, quem super Olympiae Iovisportum esse voluerunt vv. ddi.:

Ἰσχυαῖος ἑταιροῦ Ἰσχυαῖος ἑταιροῦ

Urbis. Chr.
saeculo. 1. 628
n. 1.

99.

Romae repertus est prope Pompeii theatrum Hercules mutilatus ille celeberrimus insidens in rupe, in qua:

Ἰσχυαῖος
Μαρτυροῦ
Ἰσχυαῖος
ἑταιροῦ

99a. v. ad 192a.

Arce *Freguana* (Arce hodie) prope Arpinum in basi:

Ἰσχυαῖος Μαρτυροῦ
Ἰσχυαῖος ἑταιροῦ

99b. 3

Romae quondam in Hercule vel Aesculapio truncata, quem in Agrippae thermis reppererant:

Ἰσχυαῖος Μαρτυροῦ
Ἰσχυαῖος ἑταιροῦ

Sed in unius Ligorii schedis titulus inest.

98. C. I. III, 6137. Beunr. I p. 543. Overb. Sg. 2217 cf. Friederichs. I. I. p. 119 n. 97 ubi vide plura.

99. C. I. 6136. Visconti. mus. PCL III p. 72 tab. X. Beunr. I. 542. Overb. 2214 cf. Friederichs. n. 676 p. 398, ubi plura.

99a. Primum edidit Marianna Candidi Dionigi l. c. ad num. 102 s. fol. 45 b. Beunr. I 542 nunc etiam in C. I. gr III p. 1264 ad num. 6136.

99b. Winkelmann. hist. artis. lib. X cap. 3 § 19. cf. Beunr. I 542.

100.

Nunc in *Britannia* (in *Petworth-house, Sussex*) in juvenilis satyri statua; titulus in arboris trunco:

Ἀπολλώνιος

ἐποίει O. Müllerus, sed diserte negavit illud verbum scriptum esse Conze.

101.

Tibure repertus est in villa Hadriani Apollinis nudi statua lyram tenentis nunc in majore *Balear. insula* (*Majorca*), juxta quem truncus arboris, in quo

Ἀπολλώνιος

ἐποίει

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ dedit Hübnerus, quod jure offendit Bursianum, sed altera litterae s (C) curvatura lapidis forte fractura efficitur.

102.

Romae repertus est in *Caracallae thermis* Hercules ille, quem *Farnesiacum* vocant, nunc *Neapoli* in museo; in inferiore rupis parte, qua heros clava nititur:

Γλόκων

Ἀθηναῖος

ἐποίει

102 a.?

Arce Fregellensi prope *Arpinum* in basi:

Γλόκων Ἀθηναῖος ἐποίει

Marianna Candidi Dionigi *Arce Fregellensi* duos lapides 99 a et 102 a modo repertos se ipsam vidisse enarravit; sed satis mirum, eo ipso tempore eodem in oppido titulos repertos esse duorum artificum, quorum opera in celeberrimis totius Italiae sunt; et ut Mariannam Cand. Dionigi mala fide non egisse libenter concedamus, ipsa ab hominibus nimis officiosis decepta videtur.

Augusti fere
aetate.

100. Brunn. I, 544. Conze. Arch. Anz. 1864 p. 239*. Overb. SQ. 2219.

101. Brunn. I, 544. E. Hübner. bulletin. 1861 p. 109. Bildw. in Madrid etc. p. 297 sq. Bursian. Ersch. et Grub. Encyclop. I vol. LXXXII, p. 497 n. 55. Overb. SQ. 2220. Kekulé: die Gruppe des Künstlers Menelaos p. 28.

102. O. Müller. monumm. vett. I tab. XXXVIII n. 152; titul. in C. I, III, 6142. Brunn. I, 549. Overb. 2230. cf. Friederichs. Baust. 396 n. 675. ubi plura.

102 a. Marianna Candidi Dionigi: viaggio fatto per alcune città di Lazio antic. Roma 1812 fol. 45b. Brunn. I 549 C. I. III p. 1264 ad n. 6142.

102 b. 2 v. p. 22.

Vulturinae in Herculis statua Farnesiaca persimili:

Γύψου Ἀθηνῶν

11. *scissa:*
Ch. recub.

103.

Romae in piscina Caryatidum, quam vocant, quae cum duabus aliis, quarum alterius quidem fragmenta tantum extant, ad Caeciliae Metellae sepulcrum reperta est:

Κυριακῆ

Μακρῆ

Ἀθηνῶν ἐπι-

μῆ

104.

Scissis in quibus fragmenta quae unum, quem genium bacchi-
cum nominant:

Δι' Ἰφύτης καὶ ἡμῶν . . .

. . . ἢ ἐπιμῆ

Ἀλεξάνδρου *Visconti* *Letronne.*

COPIA KNEXLITPER.

105.

Nepolis asseruntur crater a marmore Paro factus Bacchi-
anaglyphis ornatus, qui in ruinis Formionis repertus olim Caietae
expositus erat:

Σακκῆ

Ἀθηνῶν

ἐπιμῆ

102 b. *Delincatan* statuum *adna* *Donat'* *suppl. vet. msc. B4 C 2. III a. 5143.*

Brum. 1. 148

103. *C. a. II. 6166. Brum. 1. 151.*

104. *Visconti* *mon. Gab. n. 13. C. a. II. n. 6146. Brum. 1. 145.*

105. *Mus. Bor. 1. tab. 45. V. d. d. Keiseri. a. ult. Brum. 1. 50. sup. tab. W.*

Müller-Vissler. I. tab. XXXV. 396. — C. a. II. 6168. Brum. 1. 150.

Overm. Sk. 223. in K. Petersen. Arch. Rtg. 187. 1877. p. 46. sup.

Isokrit. Arch. Rtg. 187. p. 5.

105 a.?

»Juppiter sedens et duae mulieres libantes«; vidit *Mediolani*
Welckerus:

Σαλπίων ἐποίησε.

106.

Romae quondam in villa Borghesiana vas marmoreum, nunc Lutetiae in museo conservatur, quo in medio ara, in qua flamma ardet; ad hanc a dextra accedunt Hermes, Baccha, Corybas, a sinistra Artemis, Baccha, Satyrus; utrumque agmen cogit alia Baccha ea-que aversa ita, ut altera alteram aspiciat; in arae basi:

*Σωσίβιος
Ἀθηναῖος ἐπο . . .*

ARTIFICUM TITULI INDE AB OL. 150 SCRIPTI QUI
IN GRAECIA REPERTI SUNT.

ARTIFICES ATTICI.

107.

Athenis in arce ad Erechtheum repertus titulus, nunc Lutetiae
in museo:

*Παλλὰς Ἐρεχθειδᾶν ἀρχαγ[έτα σὸ]ν κατὰ ναὸν
ἄδε τ[οι ἰ]δρύθη φιλέρα [Ἡ]ρ[ακλέ]ος,
Βουταδέων ἐπύμων ἐ[ξ]αῖμ[ατος], ἄς [γ]ενέτωρ μὲν
τα[γὸς] ἔφν στρατιᾶς πεντάκι παυσίμαχος,*

105 a Welcker. mus. rhen. n. ser. tom. VI p. 403. Brunn. I, 550. Overb. SQ. 2233. — Nunc edit. in Arch. Ztg. 1870 tab. 27, ubi cf. Kekulé p. 4 sq. qui ut nos (v. p. 14. 63.) inscriptionem falsam esse suspicatus est.

106. O. Müller. monumm. vet. art. II tab. XLVIII, 602. Clarac. tab. 126 n. 332. C. I. 6170. Brunn. I, 551. Overb. SQ. 2234. cf. Friederichs. Bausteine p. 451 n. 737. Guil. Fröhner. inscr. gr. mus. Paris. p. 229 n. 127.

107. C. I. I p. 916 n. 666. Clarac. inscr. tab. 41, 443. Brunn. I, 557. Overb. SQ. 2239. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 32. O. Jahn. Pausan. descr. arcis Athen. p. 44 n. 10.

5. τοὶ [πρ]όγονοι δ' ἄνθησαν ἐν Αἰγείδαισι Λυκοῦργος
χῶ χθονὶ τιμᾶεις Ἀτ[θ]ίδι Διογένης,
ὦν τῷ μ[έν] ῥη[τὸς] λόγος ἀνδανεν, οὗ δὲ δι' ἔργα
ἔδρακεν ἀρχαίαν πατρὶς ἐλευθερίαν.
Εὗ]χειρ καὶ Εὐβουλίδης Κρωπίδαι ἐποίησαν.

Pittakis. Ἐφημ. 2121 hos artifices antiquiores esse, quam ad quos 107a et 108 pertinent, ex litterarum formis collegit, sed v. Stephan. l. l.

107 a.

Athenis in anteriore arcis muro:

corona

corona

Εὗ]χειρ καὶ Εὐβουλίδης [ς Κ]ρωπ[ίδαι] ἐποίησαν

Beuleus hos artifices antiquiores esse ex hujus tituli litteris contendit.

107 b.

Ibidem prope ecclesiam dirutam Panagiae Pyrgiotissae:

Εὗ]χειρ [καὶ Εὐβουλίδης] Κρωπ[ίδαι] ἐποίησαν.

litterae de industria extinctae sunt.

107 c.

Ibidem in prytaneo, quod credunt:

ὁ δ᾽ ἦμος ὁ Ἀ[θηναίων]

Μιλτιάδην

Ζωίλου

Μαραθώνιον

Εὗ]χειρ καὶ Εὐβουλίδης [ς Κρωπίδαι] ἐποίησαν

107 d.

Ibidem in introitu prytanei, quod credunt:

Εὗ]χειρ καὶ Εὐβουλίδης ἐποίησ[αν]

107 a. Ἐφημ. 2121. Brunn. bullet. 1859 p. 200. Beuleus acrop. II p. 345. A. v. Velsen Arch. Anz. 1853 p. 360. O. Jahn. l. c. p. 44 n. 11. Overb. SQ 2242. Rangabeus II p. 755 n. 1110. qui item ante Romanae dominationis aetatem hunc titulum scriptum esse censet.

107 b. Pervanoglu. bullet. 1861 p. 43 sq. Overb. SQ. 2243.

107 c. Ultimatum versum dederunt Pervanoglu. bullet. 1862 p. 86. Overb. SQ. 2244. Integrum titulum edidit Cumanudes Φιλίστωρ p. 141.

107 d. Ἐφημ. 1861 n. 4101. Pervanogl. bullet. 1861 p. 139. Φιλίστωρ I p. 196.

108. v. B, 16.

Athenis prope dipylon vetus:

Εὐβουλιῶδες Εὐ]χειρος Κρωπιῶδες ἐποίησεν.

Εὐχειρος Stephano nominativus est.

fortasse
inter 130—70
a. Chr.

109. (cf. 98.)

Athenis in buleuterio, quod credunt:

..... α

Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Μαραθώνιος ἐποίησεν

ineunte II
a. Chr. sec.
ut videtur.

110. v. B, 17.

Athenis in Dionysi teatro:

*Ἀρχίας Ἀπολλωνίου Μαρα-
θώνιος ἐποίησεν.*

111. v. B, 16.

Athenis:

Μ]άρακος [Η]ειραιεύς ἐποίει

fortasse
inter 130—70
ante Chr.

112.

Athenis in arce:

*Πύρρος Νεοκλείδου
ἀνέθηκεν Ἀθηναῖ Πολιάδι*

Μνασίας ἐποίησε.

113.

Athenis in arcis muro meridionali:

... ἀδης

Εὐάρχου

Ἐρχιεύς.

Στράβαξ ἐποίησεν

108. L. Ross. arch. Aufss. I p. 143 sqq. L. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 32. Brunn. I, p. 551. Rangabeus II, p. 754 n. 1109. Overb. SQ. 2240.

109. Ἐφημ. 2476. Bursian. Arch. Ztg. 1856 p. 222. Overb. SQ. 2218.

110. Ἐφημ. 1862 p. 147 n. 123. Pervanoglu. bullet. 1862 p. 165. Overb. SQ. 2216.

111. Pervanoglu. Arch. Anz. 1866 p. 172*.

112. Rangabeus II p. 727 n. 1020. O. Jahn.: Pausan. descr. arcis Athen. p. 45, 22. Overb. SQ. 2255. Lebas. inscr. II n. 15 a (in commentar.)

113. Cumanudes: Ἐφημ. τῶν Φιλομαθῶν 1864 n. 539. U. Köhler. bullet. 1865 p. 138.

114. cf. [205].

Athenis in arce prope Erechtheum:

ὁ δ]ῆ[μος

Μάρκον Ἀντώνιον α[ν

Ἀναξίωνος υἱὸν ἀρ[ετ]ῆς [Ξ]νεκῶ

litteris minoribus: Λεωχάρης ἐποίησεν.

114a.

Athenis haud procul a Lysicratis monumento:

Εὐβουλος [Σπιν]θάρου Προβαλίσιος

Λεωχάρης ἐποίησεν.

De celeberrimo illo priore Leochare cogitavit M. H. E. Meierus.

114b.

Athenis prope stoa poicilen, quam dicunt:

. εὐς

. . . ἀ]νέθηκεν

Λεωχάρ[ης

ἐποίησ]ε[ν.

Pervanogl. dubitat, ad utrum Leocharem titulus pertineat.

Athenis in arce: 115.

Μετρότιμος ἀνέθηκεν Ὀῦθεν

Δεινομένης ἐποίησεν

Romanae aetati hunc Dinomenem tribuendum esse ex scriptura observavit Ad. Michaelis contra omnes alios.

Athenis in arce: 116.

in summa basi

114. L. Ross. Arch. Aufss. I p. 177. Lud. Stephani mus. rhen. nov. ser. t. IV p. 31; tab. II 20. Brunn. I, p. 555. Rangab. I p. 41 n. 50. Overb. SQ. 2257. O. Jahn. l. c. p. 45, 19.

114a. L. Ross. Demen v. Attica p. 93 n. 156, ubi vide Meierum; L. Ross. Arch. Aufss. I p. 178 not. Brunn. I, p. 390. Rangab. II p. 756 n. 1114.

114b. Cumanudes: ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι 1860 n. 29. Pervanoglu. bullet. 1860, 212. Overb. SQ. 2258.

115. C. I. I 470. Brunn. I, 273. Overb. SQ. 925, sed cf. Michaelis in appendice ad Jahni edit. Pausan. descript. arcis. p. 17. Lebas. inscr. I in commentar. p. 30 n. 47a. L. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 18.

116. U. Köhlerus Arch. Anz. 1866 p. 168*.

a.

Διονύσιος Σίμου Κυθωνιά[της]
πρόξενος ἀνέθηκεν Λάμπωνα

in parte anteriore:

b.

ὁ δῆμος
Γάϊον Αἴλιον Γάλλον
ἀρετῆς ἕνεκα
Πραξιτέλης ἐποίησεν.

in a. 1. v. Δ et -της pedibus statuee insistentis oblitterata sunt.

116a.

Athenis prope Agrippae monumentum:

ὁ δῆμος
Γναῖον Ἀκερρώνιον Πρόκλον
ἀνθύπατον τῆς εἰς ἑαυτὸν εὐνοίας
καὶ κηδεμονίας ἕνεκεν

(? consul
anno 37
p. Chr. cf.
Tacit. VI, 45
Sueton.,
Tib. 73. C. I.,
lat. II. 172.)

5. Πραξιτέλης ἐποίει

v. 5. litteris antiquioribus scriptum esse dixerunt, sed hoc fortasse ob Praxitelem illum celeberrimum videre sibi visi sint; nos offendimur imperfecto ἐποίει comparato n. 116, quo quidem Romanae dominationis aetate Praxitelem quendam artificem vixisse luculenter efficitur. Haud genuinam putarunt inscriptionem 116a R. Rochett. et Brunn. quos quidem effugisse videtur, etiam Wordsworthium illam et vidisse et edidisse.

117. cf. 40.

Athenis in introitu prytanei, quod credunt:

Ἀργαῖον Ἀργαίου Πλ[ωθία
Βατάκης Βατάκου Πειραι[εύς
θεραπευθεὶς ἀνέθηκε litteris minoribus:
Δημήτριος Φί[λω]νος Πτελεάσιος ἐποίησεν.

- 116 a. Wordsworthius Athens and Attica p. 120 p. 142 II ed. M. Leake: Topogr. v. Athen. II Ausg v. Baiter. u. Sauppe p. 237 not. R. Rochette. questions. p. 118. Brunn. mus. rhen. nov. ser. tom. VIII p. 238. — O. Jahn. Paus. descr. arcis Athen. p. 45 n. 24.
117. Ἐφημ. 4103. Pervanoglu. bullet. 1861 p. 138 et Arch. Anz. 1861 p. 171*. Cumanudes, Φιλίστωρ I, p. 198. Overb. SQ. 1389 cf. C. Bursian in annall. philol. et paedagogg. ed. Fleckeisen etc. tom. LXXXVII, p. 88.

v. 1. *Πλ* unus Cumanudes; prope hanc basim lapis inscriptus epigrammate ad eundem Argaeum pertinente repertus est, quod edidit Cumanudes:

*Εἴ τι πάθος μερόπων γεραῶς νόος εἶρ' ἐνὶ τέχναι,
φαμί σε [νῦ?]ν κατιδεῖν ἐδξυνέτοις πραπίσι,
κρίνανθ' ἰητρῶν σοφὰ δόγματα καὶ τὸ περισσόν
ἐκ βύβλων ψυχῆς ὕμματα δρεφάμενον,
5. Εὐδιάδος τ', Ἀργαῖε, πορεῖν γάνος ἀμερίοισιν
οἴνας, γυιοπαγεῖς ῥυόμενον καμάτους·
ἀνθ' ὧν σοῦ τέχνας ἐρατὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται,
λαμπρότερον δ᾽αστρων ἔσσεται οὐρανίων.*

118.

Athenis ad radices arcis:

(consul.
a. 737?)

*ὁ δῆμος
Πόπλιον Κορνήλιον Ποπλίου υἱὸν Σχιπίωνα
ταμίαν καὶ ἀντιστρατηγὸν
ἀρετῆς ἔνεκα*

litteris minoribus:

Κηφισόδ[ω]ρος ἐποίησεν.

119.

Augusti
fere aetate.

Athenis in arce inter propylaea et Parthenonem:

*[ὁ δῆμος]
βα]σιλέα Ῥασκούποριν Κότυος
ἀρετῆς ἔνεκεν τῆς εἰς ἑατὸν (sic!)*

litteris minoribus: *Ἀντίγνωτος ἐποίησε.*

119 a. 120.

Athenis quondam in arce prope Erechtheum lapis utrimque inscriptus:

118. C. I. I n. 364. R. Rochett. lettre. p. 247. Brunn. I, p. 555. Overb. SQ. n. 2256.

119. L. Ross. Arch. Aufss. I, p. 158. L. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 35 tab. II, 24. Brunn. I p. 553. Beulé acrop. I, 334. Overb. SQ. 2249.

119 a. C. I. I p. 911. n. 359. 120. C. I. 370 b.

a

ὁ δῆμος

βασιλέα Κοῦτυν βασιλέ[ω]ς

Ῥαισκουπόριδος ὄν ἀρετῆς

ἔνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτόν.

εὐλογοῦν] εὐχαικότητι σου γαλακτιστῶς σοσιαλῆτι

(Trajani

fere aetate)

b.

ὁ δῆμος

Παῦλλον Φάβιον Μάξιμον ἀρε-

τῆς ἔνεκεν τῆς εἰς ἑαυτόν.

εὐλογοῦν σοσιαλῆτι

consul a. 748

a. u. ?

Antignotum ad a, Eumnestum spectare ad b ex 119 conjeceris merito, quamquam ita etiam si res se habet, mirum, inversos esse artificum titulos, qua in re nihil juvare videtur Brunnii conjectura, qui basim ipsam cum iterum inscriberetur inversam esse putaverit.

120 vide 119 a.

121.

Athenis prope stoa poicilen, quam credunt:

Τιμοκράτης Ἀθηναῖο[ς

ἐποίησεν.

122.

Athenis prope ecclesiam dirutam Panagiae Pyrgiotissae:

Ἐρμῆπος Διομένου Σουνιεδὸς ἐποίησεν.

123.

I p. Chr.
seculo.

Athenis in arce inter propylaea et Parthenonem in basi posteriore aetate ad aedificium aliquod adhibita:

119 a. 120. L. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 34. Brunn. I, p. 553. Overb. SQ. 2250.

121. Pervanogl. bullet. 1860, p. 212. 1861 p. 44. Overb. SQ. 2253.

122. Pervanogl. bullet. 1861 p. 44. Overb. SQ. 2251.

123. L. Stephani. mus. rhen. nov. ser. tom. IV p. 33 tab. II, 23. Brunn. I, p. 555. Overb. SQ. 2252.

[ἐν τῷ ἱερῷ]
Ἀθηνᾶς Πολ[ιάδος
Ἀρισ]τονίκη Νικάνδρου
Μελι]τέως θυγάτηρ τὸν
. τρίδουν Κ ον . .
Ἰσ]αγόρου Μαραθώνιον
ἀνέθηκεν

litteris minoribus:

Σώφρων Σ[ουν]ιεὺς [ἐποί]ησεν.

124.

Athenis haud procul ab Attali porticu duae mulieres truncatae, quae Romanam aetatem redolent, repertae sunt, quarum altera thorace et sago induta in pendente cingulo praebet:

Ἰάσων Ἀθηναῖος ἐποίηι.

III fortasse
p. Chr. sec.

125.

Athenis prope ecclesiam dirutam Panagiae Pyrgiotissae:
Καλλισθένης Καλλισθένου Σφήττιος ἐποίηι

Augusti
fere aetate.

126.

Athenis prope Areopagum:

. ἀρεως Ἀπολλοφάνου
. ων Θεοξένου τοῦ Δημητρίου
. Ἀπολ]λωνίου Ἐπωνύμου δὲ τῆς
. τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαρνέων ἀντι-
. χαριστήριον Ἀρει καὶ Σεβαστῷ

litteris minoribus:

. ς Διογνήτου Ἀχαρνεὺς ἐποίηι

127.

Athenis a propylaeis septentrionem versus:

124. Ex Gurlittii litteris Arch. Ztg. 1869. p. 67 b. bullet. 1869 p. 162.
125. Ἐφημ. 4106. Pervanogl. bullet. 1861 p. 43. Overb. SQ. 2261.
126. L. Stephani. l. c. p. 39 tab. II, 27. Brunn. hist. artiff. I, 557.
127. Ἐφημ. 3502. Brunn. bullet. 1840 p. 51.

. . νεὺς . . . σο
νι ι

Ἄρτ-Πολ-?]έμων Φλειάσιο[ς ἐποίει?

de alia Artemonis, ut docuerunt quidam, inscriptione vide n. [218]

128.

»Venetiis apud Nobiles Emos« basis in *Delo* insula reperta:

Ἀρχέλαος Διονυσίου Μαραθῶνιος τὸ ἄγαλμα
ἀνέδηκεν ὑπὲρ τε ἑαυτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς
καὶ τῶν τέκνων, κατηφορούσης Δωροθέας
τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς Ἰσιδι ἐπὶ ἱερέως
Δημητρίου τοῦ Δημητρίου Ἀναφλυστίου, ἐπι-
μελητοῦ δὲ τῆς νήσου Διονυσίου τοῦ Δημητρίου
Ἀναφλυστίου

post Ol. 152,
fortasse post
pugnam
Actiacam
cf. Boeckh.
ad C. I. II
n. 2270.

Διονυσόδωρος καὶ Μοσχίων
καὶ Ἀδάμας οἱ Ἀδάμαντος Ἀθηναῖοι
ζαχορεύοντος Μαραθῶνος ἐποιοῦν.

129.

»Olim *Delī* nunc in oppido Halifax comitatus Eboracensis «
(dedicati nomen haud dubie in plintho erat):

Ἀμύντας Λυσιμάχου Κνίδιος
Ἀφροδίσιος Ἀμύντου Σολεύς
εὐεργεσίας ἔνεκεν τῆς εἰς ἑαυτοῦς
Ἀπόλλωνι, Ἀρτέμιδι, Ἀητοῖ.
Ἡφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος ἐποίει.

129 a.

In *Delī* monte Cynthio olim in basi:

οἱ μελαν[ηφόροι καὶ οἱ θεραπευταί . . .
σ]ω[ν]α Ἐρμοκράτου Δε . . . [ἐπιμελητὴν
Δήλου [γενόμενον
ἀρετῆς ἔνεκεν καὶ εὐσε[βείας ἀνέθηκαν
Σαράπιδι, [Ἰ]σι[δι], Ἀνούβιδι, Ἀρπο[κράτει

128. C. I. II, 2298. Overb. SQ. 2248 cf. Brunn. I, p. 555.

129. C. I. II, 2284. Overb. SQ. 2245 cf. Brunn. I, p. 554.

129 a. C. I. II, 2293. Overb. SQ. 2246 cf. Brunn. I, p. 554.

ἐπὶ ἱερέως
Δημοσίου [τ]οῦ Πολυκλε[ί]του
Ἄλωπε[χ]ῆθεν
Ἡφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος
ἐποίει.

de Hephaestione Demophili filio, qui immerito irrepit in artifices
veteres v. [207].

TITULI RELIQUORUM GRAECIAE ARTIFICUM.

130.

Mercabbae in vico »haud procul a Midea *Tiryntem* versus«
in ecclesiae pariete tabula marmorea satis magna est, supra quam
aliquando signum aliquod fuisse consentaneum est:

Ξερόφιλος καὶ Στράτων
Ἀργεῖοι ἐποίησαν.

130 a.

Sicyone in ruderibus:

αθιος
ωνος

Ξερόφιλος καὶ Στράτ]ων Ἀργεῖοι ἐποίησαν.

131.

Spartae »στῆ Παρόρη in Παναγίας«: (ex schedis Fourmonti)

Τὸν κλυτὸν ἠγε[μ]ονῆα Χαρείσιον || ἀνθετο κούρα,||
Σπάρτας ἄ πρώτα, || Πηνελόπεια νέα,||
ἦ]ν μέγα χάρμα πάτρα || [Σ]παρτιατικὸς ἠέξη]σεν,
κυδάλιμος || [γ]ενέτωρ κυδαλίμα[ν] || θύγατρα·

hoc loco phallus

Δημητρίου τοῦ Δημητρίου γλυφῆ.

130. L. Ross. inscr. ined. I n. 58. Lebas. inscr. I p. 20 n. 112. Brunn. I, 420.
Rangab. II p. 782 n. 1231. C. Keil. mus. rhen. nov. ser. tom. XIV p. 515.
Overb. SQ. 1586.

130 a. E. Curtius: Kunstblatt 1845 n. 40 p. 166. Peloponnesos II p. 586 not. 62.
C. Keil. I. c. p. 516.

131. C. I. I n. 1409. Lebas. inscr. II p. 35 n. 181. ultimus versus ap. R. Roch.
lett. p. 278. Brunn. I p. 604. Overb. SQ. 2297 b.

131 a.

»Novae Spartae in vestibulo ecclesiae Περιόλεπτος dictae« ex schedis Fourmonti:

<p>Ἄγα]θῆ τύχη
τὸ]ν ἀγνότατον [καὶ
δι]καιότατον — —
ο]ν Παυλεῖνον — —
5. σ]αντα τήν — —
— τῶν ἐξο]χω —
τάτω]ν? ἐπάρχων — —
. . . ἦσαντα καὶ τε — —
ἐπιμελ]ητοῦ Ῥώμης — —
10. — — ἀρχου μετὰ — —
τι]μὰς? καὶ ἄλλας — —
— — ων ἀρχὰς? ἦσε — —
— — καὶ διορθωτῆν [τῆς
σκι]άδος? τῆς πε]ρι
15. τ]ήν τρίτην ἀψεῖ]θα
. . ν τῶν εἰς τήν — —
αναεκαπρωθεν?
— παραπύλια δι — —</p> | <p>ύ]πό τε τοῦ χρόνου [καὶ τῶν?
20. τ]οῦ ποταμοῦ ῥευ[μάτων?
καὶ πο[λλ]ῶ χρόνω — —
— αντα κατερηρημ[μέν —
— καὶ συνπεπτω[χότ — —
ἐ]κ θείας προνοίας — —
25. τῆ πατρίδι — —
κα]τασκευάσαντα — —
τῶ]ν τῆς πόλεως [ἀναλω-
μ]άτων? Μέμμιος [Ἀθ-
ρή]λιος Ε[ὐ]τυχος [ἐπι-
30. μελητῆς αὐτῶν — —
— — ἐν τούτῳ — —
τὸν εὐερ]γέτην τῆς πόλεως.
Δημήτριος
Δημητρίου
35. ἐποίει</p> |
|---|---|

omnes 35 versus in lapide uno ordine scripti sunt.

132.

Spartae »στῶ Σκλαβοχωρίῳ in Apollinis« (ex duplicibus schedis Fourmonti):

— — — — —
προσδεξαμένου τὸ ἀνάλ]ωμα
τοῦ πατρός.
Ἀθρήλιος Νεικηφόρο[ς] Νεικηφόρου ἐποίει

133.

Buthroti quondam in moenibus, postea in museo Naniano:

Trajani
vel Hadriani
aetate.

- 131 a. C. I. 1330. tres ultimi versus apud Brunn. histor. artiff. I, 603. Overb. SQ. 2297 a.
132. C. I. 1402. ultim. vers. ap. Brunn. I, p. 604. Overb. SQ. 2298.
133. C. I. II, 1823. cf. R. Rochett. lettr. p. 418. Brunn. I, p. 604. Overb. SQ. 2299.

Φλάβιος
Ἀθηναγό-
ρας ἱερὸν-
ς Ἀφροδί-
5. τῆς ἀν-
έθηκεν
Θράσων
Πελληνεὺς
[ἐποίησεν]

»in Naniaana tabula uni sane post vocem Πελληνεὺς vocabulo addendo spatium superest.«

Anno 149
p. Chr. idib.
Novemb.

134.

Ex *Thracia*, ut videtur, fortasse *Perintho* ex urbe *Lutetiam* apportata columna, ubi erat in museo Jomardi:

τὸν πρὸ πύλαις ἤρωα||τὸν ἄλκιμον ἐν τριόδοισι
(deinde anaglyphum satis rude, in quo eques fere nudus, qui a sinistra ad dextram vehitur, sustinens dextra manu chlamydem quae summum modo pectus tegit; ante equum autem arborem vides serpentis nexibus circumdatam):

τὸν κλεινὸν Ναέτου θῆκαν ἐρι||σθένεος
Κλαυδιανοῦ πρὸ δόμοισι||σοφοτεχνήεις ἄνδρες
τεῦξαν ὁμῶς||γλυφικῆς ἀμφὶ καὶ εὐγραφίης
5. Κλεῖτος||ὁ σὸς Καπίτων γλύψας, γράψας δὲ φίλος||σοι
Ἰανουάριος θεράπων εἶνεκεν εὐσεβείης.
Ζῶγρε, δέσποτ' ἀναξ, τὸν σὸν ναετῆρα||μεθ' ἡμῶν
Κλαυδιανὸν, Θρηκῶν πρῶτον||ἐν εὐσεβίῃ.
Ἵορφίτω καὶ Σοσ||σίῳ Πρείσκῳ ὑπάτοις, εἶδοις
νοεμβρίοις.

135.

In statua feminae ex *Graecia* Romam translata:

ὁ δεῖνα Λυ]σιμάχου ἐποιεῖ

134. E. Egger. annall. d. instituto. etc. tom. XL (1868) p. 133 sqq.

135. J. J. Winckelm. Briefe von Dassdorf p. 216. C. I. III. 6178. Brunn. I, p. 608.

TITULI IN ITALIA REPERTI ARTIFICUM, QUI IN INSULIS
AEGAEI MARIS ET IN ASIA NATI SUNT.

RHODII ARTIFICES.

136. v. B. 18.

»In insula *Capreis* in marmore reperto ad locum S. Valentini
dictum«:

Ἀθανόδ[ω]ρος Ἀγησάνδρου
Ῥόδιος ἐποίησε

Ἀθανόδορος male, qui primus edidit, Guarini.

136 a.

»In basi statuae reperta in *portu Antii*«:

Ἀθανόδω[ρο]ς Ἀγησά[νδρ]ου
Ῥόδιος ἐποίησε

Winckelm. Ἀγησάνδρου. Marini.: Ἀγησα.

(136 b.)

In vase lapideo, quod ubi repertum sit, non constat:

. . . . δωρος Ῥόδιος ἐποίησεν

at hic non de artifice sed de marmorario aliquo cogitandum esse
concessit ipse Rochettus.

137.

Romae in rudibus aedificii in regione trans Tiberim sita:

Πολύδωρ-? Ἀθανόδωρ-?)ος Ἀγησάνδρου
ἐποίησε

136. Raim. Guarini: *bullet.* 1832 p. 135. C. I. III n. 5870 a. R. Rochett, *lettre.*
p. 233. Brunn. I, p. 470. *Overb. SQ.* 2033 cf. Stephani l. l. ad 136 a.

136 a. Winckelm. *hist. art. lib.* X cap. 1 § 11 not. Marini. *inscr. Vill. Alban.*
cl. V n. 156 p. 172. C. I. 6133. L. Stephani. *bullet. de l'académ. de*
St. Pétersb. 1849. tom. IV. p. 1 sqq. R. Roch. *lettre.* p. 233. Brunn. I,
p. 480. *Overb. SQ.* 2034.

(136 b. C. I. 6134. R. Rochett. *lettre.* p. 160, 234. Brunn. I, p. 470. *Overb.*
SQ. 2035.)

137. W. Helbig. *bullet. del. inst.* 1867 p. 143 sq. *Overb. SQ.* 2036.

138.

Prope urbem, quam *Piombino* nunc vocant, in mari reperta est statua aenea juvenis nudi (Appollinis ut videtur), quae nunc asservatur in museo Parisino:

in pede sinistro litteris argenteis:

ὁ δᾶμ]ο[ς?

Ἄθανα[ί]α

δεχάταν

fuit in interiore statua lamina plumbea inscripta, cujus tria fragmina per cava oculorum in lucem protracta sunt:

a.

b.

c.

d.

M? Z?]ηγνόδο[τος (deest) φῶν Ῥόδ[ι]ος ἐπόου.

b. ex R. Rochetti conjectura: *τος τύριος* cf. n. 88. Statuam ex Graecia apportatam esse tradidit Gerhardus, bullet. 1832, p. 196, cui consentit R. Rochettus annal. d. instit. 1833 p. 193, nos Letronnium secuti sumus. Quamquam inscriptio falsa haud paucis visa est et etiamnunc videtur.

139. cf. 78.

Prope »*Montem Porcium*« haud procul a *Tusculo* reperta est statua viri fere nudi, quem Sextum Pompejum falso quidam crediderunt; in thoracis, qui stat juxta dextrum crus, aversa parte:

᾽Οφελίων

Ἀ]ριστωνίδα.

᾽Οφελίων Fröhner. Nunc in museo Parisino.

140.

Prope *Cumas* in basi:

ὁ Δέχμος Ἔιος Παχίου Ἰσίδωρος Νουμ[ηγνίου
Πάριος ἐποίει

Ante Rom.
imperato-
rum
tempora, ut
videtur.

θε]λόδεχμος male Rochettus.

138. Letronne: mém. de l'acad. tom. XV (1845) 2e. part. p. 128 sqq. R. Rochett. questions. sur l'histoire de l'art. 1846 p. 49 sqq. tab. Brunn. I, p. 472. C. I. IV n. 6854 b p. 13 sqq.
139. Clarac. mus. de sculpt. tab. 332 n. 2320. — C. I. 6177. Brunn. I, p. 465. Overb. SQ. 2028. Guil. Fröhner. inscr. gr. mus. Paris. p. 229 n. 128.
140. C. I. III n. 5858. R. Roch. lettre. p. 337. Brunn. I, p. 524. Overb. SQ. 2089.

141.

Mutinae extat statuæ thoracatæ truncus, cujus pectus Medusæ capite ornatum est; in corpore autem:

Ξένω[ν] Ξέ-
νωνο[ς] κα[ὶ]
Σωγέ[ν]ης
Σωκρ[άτ]ου
Πάριο[ι] ἐ-
ποίου[ν].

haud genuinam putavit inscriptionem Cavedonius non satis idonea causa addita, ut videtur.

142.

Romæ quondam in statua Herculis:

Μηρόδοτος καὶ
Διόδοτος οἱ Βοηθοῦ
Νικομηδεῖς
ἐποίου[ν].

Quamquam suspicione titulus non caret ob artificum patriam *Nicomediā* — alius autem Diodoti titulus (C. I. III n. 6146) haud dubie Ligorio debetur cf. Brunn. I, p. 501; — *Nicomedis* enim medici nomen, qui Boethi, Diodoti et Menodoti patris, *Carchedonii* aliquod opus dedicavit, in inscriptione 187, quam quidem primus Falconerius († 1686) edidisse videtur: inscr. athlet. in Gronovii thes. tom. VIII p. 2342 sqq.; n. 142 autem Fulvio Ursino († 1600) debemus, quem multa a Ligorio accepisse constat. Haec quaestio autem a me dirimi non potest, qui nesciam, num forte Falconerii titulus jam Ligorii aetate innotuerit.

141. L. Stephani. litt. Graec. part. V p. 10 (quam inspicere non licuit). L. Ross. Arch. Anz. 1854 p. 439; 1856 p. 55* (= Arch. Aufss. II p. 682). Cavedoni. Arch. Anz. 1854 p. 469 sq.

142. Winckelm. hist. art. IX, 2 § 10 ex Plinio (ed. 1525) quem Fulv. Ursinus et Bartholom. Aegius adnotationibus impleverant. C. I. 6164. Brunn. I, p. 501. Overb. SQ. 1600. de Boetho Paus. V, 17, 4.

143. cf. 158.

In arboris trunco, qui est ad statuam gladiatoris Borghesiani prope *Antium* reperti, quem asservant nunc in museo Parisino:

Ἀγασίας
Δωσιδέου
Ἐφέσιος
ἐποίει

I. a. Chr.
secul.

144.

In arboris trunco juxta viri fere nudi quem Martem dicunt statuam marm. Pentel., quae nunc in museo Parisino asservatur:

Ἡρα]κλεί]δης
Ἀγα[ύ]ου Ἐφέσιος
καὶ Ἄρ μάτιος
ἐποί ουν

v. 2. Ἀγασίου R. Rochett. Clarac. Ἄγνου Overbeck.

v. 3. Ἀγνείος Clarac. Letronn. Ἄπνειος R. Roch. Ἄπ . . . αἰ?νειος Overbeck. nos Fröhnerum secuti sumus, qui se rectum vidisse diserte affirmavit.

145.

Anno c. 15
p. Chr.

Bovillis in ruderibus repertum anaglyphum, quod interpretantur esse Homeri apotheosim, nunc in museo Londinensi asservatur; sub Jovis sedentis effigie:

Ἀρχέλαος Ἀπολλων[ί]ου
ἐπο[ί]ησε Πριηνεὺς.

143. Figuram aeri incisam edidit O. Müller monumm. artis veter. I tab. XLVIII 216. — tit. C. I. 6132. Brunn. I, p. 571. Overb. SQ. 2278 cf. Friederichs. Bausteine n. 681 p. 401 sqq.
144. Aeri incisa figura ap. Comit. de Clarac. tab. 313, 1439. — C. I. 6152. R. Rochett. lettre. p. 165. Clarac. catal. artiff. p. 14. Brunn. I, 572. Overb. histor. artis etc. II p. 313 not. 38. SQ. 2279. Fröhner. inscr. gr. mus. Paris. p. 227 n. 125.
145. C. I. III n. 6131 melius Brunn. I p. 572. Overb. SQ. 2285. cf. A. Kortegarn „de tabula Archelsi dissertat.“ Bonnae 1862. Friederichs. Baust. n. 786 p. 446 sqq. Aeri incisa ap. O. Müller. monumm. art. vet. II, tab. LVIII, 742.

146.

In *Hadriani villa* haud procul a *Tibure* duo centauri reperti sunt, qui nunc Romae in museo Capitolino servantur; quorum in plinthis:

Hadriani
aetate.

Ἀριστέας καὶ Παπίας Ἀφροδισεῖς

147. v. B. n. 11.

Romae in villa Ludovis. viri sedentis statua, cujus in veste prope genu sinistrum:

II p. Chr.
seculo.

Ζήνων

Ἄττιν[α]

Ἀφροδε[ι]

σιεὺς

ἐποίει

147 a. (148?)

Syracusis quondam in statua mulieris toto fere corpore amictae in plintho, si recte audio:

Ζήνων

Ἀφροδισι-

εὺς ἐποίει

148.

Pisauri quondam in veste statuae, cujus pes tantum supererat:

Μενεσθεὺς

Μενεσθέως

Ἀφροδισιεὺς

ἐποίει.

149.

Romae in museo Capitolino anaglyphum opus asservatur, in quo armati effigies satis rudi arte expressa est:

146. Ambo delineati ap. Foggini. mus. Capit. IV tab. 32. 33. Unius figura ap. Müller. I. c. tab. XLVII, 598. — C. I. 6140. Brunn. I, 573. Overb. SQ. 2286.

147. C. I. 6151. Brunn. I, 574. Overb. SQ. 2288.

147 a. C. I. 5374. R. Roch. lettre. p. 429. Brunn. I p. 574. Ov. SQ. 2289.

148. C. I. 6167. Brunn. I p. 575. Overb. SQ. 2290.

149. C. I. 5923.

A.	B.	C.
— — — — — [πα-	vestigia insculpti	
τρος αὐτοῦ N[εική-	hominis	
της Ἡράκλει[ος	arma-	
προβιβασθεῖς καὶ	ti	
αὐτὸς ἄθλοισ τοῖς	— — — —	[Ἰλεως]
5. ἐν σταδίοις τ[έ]τευ-	Νεικήτης	εἰ]ς τοὺς
χεν, καὶ πρῶτον	τῷ γένει — —	θ]υη[τ]οὺς
στρεφθεῖς στάδι[ο]ν καὶ	Εὐτόχης Βειθυνὸς	γείνετε
αὐτὸς δὲ διαυλον	τεχνείτης ἐποίει.	θεός.
ἡελίου τε δρόμον		Ἐρμῆς [ὁ κ]α[ῖ]
10. μήνης τε σελή-		Εὐσκούπι-
νης ἄθλα τελέσ[σ]ας		ος φίλος
μείζονα θ' Ἡρακλέ-		ἀπο[κατ]έ-
ους σὺν [τ]ει[μ]ῆς ἐνεγ-		στη]σα καὶ
κ]ῶν, αἴσι τῶν [γ]ονέ-		αὐτὸς σὺν δά]
15. ὦν τὸ γένος καὶ πα-		μα[ρτ]ι Εὐο-
τριδος τε τύχη		δά[α], ἦν εἰ-
ἔ]παι[ν]ον ἐχ[ού]σης		χομε σώζε-
ἐν Ῥώμῃ τῇ κοσμ[ο-		σθε πάντοτε.
τρ]όφῳ χάριν οἶδε		
20. μεγίστην ἐν μεγά-		
λῃ δόξῃ τ' ἔδραμε[ν]		
ν]εικήσας Ῥωμα[ίους]		
ἦ[ν] τε τυχὸν καὶ		
σὺν [τ]ειμῇ προφή-		
25. τῆς ὧν γε προεῖ-		
πα θεῶν		

In A »versus sunt volente auctore hexametros facere, quod parum feliciter cessit.«

TITULI ARTIFICUM IN AEGAEI MARIS INSULS ET IN
ASIA NATORUM, QUOS ROMANAE DOMINATIONIS AETATE
VIXISSE MANIFESTUM EST.

150.

Rhodi:

ὁ δᾶμος ὁ [Ῥοδίω]ν καὶ ἡ βουλὰ
Πόπλιον Ἀ]γέστρατον
Εὐφραντίδ[α Νεοπ]ολεΐτα[ν] ε[ὐ-
ν]οία]ς ἔνε[χα καὶ πα]ρα μυθίας
5. τᾶς εἰς τ[εὺς γον]εῖς αὐτοῦ

Εὐπ[ρ]ε[π]ῆς ↓ Σ ἀπὸ Λύκου
ὁ καὶ Ῥόδιος ἐποίησε.

v. 6 **ΕΥΠ.ΕΙΗΣ**, unde *Εὐκλείδης* vel *Εὐπείδης* Ross.; sed *Εὐ-
πρεπῆς* melius et lacunae et litteris convenire videtur.

151.

Astypalaeae:

ὁ δᾶμος Ἀστυपालαιέων ἐτί-
μασε Στρατο[χ]λῆν Καιρογένευσ
χρυσέω στεφάνω, προεδρία ἐν
τοῖς ἀγῶσι, εἰκόνη χαλκῆα ἀνδρα-
5. γαθίας ἔνεκεν [καὶ] δικαιοσύνας
καὶ τᾶς εἰς τὸ [πλῆθ]ος εὐνοίας.
Ἀνδραγόρας Ἀριστεΐδα Ῥόδιος ἐποίει.

152. cf. 66.

Alexandriae in basi vel plintho effigiei equi marmorei:

Θέων Ἀντιοχεὺς καὶ
Δημήτριος Δημητρίου
Ῥόδιος ἐποίουν.

150. L. Ross. *Hellenica* p. 107 n. 36. Brunn. *hist. artiff.* I p. 467. Overb. SQ. 2024.

151. C. I. II n. 2488. Brunn. I p. 467. Overb. SQ. 2022.

152. C. I. III p. 1187 a n. 4684 e.

153.

Melo in insula in plinthe parte, quam ad Venerem illam celeberrimam, quae nunc in museo Parisino asservatur, pertinere traditum est (cf. hac de re A. de Longpérier apud Friederichs. Bausteine p. 334):

Ἀλέξ[?]ανδρος Μηνίδου
Ἀντιοχεὺς ἀπὸ Μαιάνδρου
ἐποίησεν.

sed diserte hunc titulum ad illam statuam pertinere negavit Guil. Fröhner (descr. musei Parisini Louvre. 1869 p. 176 sq.)

154.

Melo in insula in trunco arboris juxta Mercurii statuam marm. Parii, quae nunc est Berolini in museo (n. 219):

Ἀντιφάνης
Θρασωνίδου
Πάριος ἐποίηει.

155.

Meli in basi a theatro septentrionem versus C fere gradus:

ὁ δῆμος τῶν Μαλίων ἐτίμασεν
τὰν Ῥώμαν εἰκόνι χαλκῆα
καὶ στεφάνῳ χρυσέῳ
ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐεργεσίας εἰς ἑαυτόν.

5.

Πολυάνθης Σωκράτους
ἐποίησεν.

Sed adnotandum Pittacis. hunc titulum supplevisse ipsum esse confessum.

156.

»*Therae* olim in monte D. Stephani in eodem lapide, partim in eodem latere partim in diversis plures inscriptiones sunt:

153. Aeri incisam edidit figuram Ofr. Müller. monumm. vet. artis. II tab. XXV, 270. — C. I. 2435 b. Brunn. I p. 606. Overb. SQ. 2284 cf. Friederichs. I. c.
154. C. I. II n. 2435. E. Gerhard. Berlins antike Bildwerke p. 75 n. 100. Brunn. I p. 605. Overb. SQ. 2295.
155. Ἐφημ. 3507. Brunn. bulletin 1860 p. 56. Overb. SQ. 2294.
156. C. I. II n. 2466. Brunn. hist. artiff. I p. 608.

a.	b.	c.
Μενόφιλος	Νικάνωρ	Απολλών[ιος
Θεμιστοδάμου	Μον . . .	Ν[ικάνορο]ς (?)
ὑπογυμνασιαρχῶν	Δαμοκρίνου	Συμεου
Ἐρμῆ		ΔΟΣ
. . . . ΙΑρης ἐποί[ησε]		

157.

Delī quondam in basi:

. Ἀπόλλωνι Λύσιππος Λυσίππου. Ἡράκλειος ἐποίει.

Non Lysippum Heracleum artificem esse recte monuit Letronnius, nam tum scribendum erat Ἡρακλεώτης.

158. cf. 143.

Delī quondam

Γάϊον Βιλλιγνὸν Γαῖου υἱὸν πρεσβευτὴν
Ῥωμαίων οἱ ἐν Δήλῳ ἐργαζόμενοι εὐεργεσίας
ἔνεκεν τῆς εἰς ἑαυτοὺς ἀνέθηκαν.
Ἄγασίας Μηνοφίλου Ἐφέσιος ἐποίει
Ἀρίστανδρος Σκόπα Πάριος ἐπεσκεύασεν.

159.

Athenis »ad Olympieum in magna columna marmorea«:

Τὸν μέγιστον Αὐτοκράτορα
Τραιανὸν Ἀδριανὸν
Ὀλύμπιον
ἢ μητρόπολις τῆς Ἰωνίας
Μιλησίων πόλις
τὸν κτίστην καὶ εὐεργέτην
ἐπιμεληθέντων τῆς ἀναστάσεως
τῶν περὶ Τι. Ἰούλιον Μάκερα γενομένων
ἀρχόντων.
ἀνδριαντοποιὸς Ἀἰδλος Παντουλήιος Γαῖο[υ]
Ἐφέσιος ὁ καὶ Μειλήσιος ἐποίει.

157. Villoison. mém. de l'acad. 1809 tom. XLVII p. 296. Letronne annall. d. instit. 1845 p. 275. Brunn. I p. 604 sq.

158. C. I. II 2285 b. Brunn. I p. 571. 605. Overb. SQ. 2277. (duos ultim. versus) cf. L. Stephani. bullet. de l'académ. de St. Pétersbourg. 1849 tom. VI p. 13 not. 19. Franz. elem. p. 235 n. 90.

159. C. I. I 339. — Brunn. I p. 556. Overb. 2280 (duos ultimos versus.)

160.

Athenis »in basi marmorea muro ecclesiae D. Joannis Maguli infixæ« :

Ἀυτοκράτορα
Ἄδριανὸν Σεβαστὸν
Ὀλύμπιον
Θάσιοι
διὰ πρεσβευτοῦ καὶ
τεχνεῖτου Ξενοφάντου
τοῦ Χάρητος

litteris minoribb. ἐπὶ ἱερέως Κλ. Ἀττικοῦ.

161.

Ii in domus pariete tabula marmorea minus polita, in qua gallus leviter incisus est:

Βοῦλος ἐποίει **ΚΛΙΑΠΦΟΥ**

eundem Bulum repperit Comes Pasch de Crien en in tabula marmorea epigrammate et XLIV nominibus propriis inscripta, quam ad Homeri sepulcrum pertinere opinatus est: Βοῦλος ἐποίει **ΚΜΙΡΝΕΟΥ** et Βοῦλος ἐποίει **ΜΕΛΙΤΑΣ**, ubi Welckerus tertium verbum habuit pro ethnico; quodsi verum est, artificis quidem inscriptio commenticia esse vix potest v. p. 20. — Nostrum titulum Ross. ipse et repperit et edidit.

162.

Gortyne in Creta insula:

Κόιντον Καϊκίλιον Ῥουφεῖνον
τὸν κράτιστον ἀνδύπατον
Κρήτης καὶ Κυρ[ή]νης
Κυντ[ί]λιος Πύρρος τὸν φίλον.

Ἀναξιμένης Εὐ[ρ]υστράτο[υ] Μιλήσιος [ἐποίει].

v. 3. margini adscripta sunt **ΕΞΞΙΩ**, quae explicare non possum.

160. C. I. I 336. — duos ultim. versus Brunn. I, 556. Overb. 2279.

161. L. Ross. Reisen auf den Inseln III p. 153 cf. I p. 158. altera Buli inscriptio ap. eundem I p. 157 sqq. cf. R. Rochett. questions p. 99 sq. not. 2. Walz. Zeitschr. f. Alterthw. 1842 p. 1212. Welcker., kleine Schriften III p. 284 sqq.

162. C. I. I n. 2588. — ultimum versum repetierunt Brunn. I p. 606. Overb. SQ. 2283.

163.

Halicarnassi in magna basi:

Τιβερίου Ἰουλίου

καὶ Δρούσου

Καίσαρος

Ἰουλίου Καίσαρος

post 3. ann.
p. Chr.

Ἀρχίδαμος Νικομάχου ἐποίησεν.

Athenis tribuit pessime Pittacis ultimo versu tantum edito, qui in errorem duxit Rangabeum.

164.

Cyzici quondam:

Σωσιγένης Εὐκράτους

ἐποίησεν.

165.

In Aegypto superiore quondam in plintho cippi, qui nunc est Augustae Taurinorum:

Πρώττος τέχνη

ἐργαστηριάρχου.

TITULI ARTIFICUM IN ITALIA REPERTI

1. quorum patria Italia ipsa esse videtur.

166.

Romae in villa Albani in arboris trunco, qui pertinet ad juvenis nudi figuram, quem Polycleti doryphorum imitari nuperrime Conze putavit, cum alii esse eum Orestem interpretati essent:

I a. Chr.
seculo.

Στέφανος Πασιέλους

μαθητῆς ἐποίησεν.

163. C. I. II n. 2657. Pittac. l'ancienne Athènes p. 304. Rangab. II p. 754. n. 1108. Brunn. I p. 606. Overb. 2293.
164. Ex ms. Vaticano (n. 5250) edidit Brunn. I p. 607.
165. C. I. III n. 4968. R. Rochett. lettre. p. 394 sq. Brunn. I p. 608. Overb. SQ. 2303.
166. Aeri incisam edid. Kekulé: annali del inst. 1865. tab. D (p. 58 sqq.) die Gruppe des Künstlers Menelaos tab. II, 3. — C. I. 6169. Brunn. I p. 596. Overb. SQ. 2265. cf. O. Jahn. Berichte der sächs. Gesellsch. 1861 p. 100 sq. Friederichs. Baust. p. 112 n. 92. Conze. Beiträge zur Geschichte der griech. Plast. p. 24 sqq.

167.

Romae in villa Ludovisi sub statuis copulatis, quae putantur Orestem et Electram repraesentare, in arboris trunco:

Μενέ-
λαος
Στεφά-
νου
μαθη-
τῆς
ἐποί-
ει.

168.

620-80 a. u. c.

Lanuvii reperti sunt in Antonini Pii villa duo panisci, qui nunc in museo Londinensi asservantur; in arborum truncis, qui statuis adminiculo sunt:

1.	2.
Μάαρχος	Μάαρχος
Κοσσού- τιος	Κοσσού- τιος
Μαάρχου	Κέρδων
ἀπελεύ- θερος	ἐποίει.
Κέρδων	
ἐποίει	

2. quorum patria ignoratur.

169.

Romae quondam in villa Albani in plinthe statuae, cujus pes tantum supererat, ad quem etiam pertinebat vas, quod vestis pars texit:

Ἐράτων
ἐποίει.

167. Aeri incisa Archaeol. Zeitg. 1853 tab. L, 3. Kekulé, die Gruppe des Künstlers Menelaos tab. I. O. Jahn. Arch. Z. 1854 p. 233 sq. C. I. 6166. Brunn. I p. 598. Overb. SQ. 2267. cf. Friederichs. Baust. n. 715 p. 427 sq. Kekulé l. l.

168. Aeri incisae sunt figurae in specimens of ancient sculpture I, 71. — C. I. III, 5155-56. Brunn. I p. 609. Overb. SQ. 2302 A. B.

169. C. I. III, 6145b. Brunn. I p. 610. Overb. SQ. 2306.

170.

Romae in exemplari Veneris Praxiteliae illi similis in rupis parte, ut videtur, quae ad plinthum pertinet:

ἀπὸ τῆς
ἐν Τρωάδι
Ἀφροδίτης
Μηρόφαντος
ἐποίηι.

171.

a. 159 p. Chr

Romae in simiae effigie:

Φιδίας καὶ Ἀμμώνιος ἀμφότεροι
Φιδίου ἐποίουν.

in altero latere

Φ — — — — —
— — — — — N
ἀνέθηκεν.

in alio latere basis:

loc]o adsign. a Caelio
Priscilliano Maximo
cur. aed. sacr. [pe]c. pu[b.] ded.
K.] Sept. Quintilio et Prisco
cos.

172.

Romae quondam in villa Albani duae virorum statuae fuere, ^{Hadriani} qui tunica succincta genu altero terrae innixi in sustinenda re ^{ferre aetate.} aliqua laborare videbantur; sub sinistri pedis adminiculo negligeriter inscriptum erat:

Φιλουμενὸς ἐποίηι.

173 et 173a.

Romae in museo Capitolino duae protomae asservantur, quarum in altera, quam Phocionem esse immerito quidam crediderunt:

170. Aeri incisam edidit O. Müller. monumm. artis veteris II tab. XXV, 275.

— C. I. 6165. Brunn. I p. 610. Overb. SQ. 2301.

171. C. I. III, 6174. Brunn. I p. 610. Overb. SQ. 2304.

172. Welcker. mus. rhen. nov. ser. tom. VI p. 403. C. I. III n. 6175. Brunn. I p. 611. Overb. SQ. 2305.

173. C. I. III, 6150, 49. Brunn. I p. 611. Overb. 2307 A. B.

a.

Zηνᾶς Ἀλεξάνδρου ἐποίηι.

in altera, quam Clodium Albinum vel Macrinum esse interpretati sunt:

b.

Zηνᾶς β ἐποίηι.

β quid alias sibi velit, docuit Franzius in C. I. tom. III p. 1163 b. significat enim patris nomen idem esse ac filii (*Zηνᾶς Ζηνᾶ*), quod in nostrum titulum nullo modo cadere potest, nisi duos artifices, patrem et filium, hic significatos esse censes.

174.

Romae in museo Vaticano sub effigie Victoriae taurum mactantis:

Σωστράτου

-
174. Utrum opus anaglyphum sit an statua dubitavit ipse qui edidit aeri incisum Fel. Lajard (rech. sur le culte etc. de Vénus Paris. 1837 tab. XI, 1). O. Jahn. Arch. Ztg. VIII, 208.
-

INSCRIPTIONES QUAE NON AB ARTIFICIBUS IPSIS PRO-
FECTAE POSTERIORE TEMPORE AUT ARCHETYPIS
AUT EXEMPLARIBUS SUBJECTAE SUNT.

1. 175
Prope *Romam* basis reperta est, in qua:
Βούπαλος ἐποίει
vixit ol. LX Plin. N. H. XXXVI, 11.
2. 176
Romae quondam in villa Mattei in basi:
. . . *πος Ἰππάσου Πελοπον . . .*
Κάλαμις ἐποίει
Calamis c. ol. 80.
3. 177
Romae in museo Vaticano discoboli statua est ex Myronis illo
celeberrimo repetiti, juxta quem arboris truncus, in quo:
Μύρων ἐποίει
- 3a. 177a
Viennae in basi marmorea, cui olim statua ahenea imposita
erat, cujus pedes optime expressi adhuc extant:
Μύρωνος
Brunnius num artifex intelligendus sit dubitavit, immerito, ut mihi
quidem videtur.
4. 178
Neo-Paphi haud procul ab ecclesia *Χρυσοπολίτισσα* in aula
domus extat tabula marmorea albaque, in qua nitida scriptura,
litteris haud magnis:

1. C. I. gr. III 6141. Brunn. hist. artiff. I p. 41. } Brunn. mus. rhen. nov.
2. C. I. gr. III 6854. Brunn. hist. artiff. I p. 127. } ser. VIII p. 236.
3. Beschreib. Roms II, 2 p. 242 n. 10. cf. Brunn. mus. rh. I. I. p. 243.
3a. C. I. III, 6781. R. Roch. lettre p. 365. cf. Brunn. hist. artiff. I p. 146.
4. Baillie fascic. inscr. Gr. III Londini 1849 p. 92 n. CCCXI et Lebas. p. 437
n. 1356 Phaselide titulum repertum esse tradiderunt; verae patriae tribuit,
qui vidit Ross. mus. rh. n. s. VII p. 521 sqq. Welckerus ibid. p. 525; nunc
in Rossii Arch. Aufss. II p. 629 sqq. ubi vide Keilium p. 632.

Ἀσπίδα καὶ Νείκην Παλλὰς χερὶ ΘΙ . . ΑΙ

᾽Οπλῶν οὐ χρήζω πρὸς Κύπριν ἐρχομένη

Κεκροπίδης μ' ἀνέθιξε πατρὸς ἀπο πατρίδ' ἐς ἄλλην

Ζηνόδοτος Παφίους Φειδιακὴν χάριτα

v. 1. *θ(εῖς)α* [πάρειμι Ross.

θ(εῖς' ἐνὶ ἄλλῃ Welckerus, qui epigramma ad Minervam et Venerem scuto et Victoria praeditam spectare sibi persuasit.

θ(εῖς)α [πατρώα C. Keil; sed idem legi posse censuit *Βαθμίδα*

— — — — — *θ(εῖς)α γελῶσαν cf. C. I. n. 2073, 12. 2074, 12.*

v. 4. Phidiaca arte hic aliquod opus sculptum significatum esse Welckerus voluit; sed cur non dicta sit de exemplari operis alicujus Phidiae non video.

179

5.

Romae in museo Capitolino anaglyphum Parii marm. servatur, in quo satyrus et tres nymphae ad vetustissimae artis imitationem expressae sunt, supra quas:

Καλλίμαχος ἐποίησε

180

6.

Romae quondam in villa Mattei in basi:

Λυσὶς Μιλησία

Δημόκριτος ἐποίησε

c. Ol. 100.

non *Λῦσις* cf. A. Meineke del. poët. Anthol. gr. p. 212.

181

7.

Romae quondam in villa Mattei in basi:

Δίων φιλόσοφος Ἐφέσιος

Σθέννης ἐποίησε

5. Aeri incisum anaglyphum apud Foggini. Mus. Cap. IV tab. 43 et Winckelm. mon. ined. Vignette 8. — Titulum ediderunt Winckelm. histor. artis lib. VIII cap. 1 § 14. R. Rochett. questions. p. 76. Brunn. mus. rh. n. ser. VIII p. 236. hist. artiff. I p. 255.

6. C. I. gr. I n. 725. R. Rochette lettre p. 281. quest. p. 87 (qui distinxit a Democrito Sicyonio) Brunn. mus. rh. n. ser. VIII p. 236. hist. artiff. p. 106. Overb. 8Q. 468.

7. Spon. Miscellan. p. 126. Brunn. I p. 391 cf. mus. rhen. n. ser. tom. VIII p. 235.

8. 182
In oppido *Crest* (Departem. de la Drôme) sub protome senis
barbati (opus III fere sec. p. Chr. factum):
Εἰβυκος
Πραξιτέλης
ἐποίη[ε]
9. 183
Romae quondam in villa Mattei in basi:
Ἵπερίδης ῥήτωρ
[Ζ]εῦ[ξ]ιά[δ]ης ἐποιεῖ
de Eubuleo Praxitelis v. [220].
10. 184
Romae quondam in villa Mattei in basi:
Τιμόθεος Ἀθην[αῖος]
Πολυχρ[άτης] ἐποιεῖ
11. 185
Romae quondam in basi (vel plintho?) statuæ:
Σέλευκος βασιλεύς. Λύσιππος ἐποιεῖ.
- 11 a. 185 a
Florentiæ in domo Pittiana Herculis statuæ extat Farnesianæ
illi simillima; in rupe, qua clava nititur:
Λυσίππου ἔργον
12. 186
Albani in villæ rudibus basis reperta est oblonga lapidis
Albani vulgaris:
Τεισικράτης ἐποιεῖ.

8. Long: mém. présentés par divers sav. à l'acad. des inscr. Paris 1849
(II ser. II vol.) p. 354. Brunn. in addend. ad hist. artiff. vol. I.

9. C. I. 6118. Brunn. hist. artiff. I p. 89.

10. C. I. III, 6117. Brunn. l. I. p. 399.

11. C. I. III, 6018. Brunn. l. I. p. 359.

11 a. Aere incisa figura ap. O. Müller. Denkm. a. K. I t. 38 n. 151. — C. I. III
6163. Brunn. I p. 363.

12. C. I. 6172. Brunn. I p. 410.

187

ante Gallien.
imp. (268-268
p. Chr.)

13.

Romae in basi eruta in vicinia thermarum Traiani:

*Τῷ σωτήρι Ἀσκληπιῷ σῶστρα καὶ
χαριστήρια Νικομήδης ὁ ἰατρός.
Τὰν παιδὸς καλλίσταν εἰκὼ τάνδε θεοῖο
Παιῶνος κούρου ματρὸς ἀπ' ἀρτιτόκου
δαιδάλλων μερόπεσσι ἐμήσαο σεῖο, Βοηθέ,
εὐπαλάμου σοφίης μνᾶμα καὶ ἐσσομένοις.
θῆκε δ' ὁμοῦ νόσων τε κακῶν ζωάγρια Νικο-
μήδης καὶ χειρῶν δεῖγμα παλαιγενέων.*

paullo post inscriptum est in eodem lapide alterum epigramma, quod pertinet, ut videtur, ad idem artificium:

*Τῷ βασιλεῖ Ἀσκληπιῷ σῶστρα καὶ χαριστή-
ρια Νικομήδης Σμυρναῖος ἰατρός.
Οἶον ἐμαι[ώ]σαντο νέον τόκον Εἰλείθυιαι
ἐκ Φλεγύου κούρης Φοίβω ἀχειρεχόμη,
τοῖόν τοι Παιῶν Ἀσκληπιῆ σεῖο Βοηθὸς
χειρὸς ἄγαλμ' ἀγαθῆς τεῦξεν ἑαῖς πραπίσι.
νηψὶ δ' ἐν τῷδε ζωάγρια θῆκεν ὀρᾶσθαι
πολλάκι σαῖς βουλαῖς νοῦσον ἀλευάμενος,
σὸς θεράπων, εὐχῆς ὀλίγην δόσιν, οἷα θεοῖσιν
ἄνδρες ἐφημέριοι τῶνδε φέρουσι χάριν.*

In anthol. Palat. append.: *Νικομήδους* et τοῦ αὐτοῦ; duo autem versus priores omissi sunt (τῷ — ἰατρός).

Tituli latini qui ad Graecorum artificia pertinent.

Romae in Quirinali (Monte Cavallo) duo signa colossea juvenum equos domantium, quorum sub altero:

188 189

14.

Opus Phidiae

sub altero: 15.

Opus Praxitelis

»veteres inscriptiones repositas esse« a Sixto quinto pont. max. (MDLXXXIX) alio titulo docti sumus. Singula videas apud Friederichs.

13. C. I. III 5974. Anthol. Palat. append. 55, 56. ex hac Overb. SQ. 1598, 1599.
14. 15. v. Friederichs.: Bausteine n. 104, 105 p. 125 sq.

16.

190

Romae in Aventino monte Bacchi statua reperta erat, quae iterum evanuit: in hac ipsa ut videtur:

Fecerat Eufranor Bacchum quem Gallus honorat,
fastorum consul carmine, ture, prece.

Gallum eum esse credunt, qui consul fuit a. 298 p. Chr.

17.

191

Romae quondam „ante januam domus Alex. Crescentii juxta D. Marci“: opus Bryaxidis.

„ex lib. mscr. Vatic.“

INDEX NOMINUM, QUAE NUM ARTIFICUM SINT,
DUBITARI POTEST.

(Nomina litterarum ordine disposita sunt.)

1.

(192)

Athenis ad conventum Capucinarum:

Ἔστι καὶ Ἀπόλλωνι καὶ θεοῖς Σεβαστοῖς καὶ τῇ
βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου καὶ τῇ βουλῇ τῶν ἑξα-
κοσίων καὶ τῷ δήμῳ Φιλόξενος Ἀγαθοκλέους
Φλυεὺς ἀνέθηκεν ἐκ τῶν ἰδίων ποιήσαντος
τοῦ πατρὸς Ἀγαθοκλέους τοῦ Φιλοξένου Φλυέως
στρατηγούντος ἐπὶ τοὺς ὀπλείτας Τι. Κλαυ-
δίου Θεαγένους Παιανιέως καὶ ἐπιμελητοῦ
τῆς πόλεως (τοῦ δεῖνα) Τριχορυσίου.

Stephanus quidem Agathoclem opus faciendum curavisse censuit, merito, ut videtur.

2.

(193)

Venetiae asservatur opus anaglyphum, in quo Hercules cum clava libans dextera in ara, in qua flamma:

Ἄρτεμῆς Δημητρίου Μειλήσιος

Ἄρτεμος Valentinelli. Boeckhii tribuit Atticae cf. ad C. I. I n. 692.

16. D'Orville: Sicula p. 595 n. 87. R. Rochette lettre p. 309. Brunn. I p. 315 not. 2.
17. Doni. cl. II, 23. Brunn. I p. 385.
1. C. I. gr. I n. 480 cf. Stephani mus. rhen. n. s. tom. IV p. 37.
2. C. I. n. 694. Valentinelli: catalogo dei marmi scolpiti etc. della Marciana. Venet. 1863 p. 121, quem librum inspicere mihi non licuit. Brunn. I, 607. Overb. SQ. 2282.

(194)

3.

Commodi
aetate.

In fine tituli honorarii *Athenis* reperti:

Ἀττικὸς Εὐδόξου Σφήττιος ἐποίησε

cf. Brunn. I p. 556.

(195)

4.

Athenis in anaglypho sepulcrali supra imaginem feminae Isiacae sacerdotis ornatu indutae:

στήλλην Παρθ[ε]νόπης ἴδιος γαμέτης ἐπόησεν

Δαί[κλ]ῆς ἀλόχῳ τοῦτο χαριζόμενος

Daiclem sculptorem fuisse Rossius putavit, mihi res valde incerta videtur.

(196)

5.

a. 57 p. Chr.

Athenis in arce prope Erechtheum:

ἡ ἐ]ξ Ἀρείου πάγου βουλὴ καὶ

ἡ] βουλὴ τῶν ἑξακοσίων

καὶ ὁ δῆμος Τιβέριον Κλα[ύ-

διον Νούιον Φιλείνου υἱὸν

5. τὸν ἐπὶ τοὺς ὀπλείτας στρ[α-

τηγὸν τὸ δ' καὶ ἱερέα Δηλίο[υ

Ἀπόλλωνος διὰ βίου καὶ ἀγωνοθέ-

την τῶν μεγάλων Παναθηναίων

Σεβαστῶν καὶ Καισαρῶν Σε-

10. βαστῶν καὶ ἀρχιερέα Ἀντωνίας

σεβαστῆς φιλοκαίσαρα καὶ

φιλόπατριν ἀρετῆς ἔνεκεν.

litteris minoribus: ἐπὶ ἱερείας Ἰουνίας Μεγίστης

τῆς Ζήν[ωνος θυγατρ]ῆς

15. Ἐπάγαθος Ἀριστοδήμου

////////////////////

v. 15. Epagathus statuarius erat? addi debet, versum 16 (ut v. 15) de industria esse extinctum.

3. C. I. I n. 399.

4. Ross. arch. Aufss. II p. 675 ubi vide C. Keilium.

5. Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 3724. cf. Pervanoglu: bull. d. inst. arch. 1860 p. 212. tit. idem in C. I. I 381 v. R. Neubauer. in Hermis IV, 416 sqq.

6. (197)

Romae quondam sub statua mutilata:

Φλ. Ζήνων ἀρχιερεὺς
καὶ διάσημος Ἀφροδισιεύς
ἐποίει

Aphrodisieum artificis nomen esse voluit Franzius C. I. 5899, sed v. Brunn. I, 575.

7. (198)

Calymnae reperta est inscriptio:

Νικίας μ' ἀνέδηχεν Ἀπόλλωνι υἱὸς Θρασυμήδεος
ἔργων ὧν ὁ πατήρ ἡργάσατο τὴν δεκάτην σοι.

v. 2. τήνδ' Ἐκάτην fortasse legendum esse Rossius adnotavit, quod si acceperis, nihil impedit, quo minus Thrasymedem artificem fuisse credas; sed si δεκάτην legeris, quod mihi quidem magis placet, ἔργα δὲ ὁ πατήρ ἡργάσατο aptius negotia lucrosa significare videntur.

8. (199)

Chio in insula:

Α[υ]σανίας Διονύσου
τὸν Διόνυσον κατεσκεύασε v. Brunn. I p. 605.

9. (200)

Ephesi:

Πύρρων Ἐκατοκλέους v. Brunn. I p. 606.

10. (201)

Romae in museo Capitolino in statua Amazonis vulneratae mutilata:

Σωσικλῆ[ς]
(N) v. Brunn. I p. 612.

11. (202)

Romae in juvenis statua, quem Ganymedem putant:

Φαίδιμος v. Brunn. I p. 612.

7. Ross. inscr. ined. III n. 298. R. Rochett. lettre p. 371, qui etiam Niciam artificem fuisse sine ulla causa contendit. C. Keil. Allg. Litterat.-Ztg. (Halle) 1849 I n. 94 p. 759 sq. Brunn. hist. artiff. I p. 247 not. 1.

8. C. I. gr. III. 6162.

9. C. I. 2987.

10. C. I. 6171.

11. C. I. 6173.

- (203) 12.
Locris reperta est parva sacerdotis statua ex aere facta, cujus
in basi marmorea:
Φρόνος v. Brunn. I p. 277.
- (204) 13.
Romae in museo Vaticano sub anaglypho Mithriaco:
Χρῆστος πατήρ καὶ Γαῦρος ἐποίησαν.
v. Brunn. I p. 611 sq.

Inscriptiones, quae errore in artis antiquae historiam illatae sunt.

- [205] 1.
Athenis in arce prope Erechtheum in eadem basi, cui etiam
n. 114 inscriptus est:
Ἀριστονεΐκης Ἐμμενίδου ἐκ . .
Ἀριστονεΐ[δα]ς Ἐμμενίδου ἐπ[οίησε] Ross. et Rangab. sed cf. prae-
cipue quae Michaelis dixit.
- [206] 2.
Argi sub protome, ut videtur:
Ἄτταλος Ἀνδραγάθου (Ἀθηναῖος?)
cur Attalum statuarium (Pausan. II, 19, 3) intelligamus, nulla
est causa.
- [207] 3.
Delis extare basim inscriptam hoc titulo
Ἡφαιστίων Δημοφίλου Ἀθηναῖος ἐποίει
tradiderunt Welckerus (Kunstblatt 1827 n. 83 p. 330). R. Rochette
lettre p. 322. Brunn. I p. 554, Overb. SQ. n. 2247. Qui omnes

12. Visconti: mus. PCI. III ad tab. XLIX. p. 245.

13. C. I. gr. n. 6176.

1. Ross. Kunstbl. 1840 n. 16. Rangab. I p. 41 n. 50. Stephani mus. rh.
n. s. IV p. 31 tab. II, 21. Brunn. I, 465. Michaelis ad Pausan. arcis
Athen. descr. ed. Jahn. p. 25.

2. Giorn. di lett. ital. tom. 28 p. 86 (Padova 1811) Dodwell tour through
Greece II, 214. Brunn. I, 558.

remittunt lectorem ad Villoison. mém. de l'acad. t. XLVII (1809) p. 297. Hic autem enarravit Deli privato homini ob pietatem et virtutem monumentum erectum esse

ἐπὶ ἱερέως Δημοφίλου τοῦ Πολυκλέους.

Ἡφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος ἐποίει

(= Spon. itin. tom. III p. 89 = Miscellan. IV p. 126), quem titulum vides eundem esse atque illum, quem ex C. I. 2293 edidimus (n. 129a) cujus in fine:

ἐπ(ι)ἱερέως

Δημοσίου (τ)οῦ Πολυκλ(ε)ίτου

Ἀλωπε(χ)ῆθεν

Ἡφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος ἐποίει.

4.

[208]

Neapoli in museo regio anaglyphum asservatur, quod *Andri* repertum est v. Arch. Ztg. 1869 p. 104, in quo Heracles et Hebe (Relief Borgia: Arch. Ztg. 1862 tab. CLXIII, 3. Kekulé Hebe tab. IV, 1 v. p. 45 n. 2 et 46 not. 1); in hoc autem E. Curtius (Arch. Ztg. 1862 p. 284) sculptorem se inscripsisse voluit:

Κρατέσιπος

ἐποίησε

quod minus placuit E. Petersenio, qui (Arch. Ztg. 1863 p. 32) legit:

Κράτης Ἱέρω[ν]

ος τῷ [Ἡρακλεῖ.

quod Benndorf et Schöne apud Kekul. probant, nisi quod v. 1 *ιεροε* et v. 2. *οσι* non *οστ* scriptum esse affirmant.

In exemplari quidem illius anaglyphi gypso facto sculptoris nomen invenire non potui, neque mos fuit illa aetate, ut auctores vel anaglypha nominibus suis ornarent; quamquam litteras quasdam posteriore tempore leviter incisas ego quoque observavi, neque solum in hoc opere.

5.

[209]

Athenis prope prytaneum, quod credunt:

Εἰ καὶ τις προτέρων ἀνδρῶν Ἑρμῆ ἔρεξεν (?)

ἱερὰ καὶ Νίκη τοιάδε δῶρα πρόπει,

ἦν πάρεδρον Βρομίῳ κλεινοῖς ἐν ἀγῶσι τεχνιτῶν

Πρ]αξιτέλης δισοῖς εἶσαθ' ὑπὸ τριποσίῳ.

mirificum sane epigramma, quod me non penitus perspicere libere confiteor. Qui edidit, Pervanoglu. bullet. d. inst. 1862 p. 166. Macedonum aetati tribuit opinatus Praxitelem esse summum illum sculptorem; at dedicantis nomen requirimus.

[210]

6.

Athenis in arce Pittacis (descr. de l'ancienne ville d'Athènes p. 389) se reperisse hunc titulum affirmavit:

ΦΙΛΙΠΠΟΥ quem in suspicionem vocavit Brunn. I
ΕΠΟΙΕΤΟΔΕΤΟ p. 558; sed repertus est, quamquam
ΙΤΟΣ nec tam integer nec artificis nomine
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ornatus est; manifesto enim eundem

edidit Lebas. I p. 21 n. 155:

ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΕΠΟΙΕΙ
ΤΟΣ
ΙΣΙΘ

[121]

7.

Athenis in arce basis caerulea, in qua

Ἀριστοφῶν Λυσίου

Ἐρεσίδης Ἀσκληπιῶ

litteris minoribb.:

ς Φιλοκλέους Εὐπεταίου

v. 3 statuarii nomen intellexit Stephanus (mus. rh. n. s. IV p. 37/38) cf. Brunn. I p. 402. Sed demoticum *patri* non artifice ipsi appositum in artificum titulis prorsus inusitatum est; huc accedit, quod Ross. (Demen p. 67 n. 70) et Rangabeus (II p. 734 n. 1050) v. 3 ita ediderunt:

ἐ]πὶ [ιερέ]ως Φιλοκλέους κτέ.

Tituli suspecti et falsi.

[122]

1.

Pittacis (descr. Athen. p. 204) *Athenis* templum Veneris in hortis inter Cynosarges et ecclesiam Panagiae Rodiako situm fuisse contendit, ubi et templi vestigia et inscriptionem ipse repperisset hanc:

Ἀλκαμένης ἐ[ποίησε

hoc fictum videtur propter Paus. I, 19, 2, at talem inscriptionem Athenis fuisse negari fortasse non possit v. ad n. 19; sed in locis, ubi inscriptiones repertae essent, indicandis Pitt. satis negligens fuit.

2. [213]

Athenis:

Ἀντίωρ Εὐφράνωρος (sic!)
ἐποίησεν τόνδε Ἀρμοδίου
καὶ Ἀριστογείτονος

C. I. II p. 340 »ex schedis Pittaci Atheniensis« cf. Rangab. rev. arch. 1845 (II) p. 422. Brunn. I p. 97 sed v. ad 19 [210, 212, 219].

3. [214]

Cajetae basim fuisse affirmaverunt; in qua

Ἐρμῆς
Διόδοτος
Βοηθοῦ
(. θοῦ)
ἐποι . .

C. I. gr. n. 6146 sed cf. n. 142 et Brunn. I p. 501.

5. [215]

In fragmento statuæ Veneris hunc titulum fuisse dixerunt quidam:

Ἐμμογάρης Πτολεμαίου
Ἀργεῖος ἐποίου (sic!)

C. I. 6147.

sed Ligorio debetur cf. Brunn. I, 420.

6. [216]

Florentiae ara rotunda marm. asservatur, in qua Iphigeniae sacrificium expressum; cujus in inferiore ora:

Κλεομένης ἐποίει

C. I. 6159, sed cf. praecipue Jahn. Arch. Beitr. p. 380 not. 2. quamquam inscriptionem genuinam esse affirmavit Overb. SQ. n. 2225.

7. [217]

Lugduni sub Jovis barbati imagine (E. Wolff: annali d. inst. 1841 tab. D);

Ἀπόλλων

C. I. III n. 6139, ubi legitur Ἀπολλών[ιος ἐποίει; sed inscriptionem haud genuinam esse O. Benndorf. tradidit (Arch. Anz. 1865 p. 73*.)

[218]

8.

Athenis Pittacis (descr. de l'anc. ville d'Athènes p. 466) prope Mercurii gymnasium, quod vocat, hunc titulum se repperisse simulavit:

Ἐρμῆ Ἐναγωνίῳ Ἀυτοσθενίδης
Ἀυτοσθενίδου Ἐυπεταιῶν ἀνέθηκεν,
γυμνασιαρχήσας Κεχροπίδι φυλῆ ἐς
Παναθήναια τὰ μεγάλα, στεφανωσά[ντων
αὐτὸν τῶν φυλετῶν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχο[ντος
Ἀρτέμων με ἐποίησεν.

et in errorem induxit R. Rochettum (lettre. p. 230) et Brunnium (I p. 557), qui quidem caute adnotavit ab uno Pittaci hunc titulum traditum esse. Manifesto autem idem titulus est in C. I. gr. I n. 251, ubi ultimus versus:

ἄρχον]τος μων με ἐ[ποί]ησε?

cf. Brunn. I p. 402. Hunc locum, ubi Pittacis revera titulum repperit, etiam Rangab. II p. 742 n. 1071 citavit.

9.

[219] Pittacis (descr. Athen. p. 171) Lysicratis monumentum a Praxitele ornatum esse ex titulo collegit, quem ibi se ipsum repperisse affirmavit:

Πραξιτέλης ἐποίησεν.

Rangabeus (rev. arch. II, 1845 p. 423) titulum illum a Pittac. fictum voluit sed v. ad n. 19 et [212].

10.

Romae quondam in villa Negroni in herma sine capite:

[220]

Εὐβουλεὺς
Πραξιτέλους

C. I. 6148

Eubuleum filium Praxitelis et sculptorem fuisse quidam voluerunt, quos jam impugnaverunt R. Rochettus (lettre p. 305 sq.) et Brunn. (I p. 394). Is autem, qui illa nomina lapidi inscripsit, significare

voluit, ut opinor, Eubuleum esse opus Praxitelis; sed hoc abhorret ab usu Graecorum et Romanorum, et quam afferre velis inscriptionem

Γανυμήδης

Λεωχάρους

Ἀθηναίου eam quoque commenticiam

esse tradidit Brunn. (in add. ad artiff. histor. v. I); itaque etiam Eubulei titulum valde suspectum habeo.

Hic addere liceat titulos *lapidariorum* (*λατόπων λατόμων; λαοξόων*) litterarum ordine dispositos, qui quamquam minus inter artifices *nobis* referendi videntur (cf. tamen B, 8) cum totum inscriptionum usum, tum illum morem illustrant, quem p. 22 et 63 memoravimus. Illa enim verba posterioris aetatis opifices etiam eam ob causam nominibus suis adjecisse conjiciam, quia solum *ἐποίησεν* vel *ἐποίει* eo tempore plerumque nihil aliud significavit, quam faciendum curavit (cf. imprimis n. 3).

1.

In sepulcro apud *Cotiaeam*:

*Νάνας Ἀπολλώνιον τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα καὶ ἑαυτὴν ἔτι ζῶσα ἐτείμησεν καὶ τὰ τέκνα
αὐτῶν Ἀπολλώνιος καὶ Ἀσάλιος τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς ἐτείμησαν*

Ἀνδρόμαχος λατόπος

*τίς ἂν προσάξει χεῖρα τὴν βαρύφθονον
πολλαῖς ἁώροις περιπέ-
σοιτο συφοραῖς.*

2.

Viginti miliaris a *Cotiaeo* in via *Nicaeam* versus est monumentum sepulcrum anaglyphis ornatum, in quo:

1. C. I. III p. 1055 n. 3827 v.

2. Figura monum. ap. Fellows, Asia min. p. 126. — Titul. C. I. III n. 3830.

Ἄγα[θ]ῆ τύχη· θεοῖς ὁ[σ]ίοις καὶ δ-
ε]καίοις Ἡρόφιλος
Παπᾶ εὐχὴν — — —

Ἄσι[λ]α[ς] καὶ Ἄσκ[λη]πᾶ[ς]
οἱ Ἄσκληπᾶ λατύπο[ι]
Κουρν[ε]α[σπ]ηνοὶ [ἐποίουν

3.

In *Palaestina* ad vicum Gawâghib a Missemā in occidentem:

Ἄγαθῆ τύχη Γαβ
NHΣ λαοξό[ο]ς ἐκ [τῶ-
ν ἰδίων ἐπύει (sic!)
τὸ]ν βωμόν

4. cf. 8.

Apud *Cotiaenum*:

Ζήλας	Πρωτέας κ[αὶ] Τατιάς	λατύπος
	ἑαυ-	
	τοῖς ἔτι ζῶντες κ[αὶ] Δόμνα θυ-	
	γάτηρ αὐτῶν ἐτείμησεν τοὺς ἐ-	
	τὸν θε-	αυτῆς
	ὄν σου	γονεῖς
	μὴ ἀδι-	μνήμης
	κήσεις	χάριν

5.

Apud *Altentash* inter *Cotiaenum* et *Aezanos* (antiquitus *Ben-
nisoa*?):

a.	b.
Ἥλιος λα-	Τυχικό[ν]
τύπος	ἀδελφὸν
	ἐτείμησε

3. C. I. III, 4552.

4. C. I. III, p. 1056 v. 3827 γ.

5. C. I. III add. p. 1089 n. 3857 ρ.

c.

Δάδας Φιλέ[ρωτος καὶ ἡ δεῖνα] ἑαυτοῖς ἔτι ζῶντε[ς] καὶ
Τυχικός καὶ Ἀμμία τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ Δημήτριος
ἀδελφῶ καὶ Ζωτικῆ καὶ Ἀταλάντη τέκνω μνήμης χάριν

6.

Istani prope ecclesiae portam:

in coronae fascia:

Αἴνος Εὐσεβ-
ῆς Κλαυδία
Ἀλεξανδρίδι

infra in clypeo:

τῆ ἑαυ-
το[ῶ] γ[υ]-
ναι[χ]ῆ φει-
[λία]
καὶ ἀσυν-
κρίτω

in columna ipsa:

καὶ Αἴλια Ἀλε-
ξανδρὸς ἡ [θυ-
γάτηρ καὶ Αἰ-
λιο[ς] Ἰανοάριος
καὶ Κοινωνια-
νὸς καὶ Ἀλέ-
ξανδρος οἱ
υἱοὶ τῆ ἑαυ-
τῶν μητρὶ
μνήμης
χάριν

in plintho:

Ἡρυσίων καὶ Ἀσκλη-
πιος λιθοῦργοι ἐποί-
ησαν

omnes versus in columna uno ordine scripti sunt.

7.

In *Isauria* in loco »Tris Maden« in basi juxta pontem:

Α]ούκιος Ὀρέστου
Ἰσ]αυροπαλαιεῖτης
λ]ατύπος Ἀρεία εὐχ-
ήν.

6. Perrot, Guillaume, Delbet: exploration archéol. de la Bithynie et de la Galatie p. 23 n. 110.

7. C. I. III n. 4393.

8. C. I. III p. 1072 n. 3846 z.

8. cf. 4.

Aezanis in sepulcro:

Βωλ[ᾶς] Ἀφφία συνβίω καὶ Φίλιππος καὶ . . .
Ἀπολλ]ώνιος καὶ Βωλᾶς καὶ Παρᾶτος τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς
ἑτείμησαν *Τειμέας Ζήλα ἐποίει*

Πούπλιος λατόμος memoratus in C. I. 4528 b (ad Libanum), *λατόμοι τῆς Αἰγύπτου* C. I. p. 1192, 4716 d² (in Aegypto superiore), *ἱεροὶ λαοτόμοι* C. I. p. 1190, 4705i (in Aegypto media), *τέχνη λιθουργῶν* i. e. collegium lapidariorum Perinthi in diario graeco (quod inspicere non licuit): *ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικὸς φιλολογικὸς σύλλογος* 1854 p. 257 cf. Egger. annali 1868 p. 142 not. 2. 3. *collegia opificum demum a Romanis ad Graecos translata videntur* cf. Fröhberger. de opif. ap. Gr. conditione p. 25 sq.

B.

INSCRIPTIONES QUIBUS ARTIFICUM MENTIO FIT.

Rationes relatae.

1.

Athenis in pinacotheca propylaeis continua tabulae marmoreae inter ol. 92, 4
et 93, 3. repertae sunt, quae ad Erechtheum extruendum et extractum pertinent, in quibus

- [τὸ δό]ρου ἔχοντα. Δ Φυρόμα-
[χος Κ]ηφισιεύς τὸν νεανίσκο-
[ν τὸν] παρὰ τὸν θώρακα ΠΔ Πραχ-
[σίας] ἐν Μελίτη οἰκῶν τὸν
5. [ἵππο]ν καὶ τὸν ὀπισθοφανῆ τ-
[ὸν πα]ρακρούοντα ΗΔΔ Ἀντιφάν- ἀνακρούοντα Bergk.
[ης ἐκ] Κεραμέων τὸ ἄρμα καὶ τ-
[ὸν νε]ανίσκον καὶ τὸ ἵππῳ τῷ
[ζευγ]νυμένῳ ΗΗΔΔΔΔ Φυρόμαχ-
10. [ος Κη]φισιεύς τὸν ἄγοντα τὸ-
[ν ἵ]ππον ΠΔ. Μυυνίων Ἀγρυλλῆ-
[σι] οἰκῶν τὸν ἵππον καὶ τὸν
[ἄ]νδρα τὸν ἐπικρούοντα καὶ
[τῆ]ν στήλην ὕστερον προσέθ-
15. [ηκ]ε ΗΔΔΓΕΤ Σῶχλος Ἀλωπεκῆ-

1. Rangab. I p. 50 n. 57 A. Stephani.: annali d. inst. 1843 p. 321 II A tab. L Bergk. Zeitschr. f. Alterthw. 1845 p. 987. Brunn. I p. 249. Overb. SQ. 860. Quae nuperrime Büchschütz v. d. disputavit (Jahrb. für Phil. ed. Fleck-eisen. 1867, I p. 17 sqq.) minus placent v. p. 42 not. 2.

[σι] οἰκῶν τὸν τὸν χαλινὸν ἔ-
 [χο]ντα Γ Δ. Φυρόμαχος Κηφισιε-
 [ὸς] τὸν ἄνδρα τὸν ἐπὶ τῆς βα-
 [κτ]ηρίας εἰστηχότα τὸν παρὰ
 20. [τὸ]ν βωμὸν ΠΔ. Ἰασος Κολλυτε-
 [ὸς τ]ῆν γυναῖκα ἧ ἧ παῖς προσ-
 [πέπ]τωκε ΠΔΔΔΔ Κεφάλαιον ἀ-
 [γαλ]ματοποιχοῦ XXXHHHΔΓ.

singulae figurae LX drachmis stetisse videntur, eae autem, quae hic relatae sunt DCCCCVII drachmis steterunt; cum igitur MMMCCCXV consumptae sint, quatenus MMCCCVIII dr. emtae sint, nescimus: quas si omnes in figuras conficiendas impensas esse putabimus, XL fere figurae evanuerunt.

2.

Ibidem eadem nomina recurrunt in his:

[. . . . γρ]άφοντα νεαν[ί]σκον
 θ . δ οτα ἀντῶ
 ἐν Κολλυτῶ οἰκῶν
 [τὸ]ν ἵππῳ? κ]αὶ τὴν ἄμαξαν π . . .
 5. ον ΠΔΔΔΔΔ. Ἀγαθάν-
 [ωρ Ἀλωπεκῆσι?] οἰκῶν τὸ γύναι-
 [ον τὸ παρὰ (?) τῆ] ἀμ]άζη καὶ τ-
 εκ

Antiphanes, Praxias, Jasus etiam in alio fragmento (Rang. I p. 59 n. 60 Stephani l. l. p. 327 V), sed ad opera sculpta mercedes nimis exiguae pertinere non possunt; de universa re v. Stephani. l. l. p. 294. Juvabit, hic afferre C. I. gr. n. 160 § 3 τοῦ δὲ λοιποῦ ἔργου ἀπαντος ἐγ κούκλω ἔχει ὁ Ἐλευσινιακὸς λίθος, πρὸς ᾧ τὰ ζῶα et Rang. n. 57 B v. 89 (= Stephani II B. 39: μόλυβδος ἐωνήθη [δύ]ο ταλάντω εἰς πρόσθεσι[ν τῶ]ν ζῴδιων.

Figuras, quae aetatem tulerunt, quam miserrime delineatas edidit Rangab. I n. 61—85 cf. Stephani. l. l. p. 310 sqq.

2. Rangab. l. l. p. 58 n. 59 A. Stephani l. l. p. 326 III B.

3.

Athenis in arce:

ante ol. 94, 2.

ἐ[πὶ τῆς
 βουλ]ῆς ἧς Μεγάκλ[είδη-
 ς Λευ]κονοεὺς π[ρῶτος
 ἐγ]ραμμάτευε, Ἀθην[οκλ-
 ῆς] Δημο[φ]ῶντος Εὐ[πυρί-
 5. δης τὴν τ]ῆς θεοῦ ἐσ[θῆτα
 ἔλαβε παρὰ] Δεισιάν[ορος
 καὶ τῶν] συ[ν]αρχόν[των]

Boeckhius Athenoclem illum caelatorem esse suspicatus est, quem memoravit Athenaeus XI p. 881 E 782 B. ἡ θεὸς est Minerva Virgo Phidiae.

4.

Athenis in arce inter rudera Parthenonis:

OI. 95, 3.

C. I. n. 150 § 39 (Staatshsh. II ed. II p. 260):

Τάδε ἐπέτεια παρέδομεν· χρυσίον δ' Ἀριστοκλῆς ὁ ἀπο
 ἡς ἀπήνεγκε, τὸ ἀπὸ τοῦ βύθρου τοῦ ἀγάλματος, σταθμὸν †
 ἄγαλμα Minerva Virgo Phidiae.

v. 1. Boeckh. ὁ ἀπο[φαιδρύντ]ης (cf. Pausan. V, 14, 5.) quod quidem haud certum: φαιδρύνται enim haud raro inveniuntur (v. Guil. Vischer: Schweiz. Mus. III p. 63. C. Keil: Philolog. tom. XXIII (1866) p. 212 sqq.), ἀποφαιδρύντης adhuc nobis inauditus.

Index, quo artifices Thebani contineri videntur.

5.

Thebis in ecclesia S. Georgii:

Λύσιππος | | ρραδίωνος [Τετ]ραδίωνος Keil.
 Ἰπατόδωρος Βρεικίδα[ο
 Νίκων Σωστρότιος
 Ἀριστογίτων Ὀμολωῆχιος

3. Rang. I p. 165 n. 113 edidit, restituit Boeckhius Staatshaush. (II ed.) II n. 17 p. 228 sqq.
 5. C. I 1578 sed cf. Lebas. p. 103 n. 489. Ulrichs, annali 1848 p. 48 n. 1. Brunn. bullet. d. inst. 1851 p. 133; qui effugit novissimum editorem C. Keilium (tom. suppl. IV p. 559 sqq. n. XXXVII ad Jahrb. f. Philol. ed. Fleckeisen).

5. *Θειβάδας Θεοζότιος*
Γοργίδης Καφισοδώριος
Ἄνδρων Γοργίδαο
Φέτταλος Ἰσμεινιῆος
Καφισίας Ἀριστιῆος

10. *Ἀντιφάνεις Χαρειτίδαιο*
Δέξιππος Μνασιστρότιος
Ἀντιγένεις Νικιῆος
Τίμων Φιλίππιος
Ἀϊκλίδης Μολώνιος

15. *Φ]ρ[ο]υνίσκος Σ[ωσ]τρό[τιος]*

v. 2, 4. vide syll. n. 24 p. 76.

v. 3, 15 *Σωστρότιος* vid. Polyb. IV, 78 (?) (Overb. SQ. 1573).

v. 7. vid. Tatian. c. Graecos 55. (Overb. SQ. 1574).

v. 9. vide syll. n. 25 p. 77.

(v. 13. *Τίμων* v. Brunn. bullet. d. inst. 1860 p. 211.)

Inscriptiones votivae.

6.

Smyrnae tribuit Boeckhius:

Ἀπολλ[ώ]ν[τιος] Αἰνέου ἀγαματοποιῶς
ἐπαγγειλάμενος ἀνέθηκεν
ΑΡΗΣΤΟΙ ΔΗΜΟΙ?

[7.

Athenis in arce prope Erechtheum:

Κη]φισόδ[ο]τος Ἀποληξίδου
Αἰθ]αλίδης τῆ Ἀθηναίᾳ
ἀνέ]θηκε

de Cephisodoto sculptore (Plin. 37, 50 et 87), qui Praxitelis pater fuisse videtur, cogitavit Ross., sed Praxitelis filii se Eresidas esse diserte professi sunt (syll. n. 35 a), quamquam etiam *Κηφισόδοτος Πραξιτέλου Συβρίδης* in Ross. demis p. 96 n. 167 (= Rang. II p. 879 n. 1627) et Boeckh. att. Seurkund. p. 214.]

6. C. I. 3166. Brunn. I p. 607.

[7. Ross. Arch. Aufss. I p. 179; Rangab. II p. 727 n. 1021.]

8.

»Inter rudera antiquioris *Stiridis* prope ecclesiam ruinosam, quae situm aedis Aesculapii videtur occupasse, in tabula marmorea duo circiter pedes alta lataque litteris valde exesis«:

Φίλων λιθουργός
'Ασκληπιῶ

sequuntur XIX versus recentiore scriptura, qui ad servum quendam liberatum pertinent. *λιθουργός* fortasse nihil aliud quam marmorarius, sed Phidias ipse ab Aristotele vocatus est *λιθουργός σοφός* Eth. Nicom. VI, 7. et cf. Starck. Arch. Ztg. XXIII, 211 sq.

Tituli sepulcrales.

9.

Juxta moenia urbis *Romae* inter viam Latinam et Appiam:

'Αφροδίσσης Δημητρίου ὁ καὶ
'Επαφροῦς ἀγαλματοποιὸς ἐγκανιστῆς
καὶ [Ἄ]μ[ί]α? [ἀ]πελε[υ]θέρα καὶ Ἰούλιος
'Α[ν]τίοχος

10.

Venetiae anaglyphum extat, in quo

Εὐτυχίδης Ζωῆλου Μιλήσιος

deinde figura stantis juvenis, sub quo

Πραξιτέλους ἦνθον λαοξόος οὔτι χερείων,
ἐς δ' ἐτέων δισσὰς ἦλυθον ἀγδοάδας·
οὔνομα δ' Εὐτυχίδης ψευδώνυμον, ἀλλά με δαίμων
θῆκεν ἀφαρπάξας ὠκύτατ' εἰς Ἄϊδα.

Atticae titulum tribuit Boeckhius; cf. ad C. I. I n. 692.

11. v. syll. n. 147 et a.

Romae in herma sine capite in aedibus Vaticanis:

8. L. Ross. inscr. ined. fasc. I p. 30 n. 73 cf. Ulrichs. Reisen u. Forschungen II p. 122.

9. C. I. III n. 6351.

10. C. I. I, 710 (= anthol. Palat. append. n. 305). Overb. SQ. 2281.

11. C. I. 6233. Brunn. I 574. Overb. SQ. 2287.

Θ. Κ.

Πατρὶς ἐμοὶ Ζήνωνι μακαρτάτη ἐστ' Ἀφροδισιάς,
πολλὰ δὲ ἄστεα πισ[τὸς] ἐμαῖσι τέχναισι διελθὼν
καὶ τεύξας Ζήνωνι νέῳ προτεθνηκότι παιδὶ
τύμβον καὶ στήλην καὶ εἰκόνας αὐτὸς ἔγλυψα,
5. ταῖσιν ἐμαῖς παλάμαισιν τεχνασσάμενος κλυτὸν ἔργον.
ἔνθα φίλη ἀλόχῳ Κλυ[μέ]νῃ καὶ παιδὶ φίλοισ[ιν]
τ[ε]εὔξα τάφον· ζήσας [δὲ ἐ]τῶν κ[εῖ]μαι ἑπτάκι δέκα.
ἐνθάδε [νῦν κε]ίμεσθ' ἅμα οἱ [φυγὰς ὀ]λέσαντες,
κ[αὶ Κλυμένῃ] ἄλοχος καὶ [ἐγὼ τρίτος αὐ]τὸς ὑπάρ[χων].

12.

In *Euboea* insula, ubi vetus *Aedepsus* sita fuisse videtur:

ἐνθάδε Σώτηρον || Χαιρωνέα χαλκεο || τ[έ]χνην
Αἰδηφοῦ δάπε || δον τὸν φίλιον κα[τέ]χ || ει,
ἀντ' ἰδίας πατρί[δος γ] || ἀρ ἐπήνεσε ἐνθά[δε] || ναί || ει
ταῖς ἰλαραῖς αἰ || [ἐν ἡ]όσι τερπόμενος]
χαλκοτύπους (ut C. I. I n. 837 = Fröhner. inscr. gr. mus. Parisin.
p. 231 n. 131 et C. I. III n. 4158) inserere nolui. λαοτόμους v. p. 151.

13.

Romae in herma sine capite, quae in villa Cassii Tiburtina
reperita in museo Vaticano asservatur (sala delle Muse n. 526):

ΦΘΙΔΙΑC Φ[ε]ιδίας.

Inscriptiones neque ad artificia neque ad artifices pertinentes, qui-
bus artifices vel homines ex eorum gentibus exorti inesse videntur.

14.

Athenis in arce:

ΕΥΕΥΘΕΡΙ
ΛΥΡΟΝΟΣ

12. Ulrichs. mus. rh. n. s. V p. 499 (= Reisen und Forschungen II p. 233
sq. not. 23).
13. C. I. III 6119. Benndorf. et Schöne: das Museum des Later. p. 85.
cf. Visconti. mus. PCl. VI tab. XXII a (ed. Mediol.)
14. U. Köhler. bulletin. 1865 p. 138.

ad 70.

15

Samothrace in insula tabula marmorea reperta est, in qua Romanae dominationis tempore.
πρόξενοι γενόμενοι inscripti sunt:

v. 3. Ἀλικαρνασεῖς·

v. 5. Φύλης Ἐρμίου

ad 108 et 111.

16

Athenis in Piraeo tabula marmorea reperta est, qua multa nomina civium continentur, quibus subscriptum est:

ἡ βουλὴ

τοὺς ἐπιμελητάς.

B v. 28. Ἐββουλίδης Ἐὔχειρος Κρωπίδης.

A v. 14. Μάαρκος, huic autem soli inter LXX fere cives nec patris nomen nec demoticum appositum est, quod ex eo factum credo, quia eodem patre et demo ortus erat ac praecedens: Ἀρίβαζος Σελεύκου Πειραιεύς; Μάαρκος Πειραιεύς autem in n. 111. Ex duplici a in Maarco Brunnus titulum inter 620 et 80. a. u. c. scriptum putavit; sed etiam postea ille usus obtinuit cf. C. I. lat. I.

ad 110.

17

1) *Athenis* asservatur in stoa Hadriana magna columna quadrata marmoris Hymettii, in qua multi cives (*A* 45 vv. *B* 17 vv) enumerantur: II sec. a. Chr. exeunte vel I ineunte.

A v. 21. Ἀρχίας Ἀπολλωνίου Μαραθώνιος

2) *ibidem* ad portam Itoniam quam credunt tabula marmorea reperta est civium nomina continens, qui turrim aliquam dedicaverant: Ol. 128—140.

v. 11. Ἀρχίας Ἀ[πολλωνίου Μαραθώνιος?

ad n. 136.

18

Lindi in magna basi quadrata:

15. Alex. Conze: Reise auf den Inseln des thrakischen Meeres p. 68.

16. Ἐφημ. ἀρχ. 1860 n. 3760 cf. Brunn. bullet. 1860 p. 212.

17. 1. L. Ross, Demen n. 14 p. 44.

2. P. Pervanoglu Philolog. tom. XXV (1867) p. 338.

18. L. Ross. mus. rhen. n. ser. IV p. 190 n. 21 (= Arch. Aufss. II* p. 610). Bergk. indices lectionum Marburg. sem. aest. 1846, quem libellum inspicere non licuit, sed v. Ross. arch. Aufss. II p. 299. C. F. Hermann: Abhandl. u. Beiträge zur klass. Litteratur p. 336. Overb. SQ. 2037.

[Λίνδιοι ἐτίμασαν]

Ἀθανόδωρον Ἀγη[σ]άνδ[ρου]
καθ' ὑοθεσίαν δὲ Διονυσίου
ἐπαίνῳ χρυσ[έ]ῳ στεφάνῳ
καὶ εἰκόνι χαλκέῃ·

5. δεδώκαντι δὲ αὐτῷ καὶ ἀναγόμευσιν
τᾶνδε τᾶν τιμᾶν εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον
καὶ προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι
καὶ σίτησιν ἐν ἱεροθυτείῳ καὶ στεφαναφορίαν
ἐν ταῖς παναγύρεσι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν
10. αἷς ἄγοντι Λίνδιοι
εὐσεβείας ἕνεκα τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺς
καὶ ἀρετᾶς καὶ εὐνοίας καὶ φιλοδοξίας
ἂν ἔχων διατελεῖ εἰς τὸ πλῆθος τὸ Λινθίων
καὶ εἰς τὸν σύμπαντα δᾶμον.

Num hic Athanodorus Agesandri ex Laocoontis sculptoribus
celeberrimis fuerit, dijudicari nunc quidem non potest: itaque hic
titulus ad illorum aetatem definiendam adhuc nihil valet.

INSCRIPTIONES ARTIFICUM QUAS VETERES SCRIPTORES
TRADIDERUNT.

1.

Plinius N. H. XXXVI, 12:

Bupalus et *Athenis* complura — in finitimis (Chio) insulis simulacra — fecere, sicut in Delo, quibus subjecerunt carmen, non vitibus tantum censeri Chion, sed et operibus Archermi filiorum.

2.

Pausanias VI, 19, 8:

ὁ δὲ τρίτος τῶν θησαυρῶν καὶ ὁ τέταρτος ἀνάθημά ἐστιν Ἐπιδαμ-
ῆχει νίων*** μὲν πόλον ἀνεχόμενον ὑπὸ Ἄτλαντος, ἔχει δὲ Ἡρακλέα
καὶ δένδρον τὸ παρὰ Ἑσπερίσι, τὴν μηλέαν, καὶ περιειλιγμένον τῇ
μηλέα τὸν δράκοντα, κέδρου μὲν καὶ ταῦτα Θεοκλέους δὲ ἔργα
τοῦ (καί? v. p. 33) Ἡγύλου· ποιῆσαι δὲ αὐτὸν ὁμοῦ τῷ παιδί φησι
τὰ ἐπὶ τοῦ πόλου γράμματα.

3.

Pausan. VI, 10, 5:

τὴν δὲ εἰκόνα Θεοπόμπου μὲν τοῦ παλαίσαντος τὸν ποιήσαντα
οὐκ ἴσμεν· τὰς δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ πάππου φησὶ τὸ ἐπί-
γραμμα *Εὐτελίδα* τε εἶναι καὶ *Χρυσοθέμιδος Ἀργείων*· οὐ μὴν παρ'
ὄψφ γε ἐδοδάθησαν δεδῆλωκεν· ἔχει γὰρ δὴ οὕτως·

Εὐτελίδας καὶ Χρυσόθεμις τάδε ἔργα τέλεσαν
Ἀργεῖοι, τέγναν εἰδότες ἐκ προτέρων.

v. 2. Schubart. in praefat. p. XXIV: »ἐκ πατέρων malim; idem sibi placere indicavit mihi Bergk.«

4. cf. syll. n. 9.

Pausan. I, 26, 4:

Ἐνδοῖος — τούτου καθήμενόν ἐστιν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ἐπί-
γραμμα ἔχον ὡς *Καλλίας* μὲν ἀναθεῖη, ποιήσειε δὲ Ἐνδοῖος. (cf. 6)

ad 1. Benndorf. quidem illud carmen seriore tempore fictum esse censuit (epigr. quae artem spectant p. 31 not. 2).

ad 3. φησὶ τὸ ἐπίγραμμα, idem X, 36, 9: attamen Schubartius Pausaniae editor ita dixisse unquam Pausaniam negavit. (Jahrbb. f. Philol. tom. XCVII p. 160).

5.

Pausan. V, 27, 8:

— κηρυκεῖον Ἐρμῆς ἔχων· ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτῷ Γλαυκίαν ἀναθεῖναι γένος Ῥηγῖνον, ποιῆσαι δὲ Κάλλωνα Ἥλεῖον. (cf. 6)

6.

Anthol. Palat. VI, 139:

Ἄνακρέοντος·

Πραξαγόρας τάδε δῶρα θεοῖς ἀνέθηκε Λυκαίου
υἱός· ἐποίησεν δ' ἔργον Ἀναξαγόρας.

7.

Pausan. VIII, 42, 9:

Ἵνάτα — ποιήματα (Γέλωνος ἀναθήματα) καὶ ἐπιγράμματα ἐν Ὀλυμπίᾳ, τὸ μὲν ὑπὲρ τοῦ ἀναθήματος ἐστὶν αὐτῶν κτλ. τὸ δὲ ἕτερον λέγει τῶν ἐπιγραμμάτων·

Υἱὸς μὲν γε Μίκωνος Ἵνάτας ἐξετέλεσεν
νάσφ ἐν Αἰγίνῃ δώματα ναιετάων.

7 a.

Pausan. V, 25, 12:

Θάσιοι — ἀνέθεσαν Ἡρακλέα ἐς Ὀλυμπίαν, τὸ βάθρον χαλκοῦν ὁμοίως τῷ ἀγάλματι —

§ 13. τῷ δὲ ἀναθήματι τῷ ἐς Ὀλυμπίαν Θασίων ἔπεστιν ἐλεγεῖον·

Υἱὸς μὲν γε Μίκωνος Ἵνάτας ἐξετέλεσεν
αὐτὸς ἐν Αἰγίνῃ δώματα ναιετάων.

7 b.

Pausan. V, 25

§ 8. ἔστι δὲ καὶ ἀναθήματα ἐν κοινῷ τοῦ Ἀχαιῶν ἔθνους, ὅσοι προκαλεσαμένου τοῦ Ἑκτορος ἐς μονομαχίαν ἄνδρα Ἑλληνα τὸν κληῖρον ἐπὶ τῷ ἀγῶνι ὑπέμειναν —

10. ὁ δὲ ἀγαλματοποιὸς ὅστις ἦν ἐπὶ τοῦ Ἰδομενέως γέγραπται τῇ ἀσπίδι·

Πολλὰ μὲν ἄλλα σοφοῦ ποιήματα καὶ τόδ' Ἵνάτα
ἔργον, ὃν Αἰγίνῃ γείνατο παῖδα Μίκων.

ad 6. Bergk. (Anacreont. carm. reliq. p. 276) hos versus ab Anacreonte abjudicavit, quod certe idonea causa caret.

7c.

Pausan. V, 27, 8:

Ὁ Ἑρμῆς ὁ τὸν κρίον φέρων ——— ὑπὸ Ἀρκάδων ἐκ Φενεοῦ
δέδοται τῷ θεῷ. Ὀνόταν δὲ τὸν Αἰγινήτην, σὺν δὲ αὐτῷ Καλλι-
τέλῃν ἐργάσασθαι λέγει τὸ ἐπίγραμμα.

8.

Diog. Laërt. IV, 45: Ἀρκεσίλαοι ——— ἕτερος ἀγαματοποιὸς
εἰς ὃν καὶ Σιμωνίδης ἐποίησεν ἐπίγραμμα·

Ἀρτέμιδος τόδ' ἄγαλμα, διηκόσαι γὰρ ὁ μισθὸς
δραχμαὶ ταὶ Πάριαι, τῶν ἐπίσημα τράγος.
ἀσκητὸς δ' ἐποίησεν Ἀθηναίης παλάμῃσιν
ἄξιος Ἀρκεσίλαος υἱὸς Ἀριστοδίκου.

9.

Pausan. V, 23, 7:

— βάθρον πεποιήται χαλκοῦν καὶ ἐπ' αὐτῷ Ζεὺς· τοῦτον δὲ κατὰ
μάλιστα εἶναι ποδῶν καὶ δέκα εἰκάζομεν· οἵτινες δὲ αὐτὸν ἔδοσαν
τῷ θεῷ καὶ ὠντινῶν ἐστὶν ἔργον, ἐλεγείον γεγραμμένον σημαίνει·

Κλειτόριοι τόδ' ἄγαλμα θεῷ δεκάταν ἀνέθηκαν
πολλῶν ἐκ πολίων χερσὶ βιασάμενοι.
καὶ** μετρεῖτ' Ἀρίστων ἢ δὲ Τελέστας
αὐτοκασίγνητοι καλὰ Λάκωνες ἔθεν.

v. 3. οἱ δ' ἔργον τελέσαντες Kayser., quae medela Schubartio (praefat.
p. XXII) merito violentior videtur.

v. 4. χάμε Λάκωνες ἔσαν Dindorf. probante Schubartio (praef. l. c.)

10.

Pausan. VI, 20, 14:

τὸ μὲν δὲ ἐξ ἄρχῃς Κλειότας ἐστὶν ἄφεισι μηχανησάμενος καὶ
φρονῆσαι γε ἐπὶ τῷ εὐρήματι, ὡς καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ ἀνδριάντι τῷ
Ἀθήνησιν ἐπιγράψαι (cf. I, 24, 3)

ὃς τὴν ἰππάφεισιν ἐν Ὀλυμπίᾳ εὐρατο πρῶτος
τεῦξέ με Κλειότας υἱὸς Ἀριστοκλέους.

11.

Cicero in C. Verrem act. II or. IV cap. 43 § 93:

Agrigento nonne — signum Apollinis pulcherrimum, cujus in femore litteris minutis argenteis nomen *Myronis* erat inscriptum, ex Aesculapii religiosissimo fano sustulisti?

12.

Pausan. V, 10, 2:

Φειδίαν δὲ τὸν ἐργασάμενον τὸ ἄγαλμα (Jovis Olympii) εἶναι καὶ ἐπίγραμμα ἔστιν ἐς μαρτυρίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς γεγραμμένον τοῖς ποσὶ Φειδίας Χαρμίδου υἱὸς Ἀθηναῖος μ' ἐποίησε.

12 a.

Lucian. imagg. 4.

Λυκῖνος. — τῶν δὲ Φειδίου ἔργων τί μάλιστα ἐπήνεσας; Πολύστρατος. τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Ἀθηναίαν, ἣ καὶ ἐπιγράψαι τοῦνομα Φειδίας ἤξιωσε; καὶ νῆ Δία τὴν Ἀμαζόνα τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ.

12 b.

Procop. de bello Goth. IV, 21:

[Romae in foro Pacis] βοῦς χαλκοῦς ἔστηκε, Φειδίου, οἶμαι, τοῦ Ἀθηναίου ἢ Λυσίππου ἔργον. ἀγάλματα γὰρ ἐν χώρῳ τούτῳ πολλὰ τούτου δὴ τοῖν ἀνδρῶν ποιήματα εἰσιν. οὐ δὲ καὶ Φειδίου ἔργον ἕτερον, τοῦτο γὰρ λέγει τὰ ἐν τῷ ἀγάλματι γράμματα.

[13.

Anthol. Palat. IX, 743: Θεοδωρίδα· (II a. Chr. sec.)

Θεσσαλαὶ αἰ βόες αἶδε· παρὰ προθύροισι δ' Ἀθάνας
ἔστᾶσιν, καλὸν δῶρον, Ἰθωνιάδος·
πᾶσαι χάλκεια δυοκαίδεκα Φράδμονος ἔργον,
καὶ πᾶσαι γυμνῶν σχῶλον ἀπ' Ἰλλυρίων.

Benndorf. l. l. p. 41 »epigramma si eum Phradmonem dicit, quem Plinius sub ol. 90 ponit, demonstrativum est, sin alium nobis ignotum Phradmonen, vera inscriptio esse potuit.«]

14. cf. syll. n. 17.

Anthol. Palat. XIII, 13.

Τόνδε Πυρῆς ἀνέθηκε Πολυμνήστου φίλος υἱὸς
εὐξάμενος δεκάτην Παλλάδι Τριτογενεῖ.
Κυδωνιάτας Κρησίλας εἰργάξατο

v. 3. Κρησίλας Meinek. delect. poet. anthol. p. 239. vulgo Κρισίας.

15.

Zenob. V, 82 (paroem. gr. ed. Leutsch I p. 153):

Ῥαμνουσία Νέμεσις· ἐν Ῥαμνοῦντι Νεμέσεως ἴδρυται ἄγαλμα δεκά-
πηχυ, ὀλόλιθον ἔργον Φειδίου, ἔχει δὲ ἐν τῇ χειρὶ μηλέας κλάδον·
ἐξ οὗ φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος πτύχιόν τι μικρὸν ἐξηρτῆσθαι
τὴν ἐπιγραφὴν ἔχον· Ἀγορακρίτος Πάριος ἐποίησεν

Ἀγορακρίτου Παρίου Js. Ttzetzes epist. 11, quam ex cod. Paris.
2565 edidit Bernhardy. in Suidae tom. II v. *Λυκόφρων* p. 642 sq.
cf. Suid. et Phot. v. Ῥαμνουσία Νέμεσις.

16.

Pausan. II, 27, 2: (Epidauri)

τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἄγαλμα μεγέθει μὲν τοῦ Ἀθήνησιν Ὀλυμπίου
Διὸς ἡμῖσι ἀποδεῖ, πεποιήται δὲ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ· μηνύει δὲ ἐπί-
γραμμα τὸν εἰργασμένον εἶναι θρασυμήδην Ἀριγνώτου Πάριον.

17.

Eustath. ad II. p. 1353, 8:

Ἐρμῆς τετρακέφαλος ἐν Κεραμεικῷ, Τελεσαρχίδου ἔργον, ᾧ
ἐπεγέγραπτο·

Ἐρμῆ τετρακάρηγε, καλὸν Τελεσαρχίδου ἔργον,
πάνθ' ὀράας.

18.

Pausan. VI, 3, 1:

Χαιρέα δὲ Σικωνίῳ πύκτη παιδὶ ἐπίγραμμα ἔστιν, ὡς νικήσειεν
ἡλικίαν νέος καὶ ὡς πατὴρ εἶη Χαιρήμονος. γέγραπται δὲ καὶ ὁ τὸν
ἀνδριάντα εἰργασμένος Ἀστερίων Αἰσχύλου.

19.

Pausan. VII, 23, 7: (Aegii in Achaiae oppido)

... ἀγάλματα Ὑγείας καὶ Ἀσκληπιοῦ· λαμβεῖον δὲ ἐπὶ τῷ βιάθρῳ
τὸν Μεσσήνιον Δαμοφῶντα εἶναι τὸν εἰργασμένον φησίν.

20.

Pausan. I, 2, 4:

— ναός ἐστι Δήμητρος, ἀγάλματα δὲ αὐτῆ τε καὶ ἡ παῖς καὶ
δᾶδα ἔχων Ἰαχχος· γέγραπται δὲ ἐπὶ τῷ τοίχῳ γράμμασιν Ἀττικοῖς
ἔργα εἶναι Πραξιτέλους.

γράμματα Ἀττικὰ ἀρχαῖα (ante ol. 94, 2) cf. J. Franz. elem. epigr. p. 26. Boeckh. ad n. 25. C. I.

[21.

[Plut.] vita X or. Isocr. 27:

ἀνάκειται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐλευσίνοι εἰκὼν χαλκῆ ἔμπροσθεν τοῦ προστύφου ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Κόνωνος, καὶ ἐπιγέγραπται·

Τιμόθεος φιλίας τε χάριν, ξενίην τε προτιμῶν
Ἰσοκράτους εἰκὼ τήνδ' ἀνέθηκε θεαῖς.

Λεωχάρους ἔργον

ita Leochares ipse certe non scripsit (cf. syll. n. 31), sed hic dicendi modus debetur scriptori, qui fortasse non ex inscriptione sed ex suo artificis nomen addidit.]

22.

Diog. Laërt. III, 25:

————— Μιθραδάτης ὁ Πέρσης ἀνδριάντα Πλάτωνος ἀνέθετο εἰς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἐπέγραψε· Μιθραδάτης ὁ Ῥοδοβάτου Πέρσης Μούσαις εἰκόνα ἀνέθετο Πλάτωνος, ἣν Σιλανίων ἐποίησε.

23.

Martial. IX, 44 (ed. Schneidew.)

Alciden modo Vindicis rogabam
esset cujus opus laborque felix.
risit - nam solet hoc - levique nutu,
Graece numquid, ait, poeta nescis?
inscripta est basis indicatque nomen.
Λυσίππου lego, Phidiae putavi.

[24.

Constantin. Porphyrog. de admin. imp. 21:

ἐλθὼν δὲ τῇ Ῥόδῳ καθεῖλε τὸν κολοσσὸν τὸν ἐν αὐτῷ ἰστάμενον· ἄγαλμα δὲ ἦν Ἥλιου χαλκοῦν κεχρυσωμένον ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν ἔχων ὕψος πήχεις π' καὶ πλάτος ἀναλόγως τοῦ ὕψους, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἐπίγραμμα τὸ πρὸς τὴν βᾶσιν τῶν ποδῶν γεγραμμένον·

τὸν ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸν ὀκτάκις δέκα
Ἄλαχης (immo Χάρης) ἐποίει πηγέων ὁ Λίνδιος.

hos »versus frigidissimos« (Benndorf. l. l. p. 12; sunt enim in Anthol. Plan. IV, 82 Σιμωνίδου!) statuae subscriptos fuisse non facile credes; neque Strabo (XIV p. 652) qui vidit eversum colossus, memoravit; dicit enim haec: ὁ—τοῦ Ἥλιου κολοσσός, ὃν φησιν ὁ ποιήσας τὸ λαμβεῖον ὅτι

ἐπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πηγέων ὁ Λίνδιος.

meminerimus autem ejusdem Strabonis verborum (VIII, p. 354) ἀνέγραψαν δέ τινες τὰ μέτρα τοῦ ξοάνου (Jovis Olympii a Phidia creati) καὶ Καλλίμαχος ἐν ἰάμβῳ τινὶ ἐξεῖπε (cf. Pausan. V, 11, 9): ita series fortasse iamborum extabat, qua maximarum statuarum metra continebantur (de talibus seriebus v. Benndorf. l. l. p. 26 sqq.)

25.

Anthol. Plan. IV, 239: Ἀπολλωνίδου· (sub Augusto et Tiberio imperat.):

Ἄνθετ' Ἀναξαγόρης με, τὸν οὐκ ἐπὶ ποσσὶ Πρίηπον
ἐν χθονὶ δ' ἀμφοτέρῳ γούνατι κεκλιμένον.
τεῦξε δὲ Φυλόμαχος (l. Φυρ)· Χαρίτων δέ μοι ἀγχόθι καλήν
ἀθρήσας, δίζευ μηκέτι πῶς ἔπεσον.

26.

Anthol. Pal. VI, 337: Θεοκρίτου·

Ἦλθε καὶ ἐς Μίλατον ὁ τοῦ Πατήρονος υἱὸς
ἰητῆρι νοσῶν ἀνδρὶ συνοισόμενος
Νικία, ὅς μιν ἐπ' ἄμαρ ἀεὶ θυέεσσιν ἰκνεῖται
καὶ τόδ' ἀπ' εὐώδους γλύψατ' ἄγαλμα κέδρου
Ἦετίωνι χάριν γλαφυρᾶς χερὸς ἄκρον ὑποστάς
μισθόν· ὁ δ' εἰς ἔργον πᾶσαν ἀφῆκε τέχνην.

Benndorf. l. l. p. 42.

[27.

Plin. n. h. XXXVI p. 34:

Zethus et Amphion ac Dirce et taurus vinculumque ex eodem lapide a Rhodo advecta opera Apollonii et Taurisci. parentum hi

certamen de se fecere, Menecraten videri professi, sed esse naturalem Artemidorum.

Haec ex inscriptione operis fluxisse, voluerunt nonnulli vv. dd. (Petersen: Einleitung in das Studium der Archaeol. übers. v. Friederichsen p. 108; Brieger: de fontibb. Plin. libr. XXXIII-XXXVI p. 71) recte fortasse, quamquam etiam ex litteris scriptis hausta esse possunt. Quod vero quidam graecum *καθ' ὑοθεσίαν* a Plinio hoc loco in latinum versum esse conjecerunt, minus apte verti non potuit.]

[28.

Procop. de bello Goth. IV, 22

(agit de Agamemnonis navi, quae Geraesti in Euboeae oppido ostendebatur):

*ἂ δὴ γράμματα ἐν πλοίῳ τούτῳ ἢ τηνικάδε ἢ ὕστερον ξυσθέντα
δηλοῖ ἐν ἑξαμέτρῳ, ὧν τὰ μὲν πλεῖστα ἐξίτηλα χρόνῳ τῷ μακρῷ γέ-
γονε, τὰ δὲ πρῶτα καὶ ἐς τόδε διαφαίνεται λέγοντα ὧδε·*

*Νῆα μέλαιναν ἰδρύσατο τῆδ' Ἀγαμέμνων
Ἑλλήνων στρατιῆς σῆμα πλοῖζομένων*

καὶ ἐν ἀρχῇ ἔχει·

Τύννιχος ἐποίει Ἀρτέμιδι Βολοσίᾳ.

sed recte Brunnius (hist. artiff. I p. 608) monuit, Tynnichum de d i-
casse videri navem.]

APPENDIX TITULORUM ARTIFICUM ROMANORUM.

1.

Romae in museo Kircheriano inscriptum collo protomae aeneae inter 436-560
Medusae, quae ubi reperta sit ignoratur a. u.
C. Ovius Oufentina fecit

2.

Romae in museo Kircheriano inscriptum femori statuae Jovis paullo post
pallio amicti aeneae, quae videtur *Orvieti* effossa 514-16 a. u.
C. Pomponi Quirina opus

3.

Perusiae effigies juvenis sedentis plastica extat, cujus in plintho VII sec. a. u.
C. Rufius S. finxit
in S cognomen liberti (Mommsen).

4.

Romae quondam apud Verospos in plintho Aesculapii medio-
criter efficti
Assalectus

5.

Florentiae in musae statua, quae fortasse IV p. Chr. sec.
facta est
Opus Atticianis Afrodisiensis

5 a.

Ibidem juxta statuam consularem in scrinio
Atticia . . .

-
1. Ritschl. mon. tab. I Cc. C. I. L. I n. 51.
 2. Ritschl. l. l. tab. I Bb. C. I. L. I n. 52.
 3. Ritschl. l. l. praefat. p. 66, 106. Reifferscheid. annal. 1867 tab. H. C. I. L. I n. 1394 cf. p. 563.
 4. Winckelm. hist. art. VIII, 4, 5. Brunn. hist. artiff. I, 612.
 5. Brunn. l. l. p. 575. aeri incis. in mus. Flor. tom. I tab. XVIII.
 - 5 a. Brunn. l. l. aeri incis. l. l. tab. LXXXVIII.

6.

Romae in museo Vaticano cippus asservatur, in quo diadumeni effigies sculpta est, cui adscriptum

Diadumeni

6 a.

Parisiis in museo opus anaglyphum marmoris Pentelici *Augusta Taurinorum* sublatum extat, quo Thetis Jovi supplicans et Juno vel Proserpina et Venus Adonidem a Jove postulantibus expressae sunt; sellae autem, cui insidet Juppiter, inscriptum

Diadumeni

7.

Romae in museo Vaticano Mercurii statua est, cujus in plinthe Ingenui

8.

Romae in museo Vaticano nux pinea aere facta asservatur, quae Hadriani mausoleo quondam imposita erat; cujus in margine inferiore

P. Cincius P. L. Salvius fecit

9.

Florentiae in museo sarcophagus asservatur anaglypho ornatus, quo nuptiae expressae sunt; in latere averso leviter incisus est

Nonianus

Romulus

10.

Painswick in latuniis in loco dicta *Custom Scrubs* a. 1799 anaglyphum repertum est, supra quod in fastigio

6. Mus. PCI. VII tab. B., ubi quidem titulus non est. — Brunn. p. 613.

6 a. Maffei mus. Veron. p. 211, 1. Overb. Galler. tab. XVI, 12. Brunn. p. 613 idem in Ber. d. Münch. Acad. 1868 p. 86 sqq. Friederichs. Baust. p. 452 n. 738.

7. Mus. PCI. III tab. XLI. — Brunn. hist. artiff. I p. 613.

8. Mus. PCI. VII, tab. XLIII. — Winckelm. hist. art. VII, 2, 18. Brunn. p. 610.

9. Guattani monum. ined. tom. I (1784) p. LVII. Brunn. I p. 613.

10. Lysons rel. brit. Rom. II tab. XVIII fig. 5. 7.

Deo Romulo

Vettinus
donavit
Juventinus
fecit

vir armatus, paludatus.
d. hastam s. scutum tenens;
ad latus laevum gladius
pendet; juxta ad d. arula,
in qua cornucopiae.

11.

Romae in museo Capitolino in plintho statuæ venatoris, qui
leporem captum manu sublata tenet

Polytimus lib.

12.

Capreis in villæ rudèribus viri togati pars superior reperta
est, cujus in basi, ut videtur

Julius
Salius
fecit

13.

In oppido Transylvano, quod *Nagy Osztro* nunc dicitur, basis
reperta est cum titulo

Claudius Saturninus fecit.

Dubios (T. Grae. Trophimum, Q. Lollium Alcamenem, Novium Blesamum) et suspectos (Cassiam Priscillam et Titium) nominatos esse satis sit v. Brunn. p. 613 sqq. Dubiis addi potest Ti. Paregorius, quem Wieseler. in Ulpiae Eutychie sarcophago (mus. Berol. n. 579 Arch. Ztg. 1843 tab. VI) legere sibi visus est in Arch. Ztg. 1853 p. 48.

11. Mus. Capit. III tab. LX. — Brunn. I p. 614.

12. Klügmann. bullet. 1867 p. 133.

13. Fr. Kenner. arch. Anz. XXIII p. 28*.

DE MARMORARIIS, LAPIDARIIS, AERARIIS BREVITER
EXPONITUR.

Veterum artificum provincias non tam arcte esse circumscriptas quam nostrum satis constat: ita qui Erechtheum signis marmoreis ornauerunt Antiphanes, Praxias, Jasus ab operibus minoris dignitatis efficiendis non abstinuerunt (v. B. 2 p. 156), et Luciani quidem avunculus non solum *έρμογλύφος* fuit, sed etiam *λίθων έργάτης* et *συναρμοστής* (somm. 4).¹⁾ Unde factum est, ut nomina quoque, quibus artifices significabantur, latissime pertinerent, praesertim cum illorum nominum plurima essent universa, quippe quae sive a materia (*λιθοξόος*, *λιθουργός*, *χαλκοῦργος*; marmorarius, lapidarius, aerarius) sive a ratione fingendi (*πλάστης*; sculptor, flaturarius) sive ab operibus fictis — quod apud Romanos minus et serius usitatum — *ἀνδριαντοποιός*, *ἀγαλματοποιός*; statuarius, signarius) originem ducerent. Neque raro iis tantum, quae conjuncta sunt verbis, qui opifex intelligendus sit, declaratur (n. 12, 34).

Quae cum ita sint, quos in titulis Romanorum votivis (3, 5, 6, 9, 11, 16, 17, 19, 21, 23, 36), sepulcralibus (2, 4, 10, 12, 14, 20, 22, 26, 29-35, 37-40), aliis reperimus marmorarios, lapidarios, aerarios, alios oblivione obrui nolimus, cum in iis esse possint, quos etiam nos artifices dicere dubitaturi non essemus.

Ac *marmorarii* quidem in universum ii fuerunt, qui opera cujusvis generis ex marmore creabant: titulos scribebant²⁾, aedificia marmoribus ornabant³⁾, pavimenta sternebant.⁴⁾ Sed marmorarios etiam

1) eatenus verum est, quod nonnulli negaverunt inter artifices et opifices veteres ullum fuisse discrimen.

2) Orelli 4223: D. M. titulos scribendos vel si quid operis marmorarii opus fuerit hic habes; de quo titulo v. O. Jahn. Ber. d. sächs. Ges. hist.-phil. Cl. 1861. p. 298.

3) n. 12. v. edict. Diocl. cap. VII. 5 ed. Mommsen. Ber. d. sächs. Ges. 1851 p. 17 cf. p. 54 et p. 65. s. v. Hausbau.

4) O. Jahn. Wandgemaelde des Columbariums in der Villa Pamfili in Abhandlungen d. Münch. Acad. philos.-philol. Cl. VIII (1858) p. 235 not. — J. Marquardt. Röm. Alterth. V, 2 p. 226 n. 2052.

signa fecisse et glossis docetur (p. 136 Steph.), ubi m., *μαρμαροποιός, ἀγαλματογλύφος* et Senecae epistula LXXXVIII, qui scripsit: „non adducor, ut in numerum artium liberalium pictores recipiam, non magis quam statuarios aut marmorarios aut ceteros luxuriae ministros,« ubi, cum pictorum tabulae, statuariorum statuae aeneae sint, marmorarii, ni fallor, recte intelliguntur ii, qui signa marmorea creabant.

A marmorariis *lapidarios* in universum diversos fuisse et per se patet, et titulo probatur Orelliano 4220 (n. 21); sed ii quoque majora monumenta fecerunt: in Petronii enim capite LXV qui memoratur »Habinnas sevir idemque lapidarius, qui [sibi] videtur monumenta optime facere,« a Trimalchione in cap. LXXI rogatur, ut et ipsius post mortem et Fortunatae uxoris statuas in monumento sepulcrali ponat.

Plastae, qui proplasmata finxit, (pl. imaginarii: edict. Diocl. cap. VII l. 29) titulus est n. 25.

Qui statuas gypso fictas fuderunt, universo nomine dicti sunt *aerarii*, quos et omnis generis opera et »sigilla vel statuas« fecisse edicti Dioclet, cap. VII lin. 24 sqq. satis probatur.¹⁾ Peculiari quidem nomine, qui statuas ex aere effecerunt, denominati sunt *statuarii*²⁾ (cf. imprimis Quintilian. II, 21, 10. Plin. XXXVI, 15)³⁾ iidem ab operibus flandis *flaturarii* (n. 32, 33) et *flaturarii sigillariarii* (34) vel *fusores*, a materia etiam *fabri a Corinthiis* (n. 35 cf. Plin. XXXIV, 48) dicti sunt.

Serioris aetatis sunt *officinator a statuīs* (36), et *artifex signarius* (37) et in titulo quodam Christiano Gennarius *magester marmorarius*.⁴⁾

¹⁾ immerito igitur, ut videtur, Marquardtius (l. l. p. 279 n. 2543) aerarios eos potissimum intellexit, qui aera ex metallis effoderunt; vide etiam Forcellini. s. v.

²⁾ titulus quidem Gruterianus (640, 9 „ex Torello“ = 987, 4 „ex Sarayna (Torello) et Panvinianis“): Octavia O. l. || Hilara || V. f. sibi et || L. Coelio L. l. || statuari || ad statuarium non pertinet: in versu 5. enim, ubi cognomen liberti desideratur, fuisse videtur „Staturai,“ quod Mommsenius ex schedis mihi tradidit.

³⁾ Marquardtius l. l. p. 229 n. 2070 statuariam artem eorum, qui signa ex auro et ebore creabant, fuisse minus recte opinatus est.

⁴⁾ hunc laudavit Edm. le Blant: sur les graveurs des inscriptions antiques (chrétiennes) in rev. de l'art chrèt 1859 p. 13. ex Gazzera iscriz. crist. del Piem.

Inter eos quoque, quibus signa custodienda erant mandata, quales sunt in 38 sqq., artis peritos fuisse et per se verisimile est et probatur titulo 24 cf. p. 57, 2.

Denique non silentio omittendum est, 22 (1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 14, 17, 18, 22-24, 29, 32, 33, 35, 36, 38-40) ex 40 artificibus (nam tit. 13 in Graecia repertus est) Graeca tulisse nomina (cf. p. 62 not.).

Marmorarii:

1. L. Armodius L. l. Nicephorus — *Romae*: Fabretti p. 195 n. 463.
2. A. Arrius Chrysanthus — *Neapoli*: C. J. Neap. 2525.
3. C. Avillius December redemptor m. a 62 p. Chr. — *Neapoli*: C. J. N. 2588.
4. C. Clodius C. [l.] Antiochus — prope *Rhegium*: Cavedoni. bull. d. inst. 1844 p. 185.
5. M. Consutius M. l. Dor. — *Pisis*: ex Apiano Gruter. 640, 7, (v. n. 11).
6. Hermes Aureliae Vibiae Sabinae ser — *Villavicosae*: C. I. L. II 133.
7. Fl. Phaneas — *Neapoli*: C. I. N. 2610.
8. D. Rufio (libertus) — *Neapoli*, olim *Romae*: C. I. N. 6833 ser. II lin. 11.
9. P. Rutilius Syntrophus — *Gadibus*: C. I. L. II 1724.
10. C. Sempronius Felix — *Romae*: ex Mazocchio Gruter, 640, 6.
11. L. Valerius L. l. Antios — *Pisis*: ex Apiano Gruter, 640, 7 (v. n. 5).
12. L. Valerius L. l. Pharnaces m. subaedanus — *Romae*: Henzen. 7245: corpus snbaedianum in Murator. 1185, 8.
13. Ἀπελλᾶς Νηψ[ᾶ]δος, Φιλωνᾶς Διονυσίου μαρμαράριοι — *Acrocorinthi*: C. I. G. I, 1107, sed vide Keilium in Philol. tom. VIII (1853) p. 171 sqq.

Νικρόστρατος μαρμαράριος in titulo Christiano apud L. Ross.: Reisen im Peloponnes I p. 44.

in actis academiae Taurin 1851 (ser. II tom. XI) p. 173 tab. III. De marmorariis Romanis inde a X sec. usque ad XV egit Carlo Promis (degli artefici marmorarii Romani etc.) Taurin 1836. 4°.

μαρμαρ[α]ρίων τὸ γένος C. I. G. 5922 cf. 5921.

sodalitium marmorariorum — marm. *Taurinens.* II p. 126
n. 151.

compagani marmorarienses — *Curigae*: C. I. L. II, 1043.

14. Hermeros Ti. Claudii Caesaris Aug Germanici ser Theamidianus (?) ab marmorib — *Nepete*: Gruter. 25, 12 (a Pighio accepit Smetius).
15. M. Ulpus Martialis Aug lib a marmoribus — *Romae*: Gruter. 593, 7 (vidit Smetius).
titulus Muratorian. 950 n. 4 a Ligorio fictus est.

Lapidarii:

16. L. Aemilius Quartio — *Cluniae*: C. I. L. II, 2772.
17. Astragalus Agr... — mus. *Veron.* Maffei. 130, 1.
18. Her[m]es (p. Chr. 49) — *Romae*: C. I. L. I C. 3, 12 (p. 327).
19. Reburinus — in S. Eulaliae de Barossas (*Lusitania*); Murat. IV, 2046, 1 (ex P. Argote).
20. Terentius T. f. — *Patavii*: e Verderianis et Scardeonio Gruter. 640, 5.

opifices lapidarii — *Vasione*: Orelli. 4208.

lapidarii — *Divione*: ex Guenbaldi tumulo Chyndonactis (tombeau de Chyndonacte, Paris. 1623 p. 134) Spon. misc. sect. VI p. 223, 2.

marmorarius et lapidarius:

21. Ti. [I]ul[i]us Herm[a — *Nemausi*: Orelli. 4220 (illa fortasse nomina esse in lapide dixit mihi Aem. Hübner. v. cl.)

Fabri oculariarii:

22. L. Licinius L. l. Patroclus — *Romae*: Orelli 4185 cf. Henzen. p. 460.
23. M. Rapius Serapio ab ara marmorea oculos reposuit stautis — *Florentiae*: Orelli. 4224.

Plastes:

24. ... Orbianus mystagogos || ... plastes — *Romae* in museo collegii Romani: Maffei. mus. *Veron.* 257, 3.
illius, qui laudatus est a R. Rochetto (lettre p. 394 n. 314)
»Proculus plastes,« titulus est apud Gorium (inscr. ant. Etr. I. p. 63 n. 177) ita compositus: C. Proculei Plastis.

Aerarii:

25. L. Avius — in vetere *Capua*: C. I. N. 3871.
26. L. Furius Q. l. Optatus — *Placentiae*: Orelli. 4140.
27. C. Octavius Au Felix } *Cordubae*: C. I. L.
28. C. Octavius T. C. l. Primus a[er]a[r]ius } II, 2238.
29. T. Scanianus Ero — *Beneventi*: C. I. N. 1734.
30. L. Vibius L. f. Sca[ptia] Maximus Smintius — in agro
Florentino: ex Gorio Murator. 758, 6. anthol. lat. Burm. IV,
189. Meyer. 1307.
31. P. Calvius P. f. Justus mancips (sic) officinarum quinque
(sic) — *Romae*: Orelli. 4217 cf. Henzen p. 460.
collegium aerariorum — *Mediolani*: Orelli. 4060.
sodales aerarii — *Neapoli*: C. I. N. 6863.
confectores aeris — *Hispani*: C. I. L. II, 1179, de qui-
bus quidem recte Marquardt. V, 2 p. 279 not. 2543.

Flaturarii:

32. C. Sellius Onesimus fl. de via sac[ra] — *Romae*: Orelli. 4192.
33. L. Tyrius (Tityrus?) fl. de sacra via — *Romae*: Orelli. 4193.
34. T. Flavius T. f. Largonius Heros Malaca fl. sigillarius
— *Romae*: Orelli. 4280.

titulus Gruter. 638, 6 = Murator. 961, 4 a Ligorio fictus est.

35. P. Lucrinus P. l. Thalamus faber a Corinthiis — *Romae*:
Orelli. 4181 cf. Henzen. p. 460.
36. Eutyches Aug lib officinator a staturis (a. 199 p. Chr.) —
Romae: ex Mazocchio et Ursinianis Gruter. 313, 5.
37. Maetius Aprilis artifex signarius — *Romae*: Orelli. 4282.
(art. christianus ut videtur.)
38. Agrypnus Caesar Aug Maecenatian a staturis — *Romae*:
Muratori. 886, 1.
39. Anthus Aug a Corinthiis — *Neapoli*: C. I. N. 2128.
Henzen. 6308.
aliquis »a Corinthiis« in fastis Antiatinis a. p. Chr. 51
col. III Henzen. 6445. C. I. L. I.
40. Carpus a Corinthiis (libertus) — *Romae*: Murat. 925, 14.
41. Ti. Laius Paratus a Corinthiis — *Neapoli*, olim *Romae*:
C. I. N. 6841. Henzen. 6258.

METRA BASIUM.

Nu- merus tituli	metra gallica.			Forma	Natura lapidis
	Altitudo	Longitudo	Latitudo		basis.
1	1,44			columna striata	mar. Parium
2				tit. in sella figurae sedentis	
3	0,84	2,2	0,47	quadrat.	lap. calcarius
4	2,70	0,47	0,26	pilae forma	marm.
5				columnae striatae frgm.	
6	0,10	0,67	0,16	bas. quadr. frgm.	marm. Pentel.
7	0,28	0,48	—	quadrat. frgm.	marm. Pentel.
8	2,40	0,42	0,12-0,14	col. sepulcralis	} marm. Pentel.
	0,275	0,725	0,384	basis sub col.	
8 a				basis in ecclesiae pariete	
9	0,13	0,76	0,287	quadrat.	marm. Hymett.
10	0,31	0,63	0,72	quadrat.	marm. Pentel.
10 a	0,445	—	0,9 diam.	basis rotunda	marm. Pentel.
10 b	0,25	0,30	0,65	quadrat.	marm. Pentel.
10 c	0,15	0,25	0,30	frgm.	marm. Pentel.
11		1,60	1,00	quadrata	
12	1,99			col. sepulcralis	} mar. crystallin. fortasse e Laurio
13	0,60	0,70	0,60	frgm.	
14	1,40		0,35-0,60 diam.	columnae frgm.	} caesum.

2, 3, 4 nunc Londini in mus. Brit.

5 nunc Pisauri.

9. Ad. Michaelis igitur (über den jetzt. Zustand der Akropolis p. 18.) bases marmore Hymettio sero tantum factas esse immerito censuit v. et 31 c. 33 a. 34. 40. 50. 51. cf. Mercurium vitulum ferentem antiquissimi generis Arch. Ztg. XXII p. 169.

Nu- merus tituli	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma	Natura lapidis
14*	0,255		0,565	in ecclesiae parite	
15				bas. in muro in- clusa	marm. Pentel.
16	0,46	0,7	0,325	quadrata	marm. Pentel.
16 a					
17	0,39	1,76	0,85	basis quadrata	marm. Pentel.
18	0,42	2,511	0,66	basis semicircu- laris	} marm. Pentel.
plin- thus	0,314	2,93 circ.	—	semicircularis	
19				frgm.	marm. Pentel.
19*	0,275	0,59	0,25	frgm.	
20					
21	0,40	0,70	0,69	quadrata	marm. Hymett.
22					
23					
24					
25					
26				frgm.	
27		0,59	0,44	quadrat. frgm.	
28	0,46	0,97	0,85	quadrata	marm. Pentel.
29				} col. sepulcr. ut videtur.	
30					frgm.
31	0,60	1,10	0,65	quadrata	marm. Pentel.

17. tota basis sex lapidibus quondam composita erat, quorum quinque tantum adhuc reperti sunt lapides, quibus titulus inscriptus est.
18. 27. ichnographiam basium vide in Ross. commentatt. archaeol. I p. 189. in 31 hoc memorabile, quod signi vestigium deprehendi non potest.
- 31 a 32 tota basis quattuor marmorearum tabularum seriebus composita, quarum duae inferiores m. Hymettio, duae superiores Pentel., in tertia serie titulus.

Numerus tituli.	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma.	Natura lapidis.
31 a,					
32: a	{ 0,32 singul. bas.	0,88	{ 0,724 singul. bas.		{ marm. Pentel. sed. vid. infra
b		0,845			
c		0,99			
d		0,86			
e		0,86			
31 b				frgm.	marm. Pentel.
31 c				frgm.	marm. Hymett.
33	0,305	0,705	0,62	frgm.	marm. Pentel.
33 a	0,12	0,28	0,25	frgm.	marm. Hymett.
34	0,32	0,91	0,67	quadrata	marm. Hymett.
35	1,10	0,57		quadrata	marm. Pentel.
35 a					marm. Pentel.
35 b	0,55		0,58	basis rotundae diam. frgm.	marm. Pentel.
36	0,19	1,20	0,60	frgm.	marm. Pentel.
37				frgm.	marm. Pentel.
38					
1	{ 0,18 0,18	{ 1,38	0,28	{ quaeq. bas.	{ quadrata marm. Pentel.
2					
3			0,18		
39	0,71	0,80	0,51	quadrata	
40	0,64	0,57-	0,51-	quadrata	marm. Hymett.
		0,62	0,52 ^{1/2}		
41	0,70	0,70	0,54		marm. Pentel.
42	0,35	1,13	1,10		marm. Hymett.
43				columnae frgm.	marm. Pentel.
44	0,47		0,27	frgm.	marm. Pentel.
45					
46	0,35	0,73	0,55	frgm.	marm. Pentel.
47					
47 a					
48					

Nu- merus tituli	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma	Natura lapidis
49	0,30	0,88		frgm.	marm. Hymett.
50	0,20	1,45	0,80		marm. Hymett.
51	0,70	0,45			marm. Hymett.
52					
52 a	0,24	0,80	0,62		
53					
53 a	0,70	0,53	0,45	frgm.	marm. Pentel.
53 b	0,74	0,38	0,38	basis quadrata	
54					
55				rotunda	marm. Pentel.
56	0,15	0,88	0,70	frgm.	marm. Pentel.
57	0,30	0,13	0,42	frgm.	marm. Pentel.
58	0,34	0,18	0,24	frgm.	marm. Pentel.
59	0,53	0,20	0,50	frgm.	marm. Pentel.
59*	0,32	0,40	0,28	frgm.	marm. Pentel.
59**				frgm.	marm. Pentel.
60					
61	0,97	0,97	0,24	quadrata	marm. Hymett.
62				frgm.	
63					
64					
64 a					
65-81 tituli Rhodii, de quibus quae constant, cum perpauca sint, jam in sylloge adnotavimus					
67 a	0,31	0,52			
70 b	0,44	0,72			
82					
83					
84					
85					
86					

Nu- merus tituli	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma	Natura lapidis
87	0,686	0,711	0,254	tabula	marm. caerulei
88					
89	0,635	0,635	0,254		marm. caerulei
90	1,02	0,457	0 292		marm. albi
90 a	1,02	1,463	0,307		marm. albi
91	0,171	0,305	0,114		lap. calcar. caerul.
92	0,76	0,68	0,61		marm. caerulei
93	0,33	1,85	0,648		
94					
95-106	in statuis vel statuarum plinthis				
107					
107 a	0,65	0,68			marm. Hymett.
107 b	0,80	1,60	0,65		
107 c	0,28	0,31	0,33		lap. nigr. Eleusin.
107 d	0,36	1,03	0,75		marm. Hymett.
108	0,28	1,10		frgm.	
109	0,97	0,65	0,55	frgm.	marm. Hymett.
110	0,72		0,26 diam.	rotunda	
111					
112					marm. nigr. Eleus.
113					
114	0,27	0,78	0,605		marm. alb.
114 a					marm. nigr. Eleus.
114 b				frgm.	
115					marm. Hymett.
116					
116 a					
117	0,32	1,25	0,77		marm. Pentel.
118					
119	0,22	1,13	0,705		marm. alb.

87. 89. 90. 91. 92 nunc Londini in mus. brit.

87 antea in muro fuisse videtur.

Nu- merus tituli	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma	Natura lapidis
119a)					
120 }					
121					
122					
123				frgm.	marm. alb.
124	in statua				
125	0,69	0,45	0,69	frgm.	marm. Hymett.
126	0,158	0,525			marm. alb.
127	0,11	1,00	0,55	frgm.	marm. Pentel.
128					
129					
129 a					
130		1,05	1,02		
130 a				frgm.	
131				op. anaglyphum	
131 a					
132					
133					
134	0,27	0,13		op. anaglyph. col.	
135	in statua				
136					marm. nigr.
136 a					marm. Afric..
136 b					
137					(rosso antico)
138 }					
139 }	in statuis				
140					
141	in statua				
142-	in operibus ipsis				
149					
150					
151					

Nu- merus tituli	Altitudo	Longitudo	Latitudo	Forma	Natura lapidis
152-	in statuarum plinthis vel truncis arborum.				
154					
155					
156					
157					
158	0,76	1,33		frgm. serra resec- tum de basi quadr.	
159					
160					
161	0,32	0,72			
162					
163					
164					
165-	in statuarum adminiculis vel plinthis.				
174					

INDEX NOMINUM ARTIFICUM.

Notae: add. = addenda.

patr. n. = patris nomen.

scr. = a scriptoribus traditi.

soli numeri ad syllogem pertinent.

B = inscriptiones, quibus artificum tantum mentio fit.

() uncis curvis inclusi sunt dubii;

[] uncis quadratis, qui immerito in artificum historiam irrepserunt.

* asterisco notavi, quorum nomina non sunt in Papii indice nomm. propr. Gr. ed. Benseler (A-II);

† cruce notavi, quorum nomina et in lapidibus et in scriptoribus reperiuntur. cf. p. 5 et 54, ubi quidem certi tantum numerati sunt.

Ἀβαίων 11.

Ἀγαθάν[ωρ Ἀλωπεκῆσι?] οἰκῶν B. 2 v. 5
p. 156.

(Ἀγαθοκλῆς Φιλοξένου Φλυεύς 192).

Ἀγασίας Δωσιθέου Ἐφέσιος 143.

Ἀγασίας Μηνοφίλου Ἐφέσιος 158.

Ἀγαυός patr. n. 144.

Ἀγήσανδρος patr. n. 136, a.—137.

Ἀγοράκριτος Πάριος scr. 15 p. 167.

Ἀδάμας patr. n. 128.

Ἀδάμας vid. Διονυσόδωρος

aerarii p. 175, 177.

(Ἀθανόδωρος Ἀγησάνδρου B. 18, p. 162.

† Ἀθανόδωρος Ἀγησάνδρου Ῥόδιος 136, a
137? v. Plin. XXXVI, 37.

Athenis v. Bupalus.

Ἀθην[οκλῆς] Δημο[φ]ῶντος Εὐ[πυρί]δης
B. 3 p. 157.

(Ἄικλίδας Μολώνιος B. 5 v. 14 p. 158.)

Αἰνέας patr. n. B. 6 p. 158.

Αἰσχύλος patr. n. scr. 18 p. 167.

Αἰσωπος καὶ ἀδελφοί 4.

Ἀλέξανδρος patr. n. 173.

Ἀλέξ[?]άνδρος Μηνίδου Ἀντιοχεύς ἀπὸ
Μαιάνδρου 153.

Ἄλεσ... vid. Διο[?] γένης

[Ἀλχαμένης 212].

* Ἀλξήνωρ ὁ Νάξιος 12.

Ἀμμώνιος v. Φιδίας

Ἀναξαγόρας scr. 6 p. 164.

Ἀναξιμένης Εὐ[ρ]υστράτο[υ] Μιλήσιος
162.

Ἀνδραγόρας Ἀριστείδα Ῥόδιος 151.

Ἀνδρόμαχος λατύπος p. 151, 1.

† Ἀνδρῶν Γοργίδαο B. 5 v. 7 p. 158. v.
Tatian. c. Chr. 55.

(Ἀντιγένεις Νικῆος B. 5 v. 12 p. 158.)

Ἀντίγνωτος 119, a.

[Ἀντίνωρ Εὐφράνωρος (sic!) 213.]

Ἀντίοχος [Ἀθη]ναῖος 95.

Ἀντίοχος Δημητρίου Ἀντιοχεύς 51.

(Ἀντιφάνεις Χαρειτίδαο B. 5 v. 10 p. 158.)

Ἀντιφάνης Θρασωνίδου Πάριος 154.

Ἀντιφάνης ἐκ Κεραμείων B. 1 v. 6 p. 155.

(Ἀποληξίδης patr. n. B. 7 p. 158).

Ἀπολλόδωρος 19*.

- Ἀπολλόδωρος patr. n. 96.
 Ἀπολλόδωρος Ζήνωνος Φωκαεῦς 85.
 Ἀπολλωνίδης patr. n. 52, a.
 Ἀπολλώνιος 100—101.
 Ἀπολλώνιος patr. n. 91. 92. 110.—145.
 [Ἀπολλώνιος 217.]
 Ἀπολλ[ώ]ν[ε]ος Αἰνέου ἀγαματοποιός
 B. 6 p. 158.
 Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Ἀθηναῖος 98.
 Ἀπολλώνιος Ἀρχίου Μαραθώνιος 109.
 †? Ἀπολλώνιος Νέστορος Ἀθηναῖος 99
 (a, b) v. Chalcid. in Timaeum Plat.
 p. 440 cf. Osann. Zeitschr. für Alter-
 thumswissenschaft XV, p. 113.
 (Apollonius et Tauriseus Artemidori f.
 Rhodii scr. 27 p. 169 sq.)
 Ἀγαῖος Ἀριστον... add. 2.
 Ἰάρης? 156.
 Ἀρίγνωτος patr. n. scr. 16 p. 167.
 Ἀριστο[χεΐτων] v. Ὑπατόδωρος
 (Ἀρίστανδρος Σκόπα Πάριος 158.)
 Ἀριστεάς καὶ Παπίας Ἀφροδεῖσες 146.
 Ἀριστείδας patr. n. 151.
 Ἀριστίας patr. n. B. 5 v. 9 p. 158.
 Ἀριστίων 6.
 Ἀριστογίτων Ὁμολώχιος B. 5 v. 4 p. 157.
 (Ἀριστόδημος patr. n. 196.)
 Ἀριστόδικος patr. n. scr. 8 p. 165.
 Ἀριστοκλῆς 8, a. 14*?
 Ἀριστοκλῆς B. 4 p. 157.
 Ἀριστοκλῆς patr. n. scr. 10 p. 165.
 Ἀριστομήδης patr. n. 82.
 Ἀριστον... patr. n. add. 2.
 [Ἀριστονεΐχης Ἐμμενίδου 205.]
 Ἀριστοπεΐ[θης Κλεω]νύμου Φυλάσιος 38.
 Ἀρίστων ἠδὲ Τελέστας Λάκωνες scr. 9 p.
 165.
 Ἀριστωνίδας patr. n. 78.—139.
 Ἀρκεσίλας Ἀριστοδίκου scr. 8 p. 165.
 Ἀρμάτιος v. Ἡρακλείδης
 (Ἀρτεμᾶς Δημητρίου Μειλήσιος 193.)
 Ἀρτεμίδωρος patr. n. 87. 88.
 Artemidorus patr. n. scr. 27 p. 170.
 Ἀρτεμίδωρος Μηνοδότου Τύριος 86.
 [Ἀρτέμων 218.]
 Ἄρτ? — Πολ[?]έμων Φλειάσιος 127.
 artifex signarius p. 175.
 Ἀρχέλαος Ἀπολλωνίου Πριηνεύς 145.
 Archermus patr. n. scr. 1 p. 163.
 Ἀρχίας patr. n. 98.—109.
 Ἀρχίδαμος Μιλήσιος 77.
 Ἀρχίδαμος Νικομάχου 163.
 Ἀσί[λ]α[ς] καὶ Ἀσα[λη]πᾶ[ς] οἱ Ἀσκληπᾶ
 λατύπο[ι] Κουρν[ε]α[σπ]ηνοί p. 152, 2.
 Ἀσκληπᾶς v. Ἀσίλας
 Ἀσκληπίος λιθουργός v. Ἡρυσίων
 Assalectus p. 171, 4.
 Ἀστερίων Αἰσχύλου scr. 18 p. 167.
 * Ἀστιος patr. n. 83.
 [Ἄτταλος Ἀνδραγάθου 206.]
 Atticianes (?) Afrodisionis p. 171, 5 (a).
 (Ἄττικὸς Εὐδόξου Σφήττιος 194.)
 Ἄττινᾶς patr. n. 147.
 Ἀδρήλιος Νεικηφόρος Νεικηφόρου 132.
 Ἀφροδίσιος Δημητρίου ὁ καὶ Ἐπαφρᾶς
 ἀγαματοποιός ἐγκαυστής B. 9 p. 159.
 †? Βάτων Ἡρακλεώτης 50, v. Plin. XXXIV,
 73, 91.
 (Βοηθός patr. n. 142.)
 Βοηθός 187.
 * Βοῦλος 161.
 † Βούπαλος 175. Paus. IV, 30, 6 et al.
 Bupalus et Athenis Archermi fil. Chii scr. 1
 p. 163.
 * Βρεικίδας patr. n. B. 5 v. 2 p. 157.
 † Bryaxis 191. v. Paus. I, 40, 6. Plin.
 XXXIV, 42 et al.
 Γαβ... λαοξό[ο]ς p. 152, 3.
 (Γαῦρος v. Χρῆστος)
 Γλύκων Ἀθηναῖος 102 (a, b).
 †? Γοργίας 7. v. Plin. XXXIV, 49.
 Γοργίδας patr. n. B. 5 v. 7 p. 158.
 (Γοργίδας Καφισοδώριος B. 5 v. 6 p. 158.)
 † Δαίδαλος Πατροκλέους 22. v. Paus IV,
 3, 4 et al.
 (Δαΐ[κλ]ῆς 195.)
 Δαμοκράτης Ἀριστομ[ή]θ[ε]ος Ἰτάνιος 82.
 Δαμοφῶν Μεσσήμιος scr. 19 p. 167.
 Δεινομένης 115.
 (Δέξιππος Μνασιστρότιος B. 5 v. 11 p. 158.)
 Δημήτριος 19.
 Δημήτριος patr. n. 51. 131, a. 152. (193.)
 B. 9 p. 159.

Δημήτριος Δημητρίου 131, a.
Δημήτριος Δημητρίου Ρόδιος v. *Θέων*.
Δημήτριος Πτελεάσιος 40.
Δημήτριος Φίλωνος Πτελεάσιος 117.
 * *Δημόδωρος Μελιτε[ύς]* 43.
 † *Δημόκριτος* 180. v. Paus. IV, 3, 5 et al.
Δημο[φ]ῶν patr. n. B. 3 v. 4 p. 157.
Diadumenus p. 172, 6, a.
 * *Δίης* 54.
Δίης v. *Καικοσθένης*
Διω[?]γένης και *Άλεσ...* 104.
Διόγνητος patr. n. 126.
 (*Διόδοτος* v. *Μηνόδοτος*
 [*Διόδοτος Βοηθοῦ* 214.]
Διόδ[ω]ρος patr. n. 59*.
Διόδωρος Ἐρματίου Ἀθηναῖος add. 5.
Διομένης patr. n. 122.
Διονύσιος patr. n. 26. (199.)
Διονύσιος Ἀστίου v. *Θεδόμηστος*
Διονυσόδωρος και Μοσσχίων και Ἀδάμας
οἱ Ἀδάμαντος Ἀθηναῖοι 128.
 (*Δωρίων* 62.)
Δωρόθεος Ἀργεῖος 20.
Δωρόθεος Ἡγησάνδρου Ὀλύμπιος add. 5.
Δωσίθεος patr. n. 143.
 (*Ἐκατοκλῆς* patr. n. 200.)
Ἐφρανος 1.
 [*Ἐρμοχάρης Πτολεμαίου Ἀργεῖος* 215.]
 † *Ἐνδοῖος* 9. scr. 4 p. 163.
Ἐξήχε[στ]ος 33, a.
 (*Ἐπαγαθὸς Ἀριστοδήμου* 196.)
Ἐπικράτης Ἀπολλων[έ]ου 91.
Ἐπίχαρμος Σολεὺς κτέ και
Ἐπίχαρμος Ἐπιχάρμου Ρόδιος 71, a.
Ἐράτων 169.
 * *Ἐρμάττιος* patr. n. add. 3.
Ἐρμῆπιος Διομένου Σουνιεὺς 122.
Ἐρμόλαος add. 7.
 † *Ἐδβουλίδης Ἐῦ]χειρος Κρωπίδης* 108.
 B. 16 p. 161 v. Paus. I, 2, 5. et add.
Ε[ῦδ]ημος 2.
 (*Ἐῦδοξος* patr. n. 194.)
Ἐδκράτης patr. n. 164.
Ἐῦμνηστος Σωσικρατίδου Παιανιεὺς 120.
Ἐδπ[ρ]ε[π]ής ... ἀπὸ Λύκου ὁ και Ρόδιος
 150.
Ἐρύστρατος patr. n. 162.

Ἐδτελίδας και Χρυσόθεμις Ἀργεῖοι scr. 3
 p. 163
Ἐδτύχης Βειθονὸς τεχνεῖτης 149.
 † *Ἐδτυχίδης* 61. v. Paus. VI, 2, 7. Plin.
 XXXIV, 78.
Ἐδτυχίδης Ζωίλου Μιλήσιος B. 10 p. 159.
Eufranor 190. v. Paus. I, 3, 4. Plin. XXXIV,
 50 et al.
Ἐδφράνωρ patr. n. 39.
 † *Ἐῦ]χειρ* patr. n. 108. v. Paus. VIII, 14, 10.
Ἐῦχειρ και Ἐδβουλίδης Κρωπίδαι 107, a,
 b, c, d. v. add.
 † *Ζ[ε]υ[ξ]ιά[δ]ης* 183. v. Plin. XXXIV, 51.
Ζεῦξιππος Φιλέα v. *Φιλέας*
Ζήλας patr. n. p. 154, 8.
Ζήλας λατύπος p. 152, 4.
Ζηναῖς patr. n. 173 b.
Ζηναῖς Ἀλεξάνδρου 173 a.
Ζ?—Μ?]ηνόδο[τος] 138. v. add.
Ζηνόδοτος και Μένιππος Χίοι 89.
Ζηνόδοτος Μενίππου Κνίδιος 90, a.
Ζήνων patr. n. 85.
Ζήνων v. *Σωσίπατρος*
 (Φλ. *Ζήνων* 197.)
Ζήνων Ἄττιν[ᾶ] Ἀφροδισιεὺς 147, (a?)
Ζήνων Ἀφροδισιεὺς B. 11 p. 160.
Ζωῖλος patr. n. B. 10 p. 159.
Ἡγήσανδρος patr. n. add. 5.
Ἡγύλος v. *Θεοκλῆς*
Ἡετίων scr. 26 p. 169.
Ἡλιόδωρος patr. n. 75.—76? — add. 4.
Ἡλιόδωρος Ἡλιοδώρου add. 4.
Ἡλιος λατύπος p. 152, 5.
Ἡρακλείδης Ἀγαυοῦ Ἐφέσιος και Ἀρμά-
τιος 144.
 * *Ἡράκλειος* 157.
 * *Ἡρυσίων και Ἀσκληπίος λιθουργοί* p. 153, 6.
 * *Ἡρώδης* patr. n. add. 6.
 [*Ἡφαιστίων Δημοφίλου Ἀθηναῖος* 207.]
 * *Ἡφαιστίων Μύρωνος Ἀθηναῖος* 129, a.
Θαρούμαχος tab. I, b. p. 197.
 (*Θειβάδας Θεοζότιος* B. 5 v. 5 p. 158.)
Θεμιστοκράτης patr. n. 67, a.
Θεόδωρος Πόρου Ἀργεῖος 23.
Θεόζοτος patr. n. B. 5 v. 5 p. 158.

Θεοκλής (καὶ Ἡγύλος?) ser. 2 p. 163.
 †? Θεόμνηστος Θεοτίμου καὶ Διονύσιος
 Ἀστίου 83. v. Paus. VI, 15, 2.
 Θεότιμος patr. n. 83.
 Θ[εῦδωρ?]ος Ἐλευθερναῖος 93.
 Θεῦδωρος Π... 93.
 Θέων Ἀντιοχεύς, ᾧ ἡ ἐπιδαμία δέδοται
 66. a.
 Θέων Ἀντιοχεύς καὶ Δημήτριος Δημητρίου
 Ῥόδιος 152.
 (Θρασυμήδης 198)
 Θρασυμήδης Ἀριγνώτου Πάριος ser. 16
 p. 167.
 Θράσων Πελληνεύς 133.
 Θρασωνίδης patr. n. 154.
 Ἰασος Κολλυτεύς B. 1 v. 20 p. 156.
 Ἰάσων Ἀθηναῖος 124.
 Ingenuus p. 172, 7.
 Ἰσίδωρος Νουμηνίου Πάριος 140.
 (Ἰσμεινίας patr. n. B. 5 v. 8 p. 158.)
 Julius Salius p. 173, 13.
 Juventinus p. 173, 10.
 Κ...ο. δεο 5.
 †? Καικοσθένης 53, a, b. v. Plin. XXXIV,
 87.
 Καικοσθένης Δίης Ἀπολλωνίδου [Φουλ]άσιοι
 52, a.
 † Κάλαμις 176. v. Paus. I, 3, 4. Plin.
 XXXIV, 76 et al.
 †? Καλλίμαχος 179. v. Paus. I, 26, 6.
 Plin. XXXIV, 92 et al.
 Καλλισθένης Καλλισθένου Σφήττιος 125.
 Καλλιτέλης v. Ὀνάτας
 Κάλλων Ἡλεῖος ser. 5 p. 164.
 Καφισίας 25.
 Καφισίας Ἀριστιῆος B. 5 v. 9 p. 158.
 Καφισόδωρος patr. n. B. 5 v. 6 p. 158.
 † Κένχραμος v. Πολύμνηστος. cf. Plinius
 XXXIV, 87.
 Κένχραμος Πολύμνηστος 36.
 [Κηφισόδοτος Ἀφοληξίδου [Λίδ]αλίδης B. 7
 p. 158.]
 † Κηφισόδοτος Τίμαρχος Ἀθηναῖοι 35, a,
 b, c. v. Paus. I, 8, 4. Plin. XXXIV, 51
 et al.
 Κηφισόδωρος 118.

P. Cincius P. I. Salvius p. 172, 8.
 Claudius Saturninus p. 173, 13.
 Κλειότας Ἀριστοκλέους ser. 10 p. 165.
 Κλεῖτος Καπίτων 134.
 Κλεωναῖος patr. n. 68.
 Κλεομένης patr. n. 97.
 [Κλεομένης 216.]
 Κλεομένης Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος 96.
 †? Κλεομένης Κλεομένου Ἀθηναῖος 97.
 v. Plin. XXXVI, 33.
 Κλεώνυμος, patr. n. 38.
 Μάαρχος Κοσσοῦτιος Μαάρχου ἀπελεύ-
 θερος Κέρδων 168.
 [Κρατέσιπος 208.]
 † Κρησίλας Κυθωνιάτας 16, a. ser. 14
 p. 166. v. Plin. XXXIV, 74.
 † Κριτίος καὶ Νησιώτης 10, a, b, (c).
 v. Paus. I, 8, 5. Plin. XXXIV, 49 et al.
 Κρίτων καὶ Νικόλαος Ἀθηναῖοι 103.
 lapidarii p. 175, 177.
 λατόμοι, λατύποι p. 151 sqq.
 Λέων Μέλας 62.
 † Λεωχάρης I, 31, a, b, c (ser. 21 p. 168).
 v. Paus. V, 20, 9. Plin. XXXIV, 50
 et al.
 Λεωχάρης II, 114, a, b.
 [Λεωχάρης in 220.]
 Λιούκιος Ὀρέστου [Ἰσ]αυροπαλαιεῖτης
 [λ]ατύπος p. 153, 7.
 (Λ[υ]σανίας Διονυσ[ί]ου 199.)
 Λυσίας Λυσιμάχου Ἀγκυ[λεύς] 45.
 Λυσιμάχος patr. n. 45.—135.
 † Λύσιππος 185, a. ser. 23 p. 168. v. Paus.
 Plin. al.
 Λύσιππος [Τετ]ραδίωνος B. 5 v. 1 p. 157.
 Μάαρχος Πειραιεύς 111. B. 16 p. 161.
 magister marmorarius p. 175.
 Μακεδὼν Διονυσίου Ἡρακλεώτης 26.
 marmorarii p. 174 sqq.
 Μαγάτας 64, a.
 Μέλας v. Λέων.
 Μενέλαος Στεφάνου μαθητῆς 167.
 Μενεσθέος Μενεσθέως Ἀφροδισιεύς 148.
 Μένιππος v. Ζηνόδοτος.
 †? Μένιππος patr. n. 90, a. v. Diog. Laërt.
 VI, 101.

- Μηνίδης* patr. n. 153.
Μηνόδοτος patr. n. 86.
Μηνόδοτος Ἀρτεμιδώρου Ἰύριος 88.
 (Μηνόδοτος καὶ Διόδοτος οἱ Βοηθοῦ Νικομηθεῖς 142. v. add.)
Μηνόφαντος 170.
Μηνόφιλος patr. n. 158.
Μικίων Πυθογένους 47, a
Μίκων patr. n. ser. 7, a, b, p. 164.
 † *Μίλων Φανομάχου* 15. v. Schol. Aristoph. Lysistr. 679. Paus. VI, 6, 1. Plin. XXXIV, 88 et al.
Μνασίας 112.
 (Μνασίστρωτος patr. n. B. 5 v. 11 p. 158).
 † *Μνασίτιμος Ἀριστω[νίδα Ῥόδιος]* 78. v. Plin. XXXV, 146.
Μνασίτιμος Τελέωνος Ῥόδιος 65, a.
Μνασίτιμος καὶ Τελέων Ῥόδιοι 69.
 (Μόλων patr. n. B. 5 v. 14 p. 158.)
Μοσχαίων v. Διονυσόδωρος.
Μυννίων Ἀγρυλῆ[σι] οἰκῶν B. 1 v. 11 p. 155.
 † *Μύρων* 177, a. ser. 11 p. 166. v. Paus. Plin. al.
Μύρων patr. n. 129, a.
 (Μύρων Ἐλευθερεύς B 14 p. 160.)
 † *Ν]αυκούδης Ἀργεῖος* 21. v. Paus. II, 22, 7. Plin. XXXIV, 80 et al.
Νέστωρ patr. n. 99, (a, b).
Νησιώτης v. Κριτίος.
Νικίας patr. n. B. 5 v. 12 p. 158.
Νικόλαος v. Κρίτων.
Νικόμαχος 44, a.
Νικόμαχος patr. n. 163.
 (Νίκων Σωστρότιος B. 5 v. 3 p. 157.)
Νουμήγιος patr. n. 140.
Nonianus Romulus p. 172, 9.

Ξενοκλής 46.
Ξενόφαντος Χάρητος 160.
 † *Ξενόφιλος καὶ Στράτων Ἀργεῖοι* 130, a. v. Paus. II, 23, 4.
Ξένων Ξένωνος καὶ Σωγένης Σωκράτου Πάριοι 141.

 ...ομάδης 58.
 (Ὁμολώϊχος patr. n. B. 5 v. 4 p. 157.)
- Ὀνασιφῶν Κλειωναίου Σαλαμίνιος* 68.
Ὀνάτας Μίκωνος Αἰγινήτης ser. 7, a, b, p. 164.
Ὀνάτας Αἰγινήτης καὶ Καλλιτέλης ser. 7 c p. 165.
Ὀρέστης λατόπ. patr. n. p. 153, 7.
Ὀυνήτης? 26.*
 C. Ouius Oufentina p. 171, 1.
offinator a stautis p. 175.

 * *Παίσων* patr. n.? 59. v. add.
Ἄδλος Παντουλήϊος Γαῖου Ἐφέσιος ὁ καὶ Μειλήσιος 159.
Παπίας v. Ἀριστέας.
Παρμένων tab. VI, c. v. p.
Πασιτέλης praceptor. n. 166.
Πατροκλῆς patr. n. 22.
Πεῖθανδρος 80.
plastae p. 175, 177.
Πλούταρχος Ἡλιοδώρου Ῥόδιος 75.—76?
Πολυάνθης Σωκράτους 155.
Πολύγνωτος patr. n. 84.
 †? *Πολύδωρ[ος] Ἀγησάνδρου* 137. v. Plin. XXXIV, 37.
Πολυκλῆς 94.
 † *Πολυκ[ράτης]* 184. v. Plin. XXXIV, 91.
Πολύμνηστος v. Κένχραμος.
Πολύμνηστος Κένχραμος 37.
Polytimus lib. p. 173, 11.
 C. Pomponius Quirina p. 171, 2.
Πόρος patr. n. 23.
Πραχσίας ἐν Μελίτῃ οἰκῶν B. 1 v. 3 p. 155.
 † *Πραξιτέλης* I, 182, ser. 20 p. 167 Ἀθηναῖος 30. v. Paus. Plin. al.
Praxiteles 189.
 [*Πραξιτέλης* 209, 219, 220.]
Πραξιτέλης II 116; a.
Πρῶτος Κύδων 79.
Πρῶτος ἐργαστηριαρχός 165.
Πυθογένης patr. n. 87, a.
 † *Πυθόκριτος Τιμοχάριος Ῥόδιος* 73, a. v. Plin. XXXIV, 91.
 † *Πύρρος Ἀθηναῖος* 18. v. Plin. XXXIV, 80.
 (* *Πύρρων Ἐκατοκλέους* 200.)

 C. Rufius S. p. 171, 3.

Σαλπίων Ἀθηναῖος 105, (a.)
 † *Σθέννης* 32, 181. v. Paus. IV, 16, 8.
 Plin. XXXIV, 51 et al.
Σιλανίων scr. 22 p. 168.
Σίμος Θεμιστοκράτειος Σαλαμίνιος 67, a.
 (Σκόπας patr. n. 158.)
Σπίοδρος? 48.
 statuarii p. 175.
Στέφανος praeceptor. n. 167.
 †? *Στέφανος Πασιτέλους μαθητής* 166.
 v. Plin. XXXVI, 93.
Στράβαξ I, 34.
Στράβαξ II, 113.
Στράτων v. Ξερόφιλος.
 † *Στρογγυλίων* 17. v. Paus. I, 40, 3. Plin.
 XXXIV, 82 et al.
Σωγένης v. Ξένων.
Σώκλος Ἀλωπεκῆ[σι] οἰκῶν B. 1 v. 15
 p. 155.
Σωκράτης patr. n. 141.—155.
 (Σωκ)ράτης [Φιλ]οθείδου 45.)
Σωσίβιος Ἀθηναῖος 106.
Σωσγένης Εὐκράτους 164.
Σωσίθεος Ἀθηναῖος 41.
 (Σωσικλῆ[ς] 201.)
Σωσικρατίδης patr. n. 120.
Σωσίπατρος καὶ Ζήνων Σολεῖς 81.
Σώστρατος 174.
Σώστρατος Εὐφράνορος 39.
 †? *Σώστροτος* patr. n. B. 5 v. 3 p. 157.
 v. Polyb. IV, 78.
Σώτηρος Χαιρωνεύς χαλκεοτέχνης B. 12
 p. 160.
Σώφρων Σουινεύς 123.

Ταλέστης Ἀρτεμιδώρου 87.
 Tauriscus v. Apollonius.
Τειμέας Ζήλα p. 154, 8.
 † *Τεισικράτης* 186. v. Plin. XXXIV, 67.
Τελεσαρχίδης scr. 17 p. 167.
Τελέστας v. Ἀρίστων.
Τελέσων patr. n. 65, a.
Τερψικλῆς 3.
 (Τετ)ραδίων patr. n. B. 5 v. 1 p. 157.)
Τίμαρχος v. Κηφισόδοτος.
Τιμόδαμος Τι[μοδάμου] Ἀμπρα[κιάτης]
 add. 1.
Τιμοκράτης Ἀθηναῖος 121.

Τιμόστρατος Φλυεύς 49.
Τιμόχαρις patr. n. 73, a.
Τιμόχαρις Ἐλευθερναῖος 72, a, b, c, d.
Τί[?]μων tab. I, a.
 †? *Τίμων* 42. v. Plin. XXXIV, 91.
 (Τίμων Φιλίππιος B. 5 v. 13 p. 158.)
 (Τύννεχος scr. 28 p. 170.)

Υπατόδωρος Βρεικίδαο B. 5 v. 2 p. 157.
 † *Υπατόδωρος Ἀριστο[γρεῖτων] Θηβαίω*
 24. v. Paus. X, 10, 4. Plin. XXXIV, 50.

 fabri a Corinthiis p. 175.
 (Φαίδιμος 202.)
 Φ[αίδριπ]κος? 57.
Φανόμαχος patr. n. 15.
Φειδιακή χάρις 178.
Φειδίας B. 13 p. 160. scr. 12 a, b p. 166.
Φειδίας Χαρμίδου Ἀθηναῖος scr. 12 p. 166.
 Phidias 188.
Φέτταλος Ἰσμενιῆος B. 5 v. 8 p. 158.
Φιδίας patr. n. 171.
Φιδίας καὶ Ἀμμώνιος ἀμφότεροι Φιδίου
 171.
Φιλέας patr. n. 60.
Φιλέας καὶ Ζεύξιππος Φιλέα 60.
Φίλιππος patr. n. B. 5 v. 13 p. 158.
 [Φιλίππου 210.]
 (Φιλ)οθείδης patr. n. 45.)
 [... Φιλοκλέους Ξοπεταιόνος 211.]
 (Φιλόξενος patr. n. 192.)
Φιλότεχνος Ἡρώδου add. 6.
Φιλουμενός 172.
Φίλων patr. n. 117.
Φίλων λιθουργός B. 8 p. 159.
 flaturarii p. 175.
 (Φράδμων scr. 13 p. 166.)
 (Φ)ρ[ο]υνίσχος Σ[ωσ]τρό[τιος] B. 5 v. 15
 p. 158.)
 (Φρόνος 203.)
Φύλης Ἀλικαρνασσεύς 70, a, b, c.
 (Φύλης Ἐρμίου Ἀλικαρνασσεύς B. 5 p. 161.)
Φύλης Πολυγνώτου Ἀλικαρνασσεύς 84.
Φυρόμαχος scr. 25 p. 169.
Φυρόμαχος Κηφισιεύς B. 1 v. 1, 9, 17
 p. 155 sq.
 fusores p. 175.

<p>(<i>Χαρειτίδας</i> patr. n. B. 5 v. 10 p. 158)
 <i>Χάρης</i> patr. n. 160.
 <i>(Χάρης Λίνδιος</i> scr. 24 p. 168 sq.)
 <i>Χαρίνος Λαοδικεύς</i> 74.
 <i>Χαρμήδης?</i> patr. n. 88.</p> | <p><i>Χαρμίδης</i> patr. n. scr. 12 p. 166.
 <i>(Χρήστος πατήρ καὶ Γαῦρος</i> 204.)
 <i>Χρυσόθεμις</i> v. <i>Εὔτελίδας</i>
 <i>ᾠφελίων</i> [<i>A</i>]ριστωνίδα 139.</p> |
|---|---|

INDEX ETHNICORUM ARTIFICUM.

<p><i>Ἀθηναῖος</i> 30. 35 c. 41. 63. 95 – 99. 102.
 103. 105. 106. 121. 124. 128. 129, a.
 scr. 12 p. 166. add. 3.
 ex demis Atticis:
 <i>Ἄγκυ</i>[λεύς 45.
 <i>Ἄγρυλῆ</i>[σι] οἰκῶν B. 1 v. 11 p. 155.
 <i>Ἄλωπεκῆ</i>[σι] οἰκῶν B. 1 v. 15 p. 155.
 <i>Ἄντιοχεύς</i>*) 51.
 <i>Ἄχαρνεύς</i> 126.
 <i>Δειραδ</i>]ιώτης 29
 <i>Ἐρσείδα</i> 35 a.
 <i>Ἐδπυρίδης</i> B. 3 p. 157.
 <i>Ἡρακλειώτης</i>*) 50.
 <i>Θορίκιος</i> 56.
 ἐκ <i>Κεραμέων</i> B. 1 v. 7 p. 155.
 <i>Κηφισιεύς</i> B. 1 v. 2, 10, 17 p. 155.
 <i>Κολλυτεύς</i> B. 1 v. 20 p. 156.
 ἐν <i>Κολλυτῶ</i> οἰκῶν B. 2 p. 156.
 <i>Κρωπίδης</i> 107, a, b, c. 108. B. 16 p. 161.
 <i>Μαραθώνιος</i> 109. 110 B. 17 p. 161.
 <i>Μελιτε</i>[ύς 43.
 ἐν <i>Μελίτῃ</i> οἰκῶν B. 1 v. 4 p. 155.
 <i>Παιανιεύς</i> 120.
 <i>Πειραιεύς</i> 111. B. 16 p. 161.
 <i>Πτελεάσιος</i> 40. 117.
 <i>Σουνιεύς</i> 122. 123.
 <i>Σφήττιος</i> 125. (194.)
 <i>Φλειάσιος</i> 127.
 <i>Φλυεύς</i> 49.
 <i>Φυλάσιος</i> 38.
 <i>Φυλ</i>]άσιοι 52, a.
 <i>Ἀγινήτης</i> scr. 7, a, b, c. p. 164 sq.
 <i>Ἀλικαρνασσεύς</i> 70, a, b, c. 84 cf. B. 15
 p. 161.
 <i>Ἄμπρα</i>[χιώτης add. 1.</p> | <p><i>Ἄντιοχεύς</i> 66, a. 152.
 <i>Ἄντιοχεύς ἀπὸ Μαϊάνδρου</i> 153.
 <i>Ἄργεῖος</i> 20. 21. 23. 130, a. scr. 3 p. 163.
 <i>Ἄφροδιαιεύς</i> 146. 147, a. 148. (197.) B. 11
 p. 160. p. 171, 5.
 <i>Βειθυνός</i> 149.
 <i>Ἐλευθερεύς</i> B. 14 p. 160.
 <i>Ἐλευθερναῖος</i> 72, a, b, c, d. 93
 <i>Ἐφέσιος</i> 143. 144. 158. 159.
 <i>Ἡλεῖος</i> scr. 5 p. 164.
 <i>Ἡρακλειώτης</i> 26.
 <i>Θηβαῖος</i> 24.
 <i>Ἰσαυροπαλαιεῖτης</i> (λατύπ.) p. 153, 7.
 <i>Ἰτάνιος</i> 82.
 <i>Κνίδιος</i> 90, a.
 <i>Κορν</i>[ε]α[σπ]ηγοί (λατύπ.) p. 152, 2.
 <i>Κύδων</i> 79.
 <i>Κυδωνιάτας</i> 16 a. scr. 14 p. 166.
 <i>Λάκωνες</i> scr. 9 p. 165.
 <i>Λαοδικεύς</i> 74.
 <i>(Λίνδιος</i> scr. 24 p. 169.)
 <i>Μεσσήγιος</i> scr. 19 p. 167.
 <i>Μιλήσιος</i> 77. 162. (193.) B. 10 p. 159.
 <i>Νάξιος</i> 12.
 <i>(Νικομηθεῖς</i> 142.)</p> |
|--|--|

*) v. C. Keil. in tom. II suppl. annall. philoll. et paedag. p. 357 sq.

Θλύονθιος add. 5.

Πάριος 5. 140. 141. 154. (158.) scr. 15.
16. p. 167.

Πελληνεύς 133.

Πριτηνεύς 145.

Ρόδιος 65, a. 69. 71, a. 73, (a.) 75. 76.
(78.) 136, a. 138. 150. 151. 152. (scr.
27 p. 169.)

Σαλαμίνιος 67, a. 68

Σολεύς 71, a.

Τύριος 86. 88.

Φωκαιεύς 85.

Χαιρωνεύς B. 12 p. 160.

Χίτοι 89. scr. 1 p. 163.

RECENSUS LOCORUM ARTIFICUM INSCRIPTIONIBUS INSIGNIUM

VID. TABULAM GEOGRAPHICAM.

Aedepsus B. 12 p. 160.

Aegina 11. 14.

Aegium scr. 19 p. 167.

Aegyptus superior 165.

Aezani p. 154, 8.

Agriantum scr. 11 p. 166.

Albanum 186.

Alexandria 152.

[Andros 208.]

Antii portus 136 a. 143.

Argos add. 3. [206.]

(Arx Fregellensis 99 a. 102 a.)

Astypalaea 72 a. 84. 151.

Athenae 6. 7. 9. 10, a, b, c. 14.* 14.***

15. 16. 17. 18. 19. 19.* 21. 27. 28. 31,

a, b, c. 32. 33, a. 34. 35, a, b. 36. 37.

39. 40. 42. 43. 44, a. 45. 46. 47, a.

48. 49. 50, 52, a. 53, a, b. 54. 55. 56.

57. 59. 59.* 59.** 61. 81. 107, a, b, c,

d. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114,

a, b. 115. 116, a. 117. 118. 119, a. 120.

121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 159.

160 (192. 193? 194. 195. 196.) [205.

209. 210. 211. 212. 213. 218. 219.] —

B. 1. 2. 3. 4. 7. 14. 16. 17 p. 155 sqq.

scr. 4, 12 a, 15, 17, 20, 22 p. 163 sqq.

Attica 8, a. 13. 14.* 29. 38. 41. 51. scr.

21 p. 168.)

Augusta Taurinorum p. 172, 6 a.

Bovillae 145.

Britannia (Painswick) p. 172, n. 10.

Buthrotum 133.

[Caieta 214.]

(Calymna 198.)

Capreae 136. — p. 173, 12.

Chios 83. (199.)

Cnidus 89. 90, a. 91. 92. 93.

Cotiaeum p. 151, 1, 2, 4, 5.

Crest 182.

Cumae 140.

Cyretiae 63.

Cyzicus 164.

Delphi 24.

Delus 70 b. 128. 129, a. 157. 158. [207.]

scr. 1 p. 163.

Ephesus 22. (200.)

Epidaurus scr. 16. p. 167.

Erythrae 26.*—85.

Etera tab I, a.

Florentia 185, a. [216.] p. 171, 5, a.

Formiae 105.

Gabii 104.

(Geraestus scr. 28 p. 170.)

Gortys 162.

Halicarnassus 26.—86. 87. 163. add. 4.

- Herculaneum 98.
 Hermione 16 a. 20. 23. 60. add. 2.
 Hierapytna 82.
- Ios 161.
 Isauria p. 153, 7.
 Istanum p. 153, 6.
- Lanuvium 168.
 Lesbos add. 5.
 Leucas add. 1.
 Lindus 65. 69. 70, a. 71. 72, c. 73. 76.
 77. 78. 79. 80. 81. — B. 18 p. 161.
 (Locri 203.)
 [Lugdunum 217.]
- (Mediolanum 105 a.)
 Megara 35 c.
 Melos 1. — 153. 154. 155.
 Miletus 2. 3. (scr. 26 p. 169)
 Mutina 141.
- Olympia scr. 2. 3. 5 7, a, b, c. 9. 10.
 12. 18. p. 163 sqq.
 Orchomenus 12.
- Palaestina p. 152, 3.
 Neo-Paphus 178.
 Parus 5. scr. 8 p. 165. (?)
 Perinthus? 134.
 Perusia p. 171, 3.
 Piombino 138.
 Pisaurum 148.
- Rhodus 65 a. 66. 66 a. 67. 68 70 c. 71 a.
 72 b. 73 a. 74. 75 — 150. (scr. 24 p. 168.)
 Roma 94. 95. 96. 97. 98. 99 (b?). 102.
193. 106. — 137. 142. 147. 149. 166.
 167. 169. 170. 171. 172. 173, a. 174.
 175. 176. 177. 179. 180. 181. 183. 184.
 185. 187. 188. 189. 190. 191. (197. 201.
 202. 204.) [220]. — B. 9. 11. 13 p. 159
 sqq. scr. 12 b. 23. (27.) p. 166 sqq. —
 p. 171 sqq. 1. 2. 4. 6. 7. 8. 11.
- Salamis (Cypr.) add. 7.
 Samos add. 6.
 Samothrace B, 15 p. 161.
 Sicyon 130 a.
 Sidon 72 d.
 Sigeum 4.
 Smyrna B. 6 p. 158.
 Sparta 23.* — 131, a. 132.
 Stiris B. 8 p. 159.
 Syracusae 147.
- Tanagra 25.
 Thasus tab. VI, c.
 Thebae 62. B. 5 p. 157 sq.
 Thera 67 a. 156. — tab. I, b.
 Thespieae 30. 62.*
 Thracia (Perinthus?) 134.
 Tibur 101. 146.
 Tiryns (Mercabba) 130.
 Tusculum 139.
- Vienna 177 a.
 Volaterrae 102 b.
 Vonitza 64, a.
- Ineerti loci sunt:
 135. 136 b. 144. (193.) [215.] — B. 10
 p. 159. scr. 6. 13. 14. 25. p. 164 sqq.

CONSPECTUS TITULORUM QUI IN PROLEGOMENIS
 ALLATI SUNT.

tit.	pag.	tit.	pag.
Tab I, a	24	3	61
b	24. 61	4	50. 61
tab. VI, c	17 n. 1. — 61	5	16. 61
1	16	6	43. 61
2	24. 61. 62	7	43. 61

tit.	pag.	tit.	pag.
8	13. 16. 21. 43. 61	38	30
8 a	9. 13. 43. 61	39	30
9	36 not. — 43. 61	40	60
10	5)	41	43. 61
10 a	} 13. 39 n. 1. — 43. 50. 61	42	
10 b	8 n. 3)	43	22
10 c		44	} 13
11	(61.)	44 a	9)
12	16. 61	45	30
13	16. 24. 43. 61	46	8. n. 3
14	61	47	8. n. 3)
14*	200	47 a	} 13. 30
14**	61	48—50	
14***		51	30
15	9. 30. 43	52 a	14. 15. 30. 43. 50
16	} 13. 43. 57	53, a, *b	13. 15. 43
16 a	20)	54	15. 43. 60
17	4. 8. 39 n. 1. — 43	55	
18	5. 20. 39 n. 1. — 43. 60. 61	56	30
19	43	57. 58	
19*	8 n. 3	59	30. 200
20	20	59*	8. n. 3
21	5. 39. n. 1	59**	
22	30	60	30. 42. 50
23	30. 60	61	38 not. — 43
23*	9	62	50
24	20. 29. 50	62*	9
25	29	63	30. 200
26	17. 30	64, a	13
26*	17	65, a	13. 30
27		65 a, 66	50
28	8. n. 3	66, a	13. 45. 62
29	20	67, a	14. 30
30	40. 57	68	30
31	} 13. 39 n. 1.	69, 70	50
31 a	32. 8 et n. 3. — 50. 57.) — 47	70, a, b, c	14. cf. p. 161, 16
31 b		70 b, c	60
31 c		71	60)
32	43	71 a	} 14. 30. 42. 45. 47. 50. 62
33, a	14	72, a, b, c, d	14
34	60	72 d	60
35	60)	73, a	14. 30
35 a	29)	74	45. 62
35 b	} 13. 40. 43. 50	75. 76 (?)	14. 31
35 c	15 n. 1. — 29)	76	60
36	50	77	
37	50	78	31

tit.	pag.	tit.	pag.
79, 80.		121	41. 43. 61
81	50	122	32
82	31	123	9. 41
83	31. 50	124	24. 41
84	} 31. 60	125	24. 32. 47
85		126	24. 32
86	31	127	41
87	22. 31	128	24. 32. 51
88	31. 51	129, a	14. 24. 32. 46
89	51	130. a	14. 39 n. l. — 51
90, a	14. 31	131	21. 22. 63. }
91	} 31	131 a	24} 14. 32. 47
92		132	24. 32. 47
93	51	133	22
94	24. 38 not.	134	19. 63
95	24. 41	135	24. 32
96	} 26. 31	136, a	14. 26. 32. cf. p. 161, 18
97		137	26. 32
98	26. 31. 43	138	200
99	24	139	22. 32
99. (a. b?)	14. 31	140	} 47. 51
100	24	141	
101	41	142	51. 200
102	24	143	47
102 a?	} 14. 41	144	15. 25. 29. 32. 45. 51
102 b?		22	145
103	} 24. 51	146	22. 41. 51
104		147	32} 14. 25
105, a?	14. 26. 41. 63	147 a	
106	41. 63	148	25. 32. 47
107, a, b, c, d	14. 46. 51	149	22 25. 41. 63
107 a	9. 200	150	
108	31., 161 p. 16	151	25. 26. 32. 60
109	31. 43	152	15. 25. 29. 32. 41. 47. 51. 60
110	31. 63. cf. p. 161, 17	153	32. 63 n. 2
111	24. 25. 29. cf. p. 161, 16	154	25. 32. 45
112		155	33
113	46	156	41
114	14. 46. 47	157	25. 26. 41
115	46	158	25. 33. 45. 47. 60
116	} 8 n. 3	159	25
116 a?		24} 14. 46. 47. 60	160
117	32	161	9. 22. 33. 63
118	41. 60	162	
119, a	14. 41. 60	163	} 33
119 a, 120	8 et n. 3	164	
120	32	165	21. 22. 41. 63

tit.	pag.	tit.	pag.
166	} 25	2-7 c	3
167		2	33
168	14. 25	3-6	16
169	41	3	41. 44
170	41. 63	7, a	15
171	} 25	7, a, b	33. 44
172		33. 46. 41	7, a, b, c
173, a	41	8	33
173, a	14. 25. 33	9	44
175-191	9 n. 4. — 11	10	16. 33
175	25. — 26	11	12
177	37 not.	12	3. 17. 33. 44
177 a	21	12 a, b	
178	19	(13.) 14	3
180	36 not.	15	37 not. — 45. 63 n. 3
181	13	16	3. 4. 17. 33. 45
183	38 not.	17	17
185 a	21	18	3. 33
186	38 not.	19	3. 17
187	19	20	3
188	} 12. 31	(21)	21
189			22
(193)	22	23	11. 21
(193. 200-203. 206) [220]	22	(24)	38 not.
[220]	9 n. 2	25. 26	3. 17
B.		(27)	41
1. 2	42	(28)	
5	29	Tituli latini:	
8	151	1. 5 a. 6. 7	21
16	25. 29		
Tituli a scriptoribus traditi (scr.):			
1	16. 18. 33. 44		

UNDE INSCRIPTIONES IN TABULIS ADJUNCTIS DESCRIPTAE
FLUXERINT.

- Tab. I, a. Cambridge journal of classical and sacred philology 1855 p. 108, ubi Churchill Babington (paullo minor in Spratt. travels in Crete, tab. I, 20 cf. vol. I p. 192.)
b. annali dell' instit. 1864 tab. R, cf. p. 260 sq., ubi Michaelis.

- Tab. I, 1. Franz. elem. epigr. p. 57 n. 21.
2, 3. A. Kirchhoff. Stud. p. 140.
Tab. II, 5. Kirchhoff. Stud. p. 251.
6. bulletino dell' inst. 1859 p. 195 (Brunn).
7. ibid. p. 196.

8. Stephani. mus. rh. n. ser. t. IV tab. I.
8 a. Lebas. inscr. tab. V, 1.
9. Kekulé: Bildwerke des Theseions in Athen n. 346 p. 142.
Tab. III, 10. Lebas. inscr. tab. VII, 10.
10 a. Stephani mus. rh. n. ser. IV tab. II, 4.
10 b. bullet. 1859 p. 198 (Brunn).
11. Lebas. inscr. tab. VI, 5.
12. Kirchhoff. Stud. p. 177.
Tab. IV, 13. Philolog. tom. XXVIII ad p. 175 (Benndorf).
14. Lebas. inscr. tab. VI, 6.
19. *Εφημ. ἀρχ.* 1839 n. 171.
Tab. V, 15. Lebas. inscr. tab. III, 5.
16. Lebas. inscr. tom. I p. 21 n. 150.
17. L. Ross. arch. Aufss. I p. 194.
ad 18 a. Lebas. inscr. tab. VIII, 4, 5.
26.* L. Ross. arch. Aufss. II p. 677 sq.
Tab. VI ad 31 a, 32. Lebas. inscr. tab. VIII, 1.
ad 52 a. *Εφημ. ἀρχ.* 1862 n. 184 p. 179.
c. A. Conze, Reise auf den Inseln des thrak. Meeres: Thasos tab. IV, 14.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag.

Ad Prolegomena:

- 8 not. 4 scrib. ♀ 8 not. 1.
- 10, 6 scrib. imperatorio.
- 16, 3 scrib. uni eidemque.
- 18 not. 2: hic versus est in tab. XXVIII, 24 apud O. Benndorfium (griech. und sicil. Vasenbilder II), qui p. 48 alium versum olim praecessisse vidit, cui inerant dedicantium nomina et cui dedicabant.
- 22 ex iis quae dixi, sequitur, artifices seriore tempore nominativis fortasse saepius usos esse (cf. p. 171 sqq. 4, 9, 11), cum apud Romanos plurima opera ornatus causa fingerentur, ita ut artifices cum dedicantibus rarius confundi possent.
- 22, 12 scr. 220.
- 23 sqq. de aoristi et imperfecti usu plenissime egit, cuius liber inter Germanos minus notus sero in manus meas pervenit, I. P. Rossignol (trois dissertations. Paris 1862) p. 93—171: dissertation sur la signature des oeuvres de l'art chez les anciens; cuius commentationis summa haec fere est: ante omnia esse legem absolutam statuendam, quid tempora sibi vellent, quo facto fore, ut rectum per se appareret. Deinde cum quaestionis historiam pluribus enarraverit (p. 96—118), et de imperfecti, aoristi, perfecti, plusquamperfecti usu universo egerit (p. 118—129), collegit, aoristum et imperfectum tantum artificum usui apta fuisse; quae quidem usurpasse eos promiscue secutos Homerum, omnium rerum exemplum (cf. e. g. Iliad. XVIII v. 478—612, ubi octo aoristi totidemque imperfecta p. 134, sed hi versus sunt). Inde a p. 136 usque ad p. 171, Lessingio se assentiri exposuit, qui voluit, Plinium de conditoribus tantum pingendi fingendique, Apelle et Polycleto esse locutum; atque hos quidem ter solum perfectis usos esse, quae Plin. cum aoristis confudisset. Quod vero hunc scriptorem adnotasset de invidia ob illa tria exorta, minus aptum esse, cum etiam aliis documentis (vasorum inscriptionibus), probaretur, hic de singulorum hominum, non vero aetatum usu agi. Quam sententiam quominus meam faciam et titulis adhuc repertis prohibeor et eo, quod usus legibus a priori constitutis parere non solent.
- 30, 5 scrib. 15.
39. *Τειμέας Ζήλα* (p. 154, 8) similibus exemplis addi debuit, *Ζήλας λατύπος* enim p. 152, 4.
- 55 sq. not. 4. Ita *στήλη* et *βάθρον* discernuntur in titulo Rhodio edito a Foucartio (rev. arch. 1865 XI p. 299 sq. Philol. tom. XXIII (1866) p. 688, 5): *αναγράφαι δὲ τὸ ψήφισμα καὶ εἰς στήλην λιθίνην καὶ στῆσαι ἐρ' Ῥόδῳ· τὸ δὲ ἀνήλωμα εἰς τὴν εἰκόνα καὶ τὸ βάθρον καὶ τὴν στήλην κτέ.*
- 58 sq. hac de re etiam Rossignol egit in libri modo laudati p. 171—182, quocum me prorsus convenire libenter addo; dixit autem p. 182: on n'a donc jusqu'à présent aucun fait positif pour établir que chez les Grecs et chez les Romains il ait été défendu aux artistes d'inscrire leur nom sur leurs ouvrages, et tout ce qu'il est permis de conclure du passage de Cicéron, et de présumer d'après celui de Pline, c'est qu'il put y avoir des cas où des motifs particuliers firent ôter ou restreindre cette liberté.

Ad syllogem:

- 14* titulum a multis vv. dd. castigatum esse non ignoravi, sed conjecturas addere eam ob causam supersedi, quod Schwabium recte legisse nunc inter omnes constat (Arch. Ztg. 1850 p. 229 v. Boeckh in Bericht über die XII. Philologenversammlung p. 49—51).
- 59 fortasse recipi non debuit, tertius enim versus, cui artificem inesse suspicati sunt, multo majoribus quam duo priores litteris exaratus est, quod a more Graecorum artificum abhorret v. p. 62.
- 63 in v. 1 post Ἀπολλοδώρου errore excidit *EPH*, quod certe ad ethnicum pertinebat; Leakeus l. l. IV p. 310 fortasse oppidum Eritium haud procul a Cyretia situm (Liv. XXXVI, 13) intelligendum esse censuit.
- 107 de hoc titulo uberius egit Lebasius (mém. de l'acad. des inscr. XXIII 1858 p. 145—165), qui legit in lapide v. 2 Ἡρ...ος (v. 3 errore in ἐτύμων π pro τ), v. 7 ὄν τῶ με[ν] ῥήτωρ. Praeterea Lebasius qui titulum 107 a anno 190 a. Chr. scriptum esse censuit, 108 anno 120, 107 anno 50, tres creavit Eucheires et tres Ebulides:

225 Eucheir I (Plin. XXXIV, 91)	
190 Ebulides (tit. 107 a)	
155 Eucheir II (Pausan. VIII, 14, 10)	
120 Ebulides II (108 et Pausan. I, 2, 5)	
85 Eucheir III	} (107)
50 Ebulides III	

quo anno hunc titulum compositum esse Eteobutadarum quoque stemmate confirmare studuit audacius, ut videtur, quam verius.

- 138 etiam a Rossignol. (p. 109) spurius habetur.
- 142 titulum a me in suspicionem vocatum Mommsenium Ligorio tribuere, nunc video (sächs. Ber. 1852 p. 256).
- [213] cf. etiam. Keilium, qui in mus. rhen. XVII (1862) p. 69 not. titulum non prorsus reiecit.
- [215, 216] Ligorio tribuit Mommsenius l. c.

Tituli addendi (cf. praef. p. V).

1 (ante 26).

Leucade in insula:

Ἀγ[α]θοκλήης Ἀ[γαθοκλέ
ος Ἡρακλεῖ Ἀλ[κείδ-
α ἀνέθηκε
Τιμόδαμος Τι[μοδάμου?

5. ἐποίησε Ἀμπρα[χιώτης

haud dubie errore in bullet. v. 5 ita scriptus est:

ἐ[ποίησε Ἀμπρα[χιώτης, quod veri dissimile; unde enim tum Ἀμπραχιώτης? praeterea lapidis dexterum tantum latus evanuisse videtur.

1. I. Stamatelos: Ἐρημερὶς τῶν φιλομαθῶν, Athen. 1868, 20. die Decbr. quam inspicere non licuit; repetitus in bulletin de l'école française d'Athènes, 1868 n. V, VI.

2 (post 23).

Hermionae prope ecclesiam (lapis 0,61 alt., 0,82 lat. in inferiore parte 0,17 cras.):

Ἀσ]κληπιόδωρος Τηλέφου Ἀθηνα[ῖος
Ἀρι]στοξέναν Περικλείδου τὴν ἑαυτοῦ γυνα[ῖκα
Δήμητρι, Κλυμένω, Κόρη

Ἀργαῖος Ἀριστον[ίου? ἐποίησε

v. 2 ἑαυτοῦ Baumeister. ἑαυτοῦ Conze.

v. 4 Graecus quidam, se Ἀργαῖο extinxisse ipse dixit Conzeio, qui post Ἀριστον
lacunam esse negavit, qua de re vide Keilium in mus. rh.

3 (post 54).

Argi:

Λυ]σιμάχα Ἀπολ[λωνίου?
Ἀρ]γεία Ἀριστίων[α.....
Ἀργεῖον τὸν ἀνδ[ρα νικήσαντα
πολεμιστηρίω Ἡρα[ῖα.....
τρὶς, Σωτήρια τρὶς
Διόδωρος Ἐρματίου Ἀθηναῖος ἐποίησεν

4 (post 74).

Halicarnassi in basi inserta muro, quo hortus cingitur:

[ἡ δεῖνα τοῦ δεῖνος],
κατὰ θυγατροποι[αν δὲ
Διονυσόδωρου καθ..
τὸν αὐτῆς υἱὸν χ[αί
τοῦ Ἀντιπάτρου

Ἡλιόδωρος Ἡλιοδώρου
[Ῥόδιος? ἐποίησεν]

5 (post 155).

Mytilenes reperta basis in vestibulo domus, quae est pone S. Athanasii ecclesiam
(marm. cani 1,16 long. 0,75 alt.):

ὁ δᾶμος
τὸν ἑαυτῶ σωτήρα καὶ κτίσταν
Γναῖον Πομπήιον Γναῖω υἱὸν
μέγαν, τρὶς αὐτοκράτορα κατα-
λύσαντα τοῖς κατασχόντας
τὰν οἰκημέναν πολέμοις καὶ
κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν

litteris minoribus: Δωρόθεος Ἡγησάνδρου
Ὀλύμπιος ἐποίησε

2. Baumeister, Philol. tom. IX p. 179. C. Keil. epigr. Excuse (Jahrb. f. Philol. u. Paedag. tom. suppl. II) p. 353 sqq. — Conze, Philol. tom. XIX (1863) p. 167. C. Keil. mus. rhen. n. ser. XVIII (1863) p. 143.
3. Minusculis edidit, qui repperit, Foucartius in bullet. de l'école française d'Athènes, 1868 p. 4.
4. Ex Lud. Rossii diariis edidit C. Keil. mus. rhen. n. ser. X (1865) p. 538.
5. A. Conze: Reise auf der Insel Lesbos, Hannover 1865 tab. VIII, 1 p. 13.

6 (post 155).

Sami:

ὁ δῆμος ὁ Σαμίων Γναῖον Δομέτιον
Γναίου υἱὸν τοῦ δοθέντος ὑπὸ τῆς
συνκλήτου πάτρωνος τῷ δήμῳ
ὑπέρ τε τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος (?)
τῆς ταυροπόλου ἀρετῆς ἕνεκεν [καὶ εὐνοίας
τῆς εἰς ἑαυτὸν Ἦρη

Φιλότεχνος Ἡρώδου ἐποίει

7 (post 164).

Prope *Salaminem* Cypriam „ἐπὶ μικρᾶς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου βάσεως ἑτερομήχους·
καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχει

Ἐρμόλαος ἐποίει.

παρὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ ὄνομα, ὄυτινος πρὸς τιμὴν ἐστήθη ὁ ἀνδριάς

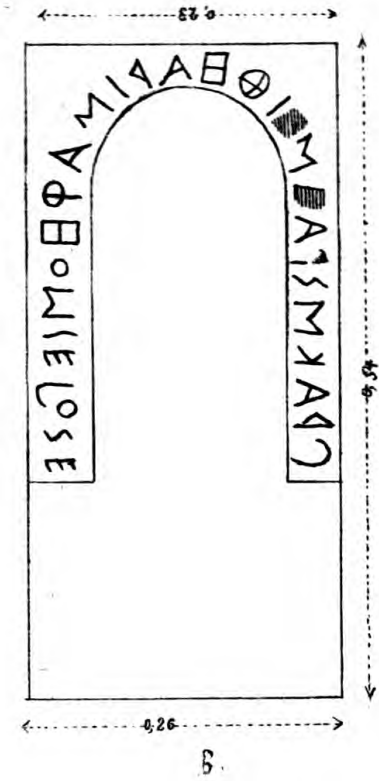
Ψυχάρους.

ἐπὶ δὲ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἐκτὸς ἄλλων πολλῶν ἐσβεσμένων γραμμάτων καὶ τὰς
ἐξῆς λέξεις

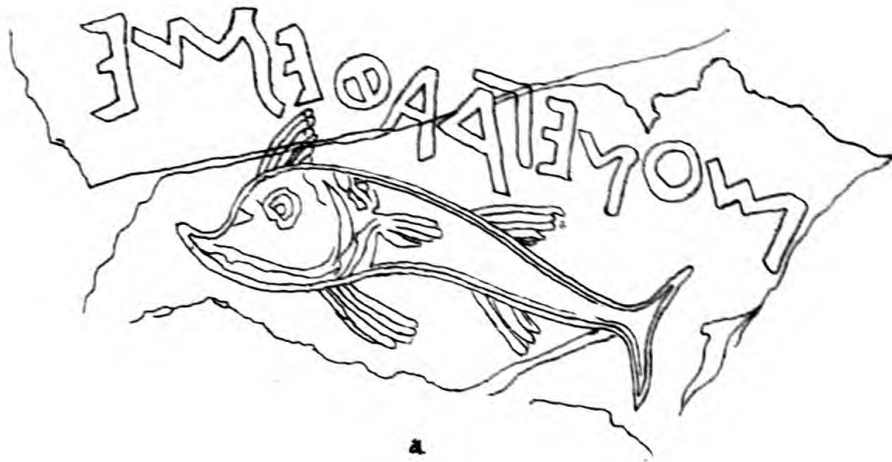
Α]ιοντίω — — —
Ἐπαρχιακό[ς

-
6. Ex apographis principis Ghikae misit Car. Newton. Monatsber. der Berl. Acad. 1859 p. 573 cf. 1860 p. 348.
 7. Ἀθανάσιος Ἀ. Σακελλάριος· τὰ Κυπριακά. I. ἐν Ἀθήναις 1855. Κεφ. ιδ' p. 170.

Ε ΞΘΜΟΞΜΕΡΟΙΕΝ
2.

ΠΑΥΔΟΜΕΚΓΗΑΝΤΟΥΔΕΚΜΑΣΤΟΔΑΜΕΓΗΕΜΑΤΑΓΜΑ
ΜΟΥΤΑΡΕΓΕΝΚΗΟΙΜΕΝΟΜΤΟΥΤΕΤΕΓΕΜΜΕΤΟΡΗΘΝ
1.

ΟΙΑΝΑΞΙΜΑΝΔΟΔΟΓΑΙΔΕΣΤΟΜΑΝΔΟΜΑΧ
Ξ Β1ΚΙΝΡΕΤΕΔΞΞΒΙΟΓΕΝΑΞΞΘ
3.

ΑΔΤΕΜΙΣΩΙΤΩ ΔΕΑΛΛΑΜΥ:ΕΙΘ<||Ο|||
ΑΞΦΑΛΙΩΜΗΤΗΡΘΕ||Ε||ΓΩ|||Α||ΤΗΔ
ΤΩΡΑΔΙΩΓΩΙΗΜΑΚ||:||Ο|||ΔΕΘΕΥΙ

5.

ΥΠΙΛΟΤΟΠΟΤΙΣΕΜΑΓΑΘΟ
ΚΑΙΣΟΦΘΟΝΟΣ ΑΝΔΡΟΤΑ

ΑΓΕΡΟ+Ο / Ο
+ΣΑΜΕΝΟΣΔΕΚΑΤΕΝ
ΓΟΡΜΙΑΣΕΠΟΙΕΣΕ

γ

ΝΟΙΤΣΙΔΑ
ΝΞΞΞΟΞΞΜ

6.

8.

ΟΛΓ:ΣΓ1ΚΟΤΣΙΔΑ
ΑΡΙΤΟΚΛΕΟΣ
ΕΞΕΜ
ΥΜΕΘΕΚΕΜ

8a.

ΔΕΘ ΚΑΤΕΘΕ
ΚΕΘΑΜΟΣΑΜ:Λ ΙΟΑΙΔΟΙΕΜΛΕΣΑΓ
ΟΠΑΤΡΟΙΕΣ:ΕΝΔΟΙΟΣΕΠΟΙΕΣΕΜ

9.

Ν Γ Χ Σ Η Μ Ο Ρ Ε Γ Ξ Ι Η Σ Ε Μ Η Ο Μ Α Χ Σ Ι Ο Σ Ρ Α Λ Ε Σ Ι Δ Ε

12.

.....ΑΣΚΑΙ ΨΙΣΙ...ΕΘΕΤΕΜ
.....ΕΡΑΙΑΙΑΓΑΡΧΕΜΟΘΕΜ
.....ΟΣΚΑΙΜΕΣΟΤΕΣΕΓΟΙΕΣΑΤΕΝ

10^a

ΕΙ' ΑΡΙΜΟ... Ν Η... ΕΝ
ΚΡΙΤΙΟΣ ΑΙΜΕΣΙΟΤΕΣΕΓΟ... ΕΝ

10

11.

Θ Ε Ν Ο Ι Ε Κ Θ Α Ν Τ Ο Μ Ε Π Α Τ Ε Ρ Α Ν Ε Θ Ε
Κ Ε Κ Ρ Ι Η Υ Ι Ο Σ Ε Ν Θ Α Δ Α Θ Ε Ν Α Ι Ε Ι Μ Ν Ε Μ Α
Γ Ο Ν Ο Ν Α Ρ Ε Ο Σ Ε Γ Ε Λ Ο Χ Ο Σ Μ Ε Γ Α · Ε Τ Ξ Φ Ι
Λ Ο Χ Σ Ε Ν Ι Ε Σ Α Ρ Ε Τ Ε Σ Τ Ε Γ Α Σ Ε Σ Δ Ο Ρ · Α Ν
Σ Χ Ο Ν Τ Ε Ν Δ Ε Γ Ο Λ Ι Ν Ν Ε Μ Ε Τ Α Ι
Κ Ρ Ι Τ Ι Ο Σ Κ Α Ι Ν Ε Σ Ι Ο Τ Ε Σ Ε Γ Ο Ι Ε Σ Α Τ Ε Ν

10 b

ΑΔΡΑΓΑΖΕΙΝΟΝΤΕΚΑΙΑΝ
 ΝΕΤΖΟ+ΟΖΒΕΛΙΚΙΝΖ
 ΠΙΣΤΕΜΟΝΤΟΔΕΓΟΕΒΙΓΟ
 ΕΜΑ

13.

ΑΡΕΤΗΣΑΙ
 ΟΔΕΑΥΤΟΧΟΛΝΑΣ
 ΕΔΕΞΥΓΛΟΤΟΝΣΩΙΙ
 ΔΗΜΗΤ
 ΕΓΟΗΣ

19.

ΗΟΙΤΟΔΑΓΑΛΑΜΑΜΕΘΕΚΕ
 ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ:ΕΣΤΟΝΥΜΑΤΟ
 ΓΑΤΡΙΑΕΤΟΙΤΕΝΟΔΑΜΟ
 ΦΟΟΝΟΜΥΜΑ

14.

ΝΕΘΕΚ
ΑΙΟΣ
ΕΝΑΙΟΣ
ΜΕΓΑΛΟΣ

<ΟΝ
ΑΝΟΜΑΧΟ
ΕΓΟΙΕΣΕ

15.

ΗΕΡΜΟΥΥΚΟΣ
ΔΙΕΙΤΡΕΦΟΣ
ΑΓΑΡΧΕΝ
ΚΡΕΣΙΛΑΣ
ΕΓΟΕΣΕΝ

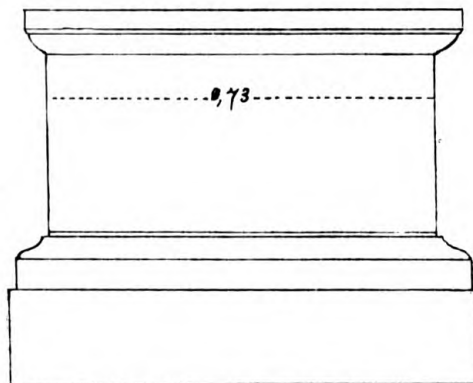
16.

ΧΑΙΡΕΔΕΜΟΣΕΥΑΛΛΕΥ(- ΚΚΟΙΛΕΞΑΝΕΘΕΚΕΝ
ΣΤΡΟΛΛΥΙΟΝΕΓΟΙΕΣΕΝ

17.

18.

18a.

1) ΑΙ. ΘΕΡΞΗΞΑΝΕΘΗΚΕΝΑΘΗΝΑΙΗΓΟΛΙΟΧ.
Hamilton) ΓΑ. ΙΩΛΙΟΝΗΤΗΣΔΕ...Ν. ΕΟΥΞΕΤΟΔΕ

2) ΞΗΞΑΝΕΘΗΚΕΝΑΘΗΝΑΙΗΓΟΛΙΟΧ
Lebas.) ΙΟΝΗΤΗΣΔΕ. Τ. Ν. ΤΕΥΞΕΤΟΔΕ

260.

